JAZZ, BLUES, EMPROVİZE MÜZİK DERGİSİ

JAZZ

EKİM - KASIM - ARALIK 2010 / 04 • 106422 • YIL 14 • SAYI 60 • 6 TL

BOYUT

Dianne Schuur

20. AKBANK Jazz Festivali

Miroslav Vitous

Baki Duyarlar

Magnus Lindgren

Chris Botti

Herbie Hancock

Dave Liebman Saksofon Summit

9 771300 884003

DOT

Kendinizi özgürce ifade edebileceğiniz eğlenceli bir dünya.

Çağımızın yansımaları, Cube & Dot Koleksiyonu ile mekanlara taşınıyor. Tamer Nakışçı tarafından tasarlanan ve duvar seramiği, lavabo ve banyo mobilyasından oluşan koleksiyon, banyolarını kişiselleştirmek isteyenler için ideal. Tanışmak için cubeanddot.com'u ziyaret edin ya da en yakın satış noktamıza uğrayın.

kale.com.tr

444 5253
MÜŞTERİ İLETİŞİM MERKEZİ

Kale

NARDIS

JAZZ

Sayı: 60
Ekim-Kasım-Aralık 2010
Kapak: Diane Schuur

Merhabalar,

Bu sayımız gördüğünüz gibi oldukça yoğun. Yoğunluk, takip ettiğinizi umduğumuz etkinlikler nedeniyle tabiki. **20. Akbank Jazz Festivali** başta olmak üzere, IKSV Salon, CRR, İş Sanat ve bazı özel kurumların da jazz alanında yaptıkları etkinlikleri kapsıyor. Ayrıca İstanbul'un önde gelen jazz mekanları da sezona güzel, özel konserlerle başlıyorlar.

Akbank Jazz 20. yılında pek çok konser dışında bu yıl Avrupalı jazz festivali organizatörlerinin de buluşmasına sahne oldu. Edindiğimiz bilgilere göre her yıl Ekim ayında yapılan festival biraz da bu toplantıları nedeniyle öne alındı ve bizim iki ayağımızı bir pabuça soktu. Festivalin açılış konserleri 23 Eylül'de başlayınca hem reklamlarımızı toparlamak hem de yazarılarımızı yetiştirebilmek için inanın çok çalıştık. Herşeye rağmen herkes yazısını gününde gönderdiği için tüm arkadaşlarıma çok teşekkür ediyorum.

Okuyacağınız üzere; yoğunluk tabi ki festival üzerine; geniş bir program tanıtımından başka özel konular olarak Orhan Kahyaoğlu **Miroslav Vitous**, Ömür Şahin **Roberto Fonseca**, Sami Kısaoğlu **John Surman** hakkında yazdılar. Şule Uslutekin ise **Baki Duyarlar** ile röportaj yaptı.

İstanbul Jazz Festivali'nin ardından da az da olsa röportajlarımız oldu; **Kenny Garrett** ile Yaprak Melike Uyar, **Buika** ile İzmir'de Seval Deniz Karahaliloğlu, **Laura Fgyi** ile Tunçel Gülsoy, **Magnus Lindgren** ile Ömür Şahin konuştular.

Map İletişim ise İstanbul Haliç Kongre Merkezi'nde çok özel 2 konser ile gündemde olacak; çünkü **Chris Botti** ve **Herbie Hancock**'u getiriyorlar!

Bu sezon CRR de atağa geçti; Harika bir röportaj yapma olanağı bulduğumuz **Dave Liebman** ile **Saksofon Summit** hikayesini Can Ergelmiş'in kaleminden okuyacaksınız. Ayrıca **Manhatten Transfer** ve **Mutlu Torun&Neşet Ruacan** konserleri de heyecan verici görünüyor!

İş Sanat ise dergimiz baskıya girmeden önce ağzımızı sıkı tutacağımıza dair sözler alarak 2010-2011 programını açıkladı. Ama şu andan itibaren açıklamaktan mutluluk duyuyoruz ki; **Michel Camilo & Chucho Valdes, David Sunborn** Trio, **Omara Portuondo, David Murray Ensemble Nat King Cole Şarkıları, Eliane Elias, Jane Monheit, Dianne Reeves, Mayra, Soweto Gospel Choir, Viktor Lazlo, Paco Pena ve Ute Lemper** projesi ile geliyorlar. Yerlerinizi şimdiden ayırtın.

Salon konserleri ise **Medeski&Martin and Wood** ile başladı. Sıkı durun **Marcus Miller "Tutu Revisited"** ile geliyor.

İstanbul Jazz Center ise bir başka alem; her ne kadar bazen hiç haber vermeden programındaki konserleri iptal etseler de şimdilik görünen konserler muhteşem; **Patricia Barber, Lee Ritenour, Sheila Jordan** heyecan verici görünüyor.

Nardis Jazz Club'da da Emirates sponsorluğunda çok önemli bir New Yorklu şarkıcı geliyor; **Amy London,** özellikle vokal severlerin kaçırmaması gereken konserler olacak. Daha da güzeli piyanist **Kenny Drew Jr.** ve vibrafoncu **Thomas Dobler** unutulmaz konserler verecekler. Ayrıca Pera Festivali kapsamında da konserler olacak.

İstanbul böyle, **Alanya Jazz** Festivali'de dergimiz baskıya hazırlanırken devam ediyordu.

Tüm bunlardan başka aramıza Viyana'dan yazmaya başlayan İşben Önen de katıldı. Kendisine hoşgeldiniz diyoruz.

Jazz ve Sinema, Jazz ve Moda, yazarlarımız, nerelerde neler oldu, yeni piyasaya çıkan CD'ler, radyo programları, jazz ile ilgili her şey ve fazlası bu sayımızda...

Hepinize iyi konserler!

Zuhal FOCAN
focan@nardisjazz.com

YAYIMLAYAN: BOYUT YAYINCILIK A.Ş.
Genel Yönetmen ve Sorumlu Müdür
Bülent ÖZÜKAN

Genel Sanat Yönetmeni
Murat ÖNEŞ

Yayın ve Reklam Yönetmeni
Zuhal FOCAN
focan@nardisjazz.com

Tasarım **Bülent USTAOĞLU**

Katkıda Bulunanlar
Alexandra IVANOFF, Can ERGELMİŞ, Devrim DİKKAYA, Derya DOĞU, Dilek HİMAM ER, Erhan ALTUNAY, Elif SEVEN, Erdem KORKMAZ, Filiz KÜÇÜK, Füsun LEVET, İşben ÖNEN, Kaan ÇAĞLAYANGÖL, Leyla Diana GÜCÜK, Mehmet ÇAĞLAR, Nisso NIYEGO, Ömür ŞAHİN, Önder FOCAN, Özgen ÖZMAN, Seda BİNBAŞGİL, Sevim YOLAÇTI, Seval Deniz KARAHALİLOĞLU, Şule USLUTEKİN, Uğur HÜKÜM, Ülkem ÖZSEZEN

YÖNETİM / REKLAM

Genel Müdür
Nilgün ÖZÜKAN

Genel Müdür Yardımcıları
Matbaa: **Memduh ARSLAN**
Müessese: **Ejvet OKTAY**

Reklam Satış Yönetmeni
Selim EREM

Reklam Satış/Pazarlama
Zeynep GÖKIRMAK BİÇİCİ

Abone: Sedef Varıcı
sedef.varici@boyut.com.tr

www.boyutstore.com

Yönetim
Boyut Yayın Grubu
Koza Plaza A26 Tekstilkent 34235
Esenler / İSTANBUL

Baskı
Boyut Matbaacılık A.Ş.
Matbaacılar Sitesi 1. Cadde
No: 115 34204
Bağcılar / İSTANBUL
Tel: +90 212 413 33 33
Fax: +90 212 413 33 34

ISSN 1300-8846

© Her türlü yayın hakkı, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu gereğince Boyut Yayın Gurubu'na aittir. Tanıtım amacıyla yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

BOYUT YAYIN GRUBU
© 2010 BOYUT YAYINCILIK ve TİCARET A.Ş.

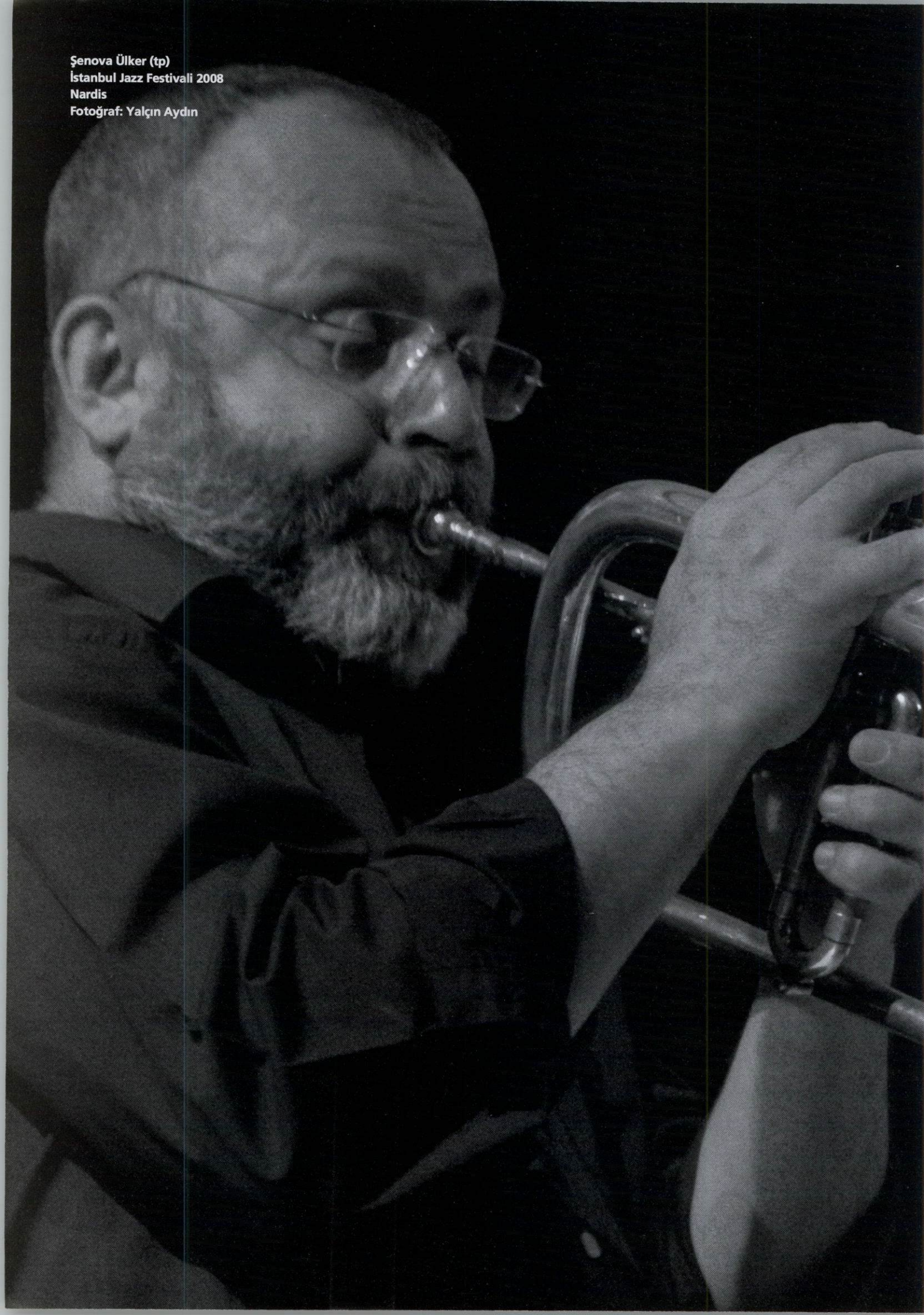

Şenova Ülker (tp)
İstanbul Jazz Festivali 2008
Nardis
Fotoğraf: Yalçın Aydın

içindekiler

3 NARDIS

6 RIFFS
- JAZZ'ARAZZI, Zuhal Focan
- KEITH JARRETT, Elif Seven
- JAZZ VE YAŞAM, Önder Focan
- JAZZ KADINLARI – VI Leyla Diana Gücük
- AŞCENSEUR POUR L'ÉCHAFAUD VE MİLES DAVIS, Elif Seven
- YAZARLARIMIZ; FİLİZ KÜÇÜK, Devrim Dikkaya
- SAN DİEGO STATE UNİVERSİTY, Erdem Korkmaz
- ATLANTİK OKYANUSUNUN İKİ YAKASINDAN YENİ KEŞİFLER, Sami Kısaoğlu
- JAZZ KULÜPLERİ, İşben Önen
- GRACE JONES, Dilek Himam Er

34 ŞU JAZZ DEDİKLERİ
- Ali Sönmez

36 FİRMALAR – SOUND'LAR
- MIROSLAV VITOUS, Orhan Kahyaoğlu

40 RÖPS.
- DAVE LIEBMAN- SAXOPHONE SUMMIT, Can Ergelmiş
- ROBERTO FONSECA, Ömür Şahin
- BAKİ DUYARLAR, Şule Uslutekin
- ASAF SİRKİS, Tunçel Gülsoy
- KENNY GARRETT, Yaprak Melike Uyar
- BUIKA, Seval Deniz Karahaliloğlu
- LAURA FYGI, Tunçel Gülsoy
- MAGNUS LINDGREN, Ömür Şahin
- NEVCİVAN, Ömür Şahin
- MELİH GÖROK&GINA BARO, Kaan Çağlayangöl
- ECHO BAR, Devrim Dikkaya

65 NELER OLACAK
- 20. AKBANK JAZZ FESTİVALİ, Zuhal Focan
- JOHN SURMAN, Sami Kısaoğlu
- IKSV SALON, Gülüm Baltacıgil
- CRR, Sümeyra Teltik
- İŞ SANAT, Zuhal Focan
- İSTANBUL JAZZ CENTER, Zuhal Focan
- CHRIS BOTTI, Nisso Nyego
- HERBIE HANCOCK, Nisso Nyego
- NARDIS JAZZ CLUB, Zuhal Focan
- AMY LONDON, Elif Seven
- ALANYA JAZZ GÜNLERİ, Erhan Altunay
- EFES PİLSEN BLUES FESTİVALİ

92 NELER OLDU
- FORMULA –I, Alexandra Ivanoff
- ISCMS, Alexandra Ivanoff
- ŞEHRİN SÜREKLİ JAZZ HALİ, Tunçel Gülsoy
- GÜNÜMÜZDE JAZZ, Hülya Tunçağ
- HAMİT BELLİ, Zuhal Focan
- İSTANBUL JAZZ FESTİVALİNİN ARDINDAN, Mehmet Çağlar
- CHICK COREA, Ülkem Özsezen
- KUŞADASI'NDA JAZZ, Fusun Levet
- 2010 CARE-FUSION, Sevim Yolaçtı, Sinan Bakır
- AKDENİZ JAZZ FESTİVALİ, Zuhal Focan
- PORI JAZZ FESTİVALİ, Zuhal Focan
- BENNY POWELL, Victor Bensusan
- WILLEM BREUKER, Victor Bensusan
- MARTIN DREW, Viktor Bensusan
- PARIS'TEN Uğur Hüküm

115 HI - FI
- HABERLER Derya Doğu

116 GÖRÜŞ AÇISI
- ERCÜMENT ORKUT, Filiz Küçük

118 KLİNİK
- PHRASE ÖRNEKLERİ Cem Tuncer

119 CD VİTRİNİ
- 17. İstanbul Jazz Festivali, Atakan Ünüvar (TRT Hafif Müzik ve Caz Orkestrası), Luigi Campoccia (On The Way To Damascus), Herbie Hancock (The Imagine Project), Wynton Marsalis (Vitoria Suite), Dave Holland & Pepe Habichuela (Hands), Lee Ritenour (6 String Theory), Richard Galliano (Love Day), Esperanza Spalding (Chamber Music Society), George Duke (Deja Vu), Peter Materna Trio (The Dancer), Dejan Terzic (Underground Diaspora), Terje Rypdal (Crime Scene), Dino Saluzzi (El Encuentro), Ketil Bjornstad (Remembrance), Judith Berkson (Oylam), Norma Winstone (Stories Yet To Tell), Thomas Stronen (Food), Marilyn Crispell & David Rothenberg (One Dark Night I Left My Silent House), Steve Tibbetts (Natural Causes), Sinikka Langeland (Maria's Song), Vijay Iyer (Solo), Jazz is Cool (Magic Moments 4), Celine Bonacina Trio (Way of Life), Knut Rössler & Johannes Vogt (Octagon / Between The Times), Chris Gall Trio (feat. Enik Hello Stranger), Vladyslav Sendecki (At Schloss Elmau), David Russell (Guitar Music of Latin America), Turtle Island Quartet (Have You Ever Been?), Stanton Moore (Groove Alchemy), Jamie Cullum & Friends (Devil May Care), Charles Mingus (Newport Rebels), Mishka Adams (Willow Weep For Me), Sarah Mitchell (You Give Me Something), Kyle Eastwood (Metropolitain), Maynard Ferguson (Conquistador), Miles Davis (Live – Evil), Miles Davis (Someday My Prince Will Come), Buika (Nina De Fuego), Ive Mendes (Magnetism), Nina Simone (A Single Woman), 110 Jazz Hits (Originals), Charles Aznavour (& The Clayton Hamilton Orchestra), Jesse Cook (The Rumba Foundation), Cyndi Lauper (Memphis Blues), The National Duduk (Ensemble of Armenia), Mikis Theodorakis (The Very Best Of).
- Seda Binbaşgil'in Seçtiği Yeniler

126 RADYOLAR
- Filiz Küçük

128 KÖRLEME
- AYŞE TÜTÜNCÜ Ülkem Özsezen

130 BULMACA
- Serdar Karabatı

130 CAZGIR
- Özgen Özman

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

Jazz camiası içinde pekçok şeyi yakından ve birinci ağızdan duymak gibi bir önceliğimi kullanma kararı alarak, ben de kendime köşe yapmaya karar verdim. Bildiğiniz gibi bir müzisyen eşi, editör ve jazz külüp işletmecisi olmanın getirdiği "olayların içinde" olmaktan dolayı duyduklarımı sizlerle paylaşmaya karar verdim. Bunların bir kısmı daha sonra "geniş haber olmaya aday" konular olabileceği gibi bir kısmı da "aramızda kalmasın" olmasını istediklerimdir. Bu sayımızın "jazz-arazzi" konuları şöyle;

JAZZ-ARAZZİ

BUMK Jazz Korosu dünyanın en büyük korolarından...

BUMK Jazz Korosu, dünyanın en büyük ve en prestijli koral müzik etkinliği olarak gösterilen ve dünya çapında 90 ülkeden 40000'e yakın katılımcı ile Çin'in başkenti Pekin'de gerçekleşen dünya koro olimpiyatları, WORLD CHOIR GAMES 2010'dan 1 ikincilik, 2 üçüncülük ve 3 Altın diploma ile Türkiye'ye döndü.

Bize bu büyük başarıyı getiren koronun şefi Masis Aram Gözbek'in de büyük payı var. Kendisini ve koro elemanlarını kutluyoruz.

Putumayo'dan yeni seriler...

Latin, African, Reggae, Celtic ve diğer dünya müziklerini ismi altında toplamış olan Putumayo yeni seri albümleri ile piyasada.

Ekinoks'tan haberler...

Equinox Music, Eylül ayı itibariyle dünyanın önde gelen audiophile plak basan şirketlerinden olan İngiliz Pure Pleasure firmasının Türkiye dağıtımını yapmaya başladı. Şirketin kataloğunda çoğunluğu jazz olan 130 civarında albüm yer almakta. Jazz dışında R&B, Soul, Funk, Blues ve rock da katalogta yer alıyor. Dünyanın en iyi mühendisleri tarafından elden geçirilen albümler orjinal ambalajına sadık kalınarak Avrupa'da 180 gr. olarak basılıyor. Kataloğa son eklenen ürünler ise şunlar:

Ella Fitzgerald / Newport Jazz Festival Live at Carnegie Hall

The Pee Wee Russell Quartet / New Groove

Chet Baker & Crew

Billie Holiday / Lady Day

Sonny Rollins & Coleman Hawkins / Sonny Meets Hawk

Cab Calloway / Hi De Hi De Ho

Taj Mahal / Natch'l Blues

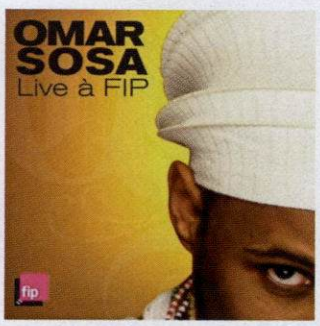

Omar Sosa'nın bulunamayan albümleri piyasada...

Akbank Jazz Festivali kapsamında Cemal Reşit Rey konser salonunda 2 Ekim'de bir konser verecek olan Kübalı ünlü piyanist Omar Sosa'nın albümleri bundan böyle Equinox Music etiketiyle Türkiye'de de bulunabilecek. Küba'dan Afrika'ya; Orta Amerika'dan Ekvator'un Afrika kökenlilerine, San Francisco ve New York'tan yaşadığı yer olan Barcelona'ya uzanan farklı coğrafyaların müziklerini kapsayan albümler yapan sanatçı iki kez de BBC World Music Awards adayı olmuştu. Şimdiye kadar yayınlanmış 20 tane albümü bulunan Omar Sosa bu albümleriyle Global Jazz denince akla gelen ilk isimlerden biri oluyor.

Ekinoks firması tarafından getirilen albümlerin en yenisi 2010 Şubatında

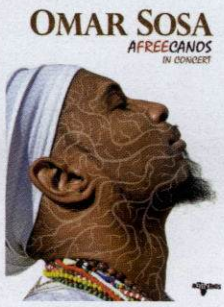

piyasaya çıkan aranjmanları besteci, aranjör, çellist Jaques Morelenbaum tarafından yapılan Ceremony (OTA1021).

Ceremony Omar Sosa'nın 18 kişilik Hamburg NDR big band ile muhteşem bir kaydı.

Mehmet Bitmez İstanbul'u Anlatıyor

Dünyanın büyük ud virtüözlerinden Mehmet Bitmez'in başını çektiği İstanbul Sazkâr Topluluğu'nun ilk albümü 'İstanbul Rûyası' A.K. Müzik'ten çıktı.

Üstün icra kabiliyetiyle Türk müziğini tüm dünyaya sevdiren ve bunu yaparken dünyanın tınılarını Türk müziği ile harmanlayan Mehmet Bitmez ve İstanbul Sazkâr Topluluğu'nun bu kaydı bestelendikleri dönemden bu yana çok sık icra edilmeyen eserlerden oluşuyor. İstanbul Sazkâr Topluluğu, albümlerinde İstanbul'un sokaklarında tanık oldukları büyülü dünyayı İstanbullu olan olmayan herkesle paylaşıyor. Sazkâr Topluluğu icralarında İstanbul'dan ve İstanbul'un tarihine ve bugününe ait gündelik yaşamından esinlendiklerini söylüyor.Sadece yeteneğiyle değil akademik çalışmalarıyla da adından söz ettiren Mehmet Bitmez İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuarı'nda BİSED (Bilimsel ve Sanatsal Etkinlikleri Düzenleme Kurulu) başkanlığı ve Mızraplı Çalgılar Ana Sanat Dalı başkanlığı görevlerini yürüttü. Udun yanısıra lavta ve tambur çalan Bitmez farklı müzik türlerinden çok sayıda albüm kaydında yer aldı. Bekir Sıdkı Sezgin, Kudsi Erguner ve İhsan Özgen'le beraber hayata geçirdiği projeler bunlardan bazıları. Bitmez Milliyet Gazetesi'nden 1990'da 'Seni Sordum Yıldızlara' adlı bayati makamındaki bestesiyle, 1995'te ise 'Ömrümü Çalan Yıllar' adlı hüseyni bestesiyle yılın en sevilen şarkısı ödüllerini aldı.

İstanbul Sazkar Topluluğu:

Mehmet Bitmez (ud), Ahmet Toz (ney), Furkan Bilgi (kemençe), Turgut Özüfler (kanun), Furkan Resuloğlu (tanbur), Volkan Ertem (viyolonsel), İzzet Kızıl (perküsyon), Erkan Kanat (perküsyon)

Misafir sanatçı: Turay Dinleyen (keman)

20. akbank caz festivali

Diane Schuur • The Count Basie Orchestra directed by Denis Mackrel featuring Carmen Bradford • John Surman with Chris Laurence & The Trans4mation String Quartet • Miroslav Vitous "Remembering Weather Report" featuring Franco Ambrosetti • The Sun Ra Arkestra • Omar Sosa Afreecanos Trio featuring Special Guest Paolo Fresu • Burhan Öçal & Jamaaladeen Tacuma & Wolfgang Puschnig • Nils Petter Molvaer • İmer Demirer Quartet • Okay Temiz 3+1 Project - Xavier Desandre Navarre, Minino Garay & Nedim Nalbantoğlu • Aka Moon & Mısırlı Ahmet • Aydın Esen & Wolfgang Muthspiel • İlhan Erşahin's Istanbul Sessions • Paganini Trio • Barbarlar featuring Craig Harris • Hindi Zahra • Oğuz Büyükberber; Simon Nabatov; Gerry Hemingway • Baki Duyarlar OnQ Band "Overseas" • Tuluğ Tırpan Trio My Green Color / Sertab Erener • Roggenkamp; Focan; Luebke Trio • Graham Haynes / Hardedge • Alp Ersönmez Quartet • Aronas • Wax Tailor • Calibro 35 • Instant Composers Pool Orchestra • Selen Gülün Trio • Kaiser & Semih - Composer Duo Music • Evan Parker & KonstruKt • Joost Lijbaart & Wolfert Brederode • EVO Trio featuring Manuel Dunkel • Sarp Maden 4 • Düşler Akademisi

20 yıldır şehrin sesi

23 Eylül - 12 Ekim 2010

www.akbankcaz.com

ORGANİZASYON
pozitif
www.pozitif.info

biletix 0216 556 98 00 www.biletix.com

AKBANK

sizin için

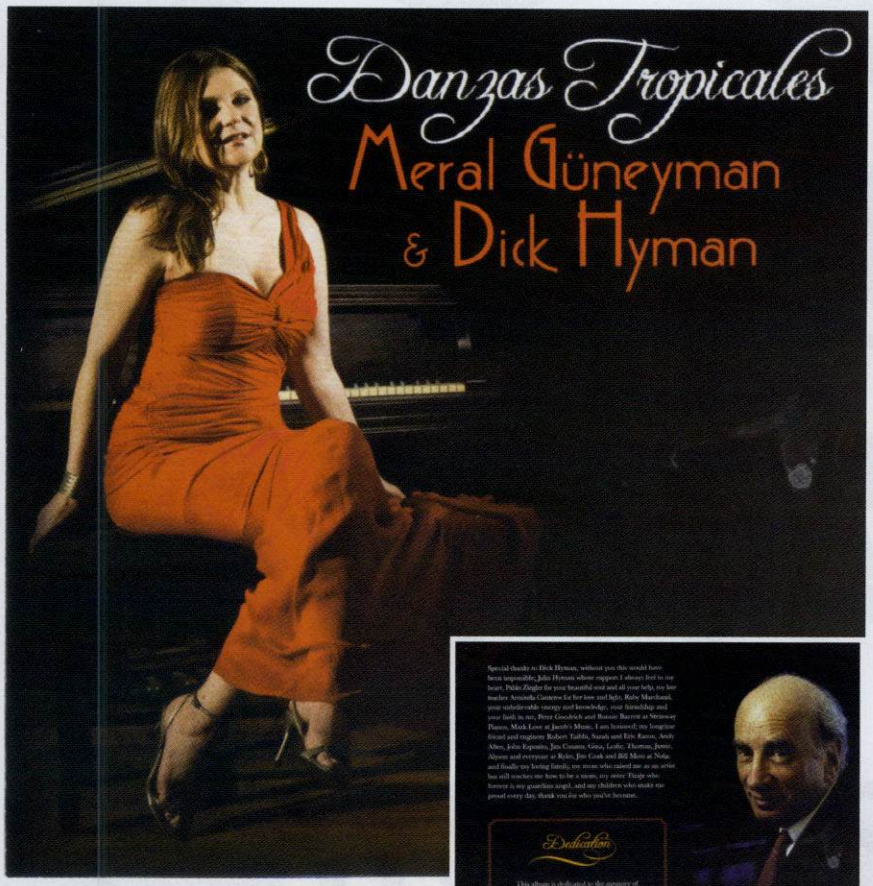

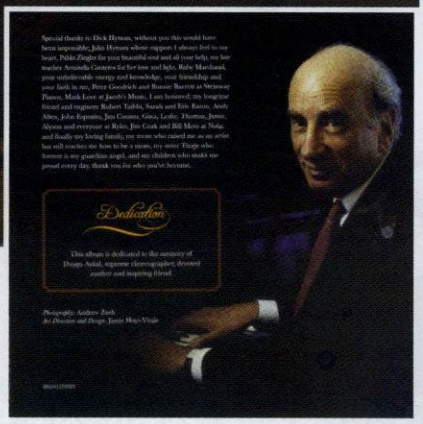

Meral Güneyman, Dick Hyman ortak çalışması; Danzas Tropicales

Ödüllü ve klasik eğitimli piyanist Meral Güneyman jazz aranjörü, besteci ve piyanist Dick Hyman ile yeni bir albüm kaydetti. Danzas Tropicales. Latin dans ritimli bestelere ağırlıkla yer verilen çalışmada bu iki önemli isim sofistike bir zarafeti birlikte yakalamışlar.

Güneyman ve Hyman Tropicales'de Latin Amerika klasiklerinden Garota De Ipanema (Girl from Ipanema), Manha De Carnaval gibi geçen yüzyılın unutulmaz bestelerinin yorumlarını da içeren keyifli bir repertuar hazırlamışlar.

Pablo Ziegler albümün hazırlanmasında yardımcı olmuş. Jazz Times Dergisinden övgü dolu kritikler de alan çalışma piyasada.

Albümde yer alan parçalar;

1. Garota de Ipanema (Girl From Ipanema)

(Antonio Carlos Jobim, Vinicius de Moraes, Norman Gimbel, 1954)

2. Asfalto

(Pablo Ziegler, 1993)

3. Milonga del Adios

(Pablo Ziegler, 2003)

4. Manha de Carnaval

(Luis Bonfa/ Antonio Mariz, Carl Sigman, 1959)

5. Adios Nonino

(Astor Piazzolla, 1959)

6. Prelude In E Minor (Frederic Chopin, 1839)

Insensatez (How Insensitive) (Antonio Carlos Jobim, Vinicius de Moraes, Norman Gimbel, 1963)

7. So Danco Samba

(Antonia Carlos Jobim, Vinicius de Moraes, Norman Gimbel, 1963)

8. Valse des Portes des Caixas

(Antonio Carlos Jobim, 1964)

9. La Rayuela

(Pablo Ziegler, 2003)

10. Danzas Tropicales

(Dick Hyman, 2005)

11. Milonga del Angel

(Astor Piazzolla, 1965)

12. Cavaquino-Braziliera

(with BREJEIRO) (Ernesto Nazareth, 1900)

Akbank 20. Jazz Festivali, jazz'ın usta dinleyicilerini ödüllendiriyor!

Türkiye'nin en uzun soluklu jazz festivali olan Akbank Jazz Festivali 20. yılını kutluyor. Yirminci yılında sürpriz konserler ve projelerin yanı sıra atölyelerden film gösterimlerine zengin bir program sunan festivalin sürprizleri, sadece konserler ve özel projelerle sınırlı değil. Akbank Jazz Festivali, 13 Eylül - 1 Ekim tarihleri arasında on gün sürecek bir yarışma ile festivalin takipçilerini bekliyor.

Akbank Sanat Facebook sayfasının ev sahipliği yapacağı yarışmada, konser davetiyeleri, "20. Yılında Akbank Jazz Festivali" kitabı ve "Akbank Jazz Festivali 20. Yıl" compilation albümünün yanı sıra katılımcıları bir de büyük ödül bekliyor. Yarışmaya katılıp en fazla soruya en kısa sürede doğru yanıt veren bir kişi ve arkadaşı, Londra Jazz Festivali'ne gitmeye hak kazanacak. Akbank Jazz Festivali'nin konuğu olarak 12-13-14 Kasım tarihlerinde Londra Jazz Festivali'nde bir hafta sonu geçirecek olan şanslı çift 5 Ekim'de belli olacak.

Detaylar için akbanksanat.com ve facebook.com/akbanksanat sayfasını takip edebilirsiniz.

www.akbankjazz.com
www.akbanksanat.com

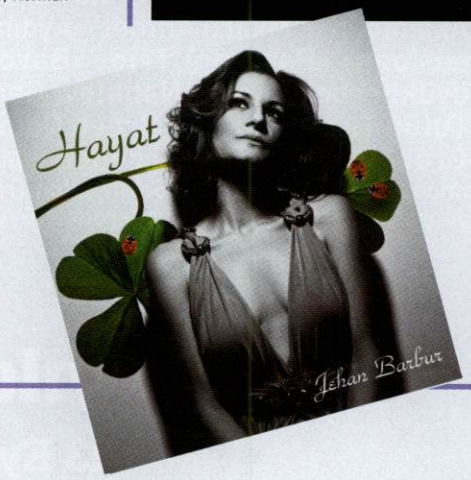

Jehan Barbur'ün yeni albümü hazır

Albümün adı Hayat. Ekim ayının sonlarına doğru ADA Müzik'ten piyasaya çıkacak. Şarkıların tüm beste ve sözleri Jehan Barbur'e Albümdeki bir parça (Rüya) Sarp Maden'le ortak beste. Albümdeki müzisyenler, Kemal Evrim Aslan, Cenk Erdoğan, Murat Çopur, Mert Önal, Sarp Maden, Erdal Akyol, Derin Bayhan, Kürşad Deniz, Ferit Odman, Uğur Akyürek, Ozan Musluoğlu. Mix, master ve kayıtlar, Erim Arkman ve Barış Erduran.

9.Amatör Jazz Müzisyenleri Festivali Başvuruları Başladı

Genç jazz müzisyenlerin kariyerlerine basamak olan festival 2011 Mart ayında Eskişehir Anadolu Üniversitesi'nde yapılacak. Bilgi için www.gencjazzcilar.org sitesini ziyaret edebilirsiniz.

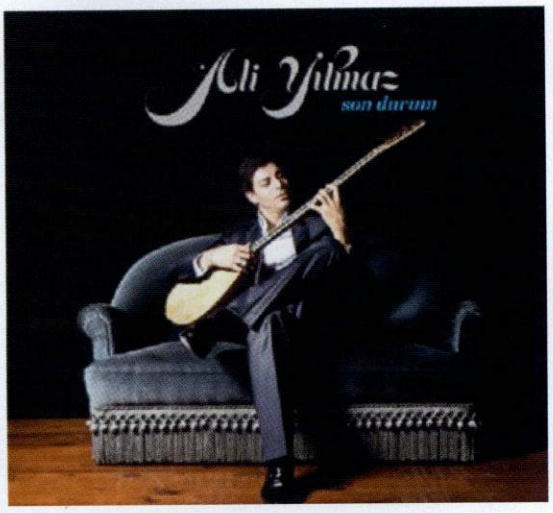

İşte Motor Ali'nin son Durumu!

Yıllardır ünlü sanatçıların konser ve albümlerine bağlamasıyla eşlik eden, müzik piyasasında 'Motor Ali' diye tanınan Ali Yılmaz'ın kendine ait ilk albümü 'Son Durum' A.K. Müzik etiketiyle müzik marketlerde.

'Son Durum'da Ali Yılmaz'a Charles Dawson (trompet), Ayhan Günyıl (elektrik gitar), Nurhat Şensesli (basgitar), Özgür Arkun (tuşlu çalgılar), Ömer Arslan (perküsyon), Volkan Öktem (davul), gibi batı müziğinin başarılı isimleri eşlik ediyor. Bu sayede Ali Yılmaz'ın geleneksel müziğin en çok kullanılan enstrumanı bağlamayı batı müziği orkestrası içine oturttuğu eserlerinde, sanat müziği ve halk müziği arasında gelip giderken kimi zaman jazz, kimi zaman blues ya da funk tınıları kulaklara çalınıyor.

Genç bağlama sanatçısı Ali Yılmaz'ın albümü her biri ayrı bir temaya sahip 10 enstrumantal parçadan oluşuyor. Albüm, Türk-Yunan mübadelesine adanan 'İstanbul' ve Türk halk müziğinin büyük ismi Arif Sağ'ın 'Sarhoş' isimli bestesi gibi eserleriyle de dikkat çekiyor.

Türkiye'nin tanıdığı bir bağlamacı olma ümidiyle İzmir'de okumakta olduğu Ege Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuarı'nı bırakarak İstanbul'a gelen Ali Yılmaz, burada bir süre pavyonlarda çalmak zorunda kaldı. Ancak 2001'de İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konsvatuarı'nın sınavlarını birincilikle kazandı. Şu sıralar ise, Haliç Üniversitesi Konservatuarı'nda yüksek lisans yapıyor.

Müzikal anlamda şu anki durumunu ifade etmek adına 'Son Durum' adını verdiği albüm, Ali Yılmaz'ın bundan sonra yapacağı çalışmaların habercisi niteliğini taşıyor.

Bağlamadaki hızı ve ustalığı nedeniyle müzik piyasasında 'Motor Ali' diye anılan Ali Yılmaz'ın sesine kulak verin!

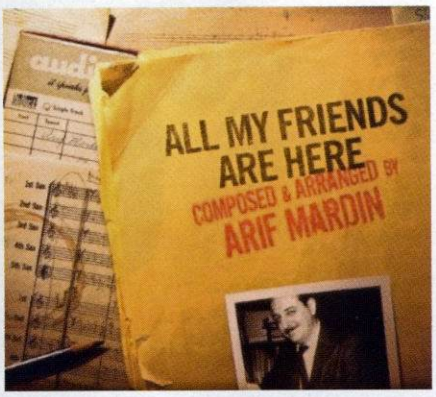

Arif Mardin'in son kaydı piyasada!

Son 30 yılını Atlantic Records'a adamış, pek çok Grammy ödülünün sahibi, yapımcı, şarkı sözü yazarı, her tür müziğin efsanevi adamı Arif Mardin'in son kaydı piyasada...

Albüm, Arif Mardin'in oğlu Joe Mardin tarafından hazırlanmış içinde bestelerin de yer aldığı çok özel bir çalışma. Rascals, The Bee Gees, Bette Midler, Hall & Oates, Queen, Bowie, Diana Ross gibi meşhur ettiği sanatçıların yer aldığı çalışma; Diva Bette'nin şarkısı ile başlıyor. Albümdeki diğer sanatçılar, Carly Simon, Chaka Khan, Norah Jones, ve Dr. John. Randy Brecker trompet solosu ile katılmış. Tom Waits'in konuşması, Willie Nelson'undan bir ballad, albümü şık tasarımlı kapağı ile elinize aldığınızda arşivinizin en tarihi parçasını tuttuğunuzu anlıyorsunuz.

MÜZİĞE RAHATÇA ULAŞMAK İSTEYENLERİN ADRESİ

OPUS3A
CİHANGİR CAD. 3/A | [212]2518405 | OPUS3A.COM

PASSION FOR CHOCOLATE

GODIVA

Belgium 1926

NİŞANTAŞI

Elif Seven
elifseven@yahoo.com.tr

Keith Jarrett & Charlie Haden
Jasmine

Keith Jarrett ve Charlie Haden'in 2010 çıkışlı albümü "Jasmine", başedilemez yaz sıcaklarında, mis gibi kokan tatlı bir esinti gibi geldi bana. Alır almaz arka arkaya 3 kere dinledim. CD'lerin içinden çıkan kitapçıkları okumayı çok severim. Sırf bu yüzden orijinal CD alıyorum. Bu devirde hala orijinal CD alan sayılı insanlardan biri olduğumu söylüyor arkadaşlarım. Soyumuz hızla tükeniyormuş. Haftada bir gün mutlaka bir müzik markete gidiyorum, yeni çıkanlara ve bir türlü alamadığım eskilere tekrar tekrar bakabilmek için. "Jasmine"i de o esnada görüp aldım bir öğlen arasında ama şirkete döndüğümde çok işim olduğundan bir an önce bitirip eve gitmeyi beklemek zorunda kaldım dinleyebilmek için. Jelatinini açıp kitapçığa baktım ama hemen, itiraf ediyorum.

Keith Jarrett ve Charlie Haden çok beğendiğim iki müzisyen. Hatta her sene dua, muska, fal, büyü gibi türlü yöntemlere başvuruyorum, yeniden İstanbul'a gelsinler diye. En son Hıdrellez'de mendile çizip denize attım ama bakalım ne zaman sonuç verecek çabalarım? Beraber gelmek zorunda değiller, ayrı ayrı oluşumlar içinde de gelebilirler, yeter ki gelsinler.

1967'den beri zaman zaman birlikte çalan ikilinin ilk duo çalışması değil bu albüm. Ben onları ilk olarak 1976 tarihli, Charlie Haden'in 4 farklı müzisyenle ayrı ayrı duo çaldığı "Closeness" adlı albümde dinlemiştim. Ornette Coleman, Alice Coltrane, Paul Motian ve Keith Jarrett'la birer parçada beraber çaldığı albümü dinlediğimde de duo fikrinin ne kadar iyi bir fikir olduğunu düşünmüştüm. Her ne kadar Keith Jarrett'ın en sevdiğim albümleri solo albümleri olsa da, bu ikiliyi yeniden beraber görünce oldukça heyecanlandım.

Neredeyse 30 yılı aşkın süredir birlikte çalmayan ikilinin bir röportaj için bir araya gelerek iki üç parça çalmasının ardından, Keith Jarrett Charlie Haden'i evindeki stüdyosuna davet eder ve birkaç gün boyunca hiç provasız çalarlar, kayıt yaparlar. Ardından 3 sene boyunca defalarca bu kayıtları dinlerler, üzerine konuşurlar tartışırlar ve sonuçta "Jasmine" ortaya çıkar. Büyülü bir albüm. Jarrett ve Haden'ın, bir yaz akşamında karşılıklı sohbet ediyormuş gibi bir havaları var. Geçmişi yad ediyorlar sanki.

Parça seçimlerinden ve sıralamalarından, albüm sanki bir bitişi anlatıyor gibi geldi bana. Düşük tempo ve ağırlıklı olarak ballad'larda gezinen parçalardan da kaynaklanıyor olabilir bu hissiyat. İlk parça olan "For All We Know" sanırım benim albümdeki favorim. Hatta albümün adı "Jasmine" olmasaydı, "For All We Know" koymak isterdim ben. Ardından, romantik gönüllerin prensi Victor Young'ın "Where Can I Go Without You"su izliyor sırayı. Biraz daha hızlanan "No Moon At All" ve harika bir "One Day I'll Fly Away". Sonra 5. parça olarak benim albümdeki diğer favorim olan "I'm Gonna Laugh You Right Out Of My Life"ın introsu geliyor 45 saniye boyunca. Kendi de başlı başına bir parça. Ve parçanın kendisi takip ediyor bu dokunaklı introyu. Sevilen jazz standardı "Body and Soul"un ardından Gordon Jenkins'in "Goodbye"i ve son olarak da "Don't Ever Leave Me" diyerek bitiriyorlar albümü. Sanki parçaların sıralanışı bir hikaye oluşturuyormuş gibi, arka arkaya isimleri okunduğunda. Bir ayrılık hikayesi. Hepimizin bildiği gibi, bir daha buluşamayabiliriz. Ama ben sensiz ne yaparım? Gökyüzünde ay yok, her yer karanlık. Yine de gideceğim uzaklara, her ne kadar sen benim ruhum ve bedenim olmuş olsan da seni hayatımdan çıkarıp atacağım. Hoşçakal. Ve sonunda da U dönüşü yaparak noktayı koyuyorlar: Sakın beni bırakma! E kolay değil tabi.

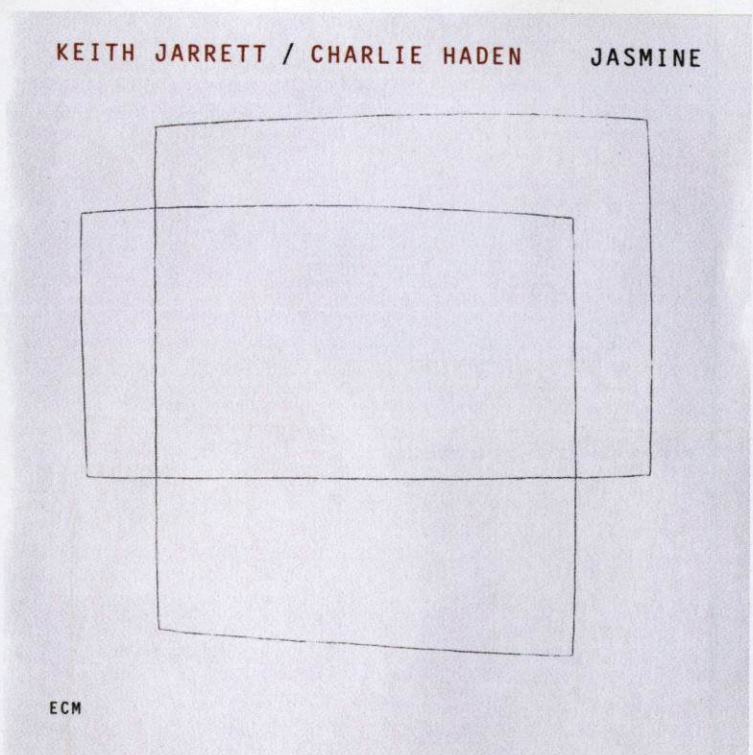

Belki de her bitiş bir başlangıçtır. Belki de klasik altyapısını her zaman hissettiğimiz Keith Jarrett ve melodik basçı Charlie Haden bizi geçmişe götürüp hesaplarımızı kapatarak yola devam etmemizi sağlamak istemişlerdir. Biri 60 biri 70li yaşların ortalarında olan bu iki dev adamın bir bildiği vardır herhalde bize bu hikayeyi anlatırken?

Sonuç olarak Keith Jarrett'ın da dediği gibi, "Yasemin muhteşem kokan ve gece açan bir çiçektir bu yüzden eşinizi ya da sevgilinizi gecenin geç saatinde yanınıza alın ve beraber bu albümü dinleyin". Ben yaptım, Bodrum'da yıldız kaymasını dilediğim bir geceydi. Büyülüydü.

Piyano ve vokallerde Keith Jarrett, kontrbasta Charlie Haden. İyi dinlemeler.

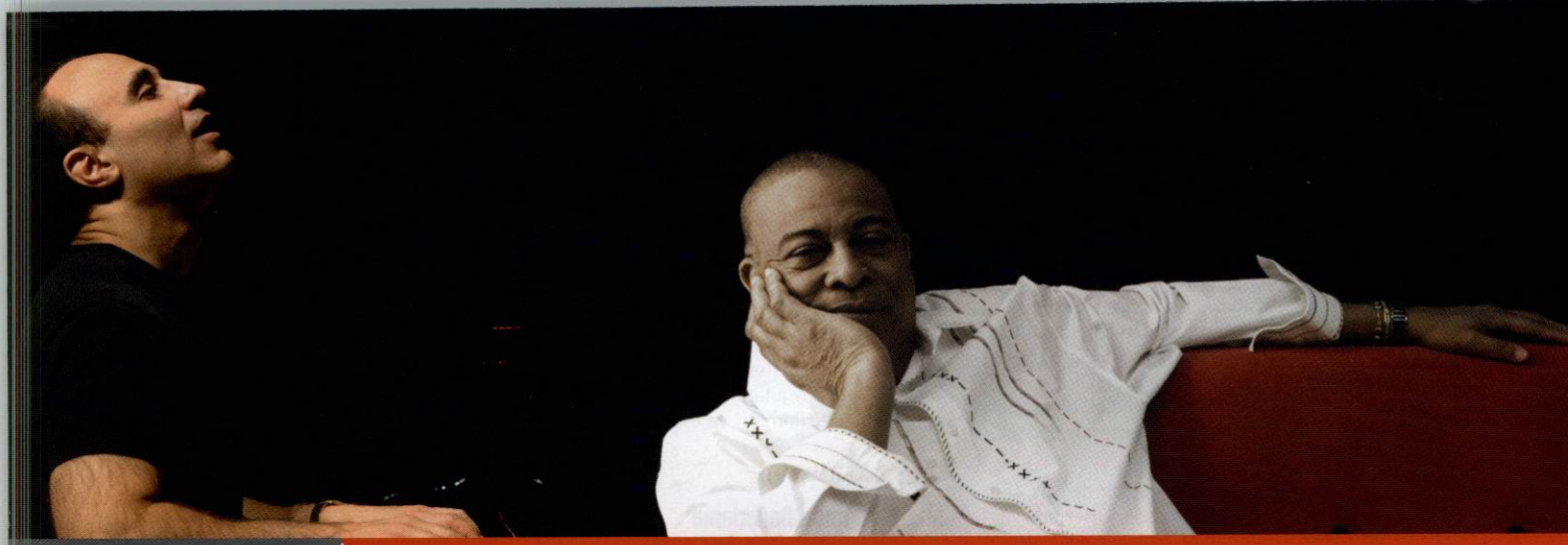

13 KASIM
CUMARTESİ

MICHEL CAMILO & CHUCHO VALDES
Piano Masters

20.00

İŞ SANAT'TA CAZ | '10

İş Sanat
issanat.com.tr

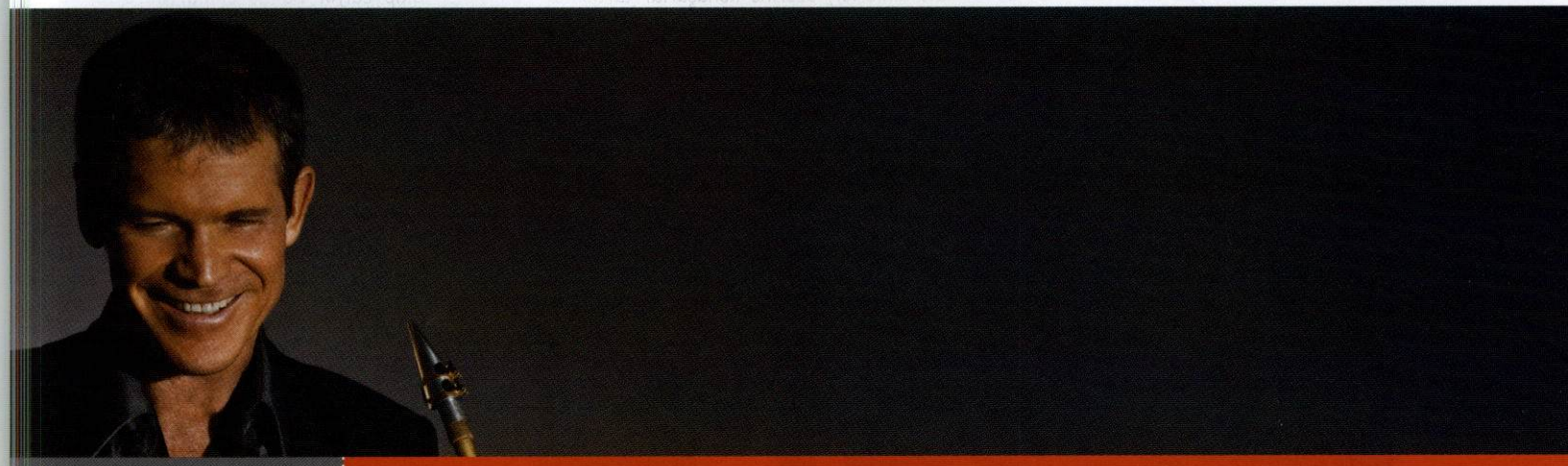

26 KASIM
CUMA

DAVID SANBORN TRIO

20.00

16 ARALIK
PERŞEMBE

DAVID MURRAY CUBAN ENSEMBLE featuring OMARA PORTUONDO ***Nat King Cole Şarkıları***

20.00

biletix Bilet için: biletix.com | (216) 556 98 00 | Biletix satış noktaları Ayrıntılı bilgi için: issanat.com.tr | (212) 316 10 83

Jazz, doğaçlama ve yaşam...

Önder Focan
focan@nardisjazz.com

Müzik ve Doğaçlama

Doğaçlama (emprovizasyon), müzikteki anlamıyla daha önce yazılmamış bir müzikal fikrin anında yaratılıp müzisyen tarafından çalınması anlamına gelmektedir. Doğaçlama sırasında müzisyenin çaldığı müzikal cümleler bir başka besteci tarafından daha önce yazılmış değildir. Anında yaratma, doğaçlamadaki ana amaçtır.

Doğaçlama günümüzde çok değişik coğrafyalarda, çok değişik müzik türlerinde yaygın olarak kullanıldığı gibi geçmişte de oldukça yaygındı. Günümüzde çeşitli ülkelerin halk müziklerinde, Hindistan'da, Türk Müziğindeki taksim ve gazellerde, jazz ve blues'da doğaçlamalara bol bol yer verilmektedir.

Klasik Batı Müziği tamamen kompozitörün yazdıklarının nota nota çalındığı bir müzik türüdür, yani doğaçlamaya hiç yer vermez. Ancak Bach'ın çok üst düzey bir doğaçlama ustası olduğunu biliyoruz. Bach'ın "inversiyon"ları, kendi doğaçlama melodilerini notaya almasıyla oluşmuştur. Konçertoların sonunda solistin vitüözitesini rahatça sergilediği kadanslar önceleri solistin doğaçlama çaldığı kısımlardı. Ancak daha sonra-

ları doğaçlama kadansların en başarılı bulunan ve beğenilenleri notaya alınmıştır. Yorumcular notaya alınan, orijinali doğaçlama olan kadanslardan birini seçer ve konçertonun sonunda çalarak virtüözitesini bol bol dinleyiciye sunmuştur.

Müzikte doğaçlama içim şu ikilem hep tartışma konusu olmuştur; doğaçlama tamamen içten geldiği şekilde ve anında olmalı mıdır, ya da az veya çok bir ön hazırlık gerektirir mi? Bu yüzden jazz'da doğaçlama (improvisation) terimine ilaveten serbest doğaçlama (free improvisation) kavramı ortaya çıkmıştır.

Müzik performansında iki ana bileşen vardır; teknik ve artistik ögeler. Teknik deyince müzik ve entrüman bilgisi, enstrümana hakimiyet ve iyi bir kulağı anlarız. Müzikal fikirler, estetik, ifade ve yorum, duygu ise artistik bileşeni içerir. Müzik eğitimi temel olarak müzisyeni teknik olarak donatmayı hedefler. Müziğin temelleri, nota, teori, armoni, solfej, enstrüman bilgisi ve eğitimi müzik öğrencisini teknik olarak donatır. Artistik donanım eğitmenlerden kısmen alınsa ve özellikle ustalarla çalışılarak ve bol bol dinleyerek geliştirilse de esas olarak müzisyenin kendi duyguları, sanatsal ve bireysel entellektüel birikimleri ve estetik anlayışı ile oluşur.

Jazz Müziğinde Doğaçlama

Bir jazz müzisyeni de yukarıda bahsedilen tüm bu eğitim aşamalarından bir şekilde geçerek donanır. Ayrıca diğer müzik türleri yorumcularından farklı olarak armoni ve kompozisyon hakkında bilgi sahibi olur.

Yaygın anlamıyla jazz doğaçlaması daha önce bahsettiğimiz serbest doğaçlamadan farklıdır. Özellikle 60'larda çıkan ve bugün hala takipçileri olan free jazz, avant-garde jazz gibi akımlarda serbest doğaçlama yoluna gidilse de jazz'daki yaygın performans ve doğaçlama pratiği mutlak serbestliği içermez.

Jazz performansında çalınacak muhakkak bir parça (tune) vardır. Büyük orkestra (big band) ve küçük grup (kombo) düzenlemelerini bir kenara koyup düzenlemelerden arındırılmış bir jam session ortamı veya standart jazz parçaları çalan bir kombo düşünelim. Sahnedeki grup davul, bas, piyano, trompet ve tenor saksofondan oluşsun. Jazz müzisyeninin çalacağı parçayı bilmesi demek parçanın melodisini, bölümlerini, armonik yapısını, tempo ve ritmini biliyor olması demektir. Parçanın introsu ve kadansı dışında ana melodisinin olduğu kısımlara "chorus" denilir. Jazz doğaçlamaları bu "chorus"ların tekrarı üzerine olur. Chorus'lar armonik va yapısal olarak grup tarafından tekrar edilirler, sadece melodi tekrar edilmez, chorus tekrarlarından yeni ve taze melodiler doğaçlama yapan müzisyenler tarafından oluşturulurlar.

Doğaçlama anında doğaçlama yapan solist (enstrümantalist);

- Estrümanına ustalık derecesinde hakim, tüm eğitimi, çalışmaları ve egzersizleri ile hazır durumdadır.
- Armoni bilgisine sahiptir, parçanın armonik akışına göre hangi gamlar, modlar çalınabileceğini bilir. Bunlarla ilgili egzersizleri yapmış, anında otomatik karar verir, uygun notaları seçme becerisine ulaşmıştır.
- Parçayı tüm melodik, armonik, ritmik ve form özellikleri ile bilir.

Jazz müzisyeni parça sırasında yukarıdaki donanımları ile doğaçlamasını yaparken müzikal duygu fikirlerini çalar, gruptaki arkadaşları ile ve dinleyeni ile paylaşır. Doğaçlamasında yalnız değildir, diğer müzisyenlerle aynı anda birbirlerini dinleyip müzikal fikirleri paylaşırlar. Dolayısıyla jazz doğaçlaması tamamen serbest, içten geldiği gibi enstrümanın rast gele çalımı olmayıp, oldukça derin bir eğitimi, görgü ve tecrübe birikiminin belirli bir zaman diliminde kuralı ve süresi belirli bir ortamda başka müzisyenlerle birlikte uygulanması, bu uygulamanın da sanat içermesi demektir.

Jazz doğaçlaması bu özellikleriyle üst yapısındaki müzikal sanat boyutunu çıkartırsak yaşamdaki diğer pratiklere, hatta bizzat yaşamın kendisine çok benzemektedir.

Yaşam İçinde Doğaçlama

Konuştuğumuz dil ya anadilimizdir, ya da sonradan öğrendiğimiz bir yabancı dil. Yine de bir şekilde öğreniriz; kurallara, kelimelere, dilbilgisine hakim oluruz. Bilgi veya düşünce sahibi olduğumuz konular vardır. Böyle bir konuda karşımızdaki kişilerle konuşurken, fikirlere cevap verirken konuştuğumuz dilin kurallarını, kelimeleri hiç düşünmeyiz. Egzersizlerle motor haline gelen becerilerimizi o an için uygun fikir ve sözlerin ortaya konması için kullanırız. Bu anlamda bir fikir tartışması jazz doğaçlamasına çok benzemektedir; eğitim, birikim, fikir, anında performans...

Futbol gibi takım sporlarını da mekaniği açısından jazz doğaçlamasına benzetebiliriz. Her oyuncu belirli bir eğitim ile gelir, kuralları bilir, egzersizleri tek başına ve takım arkadaşları ile birlikte yapar. Maça çıktığında kuralları, süresi ve görev paylaşımı belli bir performans ortamı vardır. Bundan sonrası artık doğaçlamadır, hiçbir şey için uzun düşünme vakti yoktur, donanımlı ve antrenmanlı kaslar ve beyin uyum içinde anında reaksiyonlarla en uygun performansı yapacaktır.

Yaşamın değişik alanlarında bu tür çok çeşitli örnek bulmak mümkündür.

Müzik yaşamımıza renk katan harika bir sanat dalıdır. Jazz müziği anındalığı, paylaşımı, yaşamın içinde ve içinde olması ile ilave keyifler taşır. Jazz sanatına ve jazz doğaçlamasına bugüne kadar uzak kalmış okuyucular için bundan sonra daha keyifli jazz yolculukları diliyorum.

Bu yazıyı bir jazz doğaçlaması yapan sanatçının ruh durumunu en güzel betimleyeceğini düşündüğüm Nazım Hikmetin şu dizeleriyle bitiriyorum;

Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür
ve bir orman gibi kardeşcesine...

Dünyayı çok özel dolaşıyorum adios Premium

Burhan Öçal

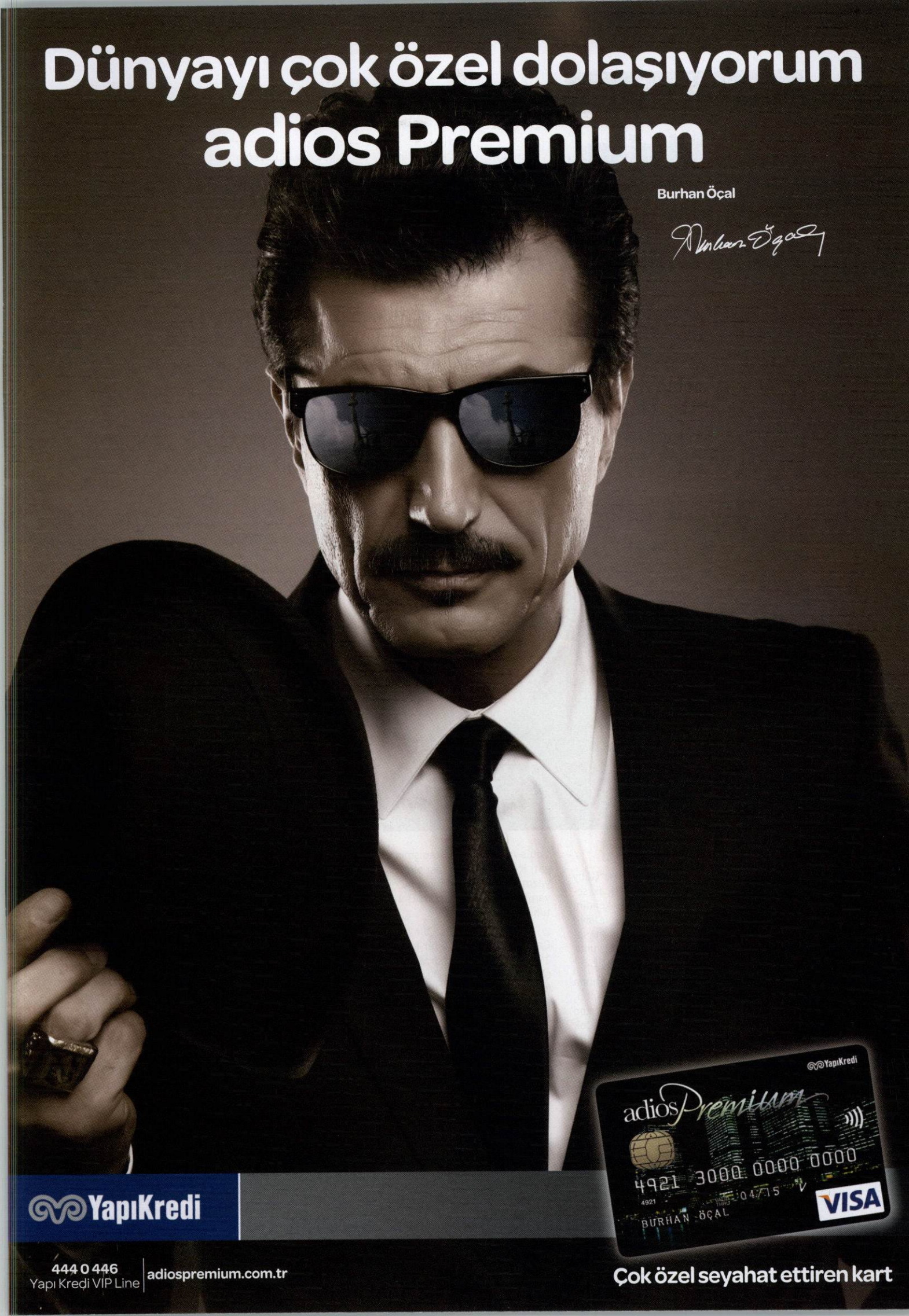

YapıKredi

444 0 446
Yapı Kredi VIP Line | adiospremium.com.tr

Çok özel seyahat ettiren kart

Leyla D. Gücük
jazzcaffee@gmail.com

RIFFS

Jazz Kadınları;

Abbey Lincoln, Mary Lou Williams, Victoria Regina Spivey, Mildred Bailey

Beş sayıdır size jazz tarihindeki gelmiş geçmiş ünlü kadın sanatçılardan bahsetmeye, ismini bilmediğimiz bir çok sanatçıyı gün yüzüne çıkartıp hatırlatmaya, bir kaç satır yazı ile canlandırmaya çalıştım. Bunu yaparken kronolojik sırlamayı esas almadan bazen çok eskilere gidip bazen de hepimizin çok iyi tanıdığı daha „ünlü" kişilleri, bazen de hiç ismini duymadığımız, hatırlayamadığımız belki ama dönemlerinde enstrümanlarıyla büyük yankılar uyandırmış sanatçıları seçmeye çalıştım. Keyifle okumanız dileği ile...

Abbey Lincoln

06/08/1930 tarihinde Anna Marie Gaby Wooldridge olarak dünyaya geldi. Sıcak sesiyle bar şarkıcılığından başlayarak, kendini politik anlamda ırkçılıkla mücadele ve sivil haklar hareketini desteklemekte bulan sanatçı, 1960'lı yıllarda insan hakları savunucularının sözcüsü olarak tarihe geçmiştir.

Anna Marie Wooldridge, ki 1956 yılında Abbey Lincoln olarak anılacak olan sanatçı, 12 çocuklu ailenin 10.su olarak Kalmazoo (Michigan)'da bir köyde büyümüştür. Çok önceleri barlarda şarkı söylediğinde Anna Marie, Gaby Lee ve Gaby Wooldridge gibi isimlerle sahneler çıkmıştır. Liseye şarkıcı olarak başlamış ve sonrasında da Kaliforniya'ya gitmiştir. İki yıl Gaby Lee olarak Hawaii Kulübü'nde sahne almış, sonrasında da Hollywood'da söylemiştir. Bu zaman içinde Benny Carter orkestrasıyla ve Marty Paich ile pop ağırlıklı albümü olan Liberty (Abbey Lincoln's Affair) piyasaya çıkmıştır. 1950'lerin başında Honolulu'ya gittiğinde iki yıllık şarkıcılık döneminde Billie Holiday ve Louis Armstrong ile tanışmış ve bu onun hayatı için dönüm noktası olmuştur. Şarkı sözü yazmak konusundaki yolunu çizmesini sağlayan ise ünlü şarkı yazarı Bob Russell olmuştur.

1956 yılında kısa bir çıkış ile „The Girl Can't Help It" isimli bir komedide yer almış, 1957 yılında da Londra'da bir kulüpte şarkı söylemeye başladıktan sonra, Jamaika Müzikali'nde star olarak turneye çıkmıştır. Max Roach ile tanışıp 1957 yılı itibariyle Riverside Records ismiyle bir seri plak çıkartarak 1962 yılında kendisiyle evlenmiştir. Ancak evlilikleri 1970 yılına kadar devam etmşitir. İlk albümü That's Him için siyahi kadın vokaller arayan sanatçı, Ethel Waters, Elizabeth Welch, Florence Mills (ki kendi albümü hiç olmamış ve Brodway sahnelerinin ilk siyahi sanatçısıdır) ile çalışmıştır. Albümün doruk parçası Abbey Is Blue (1959) olmuş ve Kenny Dorham, Julian Prister, Stanley Turrentine, Les Spann ve Wyton Kelly albümde sanatçıya eşlik etmişlerdir.

Onun en önemli lakabı Afro Blue idi. Bu imajı altında yeni tarzını oluşturmaya başlayan sanatçı, enstrümantal ve vokal anlamda değişiklikler yaparak heyecan verici doğaçlamalara yönelmiştir. Onu güçlü bir şarkıcı olarak We Insist! Freedom Now Suite (Candid, 1960) isimli parçasıyla Max Roach ünlendirmiş ve 1960'lı yıllardaki müzik alanındaki politik girişimlere zemin hazırlamıştır. Politik anlamdaki en önemli albüm olarak sayılmıştır. 1961 yılında Candid'de Straight Ahead'i çıkartmıştır. Lincoln aynı zamanda farklı müzisyenlerle de çalışmıştır. Örneğin; Sonny Rollins, Erik Dolphy, Mal Waldron, Coleman Hawkins, Clark Terry, Miles Davis ve Stan Getz, Archie Shepp gibi ünlüleri saymak mümkündür.

1960'lı yıllarda „For the Love of Ivy" ve „Nothing But a Man" isimli filmlerde oyunculuk denemeleri olmuştur. TV dizilerinden de Mission: Impossible'da oynamış ve California State Üniversitesi'nde oyunculuk dersleri vermiştir. 1962 yılından 1972 yılına kadar kariyerine hiç önem vermeyen sanatçı, 1973 yılında yine plak çalışmalarına dönmüştür. Hazırlıklar kendi bestelerinin de yer aldığı People in Me isimli albüm için devam ederken, ancak 1979 yılında piyasaya sürebilmiştir. Bu yıllarda çeşitli politik organizasyonlarda ve yardım kuruluşlarında çalışmış, sahneye konulmak üzere hazırlanmış olan otobiyografik özellikte olan A Pig In A Poke isimli eserin prodüksyonuyla ilgilenmiştir. 1980 yılında yeniden New Yorker Village Vanguard'a ve Avrupa turnelerine jazz parçalarıyla konserler vermeye başlamışsa da film aktivitelerine Spike Lees'in Mo' Better Blues'u ile devam etmiştir.

Şarkıcı olarak Billie Holiday'i çok beğenen ve onu örnek alan sanatçı, Billie –Holiday-Tribute-Albüm (Abbey sings Billie Volume 1, 2, Enja 1987) isimli çalışmalarını çıkartmıştır. Abbey güçlü bir vurgu ve anlamlı bir yorum ile kendine has bir tarzına sahipti. Ses renginin daha derin ve karanlık bir tonda olması onu çok daha etkili kılmıştır.

1990 yılından 2007 yılına kadar Verve Record ile anlaşmalı olan sanatçı, 2007 yı-

lında Abbey sings Abbey isimli albümünü çıkartmıştır.

Dramatik sesli vokal yeteneği ve şairane şarkı sözleri onu jazz müziğinin en önemli karakterlerden biri haline getirmiştir. Dünyaca ünlü sanatçı ne yazık ki çok yakın bir zamanda, 14/08/2010 tarihinde New York'ta bir huzurevinde hayata veda ederken, son bir yıl içinde sağlığında ciddi bir düşüş yaşandığı yakın çevresi tarafından belirtilmiştir.

Mary Lou Williams

08/05/1910 tarihinde Atlanta'nın Georgia eyaletinde doğan Amerikan jazz piyanisti, söz yazarı ve aranjörüdür. Jazz tarihinde erkeklerle eşit haklara sahip olma yolunda öncü olmuş ve „Stride piyanisti" olarak tarihe geçen kadın piyanistlerden olmuştur.

Stride Piyano Nedir?

Erken jazz dönemine ait bir solo piyano stilidir. Ragtime'dan da öncesine dayanır. Burada önemli olan nokta, bir bestenin değil, doğaçlamanın yapılmış olmasıdır. 1920'li yıllarda Harlem'de James P. Johnson ve Willie „The Lion" Smith öncüleri olup, Fats Waller da Swing'e hazırlamıştır. Stride piyano stilinde sol elin fonksiyonu basta ve armonide kalması (oktavlarda dolaşabilir), sağ el ise melodiye ya da doğaçlamayla eşlik eder. Bu stilin çalınması yeteneğe bağlı olup alıştırmalar yaparak geliştirilmesi mümkün, ancak elin anatomisiyle de çok ilgilidir.

Stride Piyano stiline bir örnek

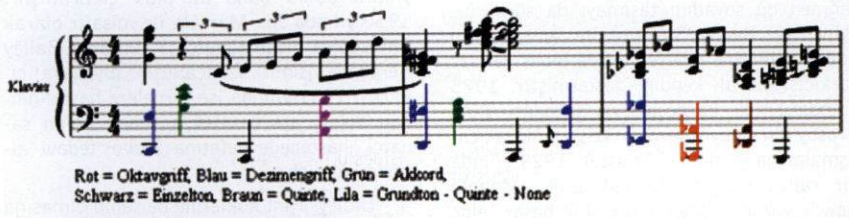

Kırmızı : Oktav, Mavi: 10'lu nota, Yeşil: Akor, Siyah: Tek nota, Kavherengi: 5'li, Lila: Anaton – 5'li

Mary Lou Pittsburgh'a yakın East Liberty'de büyümüştür. Annesi temizlik işlerinde çalışıp, boş zamanlarında ise piyanoda ve orgda spirituel (Amerika'da 17. yüzyılda kölelerin söylediği ve daha sonra gospele dönüşen şarkı stili) ve Ragtime şarkı söylemiştir. Mary Lou, 3-4 yaşlarındayken annesinden duyduğu şarkıları kulaktan dolma piyanoda çalmış ve daha sonraki yıllarında okulda eğitim alarak amcasının elektrikli piyanosunda kendini geliştirmiştir. 11 yaşına geldiğinde konserlere gitmiş ve orada Don Redman ve piyanist Earl Hines ile tanışmıştır. Ailesinin haberi olmadan 8 yaşındayken komşularının yanında gidip, piyano çalmış ve kısa bir süre sonra sessiz filmlerde harika çocuk olarak üst tabakaların da bulunduğu ortamlarda çalmıştır. Yalnızca Ragtime değil yanısıra klasik parçalar da çalmıştır. Popüler melodiler ve kilise müzikleri gibi.

1929 yılında Andy Kirk tarafinda yönetilen Bigband'i „The Twelve Clouds of Joy"da geçici olarak çalıyordu. Bu band eşi Terrence Holders'ın „Dark Clouds of Joy" isimli bandinden bozma idi işe de eşi tarafından alınmıştı, böylelikle ikisi de orada çalıyordu ve yönetimini de karısına bırakmıştı. 1929 yılındaki Kirks Band tarafından kayda alınan ilk plak kayıdı için yalnızca piyanist olarak görev almamış, ayrıca besteci ve aranjör olarak da çalışmıştır (ki o dönemlerde daha henüz notasyon ve armoni bilgisine çok fazla sahip değildi). Ancak bandin resmi piyanisti Marion Jackson olarak kalmıştır.

Joachim E. Berendt'in Jazz Kitabında;

„Blues ve boogy ağırlıklı olan bu orkestranın mükemmel bir riff tekniği vardı. Kısa blues cümlelerini tema veya gerilimi arttırmak için sürekli tekrar, ya da böyle riff cümlelerini kontrast ögesi olarak kullanırlardı. Andy Kirk, topluluğunun nihayet diğer Kansas City orkestralarının basit blues-riff kalıbından öteye geçebilmesini her şeyden önce piyanist ve aranjörü Mary Lou'ya borçludur" şeklinde bahseder.

1930 yılında ilk solo kaydını „Drag 'em" ve „Night Life" Brunswick Records ile yapmıştır. 1931 yılında Blanche Calloway'in bir kutlamasında Twelve Clouds of Joy'da düzenli piyanist olarak çalmaya başlamıştır. Diğer grup üyelerinden farklı olarak onların giydiği kostümlerden daha değişik bir elbise ile sahneye çıkan sanatçı, 1936 yılına kadar (Kansas City dönemi) burada çalmaya devam etmiştir. Sanatçının bestelerinden „Walkin' and Swingin", „In the Grove" ve „Mary's Idea" gibi parçalar grubun daha da meşhur olmasına sebep olmuştur. Bu yıllarda sayısız Kansas City müzisyenleriyle JamSession (herhangi bir gruba mensup olmadan müzisyenlerin bir araya gelerek doğaçlama çalmaları) yapmıştır. Bunlara örnek Coleman Hawkins, Ben Webster (aralarında duygusal ilişki de olmuştur), Lester Young ve Hershel Evens'i verebiliriz. O zamanlardaki emprovize çalışmalarına olağandışı armonileri katarak „Zombi" Müzik yapması bir çok müzisyen tarafından oldukça korunmuştur. 1936 yılından itibaren turne planlarını ve gruptaki repertuarını da değiştirmiştir. Joe Glaser yönetimindeki Twelve Clouds of Joy Amerika Birleşik Devletleri'nde ve Kanada'da olmak üzere bir çok resepsyona davet edilmiştir. Diğer müzisyenlere göre daha fazla ücret alıyor ve sırf onun için gelen bir çok dinleyici programın sonuna kadar kalıyorlardı. 1936 yılında Benny Goodman için çeşitli besteler yapmıştır. „Rol 'Em" „Camel Hop" bunlardan bazıları. Aranje ettiği parçalardan ise „Froggy Bottom" (Overhand), „Messa Stomp" ve „Sweet Georgia Brown" sayılabilir. Goodman kendisine orkestrasında çalma ve bestelerinin aranjmanlarını yapma teklifinde bulunsa da, kendisi kabul etmemiştir.

1942 yılına kadar Twelve Clouds of Joy'da kalmıştır. Daha sonra Pittsburgh'a geri dönen sanatçı, (ki burasi ikinci evliliğini yaptığı ve Art Blakey ile tanştığı yerdir) daha sonra Duke Ellington Orkestrası'nda çalmaya başlamıştır. Ellington için tanınmış en önemli parçası „Trumpets No End" olmuştur. 6 ay sonra Ellington orkestrasını bırakan sanatçı, Greenwich Village'de Josh Whit'a da eşlik ettiği Café Society'de çalmıştır. 1944 yılında Moses Asch için „Mary Lou's Boogie"/„Roll Èm"i plağa almıştır.

1946 yılından itibaren bir çok kadın grubunda da çalmıştır. Bunlardan biri Mary Osborne ile bir başkası ise, Girls Stars'da June Rotenberg ve Bridget O'Flynn ile ünlü parçalarını „Humoresque" ve „All God's Chillun Got Rhyhtm"i çalmışlardır.

Harlem'de oturduğu sıralarda evi, Modern Jazz'ın öncülerinden Thelonuis Monk, Dizzy Gillespie ve Tadd Dameron ile buluşma noktası olmuştur. Burada fikir alış verişlerinde bulunup, bestelerini değiş tokuş yaparak Williams adeta onlara yol göstermiştir. Bu sebepten dolayı da Bebop'un annesi olarak adlandırılmıştır. Bopcular gibi Williams da eski müzik zevkini koruyordu ancak 1946 yılından itibaren o da bebop çalmaya başladı. Bestelerinde yeni stilin özelliklerinde armonik uzatmaları kullanmıştır. Benny Goodman Williams'ın bu tarzdaki parçalarından bir kaç tanesini çalmıştır. 1949 yılında geleneksel jazz konserlerini New Yorker Kulüp'te başlatmıştır.

1950'li yıllarda Mildred Biley ile çalıştığı dönemlerde çıktığı turnelerde parasal anlamda güçlük çekmiştir. 1952'de Kenny Clarke ve Oscar Pettiford Downbeat Kulüp'te sahne almıştır. Aynı yıllarda, uzun süre Avrupa'da kalacağı zamanlarda İngiltere'ye turneye çıkmıştır. 1953 yılında Skandinav ülkelerine gidip konserler vermiş ve Sarah Vaughan'a eşlik edip Paris'e gitmiştir. 1954 yılında Paris'te birçok Amerikalı ve Avrupalı sanatçı ile plak stüdyolarında karşılaşmışlardır.

Tüm bunların yanında 1958 yılında Bel Canto vakfını kurarak, uyuşturucu kullanan müzisyenlere yardımcı olmak üzere faliyetlerde bulunmuştur. Ancak 1968 yılında bırakmak zorunda kaldı. Katolik olan sanatçı, dini bir takım parçalar da bestelemiştir. Bestelerini Ray Charles ve Milton Hinton da ses-

lendirmişlerdir. 1964 yılında New York'a giden sanatçı aynı yıllarda Pittsburgh'ta kiliseye yardım amaçlı bir jazz festivali düzenlemiştir. Bunun yanı sıra kendi ismiyle Mary Records'u kurmuş, müzik yayın evi ve TV programlarında yer almıştır. Kilise müziklerinde yeni bir atılım yapmak için, 1967 yılında Carnegie Hall'da bir konsere katılmıştır. Aynı yıl bir jazz müziği ile bir ayin bestelemiş ve 1968 yılında Mass for the Lenten Season'u bestelemiştir.

1970'li yıllarda New Yorker Cookery'de düzenli olarak çalıp, kulüplerde misafir sanatçı olarak çıkıp, okul workshopları ile festivallere katılmıştır. Radyo ve televizyon programlarına katılmıştır. Susam Sokağı bunlar arasındadır.

1971 yılında bir live albüm Giants'ı çıkartmış ve bu albüm ile Grammy'e aday gösterilmiştir. Albümde yer alan önemli isimler ise Dizzy Gillespie, Bobby Hackett, George Duvivier ve Grady Tate olmuştur. Eleştirmenler jazz tarihindeki en önemli ve gösterişli albüm olduğundan bahsetmişlerdir. Cecil Taylor ile 1977 yılında Carnegie Hall'da bir konsere çıkmıştır. 1978 yılında başkan Carter tarafından Beyaz Saray'a davet edilmiştir. Aynı yılda Avrupa'da bir çok festivalde (North Sea Jazz Festival ve Montreux Jazz Festivali) gibi yer almıştır.

Sanatçı 1981 yılında kanserden vefat etmiştir.

Victoria Regina Spivey

15/10/1906 tarihinde Teksas'ta doğan ve 3/10/1976 tarihinde New York City'de vefat eden ünlü blues şarkıcısı, piyanisti ve bestecisidir.

Babası bir istasyonda bekçilik annesi ise, hemşirelik yapmıştır. Babasının Houston'daki bir grubunda başlamak üzere çok genç yaşlarda partilerde, barlarde ve bir çok kulüpte piyano çalmaya ve şarkı söylemeye başlamıştır.

1926 yılında ilk albümü Black Snake Blues'u çıkarttığı St.Louis, Missouri'ye gitmiştir. Arkasından bir çok hit parçalar gelmiş ve bunların bazıları arasında Louis Armstrong, Lonnie Johnson ve Henry „Red" Allen gibi ünlülere de eşlik etmiştir.

1929 yılında müzikal bir filmde Hallelujah'ta „Missy Rose"u oynamıştır.1930'lu ve 1940'lı yıllarda oyunculuk ve sahne şovlarıyla kariyerinin en üst noktasına gelmiştir. Çoğunlukla da eşi Billy Adams ile vodvillerde dans etmiştir.

1951 yılında sahneden çekilen Spivey bir koro yönetmeye başlamıştır. 1960'lı yıllarda Blues-Revival ile birlikte tekrar sahneye geri dönen sanatçı, Len Kunstadt ile „Spivey Records" plak firmasını kurmuştur. Arkadaşları Sippie Wallace, Lucille Hegamin ve Hannah Sylvester ile kayıtlar yapmışlardır. Fakat genç sanatçılardan da Luther Johnson, Sugar Blue ve Bob Dylan ile de kayıt yapmışlardır. 1962 yılında Bob Dylan ağız armonikasıyla sahneye çıkıp şarkı söylediğinde Victoria Spivey ve Big Joe Williams ona eşlik etmişler ve kayıt edilmiştir. 1964 yılında sadece beyaz sanatçılardan oluşan bir band ile (Connecticut Easy Riders Jazz Band) kayıt yapmış ve bu ilk olarak LP'ye kaydedilip sonra da CD'ye alınmıştır.

Spivey Record kayıtları 2007 yılında dijital ortamda CD'ye alınmıştır. Sanatçı 30 Ekim 1976 yılında 69 yaşındayken bir iç kanama nedeniyle hayatını kaybetmiştir.

Mildred Bailey

Mildred Bailey

27/02/1907 tarihinde Washington'da Mildred Rinker olarak dünyaya gelmiş ve 1930'lu yılların önemli seslerinden biri olmuştur. Müzik kariyerine 14-15'li yaşlarında sessiz filmlerde eşlikçi olarak şarkı söyleyerek başlamış ve müzik mağazalarında şarkı tekstleri satmıştır. Seattle'a şarkıcılık için gittiği yıllarda Ted Bailey ile evlenir ancak boşanmasına ve yeniden evlenmesine rağmen bu soyadını taşımayı da sürdürür. İkinci eşi Benny Stafford ile Amerika'nın doğu sahillerine giderek orada blues ve jazz şarkıcısı olarak kendini göstermiştir. 1925 yılında erkek kardeşini ve arkadaşı Bing Crosby'nin de aynı yerde müzisyen olarak çalışmalarına yardımcı olmuştur. 1929 yılında bir radyo programına katılarak „Moanin Low"ı yorumlayarak büyük bir başarı elde etmiştir. Üçüncü evliliğini Red Norvo ile yapıncaya kadar 1931 yılına dek Whiteman Orkestrası'nda kalmış, daha sonra Matty Malnek Orkestrası ile Georgia on My Mind isimli parçayla listelerde hit olmuştur. 1933 yılında Eddie Lang Orkestrası (What Kind O'Man Is You) ile bir dizi plak çıkartmış ve 1934 yılında ise Benny Goodman ile çalışmış ve New York'a dönmüştür. 1936 ve 1939 yılları arasında Norvo ile bir bandde liderlik yapmış ve bu band daha sonra genişleyerek sayısı 12'ye çıkmıştır. Bu dönem içerisinde Hoagy Carmanichaels'in parçası olan Rockin' Chair'i hit yaptıktan sonra sanatçı „Rockin' Chair Lady" olarak anılmıştır. 1939 yılında Benny Goodman radyo şovuna konuk Mary Lou Williams ile çıkmıştır. 1940'lı yılların başında hastalığına rağmen Cafe Society'de ve daha bir çok kulüpte solistlik yapmıştır. Norvo'dan boşanmasına rağmen 1945 yılına kadar birlikte çalışmışlardır. Ancak Tedy Wilson ile (1943) ve Louis Armstrong ile (1944) birlikte ortak çalışmaları olmuştur. 1940'ların ortalarına doğru CBS Radyolarında kendi şovlarını hazırlamıştır. Diyabet ve kalp sorunu yaşayan sanatçı 1949 yılına kadar sahnede kalmış, son yıllara doğru daha az plak çıkartmıştır. 1950 yılında Joe Marsala ile misafir olarak Chicago'ya giden sanatçı, A Mildred Bailey Serenade isimli uzunçalarını piyasaya çıkarttı. 1951 yılında ise turnelere hastalığından dolayı ara vermek zorunda kalan sanatçı, hastanede vefatına kadar tedavi altında kalmıştır.

Bailey, Hint köklerine de sahip olmasına karşın, döneminin bir çok ünlü sanatçılarından örneğin Bessie Smith, Ethel Waters ve daha birçok blues şarkıcısından etkilenmiştir. İlk siyahi olmayan sanatçı ünvanını alan ünlü, kusursuz diksiyonu muhteşem bir swing ruhu ile jazz tarihinde anılmaya devam edecektir. 12/12/1951 tarihinde kalp yetmezliğinden vefat eden sanatçı, Teddy Wilson, Coleman Hawkins gibi bir çok ünlü isimle çalışmıştır.

Tavsiyeyi ilk kaynağından almak, sizi gitmek istediğiniz yere götürür.

FINANSBANK PRIVATE BANKING

Private Banking Hizmet Hattı: 0212 318 57 57
www.finansbankprivate.com.tr

Elif Seven
elifseven@yahoo.com.tr

Jazz ve Sinema;

Ascenseur pour l'échafaud ve Miles Davis

Aşkın için hafta sonunu asansörde geçirir misin? Yemeden içmeden, sadece 1 paket sigarayla hem de? Julien Tavernier yapıyor. Ama farketmeden asansörün şalterini indiren plaza görevlisine de güzel dileklerini iletiyordur içinden herhalde.

Maurice Ronet ve Jeanne Moreau, 1958 yapımı bu Louis Malle filminde iki aşığı canlandırıyorlar. Julien Tavernier (Maurice Ronet) ve Florence Carala (Jeanne Mooreau) Julien'in patronu ve Florence'ın kocası olan Simon Carala'yı öldürmek için plan yaparlar ama tabi evdeki hesap çarşıya uymayınca Julien geceyi asansörde, Florence da nerede olduğunu bilmediği sevgilisini arayarak Paris sokaklarında geçirmek zorunda kalır. Julien, sevgilisiyle yaptıkları plan doğrultusunda, çalıştığı plazanın camından bir halat yardımıyla patronunun odasına tırmanır, patronu öldürür ve aynı halatla odasına iner, eşyalarını toparlayarak binayı terk eder. Tam arabasına binip sevgilisiyle buluşacakken, halatı almayı unuttuğunu farkederek tekrar binaya girer. Asansörle kendi odasının bulunduğu kata çıkarken, Onun orada olduğunu farketmeyen ve herkesin çıktığını zanneden bina görevlisi şalteri indiriverir. Bina hafta sonu tatili için kapatılmıştır. Julien bir paket Gauloises sigarasıyla asansörde tek başına kalakalır. E tabi o zaman cep telefonu da yok, kimseye haber de veremiyor. Bu arada, halatı alabilmek için hızla binaya geri döndüğü için sokaktaki arabasının kontak anahtarını da üzerinde unutmuş. Silah ve cinayeti işlediği eldivenler de torpidoda. Binanın karşısındaki çiçekçide çalışan kızla, yarım akıllı ergen sevgilisi de arabayı çalmasınlar mı? Bütün absürtlüklerin üst üste olduğu heyecan dolu bir kara film. Bu kadar beklenmedik gelişmenin olduğu bir filmin müziği de Miles Davis'den başkasına yaptırılamazdı zaten.

Miles Davis bana göre son derece "çılgın" bir insan. Çok erken yaşta Julliard'a kabul edilip "Burada verilen eğitim bence yetersiz" diyerek okuldan ayılmış, işin sahne tozu yutarak öğrenileceğini savunarak yine o genç yaşında kendini kulüp sahnelerine atmıştır. Kendini eleştirebildiği kadar etrafını da eleştirebilen ve bu yüzden bazen çok acımasız olabilen, hayattaki en büyük amacı hep daha iyi ve daha yeni müzik yapmak olan bir müzisyendir. Bu uğurda uyuşturucu, kadın ve arkadaşının emaneti olan trompetini bile satmıştır. 40'lı yılların başında müzik hayatına başlamış 90'ların başı olan öldüğü güne kadar da üretmeye devam etmiştir. Hep bulunduğu noktadan daha ötede olmak istemiştir. Bu yüzden jazz tarihindeki en "modern" insanlardan biri olarak anılır. Müzik için hiçbir şeyi feda etmekten kaçınmamıştır. Kendini ve hayatını anlattığı otobiyografisini okudum Miles Davis'in. Her ne kadar sayfa başına düşen küfür sayısı, bir insanın kaldırabileceğinden fazla olsa da, hayatımda okuduğun en ilginç otobiyografilerden biri olduğunu itiraf edebilirim. Biraz içine kapanık, çok zeki ve sürekli üretmek isteyen bir adam Miles Davis. Belki de Louis Malle'in filminin müziğini bestelemeyi kabul etmesi de "müzikle ilgili daha fazla neler yapabilirim?" sorusuna aradığı cevaplardan biridir kim bilir?

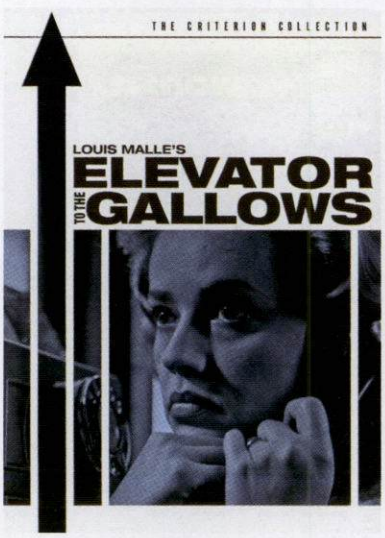

Louis Malle, Miles Davis'i Fransa turnesinde yakalıyor, filmi bir kere izletiyor ve ertesi gün stüdyoya giriyorlar. Yönetmen, üzerine müzik yapılacak sahneleri arka arkaya kaydederek gösteriyor, müzisyenler de Miles Davis'in birkaç müzikal fikri üzerine doğaçlama olarak 4 saatte tamamlıyorlar filmin müziğini. Öyle bir doğaçlama ki, "Dîner Au Motel" parçasında, Miles Davis'in dudağının bir parçası trompetin ağızlığına yapışıp kopmasına rağmen çalmaya devam ediyorlar. Böylece Miles Davis'in ilk film soundtracki de tamamlanmış oluyor. Trompette Miles Davis, tenor saksofonda Barney Wilen, piyanoda René Urtreger, basta o dönem Fransa'nın önde gelen jazz basçılarından Pierre Michelot, davulda Kenny Clarke.

Ascenseur pour l'échafaud benim için sanırım müziği, görselinden biraz daha ön planda olan bir film. Soundtrack'ini her dinleyişimde, kendimi çok önemli bir cinayeti çözecek çok önemli bir dedektif gibi hissediyorum. Puslu, karanlık bir ortam, soluk bir ışık, bir kadeh viski, biraz sigara dumanı... Deliller nerede? Çok az kaldı katili bulmama! Alakası yok tabi, bir bardak suyum yanımda, viski hiç sevmem ve sigara içmiyorum.

Filmden ve Miles Davis'in hayatından, daha doğrusu babasından öğrendiğim üç şey var: Birincisi, "ailenizi sevin!". Onlar size hiç beklemediğiniz anlarda hiç beklemediğiniz kadar destek olabilirler, tıpkı Miles Davis'in babasının, oğlunun her ihtiyacı olduğunda yaptığı gibi. İkincisi, "ne olursanız olun ama mutlaka kendiniz olun, asla bir başkasının kopyası olmayın!", Miles Davis'in muhteşem babasının oğluna verdiği tek öğüt. Üçüncüsü de "asla her adımını iyice planlamadan cinayet işlemeyin, hiç beklemediğiniz aksiliklerle karşılaşabilirsiniz!".

Bir anda değişmek, değiştirmek ya da
daha güzelini bulmaksa istediğiniz...

Neden olmasın?

FORTIS

Avrupa'da ve Türkiye'de bir ilke imza atıyoruz, hayallerinin peşinden gitmek isteyen seçkin müşterilerimize benzersiz bir kart sunuyoruz: Fortis Titanium Worldcard. Fortis Titanium Worldcard ile Lounge, havaalanı transferi, seyahat sigortası, uçak bileti servis bedeli, kaza durumunda ücretsiz araç kiralama, concierge hizmetleri, 1.500'e yakın sağlık kuruluşunda indirim, evde doktor muayenesi hizmeti ve daha pek çok ayrıcalığa sahip olacaksınız.

Fortis Titanium Worldcard sahibi olmak için Titanium yazıp 3787'ye SMS atın.

Fortis Titanium Worldcard ile ilgili ayrıntılı bilgi için 444 2 144 Fortis Telefon Bankacılığı'nı arayabilirsiniz.

* SMS ile başvuru için Turkcell kullanıcılarının 3787'ye, Turkcell dışı kullanıcıların ise 0532 444 0 144'e mesaj atması gerekmektedir.

www.fortisworldcard.com | 444 2 144

Devrim Dikkaya
devrim@genccazcilar.org

Yaşama ve Sanata Olan Farklı "Görüş Açısı"yla Filiz Küçük...

JAZZ insanları

Jazz Dergisi yazarlarının sadece müziğe değil, sanatın diğer türlerine olan yakın ilgileri meraklı okuyucular tarafından kolaylıkla fark edilmekte. Dergimize emek veren yazarları tanıttığımız bu serinin yeni konuğu ise, tiyatro ve sinemaya gerek oyuncu gerekse yönetici olarak emek veren dergimizin "Görüş Açısı" ve "Radyolar" sayfalarını hazırlayan çok sevgili Filiz Küçük.

"Çocukluğum neşeli, curcuna içinde geçti."

20 Ağustos 1978 yılında İstanbul'da, ikiz erkek kardeşiyle beraber dünyaya gelen yazarımız, öğretmen annesi, indüksiyon ocakları (***manyetik alan oluşturarak metalleri eriten fırınlar***) üreten babası ve iki ablasıyla kalabalık ve eğlenceli bir aile ortamda büyür.

"İkiz erkek kardeşim, en yakın oyun arkadaşım oldu. Yalnızlık nedir bilmem pek bu yüzden. İç mimar kendisi şimdi. Hala çok eğleniriz beraber."

Tüm eğitim hayatı İstanbul'da geçer. Sanata olan ilgisi ortaokulda başlar, tiyatro okumayı kafasına koymuştur. Beyoğlu'nda gittiği tiyatro kursu çıkışında sıklıkla Cemal Reşit Rey Konser Salonu'na gitmektedir.

"O zaman CRR'nin iyi bir yönetim kadrosu vardı ve iyi bir programlama yapılıyordu gerçekten. Çantamdan hiç eksik olmazdı programı..."

İstanbul Semiha Şakir Lisesi'ni bitirmesi ardından çok istediği Müjdat Gezen Sanat Merkezi Tiyatro Bölümü'nü kazanır. Yoğun tiyatro eğitimi yanında vazgeçemediği konser sevgisi aynı oranda artmıştır. Bunda "***... tanıdığım en zeki, hazır cevap, iyi kalpli insanlardan biri. Hiç beklemediğiniz anda öyle bir cümle kurar ki, zekasına saygı duymaktan başka bir şey gelmez elinizden. İnsanlık adına da çok şey öğrendim ondan.***" diyerek andığı, hocası Müjdat Gezen'in de payı olacaktır.

"Daha sonra konservatuarda tiyatro okumaya başladığımda Cemal Reşit Rey'i öylesine sahiplenmiştim ki, oradaki tüm konserleri izlemenin hakkım olduğunu düşünüyordum. Ama öğrenci olduğum için maddi olarak bu mümkün olmuyordu. Arkadaşlarımızla örgütlenerek Müjdat Gezen'e derdimizi anlattık. O da CRR yönetimiyle görüşerek okul kartımızla istediğimiz etkinliğe giriş izni çıkarttı bize. Bu çok kıymetliydi bizim için. Haftada 2 konsere giderdik. 15 yaşımdan beri en sevdiğim yerlerdir konser salonları."

Filiz Küçük, hayallerini kurduğu oyunculuk için çok da beklemez. Okulunu bitirdikten sonra kaliteli çok sayıda tiyatro ve televizyon projelerinde yer alır.

Vişne Bahçesi, Oz Büyücüsü, Tebeşir Dairesi Akad'ın Yayı (***MSM Oyuncuları***), Şen Makas, Salı Ziyaretleri, Hangisi Karısı, İki Oda Bir Sinan (***Tiyatro Kare***) gibi ***tiyatro*** oyunlarında, Çatısız Kadınlar (***Yönetmen, Mahinur Ergun***), Üçüncü Sayfa (***Yönetmen, Zeki Demirkubuz***), Kabuslar Evi (***Yönetmen, Çağan Irmak***) gibi **filimlerde,** Sevda Rüzgarları (***Yönetmen, Serdar Akar***), Çemberimde Gül Oya (***Yönetmen, Çağan Irmak***) gibi ***dizilerde*** gerek oyuncu gerekse yönetici (yönetmen yardmcısı, asistan,...) olarak görev alır.

Fakat, yazarımızın ilgi alanı çok geniştir. Meslek olarak seçtiği sanat ve iletişim alanlarında ulaşmak istediği kariyer hedefi nedeniyle üç ayrı üniversite bölümünden diploma alır. Bu kararında konunun uzmanlarıyla aynı havayı soluyarak fikir alışverişinde bulunmak ve derinlikli bilgiye ulaşma anlayışının yaşamında ağır basmasının payı büyüktür.

"Cahil cesareti pek bana göre değil. Böyle olunca 3 bölümden mezun oldum. Okuduğum her bölümün eksileri ve artıları vardı elbette."

Filiz Küçük kariyeri boyunca elde ettiği deneyimleri sonucunda sanat eğitimi verilen okullarda, sanat yönetimi, işletme, pazarlama derslerinin verilmesini, tiyatro, müzik ve sinema eğitimi alan öğrencilerinin bütçeleme, sponsorluk, halkla ilişkiler, pazarlama gibi konularda bilgi sahibi olmaları gerektiğini düşünmekte.

Bu okullardan mezun olan öğrencilerin eğlence sektörünün farklı kollarında, sanatla uzaktan yakından ilgisi olmayan işler yaparken kendilerini bulmalarının gerçeği, yazarımızın düşüncesini doğrulamakta.

"El yordamıyla öğreniyor ve deneyimlerken yorgun düşüyoruz. En azından sanatçının kendi kariyerini yönetecek kadar yöneticilik bilgisine sahip olması önemli. Böylece dengeli ve tutarlı bir iş yaşamımız olabilir. Bu eksikliği fark etmem benim eğitim hayatımda dönüm noktası oldu. Seyircisizlikten yakınılması, bayat komedilerin yeniden sahnelenmesi ve para kazanmak için bu işin parçası olma zorunluluğu çok canımı sıkıyordu."

Değerli yazarımız, bu anlayışla Müjdat Gezen Sanat Merkezi Konservatuarı'dan aldığı tiyatro eğitimi ardından, 2004 yılında Sahne ve Gösteri Sanatları Yönetimi bölümü'ne kaydını yaptırır.

İstanbul Bilgi Üniversitesi'nde burslu olarak kazandığı bu bölüm, içeriği gereği teorik altyapıya önem vermektedir. Fakat Filiz Küçük, sektörde tanınmak ve tercih edilmek için yöneticilik eğitimini pratiğe dökmelidir.

Öğrencilik döneminde başlayan ve mezuniyetinde devam edeceği, "***İKSV***" ile Uluslararası İstanbul Jazz Festivali, "***Pozitif Müzik***" ile Rock'n Coke ve Efes One Love gibi çok kaliteli festivallerde çalışmak mesleki tecrübesini arttırır.

Filiz Küçük, profesyonel olarak içinde yer almak istediği iletişim sektöründe sağlam adımlarla ilerlerken, bir yandan yazarlık ve haberciliğe kendini yakın hissetmektedir.

"...çeşitli dergilere, sitelere yazılar yazıp, haber üretiyordum ama bu konuda eğitimsizdim. (Bilgi Üniversitesi) Medya ve İletişim Sistemleri okuyarak bu açlığımı bastırdım. Şimdi uzaktan bakınca tüm eğitim hayatımın bağlantılı ve birbirini destekleyici olduğunu görüyorum. Neye ihtiyacın olduğunu biliyorsan eğitim de ona göre şekillendirilebilir."

Ankara Moda Dergisi, istanbul.net.tr ve Habervesaire'de muhabir olarak çalışan yazarımız halen kurucusu olduğu Pram İletişim ve Danışmanlık'ta sponsorluk danışmanlığı, sanatçı menajerliği (***Örn, Sanem Çelik***), basın danışmanlığı (***Örn, Sibel Tüzün***), halkla ilişkiler ve televizyon programı yapımcılığı yapmakta. Bunun yanında Liber İletişim'in etkinlik yönetimi departmanını yönetmektedir.

"Sanat beni ayakta tutuyor."

"Sanat olmazsa hayat çok sıkıcı olurdu gerçekten... Nefes almam, hayata bağlanmam için sebepler sunuyor. Sanatı icra eden olmaya da, seyircisi olmaya da, haber yaparak katkıda bulunmaya çalışmaya da bayılıyorum. Bunun dışında, içinde yüksek zeka, aşk, yaratıcılık, saf neşe, çocuksu masumiyet, enerji olan her şey beni besler. Şaşırtıcı ve heyecanlandırıcı işler, uğraşlar ve ilişkiler etkiler beni."

Kariyeri boyunca tiyatro, müzik, sinema alanlarında gerek yönetici gerekse oyuncu olarak çok sayıda kaliteli projede yer alan Filiz Küçük her ne kadar işin yönetici tarafında bulunsa da mesleki yaşamında ayakta kalma gücünü sanat sevgisinden almakta. Tüm bu ilgilerinin oluşmasında küçüklüğün miras kalan kitap okuma alışkanlığının payını ise oldukça önemsemekte.

"...okurken dış dünyaya kapatıyordum kendimi" diyerek tanımladığı kitap sevgisi müzikten bile önce gelmekte. Nadir de olsa kitap okurken kendisine yoldaş olan müzikse jazz değil, klasik müziktir.

"Konser salonlarında kendimi oraya ait hissetmişimdir hep..."

Filiz Küçük'ün ortaokul yıllarında başlayan konser tutkusu onun için adeta hayattaki nefes alma alanır. ***"Müzikçalar ile müzik dinlemekten çok daha içindesin"*** diyerek tanımladığı konser sevgisini büyütmek için düzenli olarak emek ve mesai harcamanın önemine inanmaktadır.

"Jazz'ı konser salonlarında sevdim. Konser tutkum da oradan geliyor muhtemelen."

Festivallerin ruhu onu çok etkilemekte, Uluslararası İstanbul Jazz Festivali ile büyüdüğünü özellikle belirtmektedir. Öyle ki her yıl festival yaklaşırken heyecanlanmakta, tatil planlarını ona göre yapmaktadır. Gitmeyi çok istediği bir konser için tatilini yarıda kesip döndüğü çok olmuştur.

"Bu benim özel alanım gerçekten. Hayatımdaki insanlar da bunu bilir ve sınırı aşmazlar. Bunun dışında çantamda her zaman müzik dinleyebileceğim ekipmanım bulunur. Yeni çıkan CD'leri takip ederim. Özellikle Türk jazz'cılarının CD'lerini çıktıkları hafta almaya çalışırım."

"Jazz Dergisi'ne Cengiz Baysal aracılığı ile yazmaya başladım."

Filiz Küçük yaşamında güzel ve doğru olduğuna inandığı her şeyin destekçisi ve parçası olmaktan keyif duymaktadır.

"Derginin yazarından öte okuyucusuyum" dediği Jazz Dergisi'ne altı yıllık okur kimliği sonrası 2002 Ocak sayısında itibaren yazar olarak katılır. Bu buluşmada eski arkadaşı Cengiz Baysal'ın yüreklendirmesinin payını unutmaz.

"Jazz Dergisi'nde yazıyor olmanın en büyük getirilerinden biri istediğim konserleri izleme fırsatı sunması ve fikirlerimi paylaşmam için bir mecra oluşturmas.".

Filiz Küçük 8 yıldır Jazz Dergisi için, genç ve eski kuşak müzisyenlerinin röportajlarına yer verdiği '***Görüş Açısı***' adlı dizi yazıları ile jazz programları yayınlayan radyo kanallarını listelediği '***Radyolar***' sayfalarını hazırlamakta.

"Kendi albümü olmayan müzisyenlerle yazılı basında söyleşi yapılmaz pek. Ne kadar merak edersek edelim tanıma fırsatı bulamayız. Ben hem bunu kırmak, hem de aynı soruları, aynı enstrümanı çalan farklı müzisyenlere sorarak jazz piyasası hakkında değişik perspektiflerden fikir sahibi olma imkanı sağlamak istedim."

'***Görüş Açısı***'nda piyanistler, davulcular ve kadın müzisyenler serilerini yapan Filiz Küçük, yazılarının, içerdiği farklı bakış açıları ve dönem tespitlerinin zenginliği sayesinde, '***Türkiye'de Kadın Müzisyen Olmak***' konulu bir araştırmasında işine çok yaradığını özellikle vurgulamakta.

Sayfalarında yer verdiği tüm müzisyenleri, ***"Ayrı dünyalar, ayrı bakış açıları, ayrı heyecanlar..."*** olarak nitelese de, ***"enerjisine ve zekasına bayılırım"*** diyerek tanımladığı ***Selen Gülün***'ün her söyleşisinden çok keyif aldığını özellikle vurgulamakta. Yine aynı dizide yer alan, ***"Her cümlesi ders notu diye kenara yazma isteği uyandırıyordu."*** dediği, **Nükhet Ruacan** söyleşisinin kendisi için özel bir önemi vardır.

Yazarımız her ne kadar radyo tutkunları için pratik bir rehber olan ***"Radyolar"*** sayfasını hazırlasa da iyi bir radyo dinleyicisi olmadığını itiraf etmekte.

"Seçmediğim bir müziğe maruz kalma durumundan hoşlanmıyorum. Müzik listelerimi kendim seçip, düzenleyip, dinlemeyi tercih ediyorum. Ses kalitesinden de çok hoşlanmıyorum açıkçası. Düzenli bir radyo dinleyicisi değilim kesinlikle."

"Daha çok yazmam gerekiyor"

Filiz Küçük için yazarlık ve habercilik çok önem verdiği bir disiplin. Öyle ki, yukarıdaki satırlarda belirttiğimiz gibi bu konuda kendisini yetiştirmek için İstanbul Bilgi Üniversitesi Medya ve İletişim Sistemleri bölümünden diploma alacak kadar alana saygı duymakta.

Kendi üslubunu yaratmanın peşinde olduğunu vurgulayan yazarımız, bu alanda model aldığı kimsenin bulunmadığını özellikle belirtmekte.

"Daha çok yazmam gerekiyor kesinlikle. En zayıf yönüm az müzik yazısı yazıyor olmak. Başka şeyler yazarken bu konuda tembellik ettiğim oluyor. Yazmak için araştırma yapma aşamasına bayılıyorum mesela. Beni çok geliştiriyor. Jazz Festivali'nde bir gazete için konser yazıları yazdım. Çok keyifliydi. Ama haberci kimliğiyle festivalde bulunmak başka bir dikkat gerektirdiği için konser seyir keyfimi elimden aldı. Özel alan ihlali gibi geldi. Bu konuda daha pratik çözümler bulmam gerekiyor."

"Hayalini kurduğum romanımı ve oyunumu yazmış olmak isterim."

Filiz Küçük kurucusu olduğu ***"Pram İletişim ve Danışmanlık"*** şirketinin ve etkinlik yönetimi departmanını yönettiği ***"Liber İletişim"***'in sektörde sağlam adımlarla ilerleyişini görmek istese de, gelecek hayalini, uzun bir süredir düşlediği romanının yayınlanması ve oyununun sergilenmesi süslemekte...Tabii bir de Jazz Dergisi için uzun yıllar yazıyor olmak...

Dergimizin genç kuşak yazarları arasında özel bir yeri olan Filiz Küçük'e sevgilerimizi sunarken, yoğun iş temposu arasında bizlere jazz dünyasının özel alanlarını ve kimliklerini tanıştırdığı için teşekkür ediyoruz.

Erdem KORKMAZ
(erdem@genccazcilar.org)

San Diego State University

SAN DIEGO STATE UNIVERSITY

Dergimizin bu sayısında yine ABD'ye uzanıyoruz ve köklü bir tarihsel geçmişe sahip olan San Diego Üniversitesi'ndeki jazz eğitimini değerlendiriyoruz. ABD'nin güneybatı kıyısında yer alan San Diego, yaklaşık 1.400.000 nüfusuyla bağlı bulunduğu California eyaletinin Los Angeles'tan sonra en büyük ikinci şehri. Aynı zamanda, ABD'nin sekizinci büyük şehri unvanını taşıyor. Bu özellikleri nedeniyle, şehrin içinde müziği de kapsayan pek çok imkanları barındıran bir büyükşehir olduğunu söylemek mümkün. Çeşitli yayın organlarına göre San Diego ABD'nin en yaşanabilir şehirleri arasında da üst sıralarda yer alıyor.

Bu sayıda San Diego State University (SDSU) bünyesinde yer alan jazz programı üzerinde duracağız. Öncelikle, üniversite hakkında fikir vermesi açısından somut bazı rakamlar üzerinde durmak uygun görünüyor. 1897 yılında kurulmuş olan okul şehrin en eski ve büyük üniversitesi. Uzun yıllar içinde yeni fakülte ve bölümlerin açılmasıyla birlikte günümüzdeki halini almış. 2010 yılına gelindiğinde 7 fakülte kapsamında 84 lisans, 76 yüksek lisans, 16 doktora ve 78 araştırma alanı bulunduğunu görmekteyiz. Çok fazla rakama boğmamak amacıyla burada uzun uzun ifade etmeye gerek yok ancak, üniversitenin çeşitli kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan değerlendirme ölçütlerine eğitim, araştırma ve imkanlar açısından pek çok alanda üst sıralarda olduğunu görmekteyiz.

Performans olarak okulda yer alan programlar; piyano, flüt, gitar, trompet, perküsyon, vibrafon, davul, trombon, bas ve saksofon olarak sıralanabilir. Her bir enstrümanda hem müzikal geçmiş hem de eğitim anlamında deneyimli eğitimciler bölümün akademik yapısını oluşturuyor. Ayrıca, bölümde eğitim görmekte olan öğrencilerden oluşan çeşitli orkestralar mevcut. İçinde bulunduğumuz yıl içinde bölüm bünyesinde bir big band, bir vokal jazz orkestrası ve farklı enstrümanlardan oluşan beş ayrı kombo çalışmalarına ve konserlerine devam etmektedir. Önceki yıllarda bölüm tarafından kaydedilmiş iki albüm Grammy ödülüne aday gösterilmiş. Ayrıca okulun orkestraları çeşitli zamanlarda bazı jazz festivallerinde sahne almışlar.

Jazz programında lisans ve lisansüstü düzeyde eğitim veriliyor. Okulda yürütülen derslere kısaca değinmek gerekirse; dört dönemi kapsayan jazz teorisi (farklı dönemler içinde jazz teorisi), iki dönemlik bir ders olarak jazz düzenlemesi ve kompozisyonu, jazz tarihi, kavramsal jazz analizi, müzisyenlik, ABD'de jazz, müziğe giriş ve rock'n roll tarihi. Ayrıca, jazz orkestralarında gösterilen performanslar da ders programının içinde yer alıyor. Böylece öğrencilerin gerek bireysel, gerekse grup çalışması anlamında deneyim kazanmaları kolaylaşıyor. Bununla birlikte, farklı ifade biçimleri ve solo çalışmalar konusunda deneyim elde ediyorlar.

2011-2012 eğitim/öğretim yılı için başvurular 1 Ekim 2010-1 Şubat 2011 tarihleri arasında gerçekleştirilecek. Okula kabul aşamasındaki seçmeler birebir veya kayıt göndererek yapılabiliyor. Özellikle yurtdışından başvuru yapmak isteyen adaylar için kayıt göndererek seçmelere katılma olanağının olması okulun sunduğu olumlu bir imkan olarak değerlendirilebilir. Lisans ve lisansüstü başvuruların seçmelerinde adaylardan bazı jazz standartlarını çalmaları/söylemeleri isteniyor. Ayrıca, öğrencilerin sight reading, emprovizasyon, farklı ritm kalıplarına uyumları, yavaş ve hızlı metronomlarda uyumları, çeşitli gam ve modları kullanımları gibi bazı değerlendirme ölçütleri bulunuyor.

Ücretlere bakıldığında 2010-2011 yılı için bir senelik eğitim ücretinin 12-13 bin dolar arasında olduğunu görüyoruz. Bu rakamlara konaklama, yeme-içme, kitaplar ve diğer eğitim-öğretim materyali, kişisel harcamalar ve sağlık sigortası da eklendiğinde yıllık 30 bin dolara yaklaşan bir rakam ortaya çıkıyor. Öte yandan, çeşitli burs ve desteklerin de olduğunu belirtmekte yarar var. Kayıt yaptırmaya hak kazanan öğrenciler üniversitenin, bağlı bulundukları fakültenin veya üniversite dışındaki çeşitli kamu ve özel kurumlara burs başvurusu yaparak çeşitli düzeylerde burslar alabiliyorlar. Ayrıca kampus içinde ve dışında çeşitli yarı/tam zamanlı işlerde çalışmak mümkün. Son olarak, başvuruların online olarak da yapılabildiğini hatırlatalım. Okul hakkındaki tüm sorularınız için caz@genccazcilar.org adresine e-posta gönderebilirsiniz.

CAZIN KLASİKLERİ A.K.MÜZİK'TE...

52nd Street Records · Jazz Wax Records · ESSENTIAL JAZZ CLASSICS · JAZZ BEAT · JC JAZZ COLLECTORS · WaxTime · Jazz Track · INTERMUSIC · JazzShots

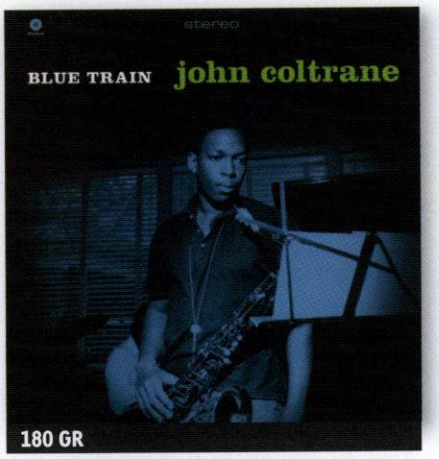

John Coltrane
Blue Train
LP_771673

Frank Sinatra
Come Dance With Me!
LP_771685

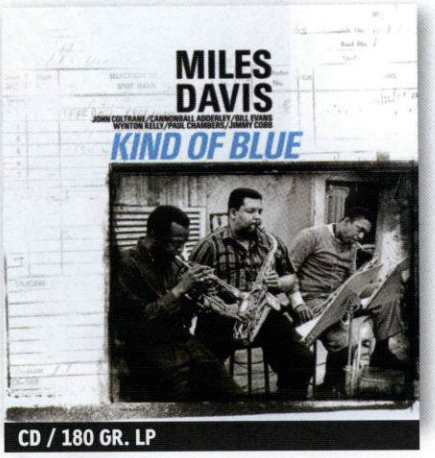

Miles Davis
Kind of Blue
LP: JWR 4534
CD: 27208

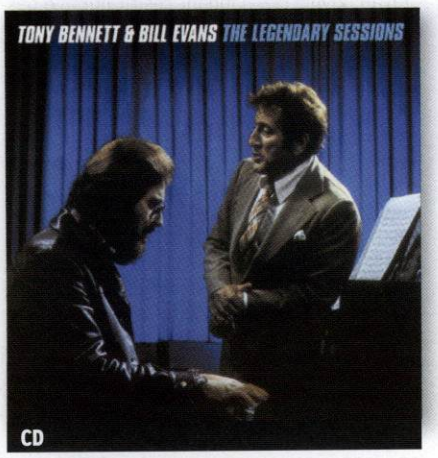

Tony Bennett & Bill Evans
The Legendary Sessions
JC426

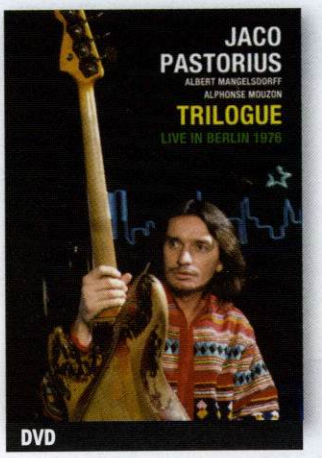

Jaco Pastorius,
Albert Mangelsdorff,
Alphonse Mouzon
Trilogue Live
in Berlin 1976
2869096

Ella Fitzgerald & Louis Armstrong
Ella & Louis
CD: EJA033
LP: 771672

AK MÜZİK

A.K. MÜZİK YAPIM ORG. OSMANLI SOK. OSMANLI İŞ MERKEZİ 18/13 GÜMÜŞSUYU İSTANBUL | T: (212) 243 4151 | W: WWW.AKMUZIK.COM.TR

Sami Kısaoğlu
sami.kisaoglu@gmail.com

Atlantik Okyanusunun İki Yakasından Yeni Keşifler

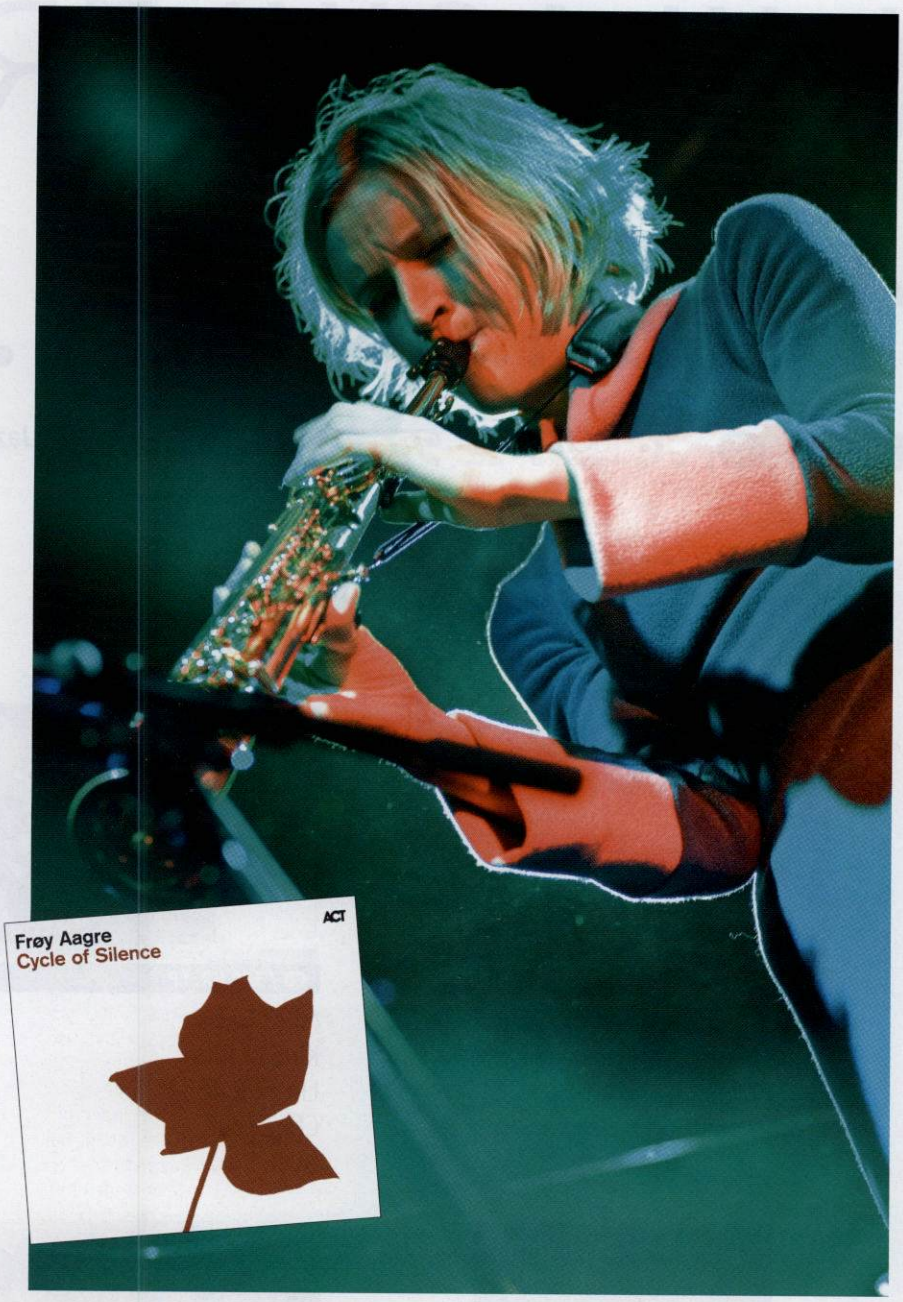

Geçtiğimiz birkaç ayda evde ve ofisde sıklıkla dinlediğim albümlerin aynı plak şirketinden olması bir tesadüf mü yoksa tesadüflerin ötesinde beni bu albümlere yakınlaştıran başka faktörler mi var emin değilim. Bu satırların misafiri olan müzisyenleri aynı yazıda buluşturan nedenler son bir yıl içinde çıkarmış oldukları albümlerinin yanısıra hepsininde ortak noktalarında son derece orjinal ve bireysel bir sound'u barındırmaları. Norveçli soprano saksofon yıldızı Frøy Aagre, Fransız meslektaşı bariton saksofoncu Céline Bonacina, Hint asıllı Amerikalı piyanist Vijay Iyer, Polonyalı piyanist Vladyslav Sendecki ve Koreli vokalist Youn Sun Nah. Bu beş ismi buluşturan bir diğer ortak özellik ise son albümlerini Münih merkezli Alman plak şirketi ACT'in çatısı altında kaydetmiş olmaları. Son bir yıldır farklı zamanlarda ACT'in çoksatan albümler listesinde boy gösteren bu beş isimden ikisi bu yazınında öznelerini oluşturuyor.

Kuzeyden Sıcak Bir Ses: Frøy Aagre

Frøy Aagre ismi jazz dünyasına düşük ülke nüfusuna rağmen en çok müzisyen yetiştiren ülke konumunda olan Norveç'in şimdilik bizlere son hediyesi. Jan Garbarek, Terje Rypdal, Jon Balke, Arild Andersen, Bugge Wesseltoft ve Jon Christensen'in memleketinden olan bu genç hanım, tenor ile başladığı jazz serüvenini şimdilik soprano ekseninde sürdürüyor. Aslında Frøy Aagre ismi henüz 26 yaşındayken AIM Records etiketiyle yayınlanan ilk albümü (Katalyze, 2004) itibariyle Atlantik'in her iki yakasında da duyulmuştu. O dönem albüm hakkında çıkan kritiklerde Jan Garbarek, Wayne Shorter gibi isimlerle kıyaslanan Frøy Aagre bestelerinde orijinal yaklaşım ile son derece olumlu eleştiriler almıştı. Öğrenci olduğu dönemde New York'da David Liebman'dan da dersler alan Frøy Aagre'nin müzik eğitiminin kökenleri ülkesi Norveç'den İngiltere'ye Arjantin'den Amerika'ya uzanan bir çeşitlilik gösteriyor. Birmingham Konservatuarı ve Middlesex Üniversitesi'nde aldığı saksofon eğitimi sonrasında Norveç Müzik Akademisi'nde kompozisyon çalışan Frøy Aagre'nin kariyerindeki son birkaç yıllı altın yıllar olarak kabul etmekte mümkün. Geçtiğimiz yıl dünyanın en önemli müzik endüstrisi fuarlarından biri olan MIDEM'de sahne almak üzere seçilen altı jazz sanatçısından biri olan Frøy Aagre son olarak 2010 yılının başlangıcında ACT Records'a transfer olarak şu aralar İskandinav ülkelerinden çıkan en orijinal jazz albümlerinden biri olan Cycle of Silence (Şubat, 2010) albümüne imza attı. Cycle of Silence çıktığı ilk günden beri özellikle Avrupalı jazz yazarların ana gündem konularından biri oldu.

Frøy Aagre albüm kitapçığı için kaleme aldığı yazısında müzikteki sessizliğin kendisi için ne derece önemli olduğunun altını çiziyor ve ortaya çıkan müziği şu sözlerle özetliyor: "Bu albümde sessizliği bilinçli olarak müziğimin ayrılmaz bir parçası olarak kullandım. Bu durum özellikle Cycle of Silence, Neverending Journey ve Slow Montion parçaları için oldukça geçerli. Long Distance, Atoms ve Siberia isimli eserlerde ise sessizlik yer

değiştiren modlar ve birbirine zıt temalar arasında doğal bir akışın başarı ile oluşmasında yardımcı oluyor. (...) Kompozisyon süreci ise şaşırtıcı bir yolculuktu. Öncelikle melodileri yazıyorum ve aklıma gelen diğer müzikal fikirleride not defterime geçiriyorum. Biriktirdiğim müzikal temalar arasından en güçlü olanları seçip, teorik ve pratik düzeyde üzerine çalışmaya başlıyorum. Melodinin yanısıra temalar içinde uygun ritmik ve armonik yapıyı bulmak için zaman harcıyorum..." Son birkaç yıldır soprano saksofonun müziğini ifade etmek için en önemli araç haline dönüştüne değinen Frøy Aagre bu enstrüman ile olan ilişkisini şu sözlerle dile getiriyor: "soprano saksofon vücudumun ve ruhumun doğal bir parçası gibi ona gerçekten bağlandığımı hissediyorum". Cycle of Silence albümü her kadar ilk bakışta tipik Norveç jazz sound'unu çağrıştırsada detaylı olarak bakıldığında daha başka birçok müzikal bileşeni içerdiğini görmek mümkün. Frøy Aagre bir söyleşisinde bu durumu şu sözlerle açıklıyor: "Müziğindeki sound Norveç jazz'ı olabilir fakat dünyanın her tarafından etkilendiğim şeyleri topluyorum ve müziğimde bir araya getiyorum". Albüm melancholic Nordicism, Baroque classicism and American jazz geleneğinin başarı bir yansıması olarakta görülebilir.

İlerleyen yıllar ne gösterir şimdiden kestirmek zor ama Frøy Aagre'nin son bir yıl içindeki albüm satışları, konser trafiği ve jazz basınındaki yerini göz önüne alırsak ACT'in en önemli isimlerinden biri olacağını söyleyebiliriz. Kendisinin Cycle of Silence albümü ise sadece ACT'in değil bugüne kadar Kuzey ülkelerinden çıkmış olan jazz albümleri arasında klasikler arasına girmeyi fazlasıyla hak ediyor.

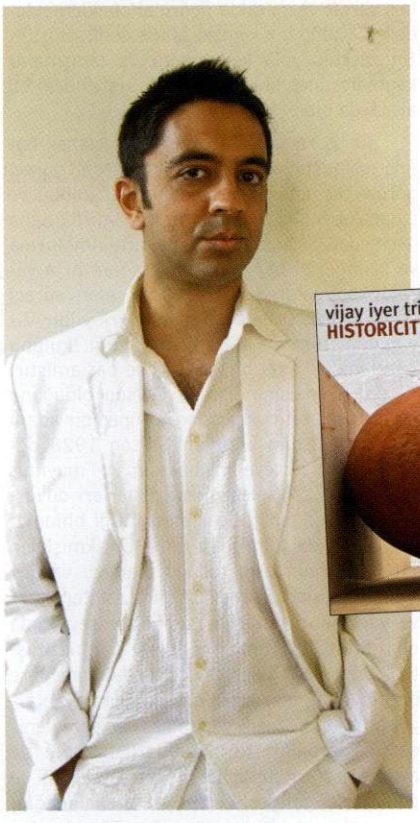

Modern Jazz Piyano'da Yeni Bir Kırılma Noktası: Vijay Iyer

Amerikaya göç eden Hintli bir ailenin New York'da doğan çocukları olan Vijay Iyer'in (okunuşu"VID-jay EYE-yer") hayat hikayesinin neredeyse her sayfası başarılarla dolu. Üç yaşında başladığı keman eğitimini onbeş yıl boyunca sürdüren Iyer esas enstrümanı olan piyanoyu ablasının piyanosunda kendi kendine öğrenir. Çocukluğundan itibaren Hint klasik ve dini müziklerini de dinleme fırsatı olan Iyer lise yıllarında bir yandan çeşitli rock müzik grupları ile takılırken bir yandan da orkestralarda keman çalmayı sürdürür. Iyer lise döneminden itibaren jazz müziğine karşı gittikçe artan ilgisine rağmen üniversitede matematik ve fizik okumayı tercih eder. Yale Üniversitedeki lisans ve yüksek lisans eğitiminin ardından Kaliforniya Üniversitesi'nde (Berkley) fizik doktorası yapar. Yüksek öğrenimi boyunca jazz müziği ile olan dirsek temasını hiçbir zaman koparmayan sanatçı yerel kulüplerde ve okul gruplarında çalarak başlamış olduğu kariyerini Steve Coleman, Rudresh Mahanthappa, Roscoe Mitchell, Wadada Leo Smith, Butch Morris, DJ Spooky gibi birbirinden farklı isimlerle çalışarak sürdürür.

Müziğinde son derece geniş bir referanslar ağına sahip olan Iyer, Amerikan jazz piyano ekolünün temel taşları Thelonious Monk, Bud Powell, Duke Ellington, McCoy Tyner gibi isimlerin yanısıra Alice Coltrane, Andrew Hill ve Randy Weston gibi piyanistlerden de etkilenir. Rock, funk, soul, electronica, hip-hop, dub gibi müzik türlerine de kulaklarını tıkamayan piyanistin ses paletinde poliritmik Afrika davullarından Hint müziğine uzanan bir çeşitlilik görülebilir.

All About Jazz sitesi için gerçekleştirmiş olduğu bir röportajda John Coltrane'den de büyük ölçüde etkilendiğini dile getiren müzisyen Reich, Ligeti, Debussy ve Bartok gibi klasik bestecilerden de etkilenir.

Şimdilerde otuzsekiz yaşını sürmekte olan ve modern jazz piyano'nun yeni ilahlarından biri olarak değerlendirilen Iyer için rahatlıkla ACT'in piyanodaki yeni yıldızı olduğunu söyleyebiliriz. 2008 yılında Esbjorn Svensson'un zamansız ölümünün sonrasında E.S.T'nin yerini alabilecek bir piyano üçlüsü arayışında olan ACT'in yeni lokomotifi olarak görülen Vijay Iyer Trio birçok bakımdan Svensson'un E.S.T'si ile benzer özelliklere sahip. Iyer ve Svensson'un benzer vizyonlara sahip olduğunu ve numaraları birbirlerine oldukça yakın gözlüklerle jazz müziğine baktıklarını söyleyebiliriz. Her ne kadar ilk bakışta Vijay Iyer Trio ve E.S.T'nin ortaya çıkarmış oldukları sound farklı gibi gözükse de her iki grubun da ortak paydalarında rock ve diğer popüler müzik türlerinden beslenerek yarattıkları güçlü bir kültürlerarası sound söz konusu. Kontrbasta Stephan Crump, davulda Marcus Gilmore'dan oluşan Vijav Iyer Trio tıpkı E.S.T gibi diğer modern müzik türlerinin farkında olan bir şekilde bu türleride kendi sound'u içine dahil eden bir topluluk.

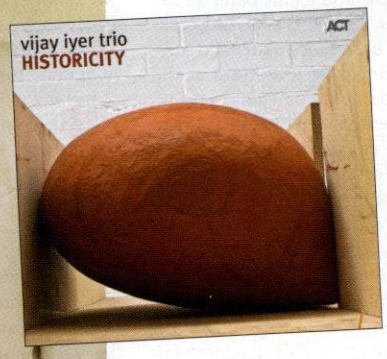

Oldukça geniş bir diskografiye sahip olan sanatçı geçtiğimiz ACT'den yayınlanan ilk albümü Historicity ile Downbeat Dergisi'nin Uluslararası Eleştirmen Oyları ile belirlenen "Yılın Jazz Albümü" sıralamasında birinci sırada yer almıştı.

Sanatçının büyük ölçüde Avrupalı jazz dinleyicisi tarafından da tanınmasına neden olan bu albüm Birleşik Devletlerde the New York Times, the Los Angeles Times, the Chicago Tribune gibi gazeteler tarafından "Yılın Jazz Albümü" olarak seçilmişti. Historicity albümü Amerika başarısının yanısıra Almanya'nın Grammy Ödüllüleri sayılan ECHO Jazz Awards'da "En İyi Uluslararası Topluluk" seçilmişti. Iyer son olarak geçtiğimiz yıl Historicity ile kazanmış olduğu onca başarının ardından 2010 yılında Jazz Gazetecileri Derneği Ödülleri'nde (Jazz Journalists Association Jazz Award 2010) "Yılın Müzisyeni" seçilmişti.

Tüm bu tantana tek bir albüm için koparılıyor gibi gözükse de bunca ödülün arkasında Iyer'in uzunca bir zamandır jazz çevrelerinde yarattığı heyecanın payı büyük. İsmi uzun zaman önce Esbjorn Svensson, Ethan Iverson (Bad Plus), Jason Moran, Helge Lien, Brad Mehldau ve Matthew Shipp gibi isimlerin yer aldığı postmodern jazz piyanistleri ekolüne dahil olan Iyer son on yılda büyük bir değişime uğrayan piyanolu jazz trioları formatının en ilginç isimlerinden biri oldu. Benzersiz piyanizmi ile elini attığı her parçaya yepyeni bir kimlik kazandıran Iyer altı cover ve dört adet kendi bestesinden oluşan Historicity albümünde de coverlara getirdiği özgün yorumlarla olumlu eleştiriler almıştı.

Bu albümde özellikle bir Leonard Bernstein, Stephen Sondheim bestesi olan Somewhere isimli parçaya getirmiş olduğu yorum fazlasıyla saygıyı hak ediyor. Başından sonuna kadar onlarca armonik ve ritmik sürprizin gizlenmiş olduğu albümde Iyer adeta piyanosu ile dinleyenler üzerinde sessel bir büyü hazırlayan bir büyücü izlenimi uyandırıyor. Dinleyenler için her parçada onlarca farklı tınısal oyun hazırladığı Historicity albümünün ardından bu sonbaharda yeni albümü Solo ile huzurlara gelen Iyer bu albümde de bildiğinde pek şaşmıyor.

Bu kez tek başına stüdyoya giren sanatçı kendine ait beş bestenin yanısıra Duke Ellington, Thelonious Monk, Steve Coleman Steve, Jimmy Van Heusen, Porcaro/John Bettis'den coverlara yer verir. (...)

Bitirirken belirtmekte fayda var: Vijay Iyer ve Frøy Aagre isimleri amansız bir iPod çağını yaşadığımız şu günlerde dünyanın farklı yerlerinde farklı kültürlerden jazz müzisyenlerinin neler yaptıklarını bilmek adına keşfetmeye değer iki müzisyen.

Yeniyi arayan, yerel kültürlere olduğu kadar evrensel olanada zihinlerini açmış olan iki üretken isim.

Isben Önen
isben.onen@gmail.com

Jazz Kulübü Nasıl Bir Yerdir?

Garip bir yerdir, gece gidilir. Öğleden önce gidenler kapalı bulur, öğleden sonra gelenler provalı bulur. Zaten hep gecede kalmıştır. Mevsimi olmaz, gecesi olur. Hava kararınca neler olmaz? Her şey olur. Gecesinden korkulmaması gereken ender yerlerdendir.

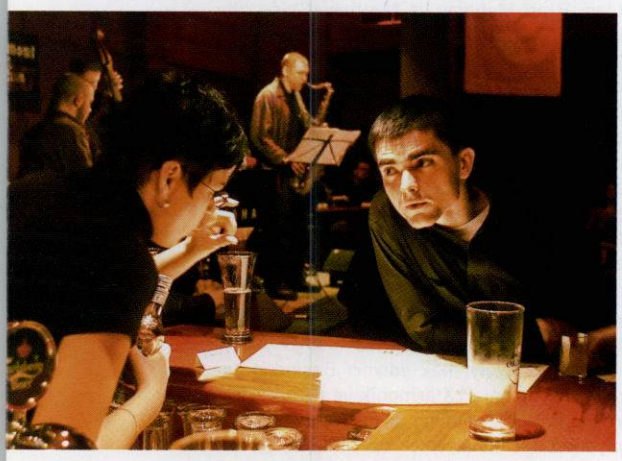

Yeraltındadır ya da içindeyken kişi yeraltındadır. Bir tarih saklar, havayı, nefesi ve kokuyu saklar, yüzleri ve en önemlisi sesleri saklar. Kapıları işte bu yüzden arşiv kapıları gibi ağırdır. Her şeyi biriktirir, ama bunca yükü nasıl tuttuğu, bu işi nasıl yaptığı bilinmez. Söylenti: hep saklarmış gibi yapıp bazı şeyleri yeri gelince bırakıverir. Çok eski bir kilisenin altında olanları, bilmem kaç yüzyıllık bir kulenin dibinde duranları, koca bir bulvarda sıralanmış işletmeler arasında sessiz sakin bekleyenleri, tuğladan koca yapıların küçük demir kapılarından geçilerek girilenleri, girildikten sonra sahanlıksız on dokuz basamak inilenleri, en basitinden siyah kumaştan sahne arkası perdesi ve bantlarla tutturulmuş kabloları olanları, hatta yıllanmış tahta kaplamalarının delinmiş olanlarının varlığı bilinir. Tabii bir de parıltılı olanları vardır ama bunlar bizim için değildir çünkü bu parıltının çoğu kez yaşamı söndürdüğü söylenir. Jazz kulübü kendin gibi olma yeridir. Tüm coşkusunun yanında hüzünlüdür, derinlerde bir yerlerde durur derken gerçekten de derinlerde durur. İnsanı değiştirir, büyütür, küçültür, olgunlaştırır ve hamlaştırır, ihtiyarlatır ve gençleştirir. Aşık olunur, özlenir ve özlenilir, salınır ve salınılır, tanışılır, flört edilir, şaşırılır ve "Yok artık!.. Bunu da mı duyacaktık?" denilir ya da hiç bir şey yapmadan susulabilir. Evet tabii, bazısı konuşmayı sevmez, müziği dinler, ama orası öylece kalır ve ağır bir tütün kokusu da onunla kalır. Dikkat: Tüm bu olanlar sırasında heyecandan koşmaya başlayanlar olabilir, şaşırılmamalı.

Özet: gündelik tarih yeridir.

Kendi karanlıktır ama içinde daha da karanlık kuytu köşeler vardır. Bu kuytular, sahanlıksız on dokuz basamak yukarıdaki kuytularla aynı işi görür, öznel aralıklara zemin hazırlar; virgül ya da noktalı virgül, hatta iki nokta üst üste, ünlem ve soru işaretleri için. Rahatsız sandalye ve taburelerde oturulur, beyaz ışıklı tuvaletleri hep küçüktür, eskidir. İçerdeki ufak barda ömrünü orada geçirmiş gibi duran biri hep vardır. Bar demişken, kulüpte heyecandan yemek yenemez çoğu zaman ama içilebilir. Öneri: müzik dışındaki her şeyden kaçınılmalı, hatta ve hatta bazı zamanlar sohbetten bile. Karşı çıkanlara öneri: yemek ve sohbet, müzik başlamadan çok önce rahatça yapılabilir ya da ara beklenebilir. Ara deyip geçmemek gerekir, çok önemli bir konudur. Çünkü her şey akıp giderken nerede, nasıl ve ne zaman virgül koyulacağı da ustalık ister. Ayrıca kulüpteki aralar çok anlamlıdır, yan yollar tanımlar. Ara denir ama her şey başka bir şekilde ara boyunca da devam eder. Güzel olan her şeyin herkesle yan yana olup bitmesidir. Kurallı bir kuralsızlık hali, kuytulu kuytusuzluk. Karnı acıkan kontrabasçı yanı başınızda yemek yemektedir, yola yeni koyulanlar saksofoncuya çalgısının markasını ya da solo sırasında ne düşündüğünü sormaktadır, piyanist susamıştır ve arkadaki bardadır, tabii ki imza avcıları vardır ve merakla doğru anı beklemektedirler. Kulüp bir kentsel alana dönüşmüştür. En coşkulu yola koyulmalar ve tanışmalar kente öykünen bir yeraltı sesli arşivindeki bu aralarda olur.

Sunuş konuşmaları da artık gelenek haline gelmiştir ve genelde bir geçiş görevi görür. İlk nota öncesi konukları, kulübü ve çalacakları biraz rahatlatıp, bu hafiflik daha geçmeden gecenin akışı içine bırakılmalarına ve kendilerini her şeyin birden tam orta yerinde bulmalarıyla sonlanacak olan süreci kolaylaştırır. Örnek: neredeyse kırk yıldır Viyana'da tüm gecelerini geçirdiği kulübü Jazzland'da Axel bir gece şöyle başlamıştır: "İçerde kendisinin Benny Golson olduğunu iddia eden ve oldukça genç görünen bir adam var, oysa benim bildiğim Golson 1928 doğumludur. Dinleyelim bakalım o muymuş gerçekten?..." Gelen giden defterleri duvarlardır. Ya kimin gelip kimin gittiği bilinmeyenleri ya da tüm gelip de iz bırakmışların fotoğraflarının asılı olduğu olanları vardır. Yeniler eskileri, eskiler ise daha eskileri anar ve yol anıları anlatılır çünkü her şey yolda olup bitmiştir. Kimler kimlerle karşılaşmıştır? Dönenler, gidenler, dönerken gidenlere özenip dönüş için erken olduğunu anlayanlar, yol başında hazırlık yapanlar, her şeye yeniden başlayanlar, farklı yollardan gidip de aynı yere çıkanlar, yolun hiç bitmeyeceğini ve dönüşlerle gidişlerin hep yarım kalacağını anlayanlar ve daha pek çoğu. Tüm bunlar

olup biterken, bir nesil bir sonrakine ne bırakmıştır, tersten söylersek, bir "yenilikçi" dönem kendinden önce süre gidenden neyi alıp yola devam etmiş ve neyi geride bırakmıştır? İşte, bir jazz kulübü bunları düşünmek ve yanıtlara yaklaşmak için doğru bir yerdir. Dolayısıyla bedensel enerjinin yanında ussal enerjinin de bol olduğu doğrudur. Enerji demişken, bir ara özellikle saksofon çalanlardan kulüp içinde dolaşarak çalmalarının istendiği biliniyor. Neden: dinleyiciler arasındaki kadınları baştan çıkarmak. Miles Davis'in dinleyicileri "ateşlemek" için dolaşmak yerine kalın tonlar üflemeyi seçtiği anlatılır. Dexter Gordon Kopenhag'a yerleşip, Montmartre'da çalmaya başladığı zaman bu adamda nasıl oluyor da bu kadar enerji olduğunu sadece kulüp dinleyicileri değil, İskandinav jazz'cılar ve hatta mahallenin sakinleri de anlayamamışlardır. Not: dünyanın her yerinde farklı nedenlerden pek çok hır-gür çıktığı da kayıtlarda sabit. Lee Morgan bir gece kız arkadaşı tarafından çalıştığı kulüpte vurulmuştur.

Kulüplerde çalmadan jazz müzisyeni olunmazmış, öyle söylenir. Bütün üstatlar evlerinden onlu yaşlarının sonunda ayrılıp koca "kedi"lerle çalmak, küçük bir olasılığın ardında ama büyük umutlarla evden ayrılmıştır, ve müzikleri de onlarla beraber yol boyu büyümüştür. Not: Benny Golson Betty'i bir Kuzey Amerika kentinde böyle bir yolculukta tanımıştı. Yaşasın tüm yaşamı yaşamdan öğrenmiş olanlar! Bilekleri kolay bükülmez. Bu sıkıştırılmış yaşamın adamı hem kendine getirdiği hem de zaman zaman darmadağın ettiği doğrudur. Onca adamın karşısına dikilip inandığın şeyleri anlatmak ve her keresinde başka şekilde yapmaya kalkmak yürek ister, yaşanmışlık ve düşünmüşlük ister. Ayrı bir zorluk da, bunu yanında duran senin gibilerle, adam gibi adamlarla, kadın gibi kadınlarla, beraber yapabilmeyi kotarabilmektir. Çünkü herkesin başka bir şey vardır mutlaka o gece usunda, ama benzer şeylerden söz edilmelidir, tutarlı olunmalıdır. Burada iş o kişiye; beşliye, dörtlüye, üçlüye ya da orkestraya adını veren o kişiye düşer. O gecenin içinden neler çıkacağına onun yön vermesi beklenmektedir. Kimin kendinden neyi ne kadar onun istediklerinin yanına ekleyeceğini ya da gece boyunca sürecek olan akışın nerelerde kendi haline bırakılacağını bilmelidir, duyumsamalıdır. Kişinin kendini nasıl kurduğu çok önemlidir; yaşanmışlıkların nasıl tortular bıraktığı, nelerin elenip nelerin cepte saklandığı, yani kişinin nasıl bir kişi olduğu... Bu işi çaktırmadan yapanlar, azarlayarak, bağırıp çağırarak yapanlar, hatta ve hatta işi diğerlerine çalgı fırlatmaya kadar götürenler olmuştur.

İçe dönülerek dışa vurum yeridir.

Hani jazz gibi, jazz kulübü de hayatın kendine benzer bir şeydir ya, önceden kestirmesi neredeyse imkansız ama daha da önemlisi bu kestirme çabası son derece gereksizdir. Örnek: Bir gece kalkıp ta kulübe gelenler birden kendilerini selamlayan Art Blakey'nin bu gecenin o gece olduğunu söyleyen yani Blue Note için bir "cooking session" (pişirme seansı) ya da daha açıkça konserin kaydedileceğini duyuran konuşmasıyla karşılaşırlar. Alkışlayanlar için bile sesli tarihe geçme olasılığı... Kulüp kayıtları, biriktirme merakı olanlar için vazgeçilmezdir, içten ve eskimeyen bir anımsamadır.

Zaman, geçer, gider. Peki geriye ne kalır? Asıl soru: bu geriye kalanlarla ne yapılır?

Enja'dan 'bir dünya' caz

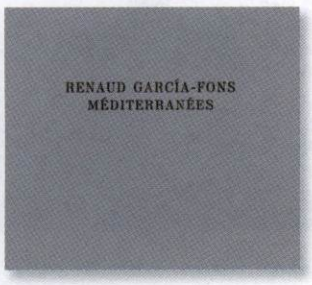

RENAUD GARCIA-FONS
Mediterranees
ENJ-9563 2

ROBERTO FONSECA
Live in Marciac (CD+DVD)
ENJ-9565 2

★ 4 Kasım'da Babylon'da

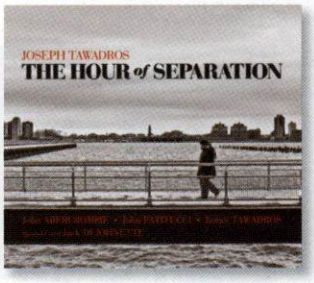

JOSEPH TAWADROS
The Hour of Seperation
John Abercrombie, John Patitucci,
Jack De Johnette, James Tawadros
KOB 10011

AK MÜZİK

A.K. MÜZİK YAPIM ORG. T: (212) 243 4151 | W: WWW.AKMUZIK.COM.TR

enja

liyordu. Benim radyo dinlememe izin verilmezdi. Oje sürmeme izin verilmezdi. Özel mektuplar almama izin verilmezdi. Kilise oldukça İngiliz'di, kurallara bağlıydı, dans yoktu, oldukça sessizdi..."

Jamaika, Jones için güzel insanlarıyla, müzik ve eğlencesiyle dünyanın en güzel yerlerinden biriydi, ancak aynı zamanda bir yanıyla da son derece mistik ve karanlıktı. "Jamaika beni birkaç kez öldürmeye çalıştı" diyen Jones, bir keresinde bunun bir adada bir gün de doğasıyla olduğunu söylüyordu. Ne zaman doğduğu topraklara gitse başına bir şey geliyordu; hapse girdi, denizde mahsur kaldı, suda ölümle yüzyüze geldi. Ancak Jones hiçbir zaman ölümden korkmadığını söylüyordu, hem de her fırsatta...

Jones New York'a ilk başta oyunculuk için gitmişti, bu sırada da kirasını ödeyebilmek için modellik yapmaya başlamıştı.

"New York'ta büyük bir ajansa bağlı olarak çalışıyorsanız izinleri olmadan saçınızı bile kestiremezsiniz. Bu benim egolarım için çok zordu ve New York'ta yaşayamadım. Hayatımda hiçbir zaman boşuna çabalamadım, saçlarımı, kaşlarımı kazıttım ve işte hazırdım".

6 yıl boyunca Paris de dahil olmak üzere pek çok ajansta modellik yapan Jones, modelliğin yaşam biçimindeki özgürlüğünü de sevmişti, sürekli değişim güzeldi ve bu sizin kişiliğinizi de etkilemiyordu. Genç Jones, bu sıralarda zamanını ve parasının çoğunu partilerde harcıyordu, aynı zamanda Grace Mendoza adıyla da dans ediyordu. Ailesine yaptığı işi açıklayamazdı bu nedenle de fotoğrafçılar bile sürekli ona "gerçek yüzünü hala bilmediklerini" söylüyordu. O zamanlarda kendisini bir hippi olarak tanımlayan Jones, bir röportajında giysilerini daha fazla kazanana kadar en azından ucuz mağazalardan aldığını belirtmişti.

Ancak modellik yaptığı sıralarda birlikte çalıştığı moda tasarımcıları onu şımartmıştı. Birçok güzel giysi görmüştü ve bu giysiler adeta Jones'un zihnine kazınmıştı. Artık gördüğü her şeye sahip olmalıydı, tüm tasarımcılara gidip "bu sizin hatanız, buradaki her şeyi istiyorum" diyecekti.

Kendisini bir Amerikalı olarak da görmüyordu, müzik bile onun için Avrupa kökenliydi. Paris'te iken Yunan asıllı bir Fransız ile birlikte çalışmıştı. Avrupa'lıların kendilerinden olmayanlarla daha fazla ilgilendiklerini düşünüyordu. Efsanevi mekan Studio 54 ise Jones'un hayatında ayrı bir yer tutuyordu. Burası onun için hiç kimsenin hem de herkesin olduğu bir yerdi, ya da ikisinin arasında bir yerdi. Normaldi, eşcinseldi ama bir karakteri vardı.

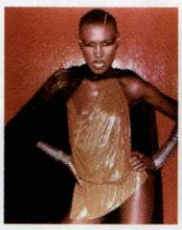

Müziği için herhangibir prodüktörün yarattığı bir sound dışında tamamen Grace Jones olan bir tarz yakalamak istemişti. "En iyiyi ben kendimi bilebilirim, kendimi ben geliştirebilirim, hissedebilirim ve çalışacağım insanları etkileyebilirim."

Modellik yapan Jones aynı zamanda şarkı söylüyor ve teatral çalışmalarda da yer alıyordu. Çeşitli mekanlarda moda

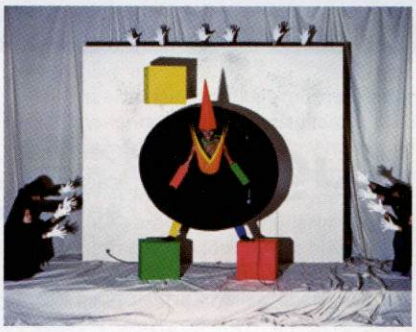

performansları da yapmaktaydı. "Bence moda şovları, mükemmel bir teatral form olarak düşünülmeli, Grace Jones'u ilk defa bir performansında gördüğümde inanılmaz etkilenmiştim üzerinde sadece bir etek vardı ve başka hiçbirşey yoktu". Jean Paul Goude'ye ait olan bu sözler zaten hemen ardından ikisinin birlikte çalışmalar yapmalarıyla sonuçlanacaktı.

"Jean-Paul, beni Metropolitan Museum'daki bir performansım sırasında görmüştü ve hemen beni çizmeye başladı, çeşitli skeçler yapıyordu, öylesine karalamalar yapıyordu, bir tür obsesyon gibiydi inanır mısınız? Benim çalışmamı gördü ve hayranım oldu; ben onun çalışmasın gördüm ben de onun hayranı oldum. Onunla birlikte Grace Jones görüntüsünü geliştirdik" .

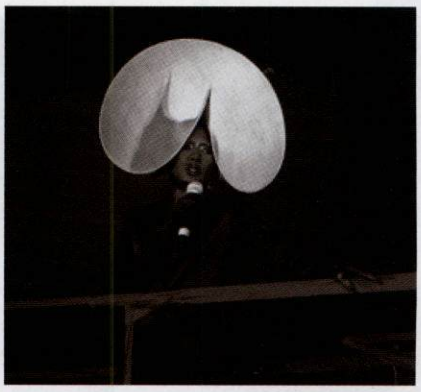

Fakat Jean Paul, gerçek kadınlardan daha çok sanal karakterlerden etkileniyordu. Bu nedenle bir süre sonra ayrıldılar ancak aralarındaki sevgi ve bağ hiç bitmedi. Adeta bir aile gibi olmuşlardı.

Unutulmaz diva Grace Jones, bugün bile bir ilham kaynağı olmaya devam ediyor ve yıllara meydan okuyor. Bu arada unutmadan konser performansında kısıtlı bir süreye rağmen Grace Jones'un mükemmel fotoğraflarını çeken arkadaşımız Yalçın Aydın'a da huzurlarınızda teşekkür etmek isterim. Bir sonraki sayıda görüşmek üzere.

Kaynakça:
Fashion Book, Phaidon Pres Ltd,1998,s.237
Fred Davis,Moda, Kültür ve Kimlik, Yapı Kredi Yayınları, 1997, s.27
Performans Fotoğrafları: Yalçın Aydın
www.yalcinaydin.com/2010/07/grace-jones/
www.worldofgracejones.com

© 2009 Shure Incorporated

SHURE®

PROFESYONEL SESE KULAK VERİN

Profesyonel ses cihazları alanındaki 80 yıllık Shure tecrübesine dayanarak tasarlanan ve üretilen Shure Profesyonel Kulaklık Serisi, mükemmel ses kalitesini, üstün konforu ve gündelik kullanımın zorluklarına meydan okuyan efsanevi Shure kalitesini bir arada sunuyor.

Profesyonel stüdyo, ev stüdyosu, DJ seti veya kişisel dinleme sistemi... Shure Kulaklıklar, dinleme yapılan tüm alanlarda profesyoneller ve müzik tutkunları için ideal seçim.

SRH840 – Stüdyo Referans Kulaklığı
SHURE SRH 840, hassas bir şekilde düzenlenmiş frekans yanıtı sayesinde bas, orta ve tiz sesleri son derece dengeli bir biçimde yansıtıyor. Özellikle profesyonel ses mühendisleri ve müzisyenler için tasarlanan SRH840, arka plan gürültüsünü azaltan yapısı, modüler spiral kablosu ve katlanabilen kafa bandı ile, kritik dinleme ve kayıtlar için ideal seçim.

SRH240 – Profesyonel Kulaklık
SHURE SRH240, basların güçlü ve dolgun, tizlerin detaylı ve parlak duyulabilmesi için geniş bir frekans aralığı sunuyor. Kapalı arkalı, kulağı saran ergonomik tasarımıyla arka plan gürültüsünü azaltan SRH240, genel dinleme için ideal seçim.

SRH440 – Profesyonel Stüdyo Kulaklığı
SHURE SRH440, gelişmiş frekans dağılımı sayesinde bastan tize, tüm sesleri en düzgün şekilde yansıtmak üzere tasarlandı. Arka plan gürültüsünü azaltan tasarımı, modüler spiral kablosu ve katlanabilir kafa bandıyla SRH240, stüdyo ve ev kayıtlarında monitör olarak ideal seçim.

SRH750DJ – Profesyonel DJ Kulaklığı
SRH750DJ kulaklıkları, profesyonel DJ'lere canlı performans ve miks çalışmaları sırasında üstün ses kalitesi sağlamak üzere tasarlandı. 50 mm'lik dinamik neodimyum sürücüsü sayesinde son derece güçlü bas ve tizler sunan SHURE SRH750DJ, arka plan gürültüsünü azaltan yapısı, katlanabilen kafa bandı ve modüler spiral kablosu ile, DJ setiniz için ideal seçim.

NEFAN TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hattat Halim Sok. No: 8 Gayrettepe - İstanbul
Uğur Mumcu Sok. No: 23/7 G.O.P. Ankara
Tel: (0212) 288 4139 Fax: (0212) 275 9118
Tel: (0312) 447 0792 Fax: (0312) 447 0793
nefan@nefan.com www.nefan.com

SHURE
LEGENDARY PERFORMANCE™

Derleyen: Ali Sönmez
(ali.sonmez.2010@gmail.com)

Şu jazz dedikleri...

"I never heard of a Jazz musician who retired. You love what you do, so what else are you going to do? Play for the walls?
Hiç emekliye ayrılmış bir Jazz müzisyeni duymadım. Yaptığın işi seviyorsan başka ne yapacaksın? Duvarlara mı çalacaksın?" – **Nat Adderley**

Genç Koleksiyoncu: BLOSSOM DEARIE

(28 Nisan 1924 – 7 Şubat 2009)

Şarkıcılığının yanında, başarılı bir piyanist de olan, tüm performanslarına piyanosuyla eşlik eden ve kendine has o yumuşak, tatlı ve iddiasız gibi görünen sesiyle her türde parçayı mükemmel bir biçimde yorumlayan Blossom Dearie, Vokal Jazz'ın daha fazla tanınmayı hak eden kült isimlerinden biridir... Meslek yaşamının farklı dönemlerinde "Küçük Jazz Kuşu", "Beyaz Rose Murphy" ve "Dişi Chet Baker" gibi lakaplarla anılan, ama ünlü bariton saksofoncu Gerry Mulligan'ın "Blossom Blossom'dır" diyerek diğer şarkıcılardan ayrı bir yere koyduğu, kimseyi kolay kolay beğenmeyen Miles Davis'in ise "She's the only white woman who ever had soul / Ruhu olan tek beyaz kadın" diyerek övdüğü Blossom Dearie, ülkemizde pek fazla bilinmeyen, hatta Jazz dünyasında da çoğunlukla "müzisyenlerin sevdiği şarkıcılar" arasında anılan bir sanatçıdır... Blossom Margrete Dearie, 28 Nisan 1924'te, New York eyaletinin kırsal bölgesinde, Catskill Dağları'ndaki East Durham kasabasında doğdu. Babasının ailesi İskoç-İrlanda kökenliydi; annesi ise küçük bir çocukken Oslo'dan ABD'ye gelmiş bir Norveç göçmeniydi. "Çiçek Sevgili" olarak tercüme edebileceğimiz Blossom Dearie, geleceğin bu ünlü piyanist-şarkıcısının sonradan kullanmaya başladığı bir sahne adı değil, gerçek ismiydi ve "Blossom / Çiçek" adı ona, doğduğu bahar gününde, komşularının getirdiği şeftali çiçeklerinden esinlenen babası tarafından uygun görülmüştü. Küçük kız daha iki yaşındayken müziğe ilgi duymaya ve annesi piyano çalarken kucağından inmemeye başlamıştı. Beş yaşına geldiğinde, evlerinden 5 km ötede oturan Bayan Parks'tan ilk piyano dersleri aldı. On yaşında, Washington DC'de üvey ağabeyinin yanında yaşarken, Bach ve Chopin'in klasik bestelerini başarıyla seslendiriyordu. Blossom Dearie'nin piyanosu bir yıl içinde o kadar hızlı bir gelişme göstermişti ki, DC'deki öğretmeni Bayan Hill onun Baltimore'daki Peabody Konservatuarı'nda klasik müzik eğitimi görmesini önerdi. Ancak küçük kız bu teklifi reddederek, doğduğu kasabaya geri döndü ve klasik müzik çalışmalarını tamamen bıraktı. O yıllar Big Band'lerin performanslarının her gece radyolardan tüm Amerika'ya yayınlandığı Swing dönemiydi ve yeniyetme Blossom Dearie; Count Basie ve Duke Ellington Orkestraları'nı hayranlıkla dinliyordu. Art Tatum'un etkisinde kalarak Jazz piyanoya yöneldi ve lisenin dans orkestrasında görev aldı. Jazz müziğinin hayatının anlamı olacağını anlamıştı artık. Liseyi bitdikten sonra, 1940'ların ortalarında hayatını piyanist olarak sürdürmek üzere New York'a taşınan Dearie, burada birkaç kızla beraber bir apartman dairesini paylaştı ve şarkıcı Dave Lambert'le tanıştı. Onun teşvikiyle piyanistliğin yanı sıra ilk kez profesyonel şarkıcılığa başladı ve ilk olarak Woody Herman Orkestrası'nın vokal grubu Blue Flames'le, ardından da Alvino Ray'in grubunun vokal eşlikçisi Blue Reyes'le çalıştı. Charlie Parker ve Dizzy Gillespie'yle tanıştığı o dönemde, ilk kez bir plak kaydında scat yaptı. 1940'lı yılların sonunda, Miles Davis ve Gery Mulligan'la beraber Cool akımının öncülüğünü yapan aranjör, piyanist ve orkestra şefi Gil Evans'ın Manhattan'daki bodrum katında toplanıp müzikal fikirleri tartışan müdavim müzisyenlerin arasına girmeyi başaran Blossom Dearie, John Lewis'ten George Russell ve Lee Konitz'e kadar dönemin tüm ilerici Jazz müzisyenleriyle tanışma ve onlarla dost olma olanağı buldu. O arada Show Spot gibi klüplerde kendi başına piyanist-şarkıcı olarak sahne almaya da başlamıştı. 1952 yılında müzik kariyerine Greenwich Village'taki Chantilly Club'ta piyanist-şarkıcı olarak devam ederken, Fransız Barclay Records'ın sahiplerinden Nicole Barclay tarafından keşfedildi ve o dönemde Amerikalı Jazz müzisyenlerinin büyük ilgi gördüğü Paris'e davet edildi. Paris'te kısa sürede kendi başına Fransızca öğrenen, İskoç Jazz şarkıcısı Annie Ross'la önce aynı evi, ardından da aynı sahneyi paylaşan ve dört erkek, dört de kadın vokalistten oluşan Blue Stars vokal grubunu kuran Dearie, 1954 yılında bu grupla beraber, 11 Fransızca şarkı içeren ve "Blue Stars of France – Lullaby of Birdland" adını taşıyan ilk gerçek plak kaydını yaptı. Sanatçının kendi adı altında çıkan ilk albümü ise, 1955 yılında yine Paris'te piyasaya sürülen ve Dearie'nin şarkı söylemeyip sadece piyano çaldığı bir LP olan "Blossom Dearie Plays for Dancing"ti. Paris'te tanıştığı ünlü emprezaryo ve plak şirketi sahibi Norman Granz'ın önerisi doğrultusunda solo şarkıcılığı seçip 1956 yılında New York'a dönen Dearie, Granz'ın yeni kurduğu Verve plak şirketi için kendi adını taşıyan ilk vokal albümünü kaydettiğinde 32 yaşındaydı. Müzik kariyerinin ilk yıllarında "Kendimi Jazz şarkıcısı olarak görüyorum, çünkü şarkıları düz bir biçimde seslendirsem bile, ritm duygum ağır basıyor. Sesimden çok müzisyenliğim önemli" diyerek müzik piyasasındaki yerini tayin eden Blossom Dearie, Granz'la yaptığı anlaşma doğrultusunda, 1956-1960 yılları arasında 6 albüm kaydetti ve bu plak çalışmaları sayesinde Jazz dünyasında ismini duyurdu. O arada ona hayran olan Miles Davis'in ön grubu olarak Village Vanguard'ta farklı dönemlerde 5 kez sahne alıp, ayrıca Village Gate ve Versailles gibi New York'un ünlü kulüp ve kabarelerinde piyanist-şarkıcılık yaptı. Granz'ın Verve'ü sattığı 1960 yılının sonunda kontratı sona eren Dearie, 1962 yılında, Hires Root Beer için radyolarda yayınlanan bir reklam "jingle"ını seslendirdi. Bu parçanın büyük ilgi görmesi üzerine, şirket ertesi yıl, bir promosyon kampanyasında kullanmak üzere, Dearie'ye "Sings Rootin' Songs" adlı bir albüm doldurttu ve 1963'ün popüler parçalarının yer aldığı bu albümü, iki şişe kapağıyla birlikte posta masrafı 50 cent'i yollayan her müşterisine hediye etti. 1963'ün Şubat ayında, Paris'teyken tanıştığı Belçikalı eşi saksofoncu ve flütist Bobby Jaspar'ın 37 yaşındayken bir kalp krizine kurban gitmesinin ardından, yaşam şartlarından ve Greenwich Village'taki küçük dairesinden pek hoşnut olmayan Blossom Dearie, verdiği bir söyleşide, düşleri sorulduğunda: "Çok para kazanmak istiyorum. İyi bir müzisyen olduğumu biliyorum; ama bunun yanında gelmesi gereken şöhreti ve parayı da istiyorum. Mink bir kürküm ve küçük ithal bir arabam olsun; kent merkezine gitmek için taksi aramak zorunda kalmayayım istiyorum" demişti. O sıralarda popüler müzik karşısında gerileyip daralmaya başlayan Jazz dünyasındaki konumunu sorgulayan piyanist-şarkıcı, 1964'te, Peggy Lee, Bobby Darin ve Beatles gibi ünlü müzisyenlerin de bağlı olduğu plak devi Capitol'den bir albüm teklifi alınca, New York'tan Hollywood'a uçtu ve burada müzik kariyerinin yönünü değiştirmesini umduğu "May I Come In?" adlı albümü kaydetti. Kapağında, hayal ettiği kürkün içinde gülümseyen Dearie'nin büyük orkestra önünde doldurduğu bu albüm beklenen ilgiyi görmeyince, Amerika'da popüler bir şarkıcı olma niyetinden vazgeçen 40 yaşındaki sanatçı, Jazz müzisyenlerinin ve şarkıcılarının el üstünde tutulduğu Avrupa'ya doğru yola çıktı. 1960'lı yılların ikinci yarısını Avrupa'da geçiren Dearie'nin, özellikle Londra'nın ünlü Jazz kulübü "Ronnie Scott's"ta verdiği konserlerden derlenen birkaç albüm o dönemde İngiltere'de gerçekleştirdiği plak çalışmaları arasında seçkinleşti. 1970'li yılların başında, şarkıcılık kariyerini Jazz ver kabare arasındaki ince çizgide sürdürmek üzere ABD'ye geri dönen Blossom Dearie, o arada kendi plak şirketi Daffodil Records'ı kurdu ve 1973'ten itibaren, ağırlıklı olarak kendi yazdığı şarkılardan oluşan albümlerinin yapımcılığını da üstlendi. 1975'te Jazz Singers konserinde, Carnegie Hall'da Anita O'Day ve Joe Williams'la beraber sahne aldı. New York'ta yaşayıp Manhattan'daki Ballroom gibi kulüp ve kabarelerde sahneye çıktığı, her yıl bir kez de eski gözdesi Londra'ya gidip "Ronnie Scott's"ta konser verdiği 1980'li ve 90'lı yıllarda, kendi şirketi için plak doldurmayı sürdürdü. 1993'te şarkı söylemek üzere Başkan Clinton tarafından Beyaz Saray'a davet edildi. 1990'ların ikinci yarısından itibaren Manhattan'daki Danny's Skylight Room'da sürekli sahne alan ve son albümünü 1999'da, son single'ı "It's All Right to Be Afraid"i ise 11 Eylül kurbanları için 2003'te kaydeden piyanist-şarkıcı, sağlık sorunları yüzünden 2006 yılında, 82 yaşındayken sahnelere veda etti. 7 Şubat 2009 günü, Greenwich Village'taki dairesinde yaşama gözlerini kapayan ve başta Stecey Kent olmak üzere pek çok müzisyenin örnek aldığı bu çocuk sesli kült şarkıcının 60 yılı bulan meslek yaşamı boyunca kaydettiği onlarca albüm arasından yaptığımız seçimleri, her zamanki gibi, Jazz'a olan ilginize, bütçenize ve hedeflediğiniz koleksiyonun çapına göre sınıflandırdık. Öncelikli olarak alınması gereken, en başarılı yapıtlarını birer okla vurguladık. Bunlar arasından belli bir dönemde ülkemize ithal edilmiş olan nadir sayıda CD'yi de de birer ay-yıldızla işaretledik.

DERLEME ALBÜMLER

(İlk CD'lerini alacaklar ve kısıtlı bütçeler için)

➲ ➲ Jazz Masters - 51 (1956-60) VERVE 529906 C·
* The Diva Series (1956-66) VERVE 065334 C·
➲ Blossom Dearie for Café Apres-midi (1956-69) UNIVERSAL UCCU-1022
➲ Blossom's Own Treasures (1973-87) DAFFODIL BMD VOLS. XIX & XX (2 CD)
➲ Our Favorite Songs (1974-87) DAFFODIL BMD VOL. XVII

ÖZGÜN ALBÜMLER

(Kapsamlı bir koleksiyonu hedefleyenler için)

➲ Four Classic Albums Plus [The Blue Stars of France (1954) + Plays for Dancing (1955) + Blossom Dearie (1956) + Give Him the Ooh-La-La (1957) + Once Upon a Summertime (1958)] AVID JAZZ AMSC 967 (4 LP in 2 CD) (Not: Bu albümlerin son üçü, tek tek Türkiye'ye ithal edilmişti!)
➲ Little Jazz Bird ["Blossom Dearie sings Comden and Green" (1959) + "My Gentleman Friend" (1959)] EL RECORDS ACMEM 182 (2 LP in 1 CD)
* Soubrette: Sings Broadway Hit Songs (1960) VERVE MG VS-62133 C·
* Sings Rootin' Songs (1963) DIW 311
* May I Come In? (1964) CAPITOL JAZZ / EMI 95449 2 5 C·
➲ At Ronnie Scott's (1966) REDIAL / VERVE B0006272
➲ Live in London (1966) HARKIT RECORDS HRK CD 8055
➲ Live in London Vol.2 (1966) HARKIT RECORDS HRK CD 8066
* Sweet Blossom Dearie (1966) PHILIPS / UNIVERSAL 5505
* Soon It's Gonna Rain (1967) FONTANA (LP)
➲ That's Just the Way I Want to Be (1970) FONTANA / UNIVERSAL 9148
* Blossom Dearie Sings (1973) DAFFODIL BMD VOL I
➲ 1975 - From the Meticulous to the Sublime (1975) DAFFODIL BMD VOL II
➲ My New Celebrity Is You (1976) DAFFODIL BMD VOL III
* Winchester in Apple Blossom Time (1977) DAFFODIL BMD VOL IV
* Needle Point Magic (1979) DAFFODIL BMD VOL V
* Simply (1983) DAFFODIL BMD VOL VI
* Positively (1983) DAFFODIL BMD VOL VII
* Et tu Bruce (1984) DAFFODIL BMD VOL VIII
* Chez Wahlberg Part One (1985) DAFFODIL BMD VOL IX
* Songs Of Chelsea (1987) DAFFODIL BMD VOL X
* Tweedledum & Tweedledee (1991) DAFFODIL BMD XV
* Me & Phil (1994) EMI AUSTRALIA
➲ Blossom's Planet (1999) DAFFODIL BMD VOL.XVIII

ÖLÜMSÜZ STANDARTLAR

HONEYSUCKLE ROSE

Söz: Andy Razaf
Müzik: Fats Waller

Every honey bee fills with jealousy
When they see you out with me
I don't blame them
Goodness knows
Honeysuckle rose

When you're passin' by,
Flowers droop and sigh
I know the reason why
You're much sweeter
Goodness knows
Honeysuckle rose

Well, don't buy sugar
You just have to touch my cup
You're my sugar
And it's oh so sweet when you stir it up

When I'm takin' sips
From your tasty lips
Seems the honey fairly drips
You're confection
Goodness knows
Honeysuckle rose

Well, don't buy sugar
You just have to touch my cup
You're my sugar
And it's oh so sweet when you stir it up

When I'm takin' sips
From your tasty lips
Seems the honey fairly drips
You're confection
Goodness knows
Honeysuckle rose

SOPHISTICATED LADY

Söz: Mitchell Parish & Irving Mills
Müzik: Duke Ellington

They say into your early life romance came
And in this heart of yours burned a flame
A flame that flickered one day and died away
Then, with disillusion deep in your eyes
You learned that fools in love soon grow wise
The years have changed you, somehow
I see you now

Smoking, drinking, never thinking
of tomorrow, nonchalant
Diamonds shining, dancing, dining
with some man in a restaurant
Is that all you really want?
No, sophisticated lady,
I know, you miss the love you lost long ago
And when nobody is nigh you cry

ŞU CAZ DEDİKLERİ

Her Cuma gecesi 23:00 - 24:00 arasında, TRT Radyo 3'te.

Önemli kadın Jazz şarkıcılarının kapsamlı tanıtımı, Blossom Dearie'nin özgün albümleriyle sürüyor.

1 Ekim	Soubrette - Sings Broadway Hit Songs (1960)
8 Ekim	May I Come In? (1964) + "Blossom Time at Ronnie Scott's" – 1 (1966)
15 Ekim	"Blossom Time at Ronnie Scott's" – 2 (1966) + "Blossom Dearie Live in London" – 1 (1966)
22 Ekim	"Blossom Dearie Live in London" – 2 (1966) + "Blossom Dearie Live in London, Vol.2" – 1 (1966)
29 Ekim	"Blossom Dearie Live in London, Vol.2" – 2 (1966)
5 Kasım	"Soon It's Gonna Rain "(1967) + "That's Just The Way I Want To Be" (1969)
12 Kasım	"Blossom Dearie Sings" (1973) + "From the Meticulous to the Sublime" – 1 (1975)
19 Kasım	"From the Meticulous to the Sublime" – 2 (1975) + "My New Celebrity Is You" – 1 (1976)
26 Kasım	"My New Celebrity Is You" – 2 (1976) + "Winchester in Apple Blossom Time" – 1 (1977)
3 Aralık	"Winchester in Apple Blossom Time" – 2 (1977)
10 Aralık	"Blossom's Own Treasures" (1979-1987)
17 Aralık	"Our Favorite Songs" (1979-1991)
24 Aralık	"Blossom's Planet" (1999)
31 Aralık	Yılbaşı Gecesi Özel Programı

BİR KİTAP / BİR VİDEO

The NPR Curious Listener's Guide to Jazz

Loren Schoenberg
Grand Central Press (ABD), 2002
ISBN: 0-399-52794-X
285 sayfa
Karton Kapaklı
13.95 $

Özet:
Yayınlarında Jazz'a özel bir ilgi gösteren ABD'nin kamu radyosu NPR'ın temel müzik türlerini inceleyen "Meraklı Dinleyicilere Rehber" başlıklı referans cep kitapları dizisinde Jazz müziğine ayrılmış olan bu eser, Jazz'ın ne olduğunu anlattıktan sonra, kısa bir tarihçe sunuyor, Jazz türlerine göz atıyor, bu müziğin temel unsurlarını inceliyor, 72 usta Jazz müzisyenini ve 50 demirbaş Jazz yorumunu sıralayıp haklarında bilgi veriyor (ama ne yazık ki bu parçaların hangi albümlerde yer aldığını belirtmiyor!), önemli bulduğu 50 Jazz CD'sini tanıtıyor, Jazz jargonunun 70 temel terimini tanımlıyor, konu hakkında daha fazla ve detaylı bilgi edinmek isteyen okurlar için kitap dergi, web sitesi ve belgesel filmler öneriyor...

Detay:
Kitabın yazarı Loren Schoenberg eğitimci kimliği dışında, Benny Carter, Benny Goodman, Jimmy Health ve Buck Clayton'ın büyük orkestralarında görev yapmış bir tenor saksofoncu ve Ken Burns'ün ünlü 19 saatlik dev belgesel projesi "Jazz"ın danışmanları arasında. Bu durum Jazz müziğine karşı geleneksel yaklaşımını açıklıyor. Aynı doğrultuda düşünen Wynton Marsalis'in özsözünü kaleme aldığı kitabının bölüm başlıkları ve ilgili sayfa adetleri şöyle: What Is Jazz? (6 sayfa); The Story of Jazz (42 sayfa); Varieties of Jazz (28 sayfa); Jazz Deconstructed (6 sayfa); The Musicians (80 sayfa); The Music (38 sayfa); Jazz on CD (32 sayfa); The Language of Jazz (8 sayfa); Resources for Curious Listeners (24 sayfa). Kitabın sonunda 20 sayfalık kapsamlı bir fihrist de yer alıyor. Bu bölümlerin içindeki maddelerin / isimlerin / yapıtların, bu tür referans eserlerde alışılagelen kronolojik sıralama yerine alfabetik sırayla ele alınmış olması, bu kitabın Jazz'a yeni ilgi duymaya başlayanlardan ziyade, bu müzik hakkında yeterli bilgiye sahip okurlar tarafından takdir edilmesine neden olacaktır kanısındayım. Benzer bir biçimde, yazarın Jazz'da her dönem ve türü temsil etmesi amacıyla kitabına dahil ettiği ve etmediği müzisyenlerle önemli bulduğu performans ve albümler de hiç kuşkusuz bazı birikimli okurlar tarafından benimsenmeyebilir. Yine de bu ilginç (ve ismine uygun bir biçimde merak uyandıran) cep kitabının Jazz kütüphanenizde bulunmasında yarar var.

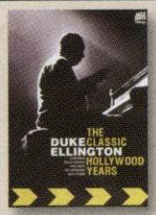

DUKE ELLINGTON
The Classic Hollywood Years

Efor Films 2869028
Andora, 2004 (1929-1952)
110', Siyah-Beyaz; 1.33:1
Dolby Digital 2.0 Mono
DVD Region 0 / NTSC
14.98 $

Özet:
Arşiv değeri çok yüksek bu DVD'de, Jazz müziğinin öncülerinden ve en büyük bestecilerinden, piyanist ve orkestra şefi Duke Ellington ve arkadaşlarını, 1929-1952 yılları arasında görüntükleri çeşitli türde kısa filmlerde, en ünlü parçalarını yorumlarken izlemek mümkün. Özellikle koleksiyonerlerin ilgisini çekecek bir derleme.

Detay:
1928'den itibaren "Cotton Club"tan yapılan canlı radyo yayınları sayesinde, kısa sürede tüm ABD'de tanınan Duke Ellington'ın Hollywood'a davet edilmesi ve filmlerde boy göstermesi de gecikmemişti. Bu DVD'de yer alan ilk film, 1929 yılından gelen 18 dakikalık "Black & Tan", Duke Ellington ve Orkestrası'nın, Hall Johnson Korosu ve Cotton Club dansçıları eşliğinde seslendirdiği "Black & Tan Fantasy", "The Dukes Step Out", "Black Beauty", "Cotton Club Stomp", "Flaming Youth", "Same Train" ve "Black & Tan Fantasy"yi içeriyor. Bunu "Rockin' in Rhythm", "Bugle Call Rag" ve Ivie Anderson'ın seslendirdiği "Stormy Weather"dan oluşan ve toplam 9 dakika süren "A Bundle of Blues" (1933) izliyor. 1934 yapımı "Symphony in Black: A Rhapsody of Negro Life", 1930'larda zencilerin yaşamını anlatan 4 bölümlü, 8 dakikalık bir süit ve bir bölümünde o dönemlerde henüz hiç tanınmayan Billie Holiday'i "The Saddest Tale" adlı blues'da dinliyoruz. 3 dakikalık "The Hit Parade"te (1937) yer alan "I've Got to be a Rug Cutter" ve "Jungle Interlude" adlı parçalarda karşımızda çok eğlenen bir Ellington Orkestrası var. Yine aynı tarihli "Paramount Pictorial Magazine"den gelen "Record Making with Duke" adlı 5 dakikalık bölüm, o dönemde 78'lik bir plağın nasıl kaydedilip basıldığını göstermesi açısından çok ilginç! "RKO Jamboree Number 7" (1943) ünlü Ellington standartları "Mood Indigo / Sophisticated Lady", "It Don't Mean a Thing" ve "Don't Get Around Much Anymore"da usta saksofoncular Ben Webster ve Johnny Hodges'un sololarını da içeren 8 dakikalık bir mini konser. Günümüz video-cliplerinin atası sayılan görüntülerin yer aldığı 14 dakikalık "Soundies" bölümünde, 1941 tarihli "Hot Chocolate (Cottontail)", "I Got It Bad and That Ain't Good", "Flamingo", "Bli-blip", "Jam Session (C Jam Blues)" yorumlarını ve 1952'den gelen "Snader Telescriptions"taysa, toplam süresi 29 dakika olan "Caravan", "V.I.P.'s Boogie", "Sophisticated Lady", "Mood Indigo", "The Hawk Talks", "The Mooche", "Solitude"u izleyebilirsiniz. DVD'nin sonunda, Duke Ellington Orkestrası'nın göründüğü 'Check and Double Check' (1930) (3 dak.); Mae West'in orkestranın önünde şarkı söylediği 'Belle Of The Nineties' (1934) (6 dak.) ve efsanevi 'Cabin in the Sky' (1942) (7 dak.) adlı filmlerden ilgili sahneler bulunuyor. Bu filmleri daha iyi görüntü ve ses kalitesiyle izlememiz ne yazık ki mümkün değil!

EFSANEVİ JAZZ MEKÂNLARI

THE HALF NOTE (CAFÉ)

296 Spring St. @ Hudson St. NY / West 54th Street, NY

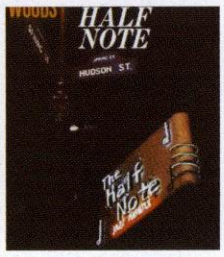

Jazz tarihindeki en ünlü kulüplerden biri olan Half Note Café, Brooklyn'li Sonny ve Mike Canterino kardeşler tarafından, 1956 yılında, Greenwhich Village'ta Zombie Bar adlı eski mekanın yerine açıldı. Dönemin parlayan yıldızlarına olduğu kadar, Swing ve Bebop dönemlerinin ustalarına da kapılarını açan ve ortadaki barın arkasında kurulmuş derme çatma küçük sahneyi (bkz. Coltrane'li foto) zorlukla gören iki büyük odada 120 kişiyi ağırlayabilen kulüpte çalan ünlü müzisyenler arasında Lennie Tristano, Zoot Sims, Al Cohn, Wes Montgomery, Art Farmer, John Coltrane, Lee Konitz, Bill Evans, Charles Mingus, Kenny Dorham, Herbie Mann, Cannonball Adderley, Ben Webster, Buddy Tate, Bud Johnson, Vic Dickenson, Milt Hinton, Doc Cheatham, Roy Eldridge, Clark Terry, Bob Brookmeyer sayılabilir. Ayrıca Vokal Jazz'ın ustalarından Billie Holiday, Anita O'Day, Tony Bennett, Jimmy Rushing ve Maxine Sullivan da burada şarkı söylemiştir. Judy Garland ölümünden önceki son performansına Half Note'da çıkmıştır. 1960'lı yıllarda Cuma geceleri, New York'un WABC radyosunun kulüpten yaptığı canlı radyo yayınlarını Alan Grant sunmuştur. Kulüpte yapılan plak kayıtları sonucunda, "Live at the Half Note" adlı albümleri yayınlanan Jazz müzisyenleri arasında, Lee Konitz ve Bill Evans (1959); Al Cohn ve Zoot Sims (1959); Donald Byrd (1960); Art Farmer ve Jim Hall (1963); John Coltrane (1965); Wes Montgomery ve Wynton Kelly (1965); Kenny Dorham (1966) sayılabilir. Cannonball Adderley'nin ölümünden 16 yıl sonra, 1991'de piyasaya sürülen "Radio Nights" albümünüdeki kayıtlar da, 1960'lı yılların sonunda kulüpten yapılan radyo yayınlarının bantlarından derlenmiştir. 1972 yılında, 54. Cadde'deki daha merkezi mekanına taşınan kulüp, 1976'da kapanmış, yerinde bir şarküteri dükkanı açılmıştır (bkz. foto). Ertesi yıl Atina'da kapılarını açan bir Jazz kulübü ise 33 yıldır "Half Note" ismini taşımaktadır!

Orhan Kahyaoğlu
orhankahyaoglu@hotmail.com

"En Tiz Ağıtlar Söyleyen Bascı"

Miroslav Vitous

Jazz tarihinin son yarım yüzyılını yakından izleyen herkes Miroslav Vitous ismini tanır. O, sıradan bir "iyi müzisyen" değildir. Jazz ve enstrümanı basın yenilenmesi, açılımlar kazanmasında albümleriyle önemli yere sahip bir isimdir. Onu, dünya, 1971'de kurulan jazz- fusion'ın kült grubu Weather Report'un kurucularından biri olarak tanımıştır. Elektrikli basına elektrikli efektler kullanarak apayrı ses ve tınılar taşımaktadır Vitous. Çok özel düzenlemelerle dolu WR parçalarına, basıyla yüksek doğaçlamalar katarak, apayrı bir jazz algısına yeni yollar açan müzisyenler arasına girmiştir. En sert elektrikli sound'lar* içinde, basıyla bazen romantik, çoğu kezse lirik duyarlılıkları yapıların içine derinlemesine yedirmiştir. Bas stilinde, ilk günlerinden beri, derin bir hüzün duygusu vardır. Özellikle de basını yayla çaldığında. Yapıtlarına bakıldığında, iki farklı yüz dikkat çeker. Bunlardan biri, çalış stili ve kompozisyonlarındaki ruhani havayken, diğeri entelektüel algısıdır. Onun için, tam bir virtüöz denilebilir. Ama, virtüözitesindeki ruhaniliği, hüznü es geçmek olası değildir. Joachim E. Berendt, "Jazz Kitabı"nda tam bu bağlamda ilginç bir tespit yapar: "....Yayıyla en tiz, 'ağıtlar söyleyen' flajole bölgesine kadar yükselen sıra dışı bir virtüöz yorumcudur." Sıra dışılığı uçarılığındadır.

Vitous'un bir Avrupalı, bir Çek olması, jazz algısına da farklı zenginlikler kazandırır. Dolayısıyla da, klasik ve kavramsal müzikle, albümlerindeki kompozisyonlar arasında hep bir akrabalık kurulur. Bazen, farklı soyutlama alanlarında gezinerek yazdığı parçalara rastlanır. Bazense, Çek folklorunun derin izlerine. Jazz'da ise, Charlie Haden'ın öncülüğünü yaptığı ana yol'un büyük ölçüde izini sürer. Ama, bu izlenimi içinde de kendi stilinin kuşatıcılığı hep dikkat çeker. Basta, onun temel esin perileri olarak Scott La Faro, Ron Carter ve Gary Peacock anılabilir. Ama, bu esin perileri, daha çok teknik düzeyde Vitous'u etkilemiştir. Yaptığı müzikle ise, bu büyük ustaların müzikleri arasında akrabalık kurmak zordur. Belki biraz Ron Carter jazzı'yla.

Vitous'un, baştan beri dikkat çeken bas melodileri vardır. Şiddetli ve korkusuz, o denli de uçarı tekniği içinden süzülen melodiler sıkça ön plana geçer. Doğaçlamalarında arzu yüklü dürtüler hep dikkat çeker. Hem de saf bir doğallığı içinde barındırarak. Vitous'un kendine has bir evren algısı vardır. Özellikle 1990'lı yıllardan bu yana şekillenen bu algıda, kozmik bir algının çoğu kez uzağında durur. Sadece, bireyselliğinin ürettiği

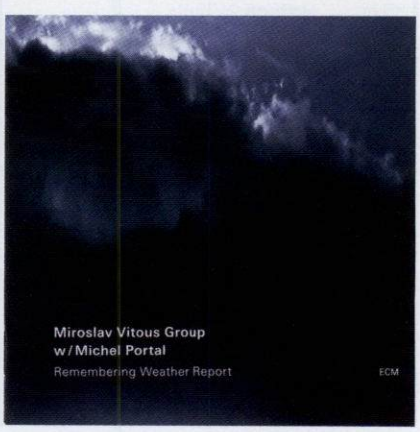

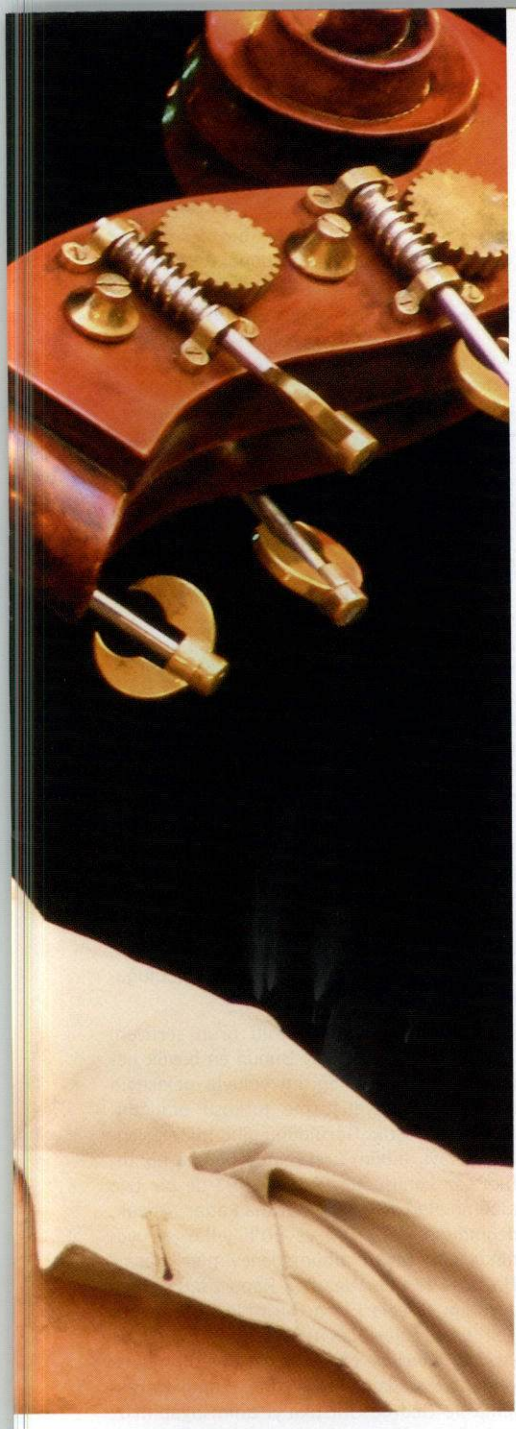

bir modern mistik algı kompozisyon ve albümlerine siner. Örneğin "Atmos" veya "Universal Syncopations" albümlerinde. Ve bu tavrın biçim kazanması, kişiselleşmesinde Weather Report döneminin önemli bir yeri vardır. Tamamen kendine has bir kaynaşım sound'udur grubun ürettiği. Bu açılımda, Joe Zawinul ve Wayne Shorter öncü müzisyenlerdir. Ancak, Vitous'da kurucu grubun üçüncü çekirdek üyesi olarak, grubun sound'unun şekillenmesinde önemli katkısı bulunan bir isimdir. Bu müzisyenlerin hepsi, önce sıkı modern jazz sanatçılarıdır. Bu altyapı ve birikim, Miles Davis'in de açtığı yolla, onları bir arayış, bir müzikler arası köprü ve kaynaşıma doğru itmiştir. Vitous'un da diğer müzisyenler gibi, kısa bir dönem Miles Davis deneyimi vardır. İlk defa jazz'la jazz- dışı müzikler arasında somut ilişkiler kurulmaya başlanmış, bu açılım Vitous için de önemli bir fener olmuştur. Onu, kendi adına çıkan ECM albümlerinde Çek folkloru ve Klasik müzikle kaynaştıran bu fenerdir. Yer yer psikodelik bir algı, ruh hali, elektronik müzik yanında bir yer işgal eder Weather Report müziğinde. Benzer özellik, daha sonraki Vitous'suz yapıtlarına da sinecektir.

Tüm bu birikim sürecinin yanında, Vitous'un akademisyen yanı da vardır. Müzisyen, 1982 yılında, New England Konservatuarı'nda ders vermeye başlar. Üç yıl sonraysa Akademi'nin Jazz Departmanı'nın başına gelir. Çok farklı ve zengin bir eğitim algısı da vardır. Örneğin, yıllar sonra, Avrupa'ya geçtiğinde, birçok ülkede Klinik'ler düzenler. Jazz'ın o gün ulaştığı düzlem konusunda, bunların Avrupa jazz'ına yansıyışına dair araştırmacı sunumlar, çalışmalar yapar.

Vitous'un bu müziğindeki dikkati çeken özelliklerinden biraz uzaklaşıp, kendi bireysel jazz ve müzik yolculuğuna yönelelim şimdi. O da, birçok isim gibi, iyi müzisyen babanın oğlu. 1947'de Prag'da dünyaya geldiğinde, babası profesyonel bir saksofoncu. Dolayısıyla, o da, küçük yaşta enstrüman derslerine başlıyor. Ama, tabii ki basla değil. Müzisyen, 6 yaşından itibaren keman çalışırken, 9- 14 yaşları arasındaysa, piyano dersleri alıyor. Basla ondan sonra tanışıyor. Ardındansa, bas eğitimi almak için Prag Konservatuarı'na öğrenci oluyor. Konservatuardayken, davulcu kardeşi Alan Vitous ve sonraki yılların önemli figürlerinden olacak piyanist Jan Hammer'la ilk profesyonel triosunu kuruyor. Prag'da tabii ki farklı deneyimleri de var. Örneğin, bir Dixieland grubu olan, trompetçi ve şarkıcı Jiri Jerinet ile de önemli bir grup deneyimi yaşıyor. O dönem, Viyana'da Friedrich Gulda'nın organize ettiği uluslararası bir yarışmanın sonucunda, ünlü Berklee Müzik Okulu'nda burslu öğrenci olma imkanını buluyor. Ve ABD'ye 1966 yılında bu yolla gidiyor.

Daha henüz Berklee'ye geldiği zaman diliminde, dikkati çekiyor ki, onu ünlü jazz'cı Cannonball Adderley grubuna davet ediyor. Vitous, eğitimini sürdürmek adına bu teklifi reddediyor. Ancak, durum, düşlediği gibi, olmuyor ki; Berklee'de Ağustos 1966- Nisan-1967 arasında öğrencilik yapıyor. Bu yılın yazıyla birlikte New York'a geçip, kendini profesyonel jazz ortamının göbeğinde buluyor. 1960'ların ortalarında zenginleşen jazz sanatı içinde sayısız önemli jazz'cının konser, turne ve albümlerinde çalmaya başlıyor. 1970'e kadar, ilk elde birlikte çaldığı ustalar arasında Art Farmer, Freddie Hubbard, Bob Brookmeyer, Stan Getz, Herbie Mann, Miles Davis ve Chick Corea'dan söz edilebilir. Modern jazz'ın 1960'lardaki Latin'den avangart jazz'a birçok açılımını simgeleyen isimlerdir bunlar. Çünkü, özellikle 1967 yılı çok özel bir anlam taşır. Free- jazz'ın farklı bir bağlamda yaratıcısı olan jazz filozofu, saksofoncu John Coltrane bu yıl ölür. Aynı zamanda, jazz'a apayrı avangart deneyler katılırken, bir başka boyutta da jazz- fusion'ın bir tür kökleri belirmeye başlar. Jazz'ın içine, bu zaman dilimiyle birlikte rock, funk, elektronik ve teknolojik gelişmeler girmektedir. Bir- iki yıl içinde, Miles Davis'in grubu fusion stilinin bir katalisti olarak devrededir.

Daha yıl 1968'ken, Vitous; Herbie Mann, Roy Ayers, Chick Corea ve Jack de Johnette'ın albümlerinde çalmaktadır. 1969'daysa Mann'in yanında Steve Marcus, Wayne Shorter ve Stan Getz'in albüm ve konserlerinde yer alır. Bu isimleri anmamızın nedeni, Vitous'un kısacık bir zaman içinde büyük jazz'cıların aranan bir müzisyeni olmasıdır. Hem de bu albümlerden biri Wayne Shorter'ın ünlü "Super Nova"sıdır. Bizce, biraz geri planda dursa da, Vitous'un müziğinde özel önemi olduğunu düşündüğümüz, Weather Report öncesi jazz- fusion tavrının izlerinin 1970'de Larry Coryell'ın üç albümünde aldığı yer olduğunu tahmin etmemiz gerekiyor. Çünkü gitarist Coryell'de daha 1966'lardan itibaren bir tür fusion arayışlarına adım atan isimdir. Gitaristin 1970'de çıkan "Spaces", "Planet End" ve "Larry Coryell & The Eleventh House Improvisations" albümünde Vitous'un büyük bir deneyim yaşadığı açıktır. Zaten, Coryell'ın Eleventh House grubu da 1970'li yılların en ilginç jazz- fusion gruplarından biridir. Weather Report'un beyni olan Joe Zawinul'un 1971 yapımı "Zawinul" albümünde de bası Vitous çalmaktadır.

Görüldüğü gibi, bir "göçmen jazz'cı" olan Vitous, daha 20'li yaşlarının başında, New York jazz'ının parıltılı bir basçıdır. İşte Weather Report deneyimi de tam bu zaman diliminde, 1971'de gündeme gelir. Albümlerinde de çaldığı, Miles Davis Grubu'nun jazz-fusion patlamasının aktif neferi olan Joe Zawinul ve Wayne Shorter, Weather Report'u kurarken ilk akıllarına gelen basçı Miroslav Vitous olur. Bu arada, Vitous'un "Infinite

Search" (1969) ve "Purple" adlı iki albümü de yayınlanmıştır. Özellikle bu albümlerin ilkinde, bir kavramsal model arayışı ve kendine has bir soyutlamacılığın izdüşümleriyle karşılaşılmaktadır. O da, Weather Report'un, içinde bulunduğu ilk dönemine katkılar getirecektir. Weather Report'da bu üç müzisyenin yanında, kuruluş sürecinde davulcu Alphonse Mouzon'la, perküsyoncu Airto Moreira yer almaktadır. Vitous, grubun önemli ilk iki albümünde bulunur. "Weather Report"- (1971) ve "I Sing The Body Electric" (1972). Grubun, "In Berlin" (1971-72) ve "Live In Tokyo" (1972) konser albümlerinde de kaçınılmaz Vitous çalmaktadır. Jazz'ı merkez alıp, Dünya Müziği'ne doğru bir yolculuğa çıkan Weather Report, benzersiz kaynaşım sound'larıyla jazz-fusion öncü gruplarından biri olur. Ancak, Vitous, 1973 sonlarına kadar grupta kalır. Grubun ünlü 1974 albümü "Mysterious Traveller" da yalnız bir parçada gözükmektedir. Elektronikle akustiğin kesişme ve kaynaşma alanlarında gezinirken, elektro-bas ve double – basıyla ekibe çok özel bir üslupçuluk kazandırır. Jazz'ın standartları zorlanırken;

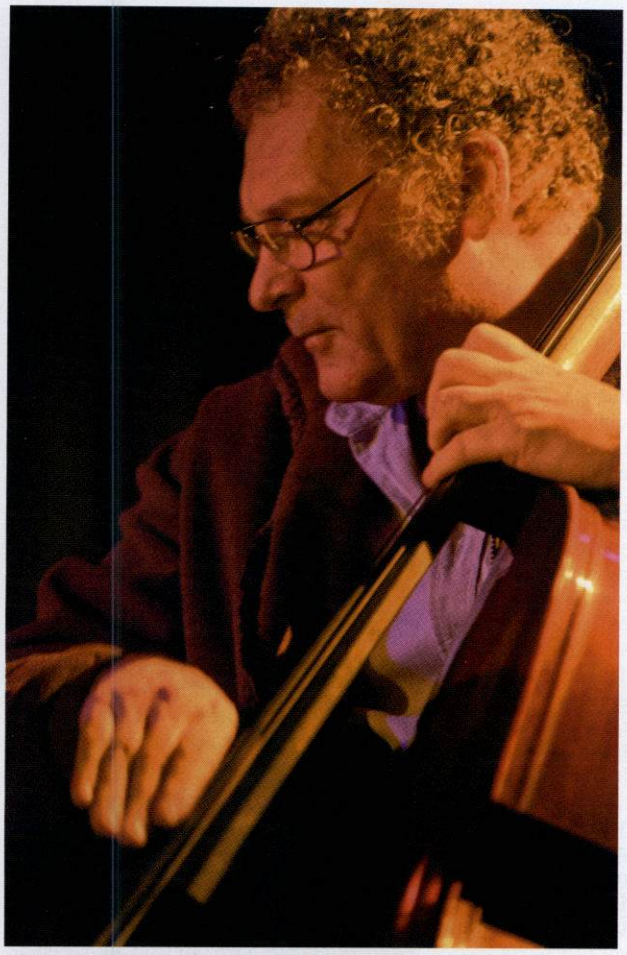

rock, funk, folk ve elektronikanın yanında, sayısız teknolojik açılım, ortaya benzersiz sound'lar üretmektedir. Vitous'un iki yıl sonra gruptan ayrılışının birçok nedeni vardır. Başta, Vitous, kendi müziğini oluşturmanın düşünü kurmaktadır. Bir başka önemli konuysa, ritim seksiyonundaki yol arkadaşı Alphonse Mouzon'la yaşadığı müzikal anlaşmazlıklardır. Birçok müzik yazarının yorumu, Mouzon'un oldukça sıradan, arayışı olmayan bir davulcu olup, Vitous'un has bir entelektüel titizlikle müziğine sahip çıkan bir isim olmasıdır. Dolayısıyla da, grupta uzun süre kalamadığı söylenir. Ardındansa, grupta yerini efsane basçı Jaco Pastorious alır.

Vitous'un enstrümanı ve enstrümanlar konusunda bir araştırmacı yanı da vardır. Örneğin Weather Report'tan ayrıldıktan sonra, yaklaşık bir yıla yakın müzikseverlerin karşısına çıkmaz. Çünkü, bu süreçte, kendisi için hazırladığı bir enstrümanın yapımıyla da aktif ilgilenmektedir. Bas ve gitardan oluşan çifte saplı bir enstrümandır uğraştığı. 1976'daysa kendi adına grubunu kurar. 1976- 78 yılları arasında üretimi gitgide yoğunlaşır. Bu kısa dönemde dört tane albüm çıkarır. Weather Report döneminde pekişen yenilikçi deneyimini farklı bir bireyselliğe doğru taşımaktadır. "Magical Shepherd" (1976), "Majesty Music" (1976) "Miroslav" (1977) ve "Guardian Angels" albümleridir bunlar. Özellikle son iki albümde, kendi jazz arayışlarına yepyeni bir açılım katmayı başaracaktır. Ama, daha da önemli nokta, bu dönemin ünlü İskandinav gitarcısı Terje Rypdal ve davulcu Jack DeJohnette'la kurdukları üçlüdür. Basçı, bu iki ECM sanatçısı ile birlikte, çarpıcı güzellikte iki jazz albümü ortaya çıkarır. Bunlardan ilki bir debut albüm olarak 1979'da, diğeri iki yıl sonra yayınlanır. Üçlünün, diğer iki müzisyeni ECM firmasının sanatçılarıdır. Dolayısıyla da Vitous da, firmanın lideri Manfred Eicher'le tanışıp ECM'le sözleşir. Nitekim, o günden bu yana, albümlerinin büyük çoğunluğu bu firmadan çıkar.

Miroslav Vitous Group'un bu firmadan ilk albümü, 1979'da "First Meeting" adıyla yayınlanır. O dönemki dörtlüsüyle hazırlanan bu ekipte piyanoyu Kenny Kirkland, diğer iki müzisyense soprano ve bas klarnetiyle John Surman ve davulcu Jon Christensen bulunmaktadır. Kompozisyonlarında sıkça dikkat çeken Çek folkloru ve klasik batı müziği, artık onun jazz tavrında belirginleşmeye başlamıştır. Güçlü bir bas üzerine örülmüş, değişik bir lirizmin Vitous'un müziğinde açık izlerine rast-

lanmaktadır. Müzisyenin Avrupalı yanı bu dönemle birlikte daha belirginleşir. "Silver Lake" ve özellikle "Concerto In Three Parts" adlı kompozisyonlar Vitous'un Avrupalı birikiminin en somut ve büyülü göstergeleridir. 1970'lerin başlarında gelişen fusion tavrında ciddi bir değişim yaşamaktadır. Vitous artık daha sofistike bir derin kaynaşım müziği tavrına yol almaktadır.

Üç yıl sonra, yine ECM'den çıkan "Journey's End" albümündeki en önemli değişim, bir süredir piyanoda Kenny Kirkland'ın yerini yine Avrupalı bir jazz piyanisti John Taylor'ın almasıdır. Değindiğimiz sofistike müzik tavrında fazla değişen bir şey yoktur. Müziğinde, Vitous, artık bir derinleşmeyi seçmektedir. Kendine has bir jazz dilini bu albümle birlikte temellendirir. Zaten, bu albümün ardından ilginç bir serüvene yol alır. O da, başta andığımız eğitimci yanıdır. 1982'de adım attığı New England Konservatuarı'nın 1985'de jazz bölümünün başındadır. Vitous için bu büyük bir deneyimdir. Onun müzik ve jazz konusundaki entelektüel tavrı bu dönem pekişir, derinleşir. İşin ilginci, bu eğitimin başına geldiği yıl, bir de çok enteresan bir solo albümü çıkar. Yalnız hazırladığı "Emergence" adlı bu çalışmada, derinleştiği sofistike müziğini özel bir vücuda dönüştürür. Müzisyenin Avrupalı kimliği ve o gün jazz'ı algılayış biçimiyle üstün enstrümantalistliği "Emergence" albümünde belirginleşir. Yaratıcı yanının öne çıktığı bu albümde suitlerle bile karşılaşılır. İşin ilginci, ilk kez Vitous'un tutkulu yanı bu albümde gün yüzüne çıkmıştır.

Vitous, 1980'li yılların sonlarına yaklaşırken, kardeşi Alan'la birlikte, müzikal açıdan araştırmacı yanı ağır basan bir çalışmayla karşımıza çıkar. Kardeşi Alan Vitous davulculuğunun yanında, vokalist ve yetkin bir kayıtçıdır. Albümde Jan Stolba adlı bir de saksofoncu vardır. Çek müziğinin esinleriyle beliren pastoral kesitlerin yanında, inanılmaz nostaljik bir atmosfer albüme siner. "Yolculuk" çok temel bir imgedir albümde. Daha çok da Afrika'ya yolculuklar. Nitekim, bu çalışmada Afrika müziğinin çeşitli ritim ve ezgilerine de sıkça rastlanır. Albüm, BSVZ adlı bir firmadan çıkmaktadır. "Bedach Smetama In Zimbabve"dir bu açılım. Vitous kardeşlerin entelektüel bir yolculuğudur bu yapıt.

Vitous'un önceki büyülü grup serüveni 1983'de noktalanmıştı. Bunun en büyük nedeninin, Vitous'un eğitim yoluyla geleceğin müzisyenlerini yetiştirme tutkusu olduğundan söz etmiştik. Görüldüğü gibi, bu serüvenden dolayı, albüm üretiminde görece bir intika söz konusudur. Ta ki, 1991'de bir trio albümü olan "Star"ı çıkarana kadar. Ancak, değindiğimiz 1970'li ve 80'li yıllar serüveninde çok çeşitli albüm deneyimleri yaşar. Hatta, 1974'de Weather Report'tan hemen ayrıldığı süreçte Flora Purim'in "Stories To Tell"de aranjörlüğü üstlenmiştir. Bu ilk on yıl, albümlerinde çaldığı diğer önemli müzisyenler arasında Lenny White, Fumo Karashima ve George Ohtsuka'yı anımsayabiliriz. 1980'lerin ilk yarısında ise, Vitous, ünlü Chick Corea Trio'nun basçısıdır. Dolayısıyla da "Chick Corea Trio Music" albümündeki çarpıcı performansı yanında, yine bu ünlü piyanistin konser kayıtlarından oluşan iki albümde de bulunur. Eşlik ettiği birçok albüm arasında Steve Kuhn'un "Oceans In The Sky" (1989) albümü, anılmaya değer çarpıcılıkta bir örnektir. 1980'lerin hemen başında, Woodstock festivaline de katılır Vitous. Bu festivalin sonucu ortaya çıkan "Creative Music Studio: Woodstock Jazz Festival I- II" albümlerinin de aktif müzisyenleri içindedir.

1990'lı yılların hemen başında, bir trio oluşturup stüdyoya girer Vitous. Hem de çok önemli iki jazz müzisyeniyle. Bunlar saksofoncu Jan Garbarek ve davulcu Peter Erskine'dir. 1991'de çıkan "Star" adlı bu albüm, özel ilgi görmüş yapıtlarından biridir. Basçının çeyrek yüzyıllık jazz birikiminin yankılarıyla doludur bu çalışma. Bu kez, müzisyen, modern jazz geleneğinin farklı izlerini derinlemesine kompozisyonlarına yedirip, öncekilerden daha farklı bir jazz üslubuyla gün yüzüne çıkar. Bu üretim ve kompozisyon gücü durmaz. Nitekim, 1992'nin ilk ayında bu kez Jan Garbarek'le bir duo

çalışma yapar. Müziğiyle mitler arasında ilginç köprüler kurmakta, keşiflerde bulunmaktadır. 1980'lerin o derin yolculuğu daha da bireyselleşip "Atmos" adlı albümde belirginleşir. "Pegasos", "Time Out" ve "Goddess" bu mitik ve mistik atmosferli albümün çarpıcı parçalarıdır.

1990'lı yıllar, özellikle bu iki albümün ardından, basçıyı araştırmacı kimliğine daha çok itmektedir. Tutkulu bir müzisyen olduğu açıktır. Kavramsal müzik ve jazz'da soyutlamalara yönelik uğraşlarda bulunduğunun, 2000'li yılların ilk yarısında farkına daha çok vardık. Deneyselliği de içinde barındıran uzun arayış ve araştırmalar Vitous'u farklı bir avangart analizle baş başa bırakır. Bu görece uzun aralığın ardından 2002'de stüdyoya giren basçının, bir yıl sonra "Universal Syncopations" adlı ilginç albümü yayınlanır. Kökleri 1969'da çıkan "Infinite Search" adlı ilk albümüne kadar uzanan bir müzik tavrıdır bu. Zamansız ve çağdaş müzik tavrını, kompozisyonlarını hayata geçirmek için eski ve ünlü dostları Vitous'un etrafında toplanır. Bu isimler Chick Corea, John McLaughlin, Jack DeJohnette ve Jan Garbarek'tir ECM'den yaklaşık on yıl arayla çıkan bu albümde, müzikal bağlamda, prodüktör Manfred Eicher'le yoğun tartışmaların ardından bu ürün hayat bulur. Yaşadığı zamanın ruhunu gözetirken, özenle nostaljik bir tavrın uzağında durur. Müzikal buluşlarla dolu, saf ve karakteristik bir yapıdır ortaya çıkan. Bambaşka bir fusion örneği belirir yapıtta.

"Üniversal Syncopations", aslında ne jazz ne de klasik müzik kategorisi içinde düşünülebilir. İçinde ilginç senfonik sound'lar olan bir yapıttır bu. Özellikle ritim seksiyonununa farklı yollar açmış bir çalışmadır. Yoğun orkestral sample'lardan yararlanılmaktadır bu albümde. Aynı bağlamda, yoğun bir elektronik sound'la bezelidir parçalar. Senfonik sample'lar aslında Vitous'un yoğunlaşan gözlemciliğinin bir sonucu olur. Yani, ortaya, benzerine pek rastlanmayan, ama o denli de çağdaş orkestrasyon çıkar. Albümdeki, birbirinden önemli müzisyenleri de heyecanlandıran bir proje olur "Universal Syncopations".

İşin ilginci, Vitous, hiç ara vermeden çalışarak, 2005 yılında "Universal Syncopations II" albümünü de çıkarır. Bir önemli motivasyon konusu da, önceki albümün büyük ilgi görmüş olmasıdır. İlki kadar kuşatıcı olmasa da bu albümün de orkestral renklerle bezeli olduğu söylenebilir.

Bu albümde, ilginç, fantastik müzisyenler görev alır. Ünlü Randy Brecker albümün konuğudur. Davulcu Gerald Cleaver, albümdeki orkestral havaya apayrı renkler kazandırır. Ayrıca, grupta; Bob Mintzer, Bob Malach ve Gary Campbelll adlı üç saksofoncuya rastlanır. Vitous'un basındaki anlatımcılık özellikle anılmaya değer. Bu albüm, ilki kadar doğal ve fikir yüklü bir orkestrasyona yaslanmadığından, jazz'ın ana ekseni içinde daha fazla gezinildiği söylenebilir.

Müzisyenlerin soloları daha çekicidir bu çalışmada. Örneğin "Opera" parçasındaki Bob Mintzer'in solosu gibi. Davulcu Cleaver'ın özgürlükçü tavrı, albümde çokça öne çıkar. Slav kökenli olan Bob Malach'ın melodik çalışındaki büyü özellikle "Moment" parçasında dikkat çeker. Vitous, yaklaşık otuz yıl önce Malach'la birlikte ve Alphonse

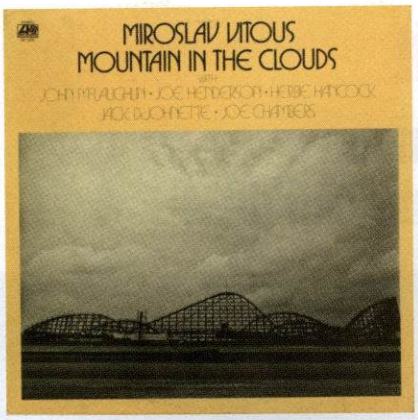

Mouzon'la bir arada müzik yapmıştır.

Vitous'un, bu ilginç projenin ardından, 2007'de ECM'den bir başka albümü daha yayınlandı. Önü kesilmez bu üretim sürecinin, bugün itibarıyla son cümlesi olan albüm "Remembering Weather Report" adıyla çıkar. Çok enteresan bir yapıttır bu. Yeni ve çağdaş bir jazz vizyonuyla yaklaşık 35- 40 yıl önceyi "hatırlatır". Evet, Weather Report serüvenine bir geçmiş yolculuğudur bu. Ama, yalnız bununla kalmaz.

Topyekün jazz- fusion ve bir ölçüde avangart jazz'ın ana duyarlılıklarına rastlanırken, parçaların her birinde, ana bir konsept içinde Miles Davis, Joe Zawinul, Wayne Shorter, Ornette Coleman gibi eski tutkulu dostlarına selam eder. Önceki albümlerde önemle bastırdığı nostaljik atmosfer, bu albümde belirgin biçimde ön plana çıkar.

Sonuçta, Vitous'ta Weather Report'un yaratıcılarından biridir. Üst düzeyde doğaçlama diyalogları, ortaya özgürlükçü, hatta devrimci bir dünyeviliği katmıştı. Önceki albümden davulcu Gerald Cleaver ve saksçı Gary Cambell yine bu albümde yer alıyor. Ama, bunların yanında, yeni albümde trompetçi France Ambrosetti ekipte bulunmakta. Bu müzisyenlerin büyülü soloları çarpıcı güzellikte. Müzik tarihinin ikon figürlerinden bas klarnetçi Michel Portal'da albümdeki bazı parçalara inanılmaz bir yeni tat katıyor. Vitous, eski yol arkadaşı WR yaratıcılarından Wayne Shorter'ın "Nefertiti"yle ve Ornette Coleman'ın "Lonely Woman"ına farklı bir biçimde dokunuyor. Bu parçalar "Variations On Wayne Shorter" ve "Variations On Lonely Woman" adını taşıyor. Bu geçmişe yolculuk sürecinde, olan Vitous'un müzikal arayışlarının ilginç izdüşümleriyle karşılaşılıyor. Ardından gelen dört parça Vitous tasarımları, kompozisyonları.

Bunlardan ilki, Weather Report'un çekirdek ismi Joe Zawinul için hazırladığı bir parça: "Semina". Basçı, üç bölümlük bu parçada, Zawinul'un ruhuna, müziğine bir yolculuk yaparken, ortak Avrupalı kimliklerinin parçada altını çiziyor. Kendi ben'iyle Zawinul'un arasında etkili müzikal köprüler kuran bir örnek bu. "Surfing With Michel" adlı diğer parçadaysa basla bas klarnet konuşmalarına şahit olunuyor, gizli bir lirizm parçada dikkat çekiyor.

Vitous, bu "hava raporu" içinde kendi müzikal derecesini ölçüyor. Hem de büyülü bir müzisyenle. Diğer parça, When Duorak Meet Miles" adını taşıyor. Basçı, kendi coğrafyası, kültürü ve müziğinin sembolü Duorak'la, yine kendi jazz tarihinin öncüsü Miles Davis'i bir kompozisyonda karşılaştırıyor. Ortaya Vitous'un yaslandığı müzikal kaynakların etkili buluşmaları çıkıyor. Vitous'un iki birikim alanı ve kaynağını sembolize eden çekici bir örnek bu. "Blues Report" adlı son bestedeyse, onun jazz'ının başlangıç cümlesi olan blues'la, eski kült grubu ve müziği arasındaki ana köprünün ironik bir biçimde altını çiziyor.

Evet, Vitous, "Remembering Weather Report" albümüyle, kültürler ve müzikler arası akrabalığın, kendi bireysel tarihindeki yerini imliyor. Ünlü eski grubunun adı olan "Weather Report" hem sembol, hem nostaljik bir çağrışım.

Bu bireysel jazz tarihinde yeri olan her müzisyen ve müziğe yapıtta şapka çıkarıyor. Değindiğimiz grupsa, gerçekten etkili bir kadro görüldüğü gibi. Vitous, kırk yılı aşkındır arayışlarını hiç noktalamıyor.

Jazz'da bir sofistikeliğe doğru yol alıyor. Tekniğinde mükemmeliyet hep belirleyici. Sıkça, kendi geçmişiyle bugün arasında köprüler kuruyor. Bazen soyut bir düzlemde, çoğu kezse karşılık bulan kompozisyonlarıyla.

Bu efsane basçı, Uluslararası 20. Akbank Jazz Festivali'nin de konuğu. Hem de son projesi "Remembering Weather Report"la. İstanbul'a konuk olacağı dörtlüsünde, albümde de yer alan Franco Ambrosetti trompet çalıyor.

Dörtlüde, saksofonda Roberto Bonacorso, davulda Fabrizio Sferra yer almakta. Bakalım, bu ilginç ve nostaljik son albümün sahnedeki çalınışı nasıl olacak? Özellikle jazz'ın ve basın tarihini yakından izleyenler için 29 Eylül Çarşamba günkü bu konser, unutulmaz anılar bırakır. Hele Weather Report'un dinleyicisiyseniz!

Can Ergelmiş
canergel@hotmail.com

Saksofon Summit

Joe Lovano, Dave Liebman ve Ravi Coltrane 9 Kasım'da CRR'de...

Sax Summit - Fotoğraf: Andrew Lepley

Bir jazz topluluğu hayal edin; bas, davul ve piyanodan oluşan ritim grubunun yanında, üç saksofon... Hep bir ağızdan, daha önce hiçbir yerde duymadığınız melodiler haykırıyorlar, sizi birbiri üzerine binen ses katmanları arasında kendi başınıza bir seyahate çıkarıyorlar, ses bulutundan ses bulutuna geçerken, büyük bir kakofoninin ortasında buluyorsunuz kendinizi bir anda. Sonra yavaş yavaş lirik bir melodi sarıyor ve yolculuğunuzun sonuna doğru gözlerinizi açtığınızda ise sizi Joe Lovano, Dave Liebman ve Ravi Coltrane karşılıyor.

Saxophone Summit'ten bahsediyorum; son yılların en özgün, en ilginç projelerinden birinden. Sanatsal değerinin yanında, dinleyicileri derinden etkileme kabiliyetine sahip, müziğin arkasında ciddi düşünceler barındıran bir topluluk Saxophone Summit. 1997 yılından beri birlikte çalan, her biri kendi enstrümanının üstadı olan müzisyenlerden oluşan topluluk, 9 Kasım akşamı Cemal Reşit Rey Konser Salonu'nda dinleyicilerin karşısına çıkacak.

Saxophone Summit'in iki yıldan sonraki ilk turnesinin başlangıç noktası olacak olan bu konserde, Liebman, Lovano ve Coltrane'le birlikte çalacak olan ritim seksiyonu her zamanki gibi piyanoda Phil Markowitz, basta Cecil McBee ve davulda Billy Hartman'dan oluşuyor.

Saxophone Summit'in temelleri, 1997 yılında bir festival vesilesiyle atıldığında, grubun hem müzikal hem de fikri anlamda liderleri Dave Liebman, Joe Lovano ve Michael Brecker'dı. 1950 ve 1960'ların özgür jazz akımıyla müzisyenlikte olgunluk yoluna adım atan müzisyenler olarak, ilk amaçlarını John Coltrane'in son dönem eserleri ve üslubu üzerinden ilerlemek ve kendilerine özgün bir şekilde jazz'ı özgürleştirirken, dinleyiciye ulaştırmak olarak belirlemişlerdi.

2004 yılında *Gathering of Spirits* albümünü kaydeden topluluk, müzikte yeni arayışlardan kaçınmıyor hiç bir zaman. Coltrane'in fikirlerini başlangıç notkası olarak kabul etmenin ötesinde, onun son döneminde kaydettiği eserleri yeniden yorumlayan Summit, repertuarında zaman içinde üyelerinin özgün bestelerine de yer vermeye başladı. Michael Brecker'ın trajik kaybı, topluluğun bir süre duraklamasına yol açtı, ancak kısa süre sonra Brecker'ın yerini Ravi Coltrane'in almasıyla birlikte, 2008 yılında *Seraphic Light* albümünü kaydettiler. Michael Brecker'ın anısına, *Seraphic Light* albümünde Randy Brecker da hem besteleriyle, hem de trompetiyle yer aldı.

Michael Brecker'ın kaybından önce Liebman kendi web sitesinde Brecker ile olan arkadaşlıkları hakkında aşağıdaki satıları yazmıştı:

"Hem müzikal, hem de kişisel anlamda Michael Brecker ile olan ilişkim 1960'ların sonuna dayanıyor. Önceleri, Manhattan'daki loft'umda hiç bitmeyen free jazz jam session'ları yer alırken birkaç yıl birlikte yaşadık. Michael'ın New York'ta başka bir loft'a taşınmasının ardından da dostluğumuz her zamanki sıcaklığı ve yakınlığıyla devam etti. İnanılmaz bir disiplin ve çalışma şevkine sahip olan Mike, jazz dinleyicileri için son derece tanıdık bir isim. Müzisyen, saksofonun modern tekniğinin sınırlarını zorlamanın yanı sıra, tenor saksofon tekniği üzerine birçok yeni yaklaşım geliştirdi. Mike her zaman sahnede en iyisini sergiler. Tonu ve zamanlaması hatasızdır, sololarında da ritim seksiyonunu kendisiyle birlikte zorlar. Ayrıca, özel hayatında son derece sıcakkanlı ve nazik bir insan olmasıyla birlikte, tüm ciddi görüntüsünün altında, zor zamanlardaki espri anlayışıyla her zaman olumlu bir insan olduğunu kanıtlar".

Eylül ayında Dave Liebman ile telefonda çok güzel bir sohbet gerçekleştirdik. Bana hem Saxophone Summit'in fikirlerini, hem başlangıç noktaları olan Coltrane'in müziği hakkındaki görüşlerini, hem de gelecekle ilgili planlarını anlattı. İcra ettikleri müzik, zaten bize Saxophone Summit projesinin ciddi anlamda düşünülmüş olduğunu ve gerçek anlamıyla bir felsefe barındırdığını gösteriyordu. Liebman'ın sözleri de bunu pekiştirmiş oldu.

1997 yılında, John Coltrane'in aramızdan ayrılışının 20. yılı anısına Tokyo'da düzenlenen ve Wayne Shorter, Eddie Gomez, Jack DeJohnette, Richie Beirach, Pat Metheny, Christian McBride, Joshua Redman, Michael Brecker ve Joe Lovano gibi müzisyenlerin katıldığı "Live By The Sea" konserinde ilk defa Saxophone Summit'in temellerini attınız. Orada Lovano ve Redman ile birlikte sahne almıştınız yanlış hatırlamıyorsam. Ardından da, yine aynı yıl İsrail'in Eliat kentinde benzer bir formasyonla Coltrane parçalarını seslendirdiniz.

Evet, 1997 yılında İsrail'de verdiğimiz bu konserden sonra Joe (Lovano) ve Mike (Brecker) ile birlikte bir süre boyunca bu formasyonda çalmayı denemeye ve bunu sevip sevmeyeceğimize göre ilerlemeye karar verdik. Aslında hepimiz Coltrane geleneğine, özellikle de Coltrane'in son dönemine olan bağlığımızı ve saygımızı müzik aracılığıyla ortaya çıkarmak istiyorduk. Coltrane'in son birkaç yılında yazdığı ve çaldığı eserler, kendi içinde çok büyük derinlikler ve anlamlar taşıyor. Ancak hiç birimizin geçtiğimiz 30, belki de 40 yıl içinde bunu derinlemesine araştırma fırsatı olmamıştı. Özellikle 1970'lerin başlarında, Michael da, ben de birçok jam session'da geç Coltrane dönemi stilinde, yani *Expressions, Interstellar Regions* gibi kayıtlarında çaldığı gibi çalıyorduk.

Coltrane'in bu dönemde yaptıkları, hem müzisyenler, hem de dinleyiciler tarafından gerçek anlamıyla takdir görmüyor ve anlaşılmıyor. Biz de, üç saksofonun bir araya gelmesiyle birlikte burada yaratılan fikri tekrardan canlandırmaya karar verdik. Topluluğumuzun ilk kuruluş amacına uygun olarak, ilk yıllarda repertuarımızın çok büyük bir kısmını Coltrane eserleri oluşturuyordu.

Geç Coltrane dönemine ait olan modellerimizden biri, John'un inanılmaz bir yoğunlukla birden çok nefesli enstrümanla grup emprovizasyonlarıydı. Yani üçümüzün kendi sololarının ötesinde, aynı anda yaptığımız emprovizasyonlar da topluluğun temel müzikal öğelerinden biri.

2000 yılında aynı zamanda gerçek anlamda ilk turnemiz olan Avrupa turumuzu gerçekleştirirken, çaldıklarımızı kaydetmeye başladık. Ve işte o anda da, artık yavaş yavaş bu ekibin çalması için orijinal eserler yazmanın zamanının geldiğini anladık.

2002 yılında ise topluluğumuzun konsepti daha da oturmaya başlamıştı. Hepimiz son derece yoğun; kendi projeleri olan ve bu projeleri başarıyla sürdüren müzisyenleriz. O yüzden de, birkaç ayda bir, hatta her yıl bir araya gelebilecek bir topluluk olamayacağımızı da biliyorduk. Mesela İstanbul'daki konser, yaklaşık 2 yıldan sonra birlikte çalacağımız ilk konser olacak. Hatta biz de o günü dört gözle belkiyoruz ve İstanbul'a bir gün önceden gelerek prova yapacağız. Çünkü doğrusunu söylemek gerekirse, gerçekten de bir süredir hep birlikte çalma fırsatımız olmadı.

Ancak, jazz nasıldır bilirsiniz. Bir araya gelip çalmaya başladığınızda hiç bir sorun olmaz. Önce eskileri gözden geçirirsiniz, eskiden çaldıklarınızı birlikte çalarsınız. Elbette bu süre içinde müzisyenler değişmiş, gelişmiş olur; siz de değişimiş olursunuz. Ancak yine de bu mevcut repertuarınızı başarılı bir şekilde seslendirmenizi engellemez. Hatta, mevcut repertuarınızdaki eserlere yeni fikirler de ekleyerek zenginleştirebilirsiniz.

Geleceğe baktığımızda ise, önümüzdeki yılın başında bir araya gelerek yeni bir kayıt yapmayı planladığımızı söyleyebilirim.

İsterseniz Saxophone Summit'in fikri anlamda temelini oluşturan John Coltrane ekolünü biraz daha derinden inceleyelim. Sizce neden Coltrane'in son dönemlerdeki işleri hem uzun yıllar boyunca gerçek anlamıyla anlaşılmadı, hem de hak ettiği değer verilmedi?

Deneyimli ve bilgili olsa bile, birçok jazz dinleyicisinin Coltrane'in bu dönemde yaptığı müziğin lisanını çözümleme konusunda anlaşılabilir bir zorluğu bulunuyor. Sadece Coltrane ile sınırlı değil tabi ki bu durum: Albert Ayler, Archie Shepp gibi müzisyenler de bu gruba dahil. 1960'ların sonundaki free jazz akımı gerçek anlamıyla bir ses ve doku bombardımanıydı, bir kakofoniydi. Bırakın genel jazz dinleyicilerini, tecrübeli dinleyicilerin bile gerçek anlamıyla bu müziğin tadını çıkarmaları çok zordu. Bence bu dönemde icra edilen müziğin bir kısmı, dinleyicilerle paylaşmak için de yapılmamıştı. Yani çalınan bu müziğin sadece dinleyicilere yönelik olduğunu düşünmek de tam anlamıyla doğru olmaz. Aksine, bu müzisyenin müzikal ya da sosyal bir ifadesiydi.

Saxophone Summit olarak da, bu müziği daha kolay erişilebilir ve anlaşılabilir bir hale getirmeye çalışıyoruz. Bunu başarabilmek için de, birçok saksofonun aynı anda çalmasından oluşan ses perdelerinden, ya da sürekli olarak değişken bir yol izleyen ritimlerden, rubato'dan, metrik işaretlerden uzak

bir ritim yapısından faydalanıyoruz. Melodiler her zaman çok açık seçik değil veya jazz adına bildiğimiz anlamda müziğin swing ettiğini söylemek bile zor olabiliyor.

Özellikle son yıllarında Coltrane'in gittikçe içine döndüğünden ve müziği aracılığıyla ruhani bir arayış içinde olduğundan bahsetmemiz de gerekiyor bu noktada. Hem Coltrane'in, hem de Saxophone Summit'in müziğini spiritüel düzlemde incelediğimizde nelerle karşılaşabiliriz?

Coltrane'in tarihini anlayan herkesin, onun müzikte ruhani bir boyut aradığını rahatlıkla söyleyebileceğini biliyorum.

Elbette müziğin temelinde bir spiritüellik yatıyor. Yani kim olursa olsun, tüm müzisyenlerin spiritüellik içinde müzikle ilgilendiğine ve müzik aracılığıyla belli arayışlar içinde olduğuna inanıyorum. Ancak Coltrane, bambaşka bir müzisyendi. Özellikle son yıllarında *Expressions* ve *Love Supreme* ile başlayan süreç, onun kendi ruhuna uzanma çabalarını gösteriyordu. Bunu hem müziğin kendisinde, hem de eserlerin isimlerinde görüyordunuz. Belki kendisi sessiz bir insandı, ama müzği son derece dışavurumcu nitelikteydi.

Coltrane, kendi hayatının nerede olduğundan, kendisinin kim olduğundan emindi, bunun yanında da hiçbir zaman gösterişli ya da iddialı olmadı. Hiçbir zaman kimseye "Bu gömleği giyin, bu kiliseye gidin, ben izleyin" demedi. Kimseyi ikna etmeye çalışmadı, sadece kendi inançlarını kendi müziği aracılığıyla yansıttı.

Biz de, sonuçta standart bir blues parçasının ya da sadece akıcı bir şekilde swing eden bir jazz parçasının uyandırdığı duyguların ötesine gitmeye çalışıyoruz. Ulaşması kolay olmayan, ama mümkün olan bir noktaya ulaşmaya çalışıyoruz. Müzikteki ruhani boyut, müzisyenler olarak biz her ne kadar onu açıkça belirtmesek de her zaman için önümüzde duruyor.

Sizce Saxophone Summit'in yaptığı müziğin tarzından ve taşıdığınız bu felsefi yaklaşımdan ötürü, dinleyicilerin canlı performans sırasında müziği gerçekten algılamaları ve müziğin içine girmeleri zor oluyor mu?

Özellikle jazz dünyasında, dinleyiciler genellikle konserlere müzisyenleri takip ettikleri için geliyorlar. Bir kısmı Joe Lovano, bir kısmı Dave Liebman, bir kısmı Michael Brecker ya da Ravi Coltrane'i takip ediyor ve onları dinlemek istiyor. Sonuçta bizim gibi bu kalibrede birçok müzisyeni barındıran bu topluluğun bir anlamda gösteri dünyasının bir parçası olarak algılanması da doğal elbette. Sonuçta Madonna değiliz, ancak kendi alanımızda bir anlamda güvenirliliğimiz var.

Sadece jazz dinleyicisi olsaydım, bu isimleri sahnede görmek için ben de bu konsere gitmek isterdim. Özellikle kaydettiğimiz albümleri de dinlerseniz, şimdiye kadar söylediğim gibi, bu müziği daha dinlenebilir ve anlaşılabilir bir hale getirmeye çalıştığımızı duyabilirsiniz. Kayıtlarda, çok güzel ballad'lar da var. Onun ötesinde de bizim canlı performanslarımız, böyle müzisyenlerden beklenebilecek şekilde büyük bir spektrumu kapsıyor.

Kaçınılmaz olan bir şey var elbette: bu kalibredeki altı müzisyenin performansını dinlediğinizde, gerçekten o konsere gitmiş olmaktan memnuniyet duyuyorsunuz. Çünkü sonuçta hem yoğun, hem de anlam yüklü bir performansa şahit oluyorsunuz, hem de yeni bir şeyler duyabiliyorsunuz. Sevmek zorunda değilsiniz elbette, çünkü bu bir beğeni meselesi. Çok iyi bir restorana gidebilirsiniz, yemek çok iyidir, ancak belki de sizin damak tadınıza uymuyordur. İşte bunun gibi bir şey...

İstanbul'da, önceki iki albümünüzde bulunan mevcut repertuarınızdaki parçaları mı seslendireceksiniz, yoksa bizi yeni parçalar bekliyor mu?

Şu anda repertuarı henüz aramızda tartışmadık. Ancak daha önce söylediğim gibi iki yıldan sonra tekrar bir araya geliyoruz ve sadece o hafta 5 konserimiz olacak. Performans açısından baktığımızda da, yeni materyaller üzerinde prova yapabileceğimiz ve bu konsere hazırlayabileceğimiz zamanımızın olduğunu da düşünmüyorum. İcra ettiğimiz müziğin en önemli öğelerinden birisi de emprovizasyon; bu açıdan bakıldığında da her performansın, kendi içinde bambaşka mesajlar, bambaşka fikirler, bambaşka müzikal buluşlar içereceğini de düşünüyorum.

Önümüzdeki Şubat ayında yeni bir albüm kaydetmeyi planlıyoruz. Çıkacağımız turnenin ardından New York'ta Birdland'de üst üste iki hafta her akşam sahne alacağız. Özellikle bu dönemin yeni parçaları çalışmak için iyi bir fırsat olduğunu düşünüyoruz. Önceki albümlerimizden önce de Birdland'de arka arkaya çaldığımız dönemler olmuştu.

Henüz plan aşamasında olsa da, yeni kayıt fikir hepimizi heyecanlandırıyor, çünkü her yeni kayıtta yeni fikirler ortaya koyabileceğimizi, yeni bakış açıları getirebileceğimizi düşünüyoruz. Yeni albümümüzle ilgili şu anda fikir aşamasında olduğumuz için net bir bilgi veremiyorum, ancak şimdilik sadece Saxophone Summit'in her üyesinin bir eserle katkıda bulunacağı ve son derece kollektif bir albüm olacağını söyleyebilirim.

Son yıllarda, birçok topluluğun festivaller için kurulduğunu ve ardından hemen dağıldığını görüyoruz. Bu toplulukların bir kısmı devam ediyor, albümler kaydediyorlar; bir kısmının ömrü de sadece bir yaz, ya da birkaç konser oluyor. Bu tarzdaki all-star topluluklarla, Saxophone Summit'i karşılaş-

tırdığınızda, kendinizi nasıl ayrıştırdığınızı düşünüyorsunuz?

Doğrusunu söylemek gerekirse, bunun biraz da benimle ilgili olduğunu düşünüyorum. Hayatta en önem verdiğim şeylerden biri, insanları bir arada tutmaktır. Tabi bizim kendi aramızdaki iletişim de çok önemli. Dediğim gibi, belki her gün birlikte çalmıyoruz, ancak herkesin müzikal anlamda birbirini çok iyi tanıması, aramızdaki müzikal diyaloğun da hem daha zengin, hem de daha sofistike olmasını sağlıyor. Dinleyiciler bunu tam olarak bilmeyebilirler, ama çaldığımız müziği duyduklarında bunu net bir şekilde hissedeceklerinden eminim.

Bu topluluğun kısa ömürlü bir proje olmasını kesinlikle istemiyorum. Aslında jazz dünyasının bu şekilde sürekli olarak birlikte çalan insanlara ihtiyacı var, özellikle de bizim seviyemizdeki insanlara... Kendimizi övmenin lüzumu yok belki, ancak isimlere baktığınız zaman bunu görebiliyorsunuz. Billy Hart, Cecil McBee, Phil Markowitz ve biz... Gerçekten de bizim kendimizin bir ifade biçiminin olması, bir müzikal ifadeyi dile getirmemiz hem jazz dünyası için, hem de genç müzisyenler için çok önemli.

Olabildiğince saf ve aynı zamanda sofistike bir şekilde müzik icra etmeye çalışıyoruz. Bu yüzden ben de bu topluluğu elimden geldiğince birlikte tutmaya çalışacağım. Belki bu, sadece birkaç yılda bir turneye çıkmamız ya da albüm kaydetmemiz anlamına gelebilir. Ama olsun!

Bir de, insan yaşlandıkça kendi hayatında daha anlamlı ve büyük etkisi olan olguların değerini daha çok anlıyor. Bu topluluk da kesinlikle hepimizin hayatında önemli etkiler yarattı. Hiç bir şey olmasa, Michael Brecker, Joe Lovano, Dave Liebman, Ravi Coltrane, Cecil McBee, Billy Hart ve Phil Markowitz'le birlikte aynı anda sahnede olmak, böyle bir ekiple çalmak bile bambaşka bir etki, bambaşka bir duygu yoğunluğu... Bunu her gün bulamıyorsunuz. Özellikle günümüzün yoğun temposunda çok daha zor oluyor.

Michael Brecker'ın trajik kaybının ardından neler yaşadınız?

O dönemde Michael'ın katılacağı konserler vardı. Onun yerine programlarına göre Chris Potter, Joshua Redman ve Ravi Coltrane bize eşlik etmişti. Sonunda da Ravi'nin bizimle düzenli olarak çalmasının Saxophone Summit açısından en doğru yol olacağına karar verdik hep birlikte. Michael'ın kaybından sonra da Billy ile telefonda konuşuyorduk ve ona bu işin üstesinden en iyi Ravi'nin kalkabileceğini söyledim. Ravi, John Coltrane'in oğlu, ancak babası öldüğünde henüz 2 yaşındaydı. Muhteşem bir insan olan babasını tanıma fırsatı da olmayan Ravi, aynı zamanda harika bir müzisyen. Aslında soyadı Coltrane, ancak sadece soyadı Coltrane. Son derece anlamlı ve derin bir müzisyen, biz de onu bu yüzden toplulukta istedik.

2008'deki albüm kaydında da Ravi çaldı, ancak bu yıl yapacağımız turne Ravi'yle ilk çıktığımız turne olacak.

Her ne kadar *Seraphic Light*'ı birlikte kaydetmiş olsak da, sonuçta bu yeni bir topluluk. Ravi şu anda topluluğun beyin takımının bir üyesi.

Michael'in kaybı bütün müzik camiası için çok üzücü bir hadiseydi. Ancak özellikle çok yakın arkadaşı olarak bu durum benim için çok daha fazla acı olmuştu. Çünkü Michael ilk defa New York'a geldiğinde bir süre bende kalmıştı. O zamanlardan bu yana da çok iyi arkadaştık. Ve şunu söylemeliyim:

Hiç bir zaman Michael Brecker'ın yerini dolduramazsınız.

Michael Brecker'dan sonra Ravi Coltrane'le birlikte Summit'te müzikal anlamda ne tür değişiklikler oldu?

Ravi; Michael, Joe ve benden daha genç bir jenerasyondan. Bizlerden yaklaşık 20 yaş daha genç ve o yüzden de bizden daha farklı bir bakış açısı var. *Seraphic Light*'taki *Thirteenth Floor* eseri mesela, o albümdeki diğer tüm parçalardan çok daha farklı bir üsluba sahip. Bu fark, özellikle ritmik anlamda kendini gösteriyor ve Ravi'nin neslindeki müzisyenlerin bakış açısını da net bir şekilde yansıtıyor. Metrik modülasyonlar, alışılmadık ritimler özellikle son 10 yıldır daha genç müzisyenlerin taşıdığı karakteristik özelliklerden... Mesela benim zamanımda armonilerde, seslerde vurgular vardı. Ancak yeni nesilde onun yerini ritim varyasyonları almış durumda. Ravi'nin bakış açısını zamanla gruba daha da çok taşıyacağına inanıyorum. Çünkü aslında Saxophone Summit'in tüm mantığı da bu: Kendi zamanınızın hem öncüsü, hem de temsilcisi olmanız ve temsil ettiğiniz değerleri müziğe, topluluğun genel sound'una ve üslubuna yansıtmanız. Onun hem beste anlamındaki, hem de performans anlamındaki katkılarını dört gözle bekliyorum.

Bu güzel sohbetiniz için çok teşekkür ederim. İstanbul'daki konserinizde görüşmek dileğiyle...

Sax Summit - Fotoğraf: Andrew Lepley

Ömür Şahin
omur.sahin@akmuzik.com.tr

'Sahne ailemin bir parçası'

Genç yaşında elde ettiği başarı ve Amerikan jazz'ına attığı küba imzalarıyla tanınan **Roberto Fonseca**, hem yepyeni bir albüm hem de albüm çıkışıyla eşzamanlı gerçekleşecek Babylon konseriyle Kasım'da İstanbul'da...

Fonseca'nın albümü Fransa'nın Marciac'daki jazz festivali kapsamında 13 Ağustos 2009'da verdiği konserin kaydı. Fonseca'nın kendi bestelerinin çalındığı konserde piyaniste Javier Zalba (flüt, alto ve soprano saksofon), Omar Gonzales (kontrabas), Ramses Rodriguez (davul), Joel Hierrezuelo (perküsyon) eşlik etmiş.

'Live in Marciac' adıyla piyasaya çıkan ve piyanistin bir önceki albümü Akokan gibi yine Enja Records tarafından basılan ve başlarken de söylediğimiz gibi Kasım başında Türkiye'de olması beklenen albüm, hem CD hem DVD'den oluşuyor. Fonseca'nın Babylon konseri ise 4 Kasım'da...

Zat-ı alileri ondan evvel Jazz'da...

Müzikteki geleneksel yapıya son derece saygılı olduğunuzu her fırsatta dile getirseniz de, genelgeçer yapıyı yıkma çabanız ortada. Bizler; sizin dinleyicileriniz olarak müziğinizde 'yeni' bir şeyler duyuyoruz. Çok genç bir müzisyensiniz, kendinizi 'camia'ya Kabul ettirmek zor oldu mu?

İnsanlar sizin müziğe olan tutku ve saygınızı gördüğünde, size ve onlara sunduğunuz müziği Kabul etmemeleri çok zor. Elbette arada kabul etmeyenler de çıkıyor ama onlar için müziğinizin yeni olup olmaması önemli değil; sadece anlamıyorlar! Aslına bakarsanız ben çok şanslıyım; çünkü şimdiye kadar nerede çaldıysam dinleyicilerim müziğimi hep beğendi.

Piyanoyla ünlenseniz de çok severek davul çaldığınızı da biliyoruz. Davul çalıyor olmak piyanodaki icranızı etkiliyor mu?

Davula ve tüm vurmalılara bayılıyorum. Vurmalılarda çok yüksek bir enerji var ve bazen parçanın kalbi oluveriyorlar. Bazen piyanoyla vurmalıları taklit ediyorum.

Okurken Amerikan jazz'ı odaklı bir eğitim aldınız. Fakat sonra bir şekilde müziğinizin füzyon olması gerektiğine karar verdiniz. Bu kararınıza neler sebep oldu?

Jazz seven herkes için doğaçlama bir referans noktasıdır. Çünkü doğaçlama en iyi ifade biçimidir. Dolayısıyla dünya üzerindeki tüm müzisyenlerle evrensel bir dildir. Ben de okulda aldığım eğitimi o güne kadar duyduğum müzikle birleştirmek istedim.

21 yaşındayken Augusto Enriquez'le çaldınız. Sizin en büyük hayaliniz olan bu deneyim müziğinizi ve hayatınızı nasıl etkiledi?

Onunla çalmak çok güzel ve enteresan bir deneyimdi Çünkü onunla pop müzik çalmanın ne demek olduğunu, basit bir şey yapmanın aslında ne kadar zor olabildiğini öğrendim.

Peki ya İbrahim Ferrer?

Benim için o, sadece Küba'nın değil, kâinatın en büyük müzik starlarından biri. Sağlığında beni her zaman destekledi ve bugün olduğum kişi olmamı sağladı.

Pek çok farklı kültürün müziğini dinleyerek büyünüz. İlk gençlik yıllarınızda kendi derinliklerinizde gerçek müziğinizi aramış olmalısınız. O arayışı tarifler misiniz?

Gençken o güne kadar öğrendiğim her şeyi, ruhumun derinliklerini yansıtacak bir stil arayışındaydım. Bu arayış süreci kendinizle yeni keşfettikleriniz ve yeni müzik stilleri arasında durup, hiç durmadan arayıp çalıştığınız bir patika... Burada önemli olan sizin gerçekten neyi ifade etmek istediğinizi, dünyanın sizi nasıl algılamasını beklediğinizi keşfetmek...

Keith Jarrett hayranı olduğunuzu biliyoruz. Jarrett'in 30 yıl sonra Charlie Haden'la stüdyoya girip kaydettiği 'Jasmine'i nasıl buldunuz?

Şu sıralar beste yapmakla o kadar meşgulüm ki bir türlü Jasmin'i dinleme fırsatı bulamadım. Ama evet onun büyük hayranıyım ve elbette Herbie Hancock'un...

Piyasada müziğinin içine Latin, Afro, Cuban tınıları yediren çok fazla jazz'cı var. Siz Kübalı bir jazz'cı olarak bu örnekleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

Müziğe samimiyet, çok büyük bir saygı ve şeffaflıkla yaklaşmalısınız. Bunları yerine getirirseniz ne müziğinizin türünün ne de nereli olduğunuzun bir önemi kalıyor. Burada; Küba'da müziğe bu şekilde yaklaşmayan bir sürü müzisyen var. Ve dolayısıyla müzikleri son derece yapay duruyor. Öte yandan öyle Avrupalı gruplar var ki, buralı müzisyenlerden çok daha derinlikliler...

Demek istediğim, nereli olduğunuzun hiçbir önemi yok. Benim Kongo, Arabistan ya da Bulgaristan tınıları içeren parçalarım var, ama o bölgelerin hiçbirinden gelmiyorum. Fakat bu parçalarla o bölgelerin müziğine olan saygı ve hayranlığımı dile getiriyorum.

Müziyen bir aileden geliyorsunuz. Sahnede çalmak mı keyifli yoksa evde ailenizle birlikte çalmak mı?

Bence en önemlisi, sahneyi de ailenin bir parçası olarak görebilmek. İşte o zaman konser çok samimi ve tutkulu geçiyor. Eğer sahneye 'ev' muamelesi yaparsanız, çaldığınız yerin küçük ya da büyük olmasının da bir önemi kalmıyor... Yani aileyle çalmak da aynı, sahnede çalmak da...

Gelelim Enja'dan çıkan yeni albümünüze... Marciac'ta verdiğiniz bir konserin kaydı, albümün kapağında da belirttiğiniz üzere Marciac'ı çok sevmişsiniz... Orayı bu kadar çekici kılan neydi anlatır mısınız?

Orayla olan bağım İbrahim Ferrer'le çaldığım zamanlardan geliyor. Marciac, İbrahim Ferrer'in son konserini verdiği yer. İşte bu yüzden Marciac'a büyük bir saygı ve tutku besliyorum.

İstanbullu hayranlarınız kıskanmasın, Sizce Enja Babylon konserinden de bir albüm çıkarır mı? Ne dersiniz?

Neden olmasın!!! Türkiye'de de bir kayıt yapmayı çok isterim, sadece planlanması gerek....

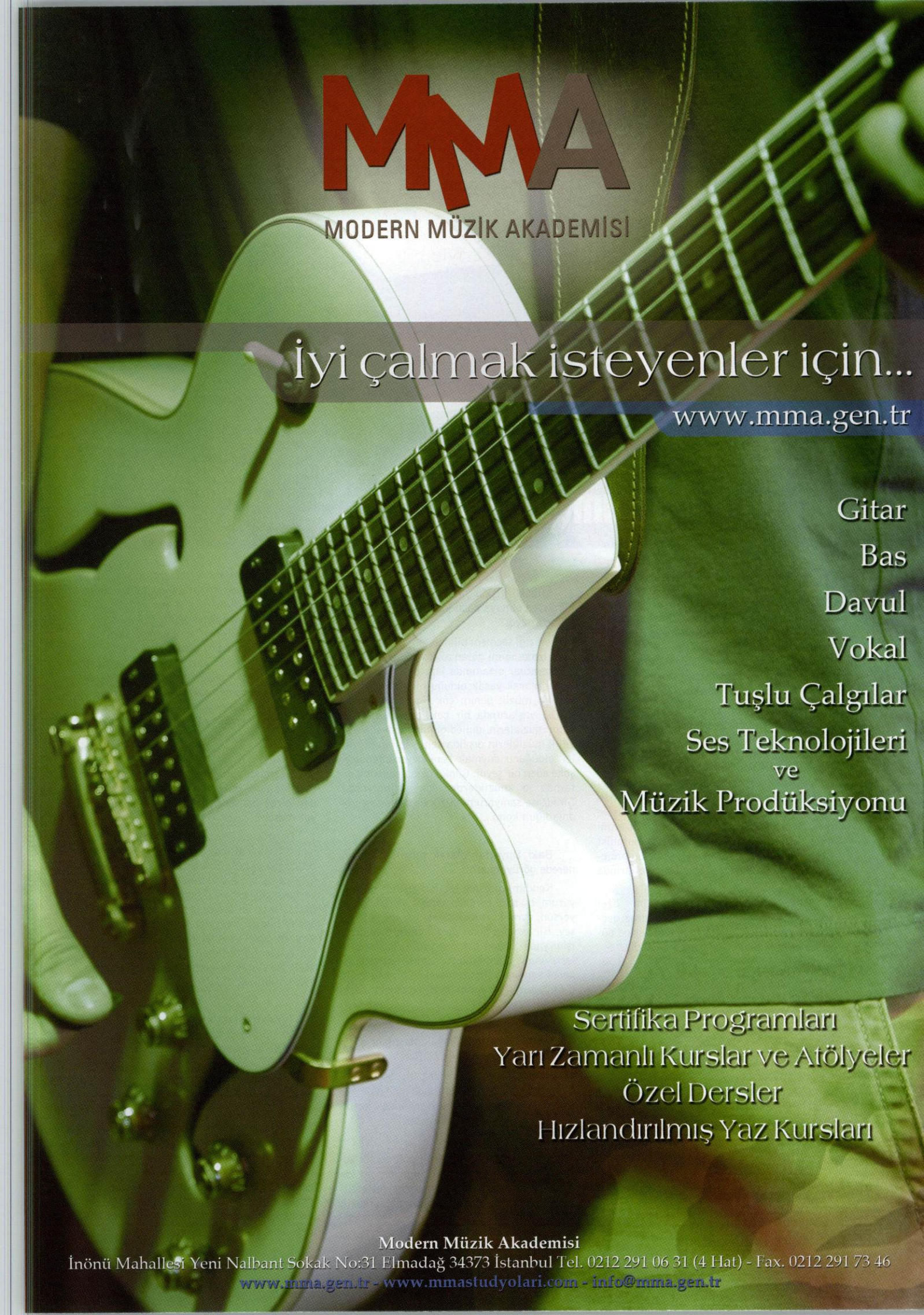
MMA
MODERN MÜZİK AKADEMİSİ
İyi çalmak isteyenler için...
www.mma.gen.tr
Gitar
Bas
Davul
Vokal
Tuşlu Çalgılar
Ses Teknolojileri
ve
Müzik Prodüksiyonu
Sertifika Programları
Yarı Zamanlı Kurslar ve Atölyeler
Özel Dersler
Hızlandırılmış Yaz Kursları
Modern Müzik Akademisi
İnönü Mahallesi Yeni Nalbant Sokak No:31 Elmadağ 34373 İstanbul Tel. 0212 291 06 31 (4 Hat) - Fax. 0212 291 73 46
www.mma.gen.tr - www.mmastudyolari.com - info@mma.gen.tr

Şule Uslutekin
sule@suleuslutekin.com

Baki Duyarlar

En iyi anladığım şey müzik...

Müzik yaşayan bir sanat, jazz da yaşadığımız zamana göre yeni şekiller alıyor.

Ö çok yönlü, özel bir yetenek, sanatçı, piyanist, kompozitör, eğitmen, Baki Duyarlar. Uzun yıllar yurt dışında yaşayan jazz dünyasında eşine az rastlanır nitelikte ve kalitede işlere imza atmaya özen gösteren, her projeyi ince eleyip sık dokuduğu için seçici olan, bu özelliğinden ötürü yaptığı projeleri hayata geçirmeden önce iyice düşünmesi, planlaması gerekiyor.

Siz bu satırları okurken Duyarlar, 20. Akbank Jazz Festivalinde, 29 Eylül'de İKSV-Salon'da sıradışı özel bir proje konserini gerçekleştirmiş olacak. Kendisine bu projede müzik yapmak için seçtiği isimler ise dünyaca ünlü basçı Kai Eckhardt, entelektüel funk müziğinin lideri davulcu Sean Rickman ve etnik kökenini be-bop ile harmanlamış ve daha sonra kendi müziğini bütün icra ettiği müziklerden oluşturmuş olan saksofonist Stanislav Mitrovic. Ekim ayı içinde bu projenin albümü de müzik marketlerin raflarında yerini almış olacak.

Baki Duyarlar ile hem bu özel konser+albüm projesini, hem de biraz geçmişini, müzik yaşamını ve müzik üzerine düşüncelerini bizimle paylaşmasını istedik.

Çok değerli ve önemli müzisyenlerin olduğu bir aile geleneneğinden geldiğini biliyoruz, öncelikle müziğe başlama hikayeni senden öğrenenebilir miyiz? Baki Duyarlar kimdir?

Ailemin tamamının müzisyen olması sebebiyle müziğe ne zaman başladığım belli değil ancak akademik olarak ilkokul sonrası zamanın İstanbul Belediye Konservatuarında başladı, viyolonsel bölümünde okurken piyano her zaman bana daha çekici geldi ve 20 yaşımda Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuarının kompozisyon bölümünü yarım bırakarak, jazz piyano bölümünde okumak için Hollanda'ya yerleştim. Çünkü okuldaki barok dönemi armoni öğretmenim jazz müziği ile ilgilendiğim için benden nefret ettiğini dile getiriyordu.

Müzikli ilişkin yıllar içinde nasıl gelişti, müzisyen olmaya nasıl karar verdin, tercihin bilinçli miydi?

Müziği seçmem bilinçli olmadı, müzik ile oyun oynadığımı gören ailem yönlendirdi. Ve Konsevatuar ortamında jazz ile ilgilenmenin doğal olarak yasak olduğu bir durumda, bu yasaklı müzik benim çok ilgimi çekiyordu, 12-13 yaşlarımda bir çok jazz müzisyenin ciddi müziklerini dinlediğimde, dünyada 300 yıllık müziklerin dışında yeni yapılan müzikler olduğunu duymak beni heyecanlandıran şoke eden bir şeydi. Çünkü bize akademik ortamda o müziklerden bahsedilmiyordu. Şimdi ise sanıyorum müzik hayatımda en iyi anladığım konu...

Baki Duyarlar olarak müzikte kendini nerede görüyorsun?

Kendimi müziğin hiç bir yerinde görmüyorum, bu soru evrende kendini nerede görüyorsun, evrenin sana ihtiyacı var mı, gibi bir şey. Bir sanatçı bunu sorgulamaz, o yalnızca işini yapar, belki daha sonraları başka birileri onu konumlandırır. Ama sanatçının kendi kendine yapması gereken bir şey değildir bu, tam tersi yapmaması gereken bir şeydir.

Hayalindeki müziğe yakınlaştığını düşünüyor musun?

Hayalimdeki müziğe hiç bir zaman yakınlaşamıyorum yazdığım müzikler hala kafamdayken daha iyi çalıyorlar, ancak kendimizi geliştiriyoruz, umudum var.

Sadece müzisyenlik değil eğitmenlik konusunda da eğitim aldığın biliniyor, bu konuda zaman zaman çalışmalar gerçekleştirmektesin, eğitmenliğinden biraz bahsedebilir misin?

Hollanda'da mezuniyetimden sonra 6 yıl kadar Amsterdam, Rotterdam ve Den Haag'da ders verdim, orada edindiğim diplomalarımdan biri de ders verme yetkisi, o yıllarda severek ve eğlenerek bir çok müzisyene ders verdim, Türkiye'ye dönünce ders vermeyi tercih etmedim çünkü bence yeterince ciddi olarak jazz müziği eğitimine önem veren bir kurum oluşmamış burada. Bir, iki başarısız deneme var, başarısız diyorum çünkü artık yoklar. Bu konuda hayalim yalnızca jazz müziği eğitimi alınabilecek bir meslek okulu olabilir.

Geçmişte stüdyonda gerçekleştirdiğin müzikle ilgili bazı seminerler vardı, bunlardan biraz bahsedermisin, devamını düşünüyor musun?

Geçmişte İstanbul'da "Müzik nasıl dinlenir" başlığı altında workshop'lar vermiştim bence çok yararlı bir konu çünkü müzisyenler öyle ya da böyle üstlerine düşen görevi yapıyorlar, çalışıyorlar, prova yapıyorlar, performanslarına ve kayıtlarına devam ediyorlar ancak bilinçli dinleyici sayısı artırılmalı, insanlara güzel ve nitelikli müziği ayırt etmenin yolları gösterilmeli. Evet yakında tekrar vakit yaratarak bu seminerlere başlamak istiyorum ihtiyaç olduğunu düşünüyorum.

Türkiye'yi jazz konusunda imkanlar açısından sınırlayıcı buluyor musun? Nedenleri hakkında bilgi verebilir misin?

Türkiye'de jazz konusundaki imkanlar tabiki sınırlı, bırakın Türkiye'yi jazz bütün dünyada diğer konulara göre sınırlı, jazz'ın oluştuğu ABD'de bile bu böyle. Demek istediğim orada bile müzik öğrenmek çok pahalı bir şey. Türkiye'nin jazz toprakları olmadığını hesap edersek hepimiz çok daha büyük imkansızlıklar içinde bir şeyler yapmaya çalışıyoruz. Mesela jazz müziği konusunda dünyanın başka ülkelerinin akademik ortamlarında bir Türk jazz müzisyenin ders vermesi talep edilmiyor, o iş her zaman doğal

olarak Amerikalıların. Türkler olarak yapmakta usta olduğumuz bizim müziklerimiz de var ancak bizim müziklerimiz evrensel değil yöreseldir bunun en büyük kanıtı ise Güneydoğu Anadolu'da yapılan bir eğlencede Karadeniz'li bir müzisyenin yer alamayacağıdır. Türkiye'de herkes kendi yöresinin müziğini ister, bu da evrensellikten uzak bir durumdur.

Hem dünyada hem de Türkiye'de jazz müziği sektörünün bugünkü durumunu nasıl değerlendiriyorsun? Sence neler doğru neler yanlış yapılıyor, önerilerin var mı?

Müzik sektöründe ne zaman zor bir dönemden geçiyoruz, artık işler kötüye gidiyor lafları duyulsa da bu, her zaman plak şirketleri ile ilgilidir, müzisyenler için ise her zaman durum kötüdür aslında, yani kazanan müzisyen değildir. Sistem böyle olunca yanlış doğru konuşmak biraz zor tabi. Ancak müzisyenler üretmeye devam ediyor, bütün dünyada belli başlı 3-5 prodüktörün seçtiği müzikler yayınlanıyor, demek istediğim dünyada marketlerde bulunmayan, o kadar çok bilinmeyen, duyulmayan güzel müzikler varki, bu bağlamda internet ortamını anlamlı ve kullanışlı buluyorum ancak dijital telif hakları konusu kısa bir sürede çözülürse müzik piyasası da biz besteciler için biraz daha rahatlar.

Peki bize dönecek olursak Türkiye'de jazz müziğinin ilerlemesi ve gelişmesi sence nasıl olabilir?

Amerika'da bir kaç üniversiteye tez hazırlamış bir kaç müzikoloğun tezlerini okumuştum, başlıkları "Türk'ler olmasaydı jazz müziği olmaz" idi. Bütün hikayeyi Türk'lerin özellikle askeri müziklerinde zil kullanmalarına ve bunu her kuşatmada ister istemez batıya doğru taşımaları üstüne kurmuşlardı. Yani Türkler olmasaydı davul takımı olmazdı.

Amerika'da bir kaç üniversiteye tez hazırlamış bir kaç müzikoloğun tezlerini okumuştum, başlıkları "Türk'ler olmasaydı jazz müziği olmaz" idi. Bütün hikayeyi Türk'lerin özellikle askeri müziklerinde zil kullanmalarına ve bunu her kuşatmada ister istemez batıya doğru taşımaları üstüne kurmuşlardı. Yani Türkler olmasaydı davul takımı olmazdı.

Hatta New Orleans'da çalınan Dixieland klarinetin bugün hala Trakya'da çalınan klarinet ile aynı olduğu (her iki müzikte SOL klarinet kullanır) hatta müzikal cümlelerinin şematik manada benzerlikler taşıdığını yazmışlardı. Tabiki jazz müziği çok farklı bir şekilde gelişti ve Türk müziği otantikliğini korudu. Türkiye'de 1970 sonlarından itibaren sosyoekonomik, politik ve sayılabilecek bir çok açıdan duraksama hatta gerileme yaşandığı bu gün aşikardır, bir çok konuda bilgi kesintisi olmuştur müzikde bundan nasibini almıştır. 0 yıllarda başlayan bozulma garip bir takım müziklerin ortaya çıkması ile zaten dengesiz olan müzik piyasında korkunç bir hızlı tüketime sürüklemiş ve çok az sayıda ciddi müzik adamı yetişir olmuştur, onlarda ekonomik kaygılarla zaman zaman bu üç, dört cinsiyetli müziklere hizmet vermişlerdir. Şimdiler de jazz müziğinin sanatsal bir müzik olduğu ülkemizde daha fazla anlaşılsa da bu yeterli değildir, jazz müziğini akademik bir ortama taşımak şarttır ancak bunun hangi yolla yapılması gerektiği iyi düşünülmelidir. Çünkü şu sıralar birkaç yeni deneme mevcuttur ancak işin başında yine banaz klasik batı müzikçileri vardır oysa Türkiye'de çok iyi jazz icracıları olduğu gibi çok iyi öğretmenler de mevcuttur. Bir başka sorun da jazz müziğinin performans tarafının çok pahalıya satıldığı gibi eğitim tarafı da çok pahalıya verilmektedir, burada ister istemez devlet destekli özel kurumlara ihtiyaç vardır ve bunlar doğru ellerde şekil bulmalıdır. Ancak ülkemiz de her şeye bir kazanç yolu olarak bakıldığından belki de müzik eğitimine yapılacak yatırımlarının maddi dönüşlerinin yeterli olamayacağı düşünülüyor ve yeterli yatırım yapılmıyor. Ancak başından beri Türklerinde jazz müziğinin içinde olduğu görülürse Avrupa Birliğinin "Euro Jazz"ı yaratma girişimleri örnek alınmalı ve buradaki sanatçılarında Rönesans dönemi en azından destekçiler bağlamında da olsa başlamalıdır.

20. Akbank Jazz Festivalinde özel bir proje ile bir konser ve hemen ardından aynı projenin albümü yayınlanacak, biraz bu projenin oluşumundan detaylarından, konserden ve albümün hikayesinden bahseder misin?

Akbank Jazz Festivalinde böyle bir proje ile yer almak güzel, festivale ait bir takım müzikler yazıyorum bir süredir bu yeni kompozisyonları yazmak ile meşgulüm, yani repertuar yepyeni ve be-bop değil. Yeni bir müzik olmasını istedim. Bunun altını çizmemin sebebi bütün dünyada jazz müziğinin bittiği artık sokakta yeni müzik yapılmadığı doğrultusunda ancak sanırım bunu söyleyenler artık sokağa çıkmıyorlar. Jazz deyince belirgin bir çoğunluğun aklına bundan 60-70 yıl önce çalınan müzik geliyor ve birçok kişi için o yıllarda yapılan jazz'ın dışındaki müzik jazz değil! Ama gerçek bu değil, müzik yaşayan bir sanat, jazz da yaşadığımız zamana göre yeni şekiller alıyor.

Yeni yazdığım müzikler be-bop grameri kullanan 2010 model parçalar, yoğun funk elementleri içeriyor. Bu sebepten dolayı beraber müzik yapmak için seçtiğim isimlerin ikisi Amerikalı, dünyada çok tercih edilen yaratıcı ve ilham verici insanlar, ünlü basçı

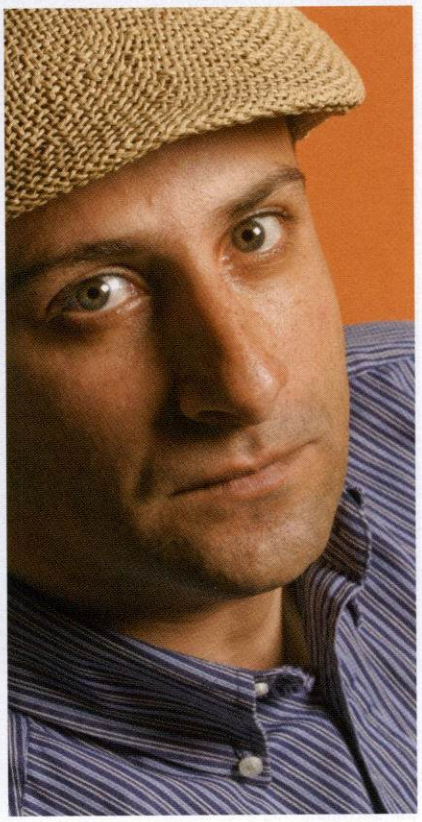

Kai Eckhardt, entelektüel funk müziğinin lideri davulcu Sean Rickman ve grubun dördüncü elemanı ise Belgrad doğumlu, etnik kökenini be-bop ile harmanlamış ve daha sonra kendi müziğini bütün icra ettiği müziklerden oluşturmuş olan saksofonist Stanislav Mitrovic. OnQ adlı eski grubumu onunla birlikte Hollanda'da kurmuş ve uzun süre o grupta birlikte birçok farklı ülkede çalmıştık, bu sebepten dolayı festival konserinin adını "OnQ overseas" (OnQ deniz aşırı) koydum. Deniz aşırı Amerika kıtasından buralara arkadaşlarımızı davet etmek her zaman kolay olmuyor, bir araya gelmişken bu özel müziği daha da özel kılmak için konserin hemen ardında bir kayıt günümüz var başarılı bir netice aldığımız takdirde -ki inanıyorum- ekim ayı içinde bu yeni müziği yayınlayacağım.

www.bakiduyarlar.com

Tunçel Gülsoy
tuncelgulsoy2@gmail.com

Asaf Sirkis
bir davulcu, bir besteci

Hikaye burada bitmiyor, aksine daha yeni başlıyor, Ekim ayında Nardis'te şenlik olacak, burası kesin. Biz biyografiye daha fazla takılmak yerine Asaf'la bir ön tanışma niyetine tele röportaj yapmak istedik, elektronik posta ile sorduk, o da sağ olsun cevapları verdi. Aşağıda onun ağzından aldığımız ve soğuk biyografilerde asla bulamayacağınız bilgiler ile süslü bir röportajı bulabilirsiniz:

Uzun yıllar Yemen ve Ortadoğu müzikleri ile haşır neşir olduğunu biliyoruz, bu müzikler senin jazz dünyana neler kattı?

Doğru, gençlik yıllarımda doğduğum şehir olan Rehovot'da epey Yemen müziği dinledim ve ritimlerine hayran oldum. Yemenli müzisyenler ne çalarlarsa çalsınlar her zaman müziklerin zarif duygular katarlar. Çocukken değişik konserlerde ve düğünlerde sahne arkasına gider ve davulcunun arkasına geçerdim. Bunların kimi gerçek bir bateri seti kimi de büyük metal tepsiler veya kap kacak denen şeylerle çalarlardı. Bu anılarımın benim üzerimde çok kalıcı bir etkisi oldu. Bu etki şimdi çalmakta veya bestelemekte olduğum müziklerin stili üzerinde değil ama onların duygusunda hala var. Bazen hala kafamda o çocukluğumda sahne arkasına davulcunun arkasında sahneyi gözleyen çocuk belirir ve onun dinlediği çok özel duygularla yüklü müzikleri hatırlarım.

Bir jazz davulcusu olarak en çok hangi meslektaşlarını beğeniyorsun? Onlar sana nasıl ilham veriyorlar?

Bana göre Jack DeJohnette günümüzdeki en iyi jazz davulcusudur. Onun davul çalış stilindeki doğallık ve melodik anlayışa, zamanlama anlayışına ve özgün sesine hayranım. Çok gelişmiş bir müzisyen kişiliği var. Ayrıca müziğe olan yaklaşımı da çok ruhani, günümüzde bu da çok önemli bir özellik. Jack'in kendi sözleriyle ifade edersek "müzik yok edebilir de tedavi de edebilir".

Tony Williams'a gelince, onun boyutunda başka bir davulcu var mıdır emin değilim. O davul çalış stilinde yepyeni bir devrim yarattı ve hem beni hem de birçok jazz ve rock davulcusunu derinden etkiledi. Onun davulundan elde ettiği ses ve tüm davulcular üzerinde bıraktığı iz muazzam büyük oldu

Gary Husband da bana göre günümüzün en yaratıcı davulcularından birisidir. Onun kadar bir yandan son derece yaratıcı ve spontane olabilen diğer yandan da anlık karmaşık düşünceleri %110 hassasiyetle ve hakimiyetle çalabilen başka davulcu bilmiyorum. Gary aynı zamanda mükemmel bir piyano ve klavye ustasıdır, ayrıca bestecidir de. Onunla birlikte değişik vesilelerle çalmak ve kayıt

Ekim ayında Nardis yeni bir müzisyeni ağırladı. Onun biyografisini merak edip de okuyunca çok ilginç bir müzik insanı ile karşı karşıya geldiğimi anlamam çok sürmedi:

Asaf 1969 yılında İsrail'in Petah - Tikva şehrinde doğdu, ama daha sonra ailesi onun yirmili yaşlarını geçireceği Rehovot'a taşındı. Asaf çok küçük yaşlardan itibaren müzik ve ritim konularına büyük bir ilgi göstermeye başlamıştı, Rehovot'da Kuzey Afrika, doğu ve orta Avrupa ve Orta Doğu'dan gelen insanlar arasında yaşadı, çeşitli kültürel etkilerle büyüdü ve daha henüz 12 yaşındayken davul dersleri almaya başladı. Beatles, Polis, Yes, Genesis, Mahavishnu Orchestra, Allan Holdsworth ve Weather Report gibi müzisyenleri dinleyerek kendi müzikal yolculuğunu sürdürdü.

1987 - 1990 yıllarında zorunlu askerlik hizmeti yaptıktan sonra jazz -rock , kleizmer, dünya müziği ve free jazz gruplarında çalarak profesyonel kariyerine başladı. Harold Rubin, Albert Beger, Yair Dlal ve Eyal

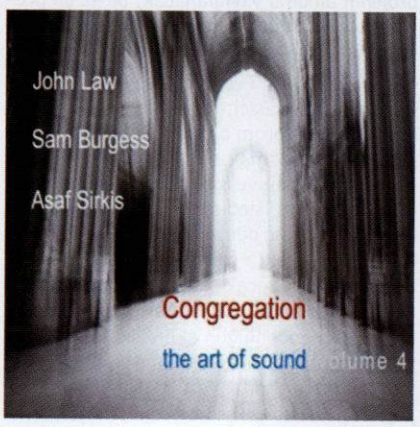

Sela gibi dünya çapında müzisyenlerle çalıştı ve zamanla kendi bestelerini yapmaya başladı. 1993 yılında Tel-Aviv'e taşındı, 1995 yılında kendi grubunu kurdu. 1999'da Londra'ya yerleşerek müzik çalışmalarını sürdürdü, 2000 yılında Gilad Atzmon ile bir araya gelmesi yaratıcı bir işbirliğinin ilk adımını oluşturdu.

yapma fırsatım oldu, kendisini yakından tanıyabildim. Gerçekten büyük bir insan o.

Elvin Jones büyük bir ruhtur, onu her dinleyişimde müziğin asıl fonksiyonunu hatırlarım, müzik özünde ruhani olmalıdır. Davula her vuruşu yüreğinin derininden gelir ve seni alıp uzaklara götürür. Tam anlamıyla güzellik yaratan bir insandır.

Onunla hayatımda sadece bir kere tanıştım, 15 yıl önce bir jazz festivalinde karşı karşıya geldik ve aramızda ufak bir sohbet oldu. Çok tatlı bir insandı aynı zamanda dürüst ve mütevazı bir kişiliği vardı. Şu sözlerini unutamam; "Ben de iş arayan bir başka müzisyenim". Onun ölümünü öğrenince çok üzüldüm.

Stewart Copeland'dan da bahsetmem gerekir çünkü onu tanıdığımda davul çalmaya yeni başlıyordum ve benim davulculuk hayatımdaki ilk etkilendiğim isimlerden birisi oldu. Stewart çok gelişmiş bir rock davulcusu idi ve onu dinlemek benim için fantastik bir duygu oldu. Onun çalışını taklit etmeye çalışırdım ama o zamanlar bunu becerebilmek bana çok zor gelirdi. Daha sonra onun Lübnan'da büyüdüğünü öğrenince nasıl olup da çaldığı ritimlerin bu derece güçlü ve akıcı olduğunu anladım. Stewart'da kendine özgü bir davulcudur.

Her ne kadar bu isimler benim için en önemlileri olsa da saymak istediğim bir çok başka davulcu daha var: Billy Cobham, Franky Dunlop, Philly Jo Jones, Papa Jo Jones, Sid Catlet, Ari Hoenig, Chad Wackerman, Narada Michael Welden, Omar Hakim, Peter Erskine, Neyveli Venkatesh ve daha birçokları, bu liste kolay kolay bitmez.

Batı ritimleri ve Ortadoğu ritimler arasında, bu bölgelerdeki davul ve vurmalı çalgıların icraları arasında teknik olarak, ruhsal olarak ve felsefi olarak nasıl farklar var?

Teknik açıdan bakıldığında ritim müziğin en matematiksel yönüdür, ama aynı derece gizemli bir boyutu da vardır. Ritim bir yandan müziği küçük parçalara böler ve bu işin disiplin boyutudur. Ama diğer yönden ritim hareket demektir, gövde ve ruhu bir bütün haline getirir. Ritmin güzel olan yönü yaşamın temel yapıtaşlarından birisi olmasıdır. Dünyanın neresinde olursak olalım, Doğu olsun Batı olsun ritim hepimizi birleştiren şeydir. Hepimiz hiç durmayan bir ritim dünyasında yaşarız, bu açıdan baktığınızda Doğu ve Batı arasında bir ayrım olmadığını görürsünüz. Yakından incelerseniz dünyanın her tarafında çalınan müziklerde birbirine benzer geleneksel ritimlerin var olduğunu görürsünüz. Örneğin Brezilya'daki 'Tum Bao' pratikte Ortadoğu'daki 'Malfoof' veya Balkanlar'daki 'Kazablan' ile aynı ritimlerdir. Aralarındaki farklar ise çalındıkları enstrümanlardan, müzikteki duygulardan, içerikten, dokusundan ve çalma hızından kaynaklanır.

Bir Doğu- Batı kıyaslaması açısından bütün olarak baktığımızda doğu müziklerinde üstün olan şeylerin ritim ve melodi olduklarını görürüz. Melodi müziğe bir hikaye anlatma duygusunu katar, ritim ise o hikayenin içinde geçtiği zamanının duygusunu sağlar. Doğu müziğinde hem ritim hem de melodi üst düzey bir sanat formu haline getirilmiştir. Her bir makam dizisine güzel ritimler eşlik ederek farklı duygu havalarını yansıtırlar. Batı da ise bu duygu havaları karmaşık armoniler ile temsil edilirken ritimler ise temel şekillerinde kullanılır.

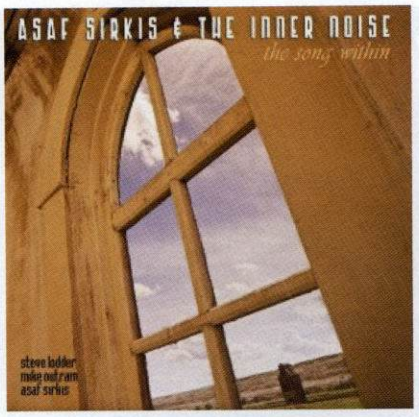

Sence günümüzde dünyada sosyal, politik ve ekonomik olarak ne gibi değişiklikler oluyor ve bu değişiklikler jazz müziğini nasıl etkiliyorlar?

Ben şu sırada tarihin çok heyecan verici bir döneminde yaşadığımız düşünüyorum, dünyada çok önemli bir dönüşüme tanıklık ediyoruz. Şunu hissediyorum ki devrimsel nitelikte bir insanlık bilinci değişimi ve davranış biçimine ihtiyacımız var. Hatta bu değişimin şimdiden başladığını da düşünüyorum. İnsanlar kendilerine bu değişimin neresinde olduklarını bile soruyorlar. Teknolojideki gelişmenin gerçekten insanlığa umut ettiği mutluluğu getirip getirmediğini sorguluyorlar.

Bir iş kolu olarak müziğe gelince; değişimin bu yönde getirdiği çok derin etkiler söz konusu. Müzikte para kazanmak gün geçtikçe zorlaşıyor, bundan dolayı da aracılar diyebileceğimiz yayın şirketleri, dağıtım şirketleri, basın ilişkilerini yürüten ajanslar hızla yok oluyorlar. Sanatçılar her gün daha fazla bir başlarına kalmaya başladılar. Bir çok şeyi kendi başlarına yapmak zorundalar. Bir yönden bakarsanız bu sanatçının üstüne düşen daha fazla yük olarak görülebilir. Ama öte yandan yaratılan müzikteki aracıların etkisi de gittikçe azalıyor, artık sanatçı ve onu takip eden hayranları arasında daha doğrudan bir iletişimden söz edebiliriz.

Kaç kere müzisyen arkadaşlarımdan şu tip şeyler işittim:

"Albümümde şu şarkıyı söylemek istemiştim ama yapımcım dedi ki..."

Veya; "Şu basçı ile çalmak istiyordum ama menajerim bana engel oldu."

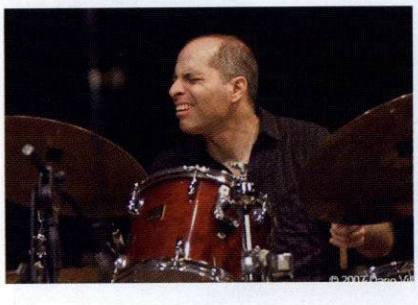

Çok yakında umuyorum ki bu tip dış müdahaleler bitmiş olacak ve ileriye doğru önemli bir adım atıldığını göreceğiz. Dinleyici o zaman bedelini ödediği şeyi alacak ve müzik yüzde yüz sanatçıyı yansıtarak sanatın en üst seviyeye varmasına imkan sağlayacak.

Böyle bir dünyada senin yerin ne olacak, Türk jazz severlere söylemek istediğin bir şey var mı?

Ben yaşadığım müddetçe şimdiye kadar birlikte çalıştığım tüm gruplarımla ve müzisyen arkadaşlarımla çalmaya devam etmek istiyorum.

İstanbul benim dünyada en sevdiğim şehirlerden birisi, bu şehre yeniden gelmek benim için her zaman büyük bir keyif olmuştur, bu sefer de olacağından şüphem yok.

İstanbul'un insanlarını, yemeklerini, havasını, müziğini, kültürünü kısacası her şeyini çok seviyorum.

Yeniden insanlarınızla kaynaşmak müzisyenlerinizle işbirlikleri yapmak istiyorum. Döndükten sonra da yeniden nasıl geleceğimi düşünmeye başlayacağım.

Son bir şey daha ilave etmek isterim, yakında yeni bir albümüm çıkacak, kendi trio'm ile çalıyorum adı 'Letting Go', Yaron Stavi bas çalıyor, Tassos Spilitopoulos da gitar çalıyor. Bir de konuk sanatçımız var, Patrick Bettison iki parçada harmonin çalıyor. Albüm 23 Eylül de kendi markam olan Stonebird Productions'dan yayınlanıyor, ilgilenirseniz bir dinleyin derim.

Asaf Sirkis, bir besteci, bir davulcu, dünyanın en ilginç coğrafyalarından birisinde doğdu, Doğudan da Batıdan da feyz aldı, şimdi tüm enerjisi ile yeni boyutlara doğru yelken açmış gidiyor. Nereye varabileceğini söylemek içim onu Nardis'te, 25, 27 ve 28 Eylül'de İstanbullu müzisyenlerle birlikte canlı olarak dinlemek gerek. Dinleyince sizlerle düşüncelerimi ayrıca paylaşacağım.

Seval Deniz Karahaliloğlu
seval_deniz_karahaliloglu@mynet.com

Jazz'ın Çıplak Ayaklı Kontesi: Concha Buika

"Yaşamı içimde, beynimde ve yüreğimde hissediyor ve onu bütün dünya ile kutluyorum" diyor. "Bir sonraki parça hepinize, yaşamı içinde hisseden herkese adanmıştır". Kendisiyle barışık, dünyayla barışık bir insanın sesi bu. Ne kadar da öz güvenli?

Bu ufacık, tefecik kadından bu muazzam ses nasıl çıkar? Bir kere eşyanın tabiatına aykırı. Karşımızda ufacık, tefecik, neşe dolu bir küçümencik var. İnsanın sarılıp bağrına basası geliyor. Bütün yüzünü kaplayan kocaman bir gülüş. Gülümsediğinde bulunduğu yeri ışıldatan bir güç. Bu minnacık kadın, bu gücü nereden buluyor?

Concha Buika, İzmir Kültür Sanat ve Eğitim Vakfı (İKSEV)'in düzenlediği, 24. Uluslar arası İzmir Festivali kapsamında, Çeşme Kalesi'nde sahne aldığında, minyon bedeni ve güçlü sesiyle yer yerinden oynadı. Nefesler kesildi, Buika bir bülbül berraklığıyla çağıldadı. Sahnede Buika'ya piyanoda İvan "Melon" Lewis, perküsyonda Fernando Favier ve kontrbasda Danny Noel eşlik etti.

Sesi kırçıllı, sesi hüzünlü ve sesi uzak ülkelerde bıraktığı hayalleri için akıyor. Sevdiklerine hüzünlü bir güzelleme bu. Biraz flamenko, biraz jazz, çokça çocukluk anıları. Çocukluğunun ilk yıllarında jazz söyleyen annesinin ufak yansımaları, sokakların silik hüznü, sisli anılardan çekip çıkardığı renkler. Jazz, flamenko, latin bileşiminden oluşan oldukça etkileyici bir rüzgara dönüşüyor.

Buika Çeşme Kalesi'nde bizi köklerine, geçmişine götürüyor. Zaman zaman doğduğu yerde Mallorca sokaklarında dolaşıyoruz. Üstelik çocukluk yıllarında, köşelerinde flamenko söylediği sokakları birlikte geziyoruz. Ses rengi yumuşak bir sis bulutu gibi sarmalıyor, ışıldıyor. Başının üzerinde renkli bir hale.

Tatlı, içten sohbeti, sevimli, samimi tavrıyla seyirciyle hemen sıcak bir bağ kuruyor. Şarkı aralarında anılarından, hissettiklerinden hatta öğrendiklerinden bahsediyor. Çok yetenekli. Mesela 10 saniye içinde "teşekkür ederim" demeyi öğreniyor. Hem de kusursuz bir biçimde söyleyecek kadar müthiş bir hafıza ve kulağa sahip. Acaba önceden "teşekkür ederim" demesini öğrenip ayna karşısında prova yapmış mıdır? O kadar kusursuz biçimde tekrarlıyor ki. Sanki çocukluğunda flamenko söylediği sokağın köşesinde, şarkı bitiminde bahşiş alınca hep Türkçe "teşekkür ederim" dermiş gibi. Kahkahalar ve alkışlarla karşılanıyor, kutlanıyor.

Sahnede güçlü, berrak bir ses var şimdi. Flamenkonun tonlarıyla, jazz'ın renkleri birbirine karışıyor. Neşeli tonlar havada uçuşurken hafif hafif dans etmeye başlıyor. Gülüyor. Yüzünde kocaman bir dolunay ışıltısı. Koca sahneyi aydınlatıyor. Beden dilini görkemli bir şekilde kullanıyor. Bütün sahneyi kucaklarcasına iri, geniş hareketler, sanki bizim göremediğimiz ama orada varlığı tartışılmaz biçimde hissedilen birileriyle dans ediyor.

Gür, güçlü sesi berrak bir çağlayan gibi dalga dalga yayılırken notalar içimizde patlıyor. Şimdi Latin Amerika'ya gitme zamanı. Dar sokak aralarında kaybolmalı. Belki Küba'da güneşli bir sabah vaktidir. Buika yeni başlayan bir günü selamlıyor. Müziğin dili vücudunun diliyle uyumlu, kıvrılıyor, bükülüyor, dans ediyor. Buika vücudunu bir müzik aleti gibi kullanıyor. Elleri, vücudu ve gülüşü bu enstrümanın birer uzantısı. Ses telleri titreştikçe onlar da müziğin gelişine göre terennüm ediyorlar.

Geleneksel, Afro-Latin kıyafeti, yeşil desenli uzun katlı eteği, sarı kısa bluzu, çiçeklerle bezediği baş örtüsü incecik, kırılgan görünümünü sarmalıyor. Zarif tavırları, sıcak, tatlı yaklaşımı ile karşı konulmaz bir etki yaratıyor. Vücut dilini o kadar başarılı bir şekilde kullanıyor ki sözleri yabancı dilde olsa bile şarkılar hepimize öylesine yakın, öylesine tanıdık, öylesine aşina. Buna ancak "karizma" kelimesi karşılık gelir ama o bütün kelimeleri "etkisiz" hale getiriyor.

Kıpır kıpır yerinde duramıyor. Buika eylem insanı. Şarkı aralarında bile boş durmuyor. Orkestra üyeleri çalarken, sahnenin köşesinde akıllı uslu bekleyecek biri değil o. Mesela, arkadaşları solo yaparken piyanistin fotoğrafını çekiyor. Elinde kocaman fotoğraf makinesi, profesyonellerin kullandığı cinsten. Sonra kontrbasa geliyor sıra. Sahneyi fotoğraf stüdyosuna çeviriyor. Hızını alamıyor. Çeşitli açılardan davulcuyu da fotoğraflıyor. Arkadaşı halinden memnun, gülerek poz veriyor. İşte budur. Çektiği onca fotoğrafı ne yapacak acaba? Turne hatıra defterine mi yapıştıracak? Paparazzi Buika.

Ses ona Tanrı vergisi bir hediye. O da bu hediyeyi, diğer fanilerle paylaşıyor. Öylesine güçlü, öylesine berrak, öylesine vurgulu, aynı zamanda yumuşacık, ipek gibi, en yüksek no-

talara tırmanırken bile. Buika'nın sesi bastırılamaz. Onun sesi daima en üstte. Bütün müzik aletlerinin üzerinde. Öylesine vurgulu. İşin doğası bu.

Şirin, komik kadın. Bizim göremediğimiz ama onun varlığını pek güzel hissettiği görünmez müzik aletleri çalıyor. Sanki iyi saatte olsunlara karışmış gibi bir hali var. Kocaman aydınlık gülüşüyle, ellerini çırparak tempo tutuyor. Sesi ile vokal yapıyor. Gırtlağı bir saksofona dönüşüyor. Arada dans ediyor. Dans ederken Afrika köklerine geri dönüyor. Müzik ve dans onu kadim uygarlıklara, atalarına doğru çekiyor. Eski zamanların yankısını yakalıyor. Bu sihri sahneye taşıyor ve bizi de ortak ediyor

Kemandan tumbaya kadar bütün müzik aletlerini sesini, vücut dilini ve gırtlağını kullanarak çalıyor, seslerini çıkarıyor, bu aletleri taklit ediyor. Bu bir kutsama. Bu bir kutlama. Bu bir alkış. Atalarından onay almışçasına mutlu. Kendi halinde, bir eli kalbinin üzerinde, özgürce dans ediyor. Keyifli, mutlu, özgüvenli, kendinden emin bir "özgür ruh" o. Çok iyi bildiği bir şeyi yapıyor. Şarkı söylüyor ve dans ediyor. Sahne üzerinde "var oluşunu" kutluyor. Bunu bütün dünya ile paylaşıyor. O nedenle, bütün dünya ile barışık.

Ezanı dinliyor. Müziği, şarkıyı yarıda kesiyor. Sahnede ve Çeşme Kalesi'nde kesin sessizlik. Buika imamın ezana davetini büyük bir huşu içinde kendinden geçmişçesine dinliyor. İnsan sesinin evrensel tınısını yakalamış olmanın verdiği rahatlıkla, ezanın müzikal şifrelerini çözmeye çalışıyor. Onun yüreği ve kulağı bütün seslere açık. Dinlemeye değer hiçbir notayı kaçırmıyor. Ezan okunurken şarkı söylemeyecek kadar duyarlı. Daha önce birleri uyardığı için değil. İç sesi ve gönül gözü bunu ona söylediği için. Sadece sezgisel olarak susması gerektiğini biliyor. Bunu yüreğinde hissediyor. Sadece bu nedenle bile Çeşme'de İzmir seyircisinin kalbini fethediyor. Ezan bitiyor Buika şakımaya başlarken seyirciden çılgın bir alkış. Kalpler anlaşıyor. Şarkı başlıyor. Hüzünlü bir şarkı, yumuşacık, buğulu ama asla ağlak değil.

"Keşke, keşke dememeli. Son içki, son içki olmamalı. Son aşk, son aşk olmamalı" diyor gülerek. Hınzır, şakacı bir kız muzipliği ile. "Son içki, son içki olmamalı" diye tekrar ediyor

İşte Buika'nın hayat felsefesi.

"Sıra benim en favori şarkımda" diyor. Bu şarkıyı kendisine hediye ediyor. " Anılarımı hafızamda saklarım. Zaman zaman otururum ağlarım. İçimde yaşattığım anılar için". Jjazz tonlarında bir parça. Çok sevdiği Ella Fitzgerald'ın ayak izlerini süren bir renkte akıyor. Giderek şarkılar jazz ağırlıklı bir programa dönüşüyor. Kesinlikle duygusal, kesinlikle kırılgan ama güçlü. Hüzünlü ama vakur bir duruşla seslendiriyor. Kocaman el kol hareketleriyle, jazz seven herkesi kucaklıyor. Çok güzel dans ediyor. Rüya gibi. Çocuksu bir sevecenlikle gülüyor. Her notanın hakkını veriyor. Şarkı söylemediği zamanlarda elinde fotoğraf makinesi davulcuyu çekiyor. Sahnede fotoğraf çekmeyi seviyor. Fotoğrafçı Buika. Acaba bir sergi açar mı? Sanatçı arkadaşları çalarken o sahnede en iyi pozları yakalamanın derdinde. Arkadaşları gülerek poz veriyorlar.

Çıplak ayakla söylüyor şarkılarını. Yakarırken, dua ederken bile içinde yaşama sevinci barındıran bir hüzün. Tatlı tatlı protesto ederken, karşı çıkarken bile neşesinden, yaşama sevincinden hiçbir şey kaybetmiyor. Gülümseyerek dünyaya kafa tutuyor.

Sesinin her kıvrımında Küba ezgilerini, Latin renklerini ve jazz'ın hüzünlü tınısını bulmak mümkün. Her rengi, her notayı, her tınıyı ustalıkla kaynaştırıyor, karıştırıyor, damıtıyor. Damıtarak müziğin en saf haline getirdiği şey artık "onun ruhu" oluyor. Bu an konserin de sonu. "Teşekkür ederim" diyor jazz'ın çıplak ayaklı kontesi. "Benimle paylaştığınız için". Mütevazı, kocaman gülüşüyle seyirciyi selamlarken, hala kulaklarımızda müziğin en saf hali akıyor.

Concha Buika ile konser öncesi İzmir Hilton Oteli'nin lobisinde buluşuyoruz. Buluşmayı İzmir Kültür Sanat Ve Eğitim Vakfı (İKSEV) ve Uluslar arası İzmir Festivali Basın Danışmanı Sirel Ekşi ayarlıyor. Buika narin, minyon ve bütün yüzünü kaplayan gü-

lüşüyle geliyor. Mavi elbisesi, çiçekli saç tuvaleti ve neşesi ile cıvıl cıvıl. Yaydığı ışıltı nedeniyle insan bir an akıl tutulması yaşıyor. Ve söyleşiye çocukluk yıllarından başlıyoruz.

İlk çocukluk yıllarınıza geri dönersek, annenizin söylediği jazz parçalarıyla büyüdünüz. Ama flamenko ağırlıklı parçalar söylemeyi tercih ediyorsunuz. Neden siz de anneniz gibi jazz söylemeyi tercih etmediniz?

Gerçekten, herhangi bir müzik stilim var diyemem. Sadece yedi tane nota biliyorum. Şarkıları yüreğimde ve aklımda hissediyor ve o an duyduklarımı söylüyorum. Yaptığım iş bu. Yaptığım müziği flamenko, jazz, blues, latin diye sınıflandırmıyorum. Çünkü bütün bunların hepsi zaten içimde derinlerde bir yerde saklı. Sahnede şarkı söylerken o an hissettiklerimi dile geliyor.

Sahnede anlık müzik yapıyorsunuz. Her şey o an gelişiyor. Nereden esinleniyorsunuz?

Ben kadınım. Daima hayatta her şeye hazırlıklı olmak ve anlık yaşayabilmeliyim çünkü ben kadınım. Siz de aynı şeyi yapıyorsunuz. İşinizde yapıyorsunuz. Yaşayabilmek, ayakta kalabilmek için mecburen anında çareler üretiyorsunuz. Çünkü kadınsınız. Yaşamımı devam ettirebilmek için "anlık çareler üretmek" benim silahım. Bu kadınlarda doğuştan gelen bir yetenek. Bu yetenek erkeklerde de var ama onlar bunun üzerinde çalışmak zorundalar.

Çocukluk günlerinize geri dönersek, bugün yaptığınız müziği etkileyen parametrelerden bahsedebilir miyiz? Mesela, annenizin söylediği şarkılar, kulağınıza çalınan melodiler, geleneksel şarkılar. Geçmişe döndüğünüzde, bu müzikal anılar sizi nasıl etkiliyor ya da bunlardan nasıl esinleniyorsunuz?

Çocukluk yılları, benim için çok zor zamanlardı. 1980'lerden bahsediyoruz. Sokaklarda kavgalar vardı. Ülke diktatör tarafından yönetiliyordu. Sokağın bütün gerginliğini hissedebiliyordunuz. O dönemi, bugün asla geri dönmeyi istemeyeceğim zamanlar ve yerler olarak hatırlıyorum. Mallorca Adasın'daki tek siyah aileydik ve bunun ne kadar zor ve tüyler ürpertici bir durum olduğunu tahmin edebilirsiniz. Bütün herkesi dikkati bizim üzerimizdeydi.

Ben şarkılarınızı yazarken nelerden esinlendiğinizi merak ediyorum. Mesela, efsaneler, masal kahramanları, tarihi aşk hikayeleri, öyküler gibi. Şarkılarınızın hikayelerini öğrenmek istiyorum.

Öncelikle, ben kendi yazdığım şarkıların öykülerini yaşarım. Hayatı yaşayacak kadar "cesur" olmalısınız. Gerçekten, yaşadığınız hikayeleri ve neye inandığınızı anlatacak kadar "cesur" olmalısınız. Bunlar "gerçek" hikayeler olmalı. Mesela, geçmişte kurban konumunda olduğunuz bir öykünüz varsa bunu anlatacak kadar cesur olmalısınız. Genelde insanlar, utandıkları için geçmişte kurban rolünü oynadıkları hikayeler anlatmak istemezler. Bana ne olduğu ve ne yaşadığımla ilgili hiçbir konuda şarkı yapmaktan çekinmiyorum çünkü utanılacak hiç bir şey yapmadım. Ben gerçek hayata ilişkin öyküler anlatmaktan korkmuyorum. Bu şarkıları yürekten söylemek için bunlar "gerçek öyküler" olmalı.

Geleneksel hikayeler, etnik kökleriniz, kültürel mirasınız ve geldiğiniz yer müziğinizi nasıl etkiliyor?

Geleneksel tavrın bir sanatçı için çok tehlikeli olduğuna inanıyorum. Şarkılar insanlar için yapılmalıdır. Geleneksel değerlere bağlı ülkelerde çok sayıda "yalan" vardır. Bu durumda, şarkısını yaptığınız öykünün gerçek mi yalan mı olduğunu asla bilemezsiniz. O ülkede savaşı kim kazanırsa tarihi de o yazar. Dolayısıyla tarihi hikayeler, kazananların yazdığı yalanlarla doludur. Hayatı anlatan bütün o resimler, bütün o albüm kayıtları ve bütün yazılan kitaplar sanatçılar için harikulade bir esin kaynağıdır. Bunlar, gelenekçilerin bize anlattıkları hikayelerden daha gerçekçidir. Modigliani'nin, Picasso'nun yaptığı resimlere bakarsanız, dini kitaplardan ya da anlatılan geleneksel hikaye-

lerden daha fazla "gerçek" bulacaksınız.

Peki, şarkılarınızı yaratırken siz ne tür öykülerden esinleniyorsunuz?

1920'larda İspanya'da söylenen çok romantik ve popüler bir şarkı vardı. Bir babanın kızına söylediği "üzülme, eninde sonunda hayatta kalacağız, hiç bir sorunumuz olmayacak" dediği bir şarkıydı bu. Çok romantik, çok kalbe dokunan bir şarkı. Benim hiç babam olmadı. Babam bizi terk ettiğinde, ben dokuz yaşındaydım. Her seferinde, bu parçayı söylerken "bir babanın küçük kızını nasıl çok tatlı bir şekilde koruduğunu" hissederim. Bu "koruma hissi" yeni bir duygu değil. Mesela, bundan iki yüz yıl önce de babalar kızlarını bu kadar çok seviyor ve koruyorlardı. Belki bu çok daha eski bir hikaye. İşte ben, bu tip öyküleri araştırıyorum. Bu tür hikayeleri olan şarkıları söylemeyi seviyorum. Bunlar çok eski ve aynı zamanda çok yeni hikayeler. Aşk hikayelerini ve romantik müzikleri seviyorum.

Pedro Almadovar gibi çok sayıda sanatçı sizin için çok etkileyici ve güzel tanımlamalarda bulunuyor. Mesela sizin için "uzun nefesli şarkıcı" diyorlar. Bir sanatçı olarak, siz kendinizi nasıl tanımlıyorsunuz?

Gerçekten bilmiyorum. Çünkü kendi sesimi hiç dinlemedim. Bunu asla yapmam. Ne yaptığım albümleri dinledim ne de televizyonda kendimi seyrettim. Çünkü kaydedilen konserleri zaten vermiş, yaptığım şarkıları söylemiş, gerçekleştirmiş oluyorum. Yani, onlar artık geçmişte kaldı. Yapıldı. Bitti. Aynı kuş iki defa geçmez. Aynı şeyi iki defa yaşayamam. Kendime güvenmek zorundayım! Öteki türlü zaman kaybı olur. Hayat devam ediyor. Ben de yoluma devam etmek zorundayım.

Peki ya konser öncesi tekrarlanan provalar?

Tekrar tekrar prova yapmak mı? Benim için çok fazla olur. Bir kalp ve bir hayat için bu kadar çok prova hem çok fazla, hem de gerek yok. Buna ihtiyacımız yok.

Duygu yelpazesini bir çırpıda tarayan çok çeşitli duygu zenginliği taşıyan bir müziğiniz var. Acı, neşe, sevgi, sevilen insanların kaybı, isyan, umut, aşk gibi. Siz kendi müzik tarzınızı nasıl tanımlıyorsunuz?

Herkesin kalbinden geçen duygulara sesleniyorum. Bu şarkıları okurken, benim şarkılarımı nerede dinlediğinizi bilmiyorum. Ama benim şarkılarımı dinlerken onlar sizin şarkılarınız oluyor, artık benim şarkılarım değiller. Önemli bir iş yaptığımı biliyorum. Mesela, tiyatroya giden insanlar oraya sevdikleri birini görmek için giderler. Güzel giyinirler, makyaj yaparlar, bakımlıdırlar. Birileri kendilerini göreceği için değil. Ama yine de birileri kendilerini beğeneceğini düşündükleri için kendilerine özen gösterirler. İşte böyle bir duygu. İnsanların kalplerinde daima en iyi insan olarak yer almak çok önemli. İşte bu muhteşem bir şey. Korkularım, isteklerim ya da çok hoş biri olmak için şarkı söylemek zorunda değilim. Büyük arabalarım olsun diye değil ya da zenginlik için şarkı söylemek zorunda değilim. Bu tamamen çok yanlış. Çünkü bütün bunlar "endişe" demektir. Bunun yerine, gitarımı alıp sokağa çıkmak ve herkese şarkı söylemeyi tercih ederim. Umursamam çünkü benim için müzik "özgürlüktür". Çünkü hayatta "çok az özgürlüğümüz" var. En iyi işe sahip olmak, en iyi model olmak, en iyi arkadaş olmak, "her şeyin en iyisi olmak" gerçekten çok fazla. Ama artık yapmıyorum. Bütün bunlar "endişe" yaratıyor. Bir dönem, kendi kendimi çok korkuttum. Yaptım. Kendimi çevreye beğendirmek, hoş birisi olmak uğruna "gibi yaptım" ama artık yapmıyorum. Hayatınızın sırrını kendi içinizde saklıyorsunuz. Hiç kimse size mutluluğu nerede ve nasıl bulacağınızı söyleyemez. Yaptığım müziğin herkesin kalbine seslenmesinin nedeni bu. Çünkü müzik "özgürlüktür".

Bazı sanatçılar müziğinizi bir tür "Tanrıya yakarış" gibi değerlendiriyorlar. Bunu nasıl açıklayabilirsiniz?

Tanrıya inanıyorum. Yalan söylemek zorunda değilim. Hiçbir dine inanmıyorum. Çünkü Tanrının bir adam olduğuna inanmıyorum. Tanrı "sevgi" demektir. Her şeyin başı "sevgidir". İnsanın ortaya çıkışı sevgiyle oldu. Sorunun cevabı daima sevgidir. Tutku ve sevgi. Sevgi herkes için, sevgi yalancılar için, sevgi katiller için, sevgi kötü insanlar için. Bütün herkesi sevmeliyiz. Çünkü sevgi Tanrının yeryüzünde kendisini "tanıtma" biçimidir. Nefretin bitişi, savaşların bitişi hep sevgi ile olacaktır. Sevgi tek cevaptır.

Sahnede bütün dünyayı kucaklarcasına kocaman el, kol hareketleri yapıyorsunuz. Bunun için ne söylenebilir?

Biraz önce hiçbir dine inanmıyorum demiştim. Ama ben dünyadaki bütün dinlere inanıyor ama onlara güvenmiyorum. Hepimiz içimizde, bütün inançları taşıyoruz. Bana insanların yüreklerine nasıl ulaştığımı sormuştunuz. Bütün dinler, bütün insanlar ve bütün kültürleri kabul edersek, bütün kalplere ulaşırız. Bu nedenle, sahneye çıktığımda bütün dünya ile bir anlaşmaya varıyorum.

Chucho Valdes müzikal yaşamınızı nasıl etkiledi? Onunla birlikte çalışmak nasıl bir deneyimdi?

Chucho Valdes çok özel bir insan çünkü bana en iyi öğretmenimin "kendim" olduğunu öğretti. Hayat, en büyük öğreticidir. Valdes, özgürlüğün müzik olduğunu anlamamı sağladı. Chcho Valdes çok büyük bir usta, onun yanında olmanın benim için büyük bir eğitim olacağını düşünmüştüm. Çok yanlış. O şartlarda, benim ondan bir şeyler öğrenmem gerekiyordu. Valdes bana, "benim senden bir şeyler öğrenmem lazım" dedi. Ben de "hayır, hayır, ben hiçbir şey bilmiyorum. Sen büyük bir ustasın" dedim. Valdes bana "hepimiz ustayız" dedi. Şok olmuştum. "Harika" diye düşündüm. "Bilgi", senin içinde. Sen dünyada bir tanesin, teksin. Öncelikle, sen ustasın. Ustasın çünkü hangi bilgiye inanmak istediğine karar vereceksin. Ustasın çünkü hangi bilgiye inanmak istemediğine karar vereceksin. Hayatta öğrenmek istediğin bilgiye karar verecek olan daima sensin. Bu nedenle sen ustasın. Valdes'den öğrendiğim ikinci önemli şey "hayatta neye ihtiyacım var? Hayatta neye ihtiyacım yok" fikriydi. Sürekli "ihtiyaçlar" ve "arzular" konusunu karıştırıyoruz. Bu çok tehlikeli. Eğer bu ikisini karıştırırsanız sonuç hiç hoş olmuyor. Çünkü bu durumda "ne istiyorum? ne istemiyorum?" sorusuna cevap veremiyorsunuz. Bu nedenle, Valdes'le çalışmak benim için çok öğretici ve önemli bir deneyimdi.

Jazz, flamenko, blues, latin hepsini birden karıştırıcıya koyup çalkaladığınızda, "inanılmaz" bir karışım ortaya çıkıyor değil mi?

İşte bizim yaptığımız da bu! Eve gittiğinizde, ben bütün dünyadaki şehirleri kast ediyorum, müzik setinizi açıp jazz dinlemek isteyebilirsiniz, blues dinlemek isteyebilirsiniz, latin dinlemek isteyebilirsiniz ya da flamenko dinlemek isteyebilirsiniz. İşte bu durumda biz, bütün dünyadaki, bütün insanlarız.

Müzikal hayatınızda sizi en çok etkileyen sanatçılar hangileri oldu?

Chucho Valdes, Chick Corea, Madonna gibi isimler ilk aklıma gelenler. Mesela, 100 bin kişinin önünde şarkı söylediğinizi düşünün. 100 bin elin sizi alkışladığını hayal edebiliyor musunuz? O an bunu yaşarken hissedilen duygu inanılmaz. Bunu başarabilen sanatçılara büyük hayranlık besliyorum. Bunu politikacılar başaramaz. Bunu başaran sanatçının yaptığı müzik tarzının ya da isminin hiçbir önemi yok. Çünkü burada harikulade bir iş başarıyor. Bunu kilise başaramaz. Burada 100 bin kişiyi bir araya getiren ve alkışlamalarını sağlayan şey sevgi ve barıştır. Bunu sağlayan sanatçının adının ne olduğu önemli değil. Önemli olan onun "var olması". Böyle bir sanatçı "var olduğu" için ancak Tanrıya şükrederim. Dünyadaki bütün şarkıcılara, müzisyenlere, ressamlara, yazarlara inanıyorum. Çünkü bu sanatçılar sonuçta olağanüstü bir şey yapıyorlar. Barışı sağlıyorlar. Bu bir mucizedir.

Sanatsal olarak, opera, bale, tiyatro, sinema, klasik müzik, resim, heykel, seramik gibi diğer sanat dallarından nasıl besleniyorsunuz? Hangi sanatçılar sizi etkiliyor?

Ressam Amedeo Modigliani'yi çok seviyorum. Muhteşem bir ressam. Resimlerinden dolayı ona teşekkür etmek istiyorum.

Yani, nasıl etkiliyor?

Size bir şey söyleyeyim. Sanatçı demek mutlaka resim yapıyor, bale yapıyor ya da başka bir sanat dalıyla ilgileniyor anlamına gelmez. Sanatçı demek "yaşama sanatını" başarabilen kişi demektir. Benim esinlendiğim insanlar, büyük bir yaşama potansiyeline sahip kişilerdir. Benim esinlenmem bu insanlarla paylaştığım büyülü, mutlu anlardan kaynaklanıyor.

Yazın alanına olan ilginizi göz önüne alırsak, hangi yazarlar sizin müziğinizi etkiler? Mesela, Oscar Wilde, George Bernard Shaw, Mark Twain gibi isimler ilk aklıma gelenler arasında yer alıyor. Sizin müziğinizi besleyen isimler hangileri?

Mark Twain kesinlikle. Oscar Wilde, Bernard Shaw benim de çok sevdiğim yazarlar arasında geliyor. Sonra William Clakston ve Henry Miller var. Şu anda yazar William Clakston'un bir eseri var elimde. İnsan davranışları üzerine bir kitap bu. Kitabı bir iki gün içinde bitirmeyi umut ediyorum. Sonra benim favori yazarım olan Henry Miller geliyor. Henry Miller çılgın bir adam. İnanılmaz bir yazar. İnsanın ruhunu çok iyi yansıtan bir ayna. İnsan onun kitaplarını okurken, birileri sanki içinize bakıyormuş gibi hissediyorsunuz ya da kitabın sayfalarında kendi yüzünüzü görüyorsunuz. Evrensel bir dili var. Sonra İspanya'da okulda okurken dönem ödevi olarak üzerinde çalıştığım İspanyol oyun yazarı Frederico Garcia Lorca var. Lorca, olağanüstü bir karakter. Lorca'nın hayatını ve eserlerini incelemiştim. Onun çok acılı ve maceralı bir hayatı vardır. Çok kederli bir adam. Çalışmamın birinci bölümü onun yazarlığı ve eserlerini içeriyordu. İkinci bölümü ise Amerika'ya gidişini ve burada kaldığı dönem içinde cinsel tercihini yaparak

kimliğini bulma sürecini anlatır. Bu sırada, İspanya'da diktatörlük hüküm sürmektedir ve sokaklara dehşet hakimdir. Üçüncü bölüm ise Amerika'dan ayrılışını ve İspanya'ya geri dönüşünü konu eder. Amerika o zamanlar, İspanya ile karşılaştırılınca bir özgürlük cennetiydi. Yeni akımlar, yeni fikirler, yeni deneyimler ile sanatçılar için bulunmaz bir fırsattı. Lorca'nın hüzünlü bir hayatı oldu.

Keder ve hüzün derken aklıma hayatı çeşitli zorluklar içinde geçmiş olan jazz sanatçıları geliyor. Kendinizi yakın hissettiğiniz hangi isimler var?

Bir şeyi açıklığa kavuşturmak istiyorum. Geçmişte kalan bütün jazz sanatçıları benim favorimdir. O dönemlerde jazz yapmak çok zordu. Günümüzde o dönemde yapılan müziği dinleyen gençler, jazz'ı sanki çok pırıltılı bir dünyanın yansıması gibi görüyorlar. Gerçekte bu böyle değil. O nedenle, 20'ler ve 30'lar da yapılan jazz müziğinin kalitesi bir harika. Geçmişe baktığımda, benim favori sanatçım Ella Fitzgerald. İnanılmaz bir sanatçı. Onun jazz söylediği ilk dönemlerde jazz yapmak çok zordu ve Ella Fitzgerald'ın hayatı bir genç kız için çok ağırdı. Buna rağmen, söylediği parçaları dinlerken büyülü bir hava hissediyorsunuz. O parçalarda gizemli bir büyü var. Günümüz şarkıcılarına bakınca o büyü yok oluyor. Günümüz sanatçılarına bakıyorum ve o büyülü havayı özlüyorum. Çünkü sadece "ben çok ünlü biri oldum, çok büyük biri oldum, çok zengin oldum" tavrını görüyorsunuz ve bu insanı dehşete düşürüyor.

Peki ya Billie Holiday hakkında ne düşünüyorsunuz?

Evet, Billie Holiday'in de çok hüzünlü bir yaşamı var ama bu tip sanatçıları ben savunamıyorum. İçkiyle uyuşturucuyla desteklenen ve bunlarla yoğrulan bir sanatçı kimliğini kabul etmem mümkün değil. Çok üzgünüm. Alkol ve uyuşturucudan kaynaklanan korkuları, endişeleri olan böyle bir sanatçının müzikal eserler verebileceğine inanmıyorum. Biz sanatçı olarak, topluma ilk önce "kendimize inandığımızı" göstermeliyiz. Çok sayıda hayranımız bizi takip ediyor. Özellikle, buluğ çağını yaşayan genç kuşak bizleri taklit ediyor. Bu genç insanların önünde içki ve uyuşturucu alamayız. Bunun yerine gençlere inançtan, sevgiden ve Tanrı'dan bahsetmeliyiz. Alkole ve uyuşturucuya inanan sanatçıları savunmam mümkün değil. Sanatçılar ilk önce "kendilerine inanmalı".

Bir sonraki projeniz nedir?

Bir sonraki projem, çılgınlığa devam olacak. Bir sonraki adım, elektronik müzik. Elektronik sesler üzerine bir çalışma yapmak istiyorum. Çılgın kokteyle yeni müzikler ekleyeceğim.

Yeni müzikler derken, hiç geleneksel Türk Müziği dinlediniz mi? Ve ne düşünüyorsunuz?

Çok çılgın ve çok zor. Çok zor ama çok da güzel bir müzik. Böyle bir müzikle ne yapabilirim diye düşündüm ama gerçekten ne yapacağımı bilemiyorum. Türk Müziğini çok sevdim. O müziği kullanabilmek için belki de dönüştürücü bir makineye ihtiyacım var. Mesela, piyanist Fahir Atakoğlu'nun müziklerini dinledim ve çok sevdim. Melodileri herkese çok şey anlatıyor. Eğer teklif gelirse onunla çalışmayı çok isterim. Yaptığı müziğin evrensel bir melodisi var. Çin'de yaşayan insan da Afrika'da yaşayan insan da Fahir Atakoğlu'nun yaptığı müziği anlayabilir. Bazen geleneksel müzikleri anlayamıyorum, çünkü müzikal yapı çok geleneksel oluyor. Ama onun yaptığı müziğin dili evrensel, herkesi kucaklıyor.

İzmir Kültür Sanat ve Eğitim Vakfı (İKSEV),'in düzenlediği, 24. Uluslar arası İzmir Festivali kapsamında, Çeşme Kalesi'nde sahne alan Concha Buika, verdiği konserle unutulmazlar arasında yerini alıyor. Sadece sesiyle değil, aynı zamanda konser sırasında izleyiciyle kurduğu mükemmel seyirci iletişimi, muhteşem sahne hakimiyeti, ve müzikalitesiyle bu yıl 24. sü yapılan festivali görkemli bir biçimde bitiriyor...

Tunçel Gülsoy
tuncelgulsoy@gmail.com

Laura Fygi ile kısa bir telefon yolculuğu

Geçtiğimiz İstanbul Jazz Festivalinde çok güzel konserler vardı ama bunlardan bir tanesi benim için farklı bir anlam ifade ediyordu. Festival seyircisi onu muhtemelen ilk defa tanıyacaktı, ben ise onu önce kopya bir albümünden dinlemiş sesine ve kara gözlerine vurulmuş daha sonra da elimdeki albümün orijinalini bir detektif gibi arayarak bulunca iç huzuruna kavımuş bir hayranıydım.

Festivalin bülteninde bakın ne yazıyordu:

Yumuşacık, enfes sesi ve başarılı jazz, swing ve Latin müziği yorumlarıyla dünya çapında bir yıldız olan Hollandalı sanatçı Laura Fygi de festivalin konukları arasında. Laura Fygi ve Türkiye'nin en renkli müzisyenlerinden, vurmalı çalgılar ustası, ritim profesörü Ayhan Sicimoğlu önderliğindeki Latin All Stars ile ayaklarınızı yerden kesecek bir geceye hazır olun! Yayımlanan on iki jazz albümüyle Laura Fygi, Singapur'dan İngiltere'ye, Hollanda'dan Endonezya'ya müthiş bir hayran kitlesine sahip. Havana-İstanbul hattının en renkli, en neşeli, en hareketli ve en hararetli sanatçısı, on parmağında on marifet Ayhan Sicimoğlu'yla yol arkadaşları Latin All Stars, Boğaz'a nazır benzersiz bir gecede Laura Fygi'nin sıcak sesine eşlik edecek

Sanatçı Hollandalı olmasına Hollandalıydı ama o kara gözler nereden geliyor diye merak ettiğim için ben daha evvelce öğrenmiştim.

Şöyle ki kızımız 27 Ağustos 1955 günü Amsterdam'da doğmuş, babası Philips'de çalışan bir yönetici, kara gözler ise Mısırlı bir dansöz olan anasından geliyor. Yani genetiğin bir azizliği. Hayatının ilk 8 yılı Güney Amerika'da geçmiş sonra ana vatanına olmasa da baba vatanına dönmüşler. Baba vatanı onun genlerindeki asil karışımı ortaya koyabileceği fırsatları önüne sermiş, kız ünlü Hollandalı müzik grubu Centerfold'da seksi iç çamaşırlarla epey şarkı söylemiş. Kızların şöhretleri Hollanda'dan başlayarak tüm Avrupa'yı sarmış, orada da durmamış Japonya'ya kadar uzanmış.

Bu arada centerfold kelimesinin İngilizce'de erotik dergilerin orta sayfasında sökülüp de duvara yapıştırmak için kullanılan sayfalara verildiğini de belirtmeliyim. 1991'de Laura ekipten ayrılıp kendi bir grup kurmuş ve ilk albümünü yapmış, hem de yaptığı albüm bir jazz albümüymüş ve de kendisine ünlü Belçikalı müzisyen Jean "Toots" Thilemans eşlik etmiş. Sonrası çorap söküğü gibi gelişmiş, kızın sesinin o özel rengi onun şöhretini tüm dünyaya taşımış. Geçtiğimiz 18 yılda 11 albüm yapmış. İngilizce, Fransızca, İspanyolca, Portekizce ve hatta Çince bile şarkı söyleyebiliyor. Sizin anlayacağınız kızımızın hikayesi tam bir peri masalı.

Benim hikayeme gelince, çok sevdiğim bu şarkıcı ile karşı karşıya gelmek ve onunla tanışmak, sorularımı sormak istiyordum ama röportaj için ancak sabah fırsat olunca onu telefon ahizesinin öbür ucundan tanıyabildim, körün istediği iki göz, Allah verdi bir göz ama buna da şükür. İlk giriş ve tanışma cümlelerinden sonra hissettim ki telefonun ucundaki ses insanın yüreğini yakan cinstendi, önce bana İstanbul'a gelmekten duyduğu keyif ve mutluluğu anlattı:

İstanbul çok ilginç bir şehir, hava oldukça sıcak ama gene de geldiğim ve Ayhan Sicimoğlu ve arkadaşları ile sahne alacağım için çok mutluluyum. Daha şimdiden akşamki konsere hazır olduğumu hissediyorum.

Ona kendisi için müzik açısından en önemli şeyin ne olduğunu sordum:

Benim için müzikte en önemli şey şarkı söyleyebilmek ve bir hikaye anlatabilmektir. Şarkılarımın her biri küçük tatlı hikayeleri anlatır, bunlar bazen mutluluk yüklü bazen de hüzün dolu şarkılardır, hepsinin de bende bir anısı vardır. Tüm şarkılarıma kendi duygularımı yüklerim.

Müzik benim için her zaman mutluluk kaynağı oldu, hangi duygular içinde olursanız olun müzik her zaman hayata bir değer katar. Hayatınızın boyutlaını genişletir. Biliyorum çünkü çocuklarla yakından ilgileniyorum, onlarla çalışırken öğrendim. Hollanda'da çocukların terapisi için bir müzik merkezi kurduk. Çocuklar orada tüm üzüntüleri unutuyorlar. Büyükler için de bu geçerli, hepimiz müzikle mutluluğa ulaşabiliyoruz. Bu yüzden müzik çok önemli.

Eğer insanlara bir mesaj vermem gerekse idi onlara her zaman hayatlarında biraz müziğe yer vermelerini söylerdim. Müziği seven komşusunu da dünyayı da sever.

İki farklı kültürün ortasına doğmuş olmanın ona ne ifade ettiğini merak ediyordum:

Böyle bir aileye sahip olmak insanı değişik kültürlere açık yapıyor, işim gereği çok seyahat ediyorum, Asya'ya da çok gidiyorum. Hem Asya kültürünü hem de diğer farklı kültürleri çok rahat anlayabiliyorum, onlara saygı duyuyorum. Vizyonum çok geniş, birçok müzik insanından çok daha geniş bir insan topluluğuna seslenebiliyorum.

Annesinin göbek dansı yapan bir sanatçı olduğunu bildiğimden ona bizim göbek dansını tanıyıp tanımadığını sordum, bu soruya iki dansın birbirinden farklı olduğunu söylemekle yetindi. Ben de Kahire'de göbek dansı izlemiş bir insan olarak bu konuda daha fazla ısrar etmedim ama bir yaşam koçu olarak ona bir insan ve müzisyen olarak nereye gittiğini sordum:

Her gün daha olgunlaştığımı ve iyi olduğumu hissediyorum. İlk albümümü yaptığımdan beri çok şey değişti. O bir jazz albümü idi ve jazz

dünyanın her yerinde daha dar bir insan kitlesinin sevdiği müziktir. Bu kadar beğeneileceğini ve bana böyle bir ün sağlayacağını doğrusu düşünmemiştim. Ben de ondan sonra jazz söylemeye devam ettim. Her zaman çocukluğumda duyduğum güzel şarkıları söyledim. Sizdeki Latin Touch albümündeki şarkılar ailemle birlikte Güney Amerika'da yaşarken dinlediğim şarkılardı. Şimdi şarkılarını izlediğim Michel Legrand'ın müzikleri ise icrası oldukça zor olan şeyler, onları yirmili yaşlarımda söylemeye cesaret edemezdim. Hatta şimdi bakınca görüyorum ki o zamanlar bu şarkıların anlamlarını bile doğru anlayamazmışım. Ama insan zamanla büyüyor ve bir gün geliyor, hayatının bir noktasında bu müziklere hazır olduğunu hissediyor, gittikçe daha büyük riskler almaya başlıyorsunuz. Ben bugünden bakıp 20 yıl ötesini düşünemiyorum, sadece bir sonraki albümüme bakabiliyorum. Son albümün 4 yıl önce yayınlan Randevous idi, şimdi ise bir big band albümü yapıyorum. Bu benim 20. yıl jübile albümüm olacak ve albümle beraber içinde tanıştığım kişilerin resimleri olan bir anı kitapçığı verilecek.

Ben aslında hiç bir yere veya müziğe bağlı değilim, söylediğim şarkılar çocukluğumda annem ve babamla birlikte dinlediğim şarkılar. Eski Fransız şansonlarını çok dinlerdim, bir dönem onları söyledim, annem Fransızca konuştuğu için bu dile de yakınım. Herzaman eskiden dinlediğim şarkıları söylerken onlara içimde taşıdığım anılardan kaynaklanan duyguları da taşıdım.

Beni en çok etkileyen şarkıcılardan birisi çocukluğumda her zaman zevkle dinlediğim Julie London oldu. O da sadece bir şarkıcı değil gerçek bir hikaye anlatıcısı. Daha dünyada söyleyecek bir çok güzel şarkı var, zamanla onlara da varacağım.

Bir ara kapının çaldığını duydum, izin istedi, giti açtı, döndüğünde kahvaltı mı geldi diye sordum evet dedi. Menüsünde neler olabileceğini merak ettim ama sormadım çünkü ona eşini çocuklarını sormak bana daha ilginç geldi:

Eşim de babam gibi Hollandalı, bir iş adamı. Ticaret yapıyor, beyaz kadın, silah ve uyuşturucu dışında her şeyi alır satar. (Yazarın notu: iyi ama dünyada en çok para eden 3 ticaret konusu da bunlar) Önümüzdeki Ağustos ayında eşimle birlikte evliliğimizin 20. yılını kutlayacağız. Üç çocuğumuz var, 19 yaşındaki oğlum gitar, 17 yaşındaki oğlum davul çalıyor, kızım ise 14 yaşında, o çok farklı, kendi içine dönük bir çocuk, çok güzel resim yapıyor. Müzikle hiç ilgilenmiyor. Madem merak ediyorsunuz söyleyeyim, evliğimi 20 yıl sürdürebildim çünkü eşim harika bir insan. Ben çok sık seyahate çıktığımdan yokluğumda çocuklarımızla o ilgileniyor. Ama seyahatlerim hiçbir zaman uzun sürmez, sadece bir müzikalde oynarken böyle uzun bir ayrılığımız oldu.

Laura ile sohbet sürdükçe onun hakkında bambaşka şeyler öğrenme fırsatım oldu. Örneğin annesi ona öğrettiği halde hatta annesinden kalma dans elbiseleri olduğu halde kendisi konserlerinde hiç göbek dansı yapmıyormuş, bunun tek istisnası ise ünlü Caravan parçasında dansetmesi imiş. Bir başka ilginç yönü ise bahçe tanzimine olan merakı, gerçi

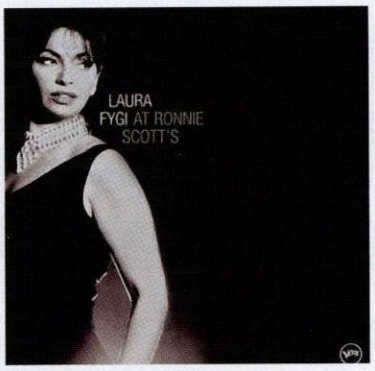

şimdilik sadece kendi bahçesi ile ilgileniyormuş ama eğer müzisyen olmasa imiş peyzaj mimarı olmayı düşünürmüş. Hatta kendi konserlerinde kullandığı bir çok ilginç yeniliği kendi ifadesiyle parmakları toprakta, kuşlar çevresinde öterken düşünmüş. Müziğe bu kadar güzel bir ruh katan insanın bahçelere de güzellikler katacağından hiç şüphem yok.

Bir de onun dansçı yönü var, sohbetin bir bölümünde onun bu yönüne de dokunduk:

Çocukluğumdan beri değişik gruplarda dans eder ve kendi kostümlerimi dikerdim. Müzikallerde de oynuyorum. Geçen kasım ayında Singapur'da Victor Victoria da Julie Andrews'un rolünü oynadım. Bana ilk teklif geldiğinde çok gururlandım ama acaba yapabilir miyim diye içime şüphe düşmedi de değil. Sonra yapmaya karar verdim çünkü kendi kendime bunu yapabileceğimi göstermem gerekiyordu. Aslında sahnede her zaman kendim olduğum ve içimden geldiği gibi davrandığım için her zaman çok rahatımdır.

Çok müthiş bir oyun oldu, iki aylık yoğun bir çalışma dönemi geçirdik. Büyük bir kadro vardı, hem dans ettim hem de şarkı söyledim. Bu rolü oynamış Julie Andrews'den sonra oynamak da ayrıca büyük bir riskti. Yapabildim ama bir daha yapmak istemem. Beni Cole Porter'ın hayatını anlatan müzikale onun eşini oynamak için davet ettiler ama kabul etmedim. Etmedim çünkü her ne kadar müzikalleri seviyorsam da aynı şeyi günlerce tekrarlamaktan hiçbir zaman mutlu olmamışımdır.

Laura kendisini dindar bir insan olarak nitelendirmiyor ve herhangi bir dine bağlı hissetmiyor ama dünyayı yaratan bir büyük gücün varlığına inanıyor. Ona göre yaşadığımız dünyada tesadüf diye bir şey yok. Kahvaltı tepsisinin onu beklediğini biliyordum, daha fazla uzatmak istemedim ve ona son bir soru sorabilir miyim diye sordum, kabul edince de o ünlü soruyu sordum:

Neden erkekler kadınları anlayamaz?

Güldü, önce Venüs ve Mars'tan gelme meselesi sandım ama değilmiş:

Bilemiyorum, belki de her iki cins de anlaşılmak için çok karışık varlıklardır. Buna cevap veremesem de size bir şey söyleyebilirim. Eğer bir kadının gönlünü almak istiyorsanız yapacağınız tek bir şey vardır. Sadece kendiniz olun yeter. Tabi işin bir de kimya yönü var, iki insan arasında mutlaka bir çekim de olmalı.

Erkek kadın ilişkilerinde genelde hoşuma gitmeyen bir şey var, yıllar içerisinde insanlar değişiyor, bunu kabul ediyorum ama neden insanların birbirilerine olan bakışlarının, yaklaşımlarının değiştiğini anlamıyorum. Kocasının çoraplarını masaya bırakmasına kızmayan bir kadın 20 yıl sonra bu yüzden ona düşman olabiliyor. Neden bilmiyorum, ama galiba aşk ilişkinin ilk devresinde insanın gözünü kör ediyor, siz ne dersiniz?

Laura usta bir göbek kıvırtması yaparak topu benim sahama gönderince tutulup kaldım, sessizlik oldu, sonra ona kendi cevabımı verdim.

Belki de çorapları daha baştan masaya koymamak gerekir.

Güldü, vedalaşmadan önce bu gece mutlaka gel dedi, inanmayacaksınız ama gidemedim. Sonra deşifrasyona başladım, yazıya başlarken albümünü dinlemeye başladım, son parça "What a difference a day makes" idi. Yazı bitince yaşadığım 26 dakikayı andım ve son sözü söyledim:

Kısacık bir sohbet bile ne büyük bir fark yapıyor, hiçbir şey tesadüf olmadığına göre onunla konuşmamızın bir sebebi olmalı, bir albümde duyduğum sesin peşinden bir insanın iç dünyasına uzanan bir yolculuk yaptım. Çok ilginç şeyler öğrendim.

Demek öğrenmenin sonu yokmuş.

Ömür Şahin
omur.sahin@akmuzik.com.tr

İskandinav jazz'cıdan Batucada müziği

Grammy ödüllü Magnus Lindgren'in gerek birlikte çalıştığı geniş sanatçı yelpazesini gerekse müziğindeki derinliği referans alarak, geniş vizyonlu ve yeniliklere açık bir müzisyen olduğunu biliyorduk.

Yine de yeni albümü 'Batucada Jazz'la dinleyicisini şaşırtmayı başardı İskandinav jazz'cı. Çünkü bu albümden önce müziğini hep çok sevdiği Brezilya'ya gitti ve orayı dinledi. Oradan aldığı esinle vaktiyle 'yapamam' dediğini yaptı: Hem oraya hem de kendisine ait yepyeni besteler üretti. Bu besteleri de bir albümde topladı. Birkaç ay önce Enja Records'tan çıktı 'Batucada Jazz'... Ekim sonu Kasım başı gibi de Türkiye'de olacak. Albümdeki 12 beste Lindgren'in müzikal zekasına ve parçaların kıvraklığına hayran bırakıyor dinleyeni.

Lindgren 7 Temmuz'da jazz festivalinin European Jazz Club konserleri kapsamında Burçin Büke ve Volkan Öktem'in içinde olduğu Volkan Hürsever Trio ile birlikte İKSV Salon sahnesindeydi. Hiç abartmıyorum, son yıllarda dinlediğim en iyi konserlerden biriydi. Bir o kadar heyecan verici olansa konser öncesi Magnus Lindgren'le sohbet etme imkanı bulmamdı. Ben kendisini sanatı için beğeniyorum o ayrı. Ama az sonra okuyacağınız söyleşi boyunca sempatik olduğu kadar yakışıklıydı...

Türkiyeli ve Avrupalı müzisyenlerin bir araya geldiği her platform 'ilgi çekici' ve 'önemli' sıfatıyla karşılanıyor. Bu buluşmayı bu kadar heyecan verici kılan nedir?

Avrupa'da çok fazla festival var. Bu festivallerde bir araya gelmemiz birbirimizden çok fazla şey öğrenmemizi sağlıyor. Bu hem Avrupalı hem de Türk müzisyenler için iyi. Benim için de harika bir deneyim. Çünkü Türk müziğinde belirgin bir aksan var. Jazz müzisyenlerinin ilginç imzaları var. Bu nedenle bir araya geldiğimiz alanları genişletmemiz çok önemli. Benim Batucada Jazz orkestramda Türk bir davulcu var. Adı Robert İkiz. Bir saksofoncu olarak ondan çok şey öğreniyorum. Bu da müziğimize farklı bir tat katıyor.

İlginç aksandan kastınız nedir?

Çalışlarında yüksek bir enerji var. Çok ritmikler. Örneğin davulda pek çok davulcuda duyamadığım imza vuruşlar duyabiliyorum.

Volkan Hürsever'le çalmayı çok sevdiğinizi biliyorum. Onunla yakaladığınız frekansı nasıl tarif edersiniz?

Geçen yıl Nisan'da Barbara Hendricks konseri için İstanbul'a geldiğim sırada tanıştık Volkan'la. Onunla konuşmadan da anlaşabiliyoruz. Sadece çalıyoruz. Müziğin sihri bu. Çok iyi bir iletişimimiz var. Birlikte çalarken çok eğleniyoruz. Müthiş bir kontrbasçı. Kişiliğindeki espri yeteneği enstrümanını çalışına da yansıyor.

Barbara Hendricks demişken, iki soru sormak isterim. Birincisi: jazz dünyasının özellikle sayıca erkek egemen olduğuna katılır mısınız?

Çok az kadın olduğuna katılıyorum; fakat ilerde bu sayının çok daha fazla olacağına eminim. Şu anda 15 yıl öncesine göre daha fazla kadın var. Belki de var olan rekabet ortamına erkeklerin uyum sağlayabilmesiyle ilgilidir. Ama elbette bu da yeterli değil. Kadınların varlığı jazz için ciddi bir kazanım olacaktır.

İkincisi: Barbara Hendricks sadece müzikal başarısıyla değil politik vizyonuyla da dinleyicilerinin kalbini kazanıyor. Siz nasıl bakıyorsunuz dünyevi dertlere?

Barbara çok güçlü bir insandır. Dediğiniz gibi vizyonu sadece müzikal açıdan değil politik açıdan da çok geniş. Kendisi **Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği iyi niyet elçisi.** Onun bu politik yönü müziğine büyük katkı sağlıyor. Barbara müziğin iyi bir amaç için nasıl kullanılacağını örnekliyor. Onunla 'Funk for Life' adında bir albüm kaydettik. Projede **Nils Landgren** de vardı. Onun dışında birlikte Kibera'ya gittik. Hiçbir şeyi olmayan 2 milyon insanla karşılaştık. Orada okullara gidip enstrümanlar dağıttık. Trombon, saksofon, flüt, gitar... Çocuklar enstrümanları ellerine aldıklarında önce hiçbir şey çalamadılar, fakat 20 dakika sonra bir de baktık kendi kendilerine melodiler çıkarıyorlar. Sonra birlikte doğaçlama çalmaya başladık... Çok sihirli bir andı... Ve daha sonra kaydettiğimiz albümün her bir kopyasının satışından 1 Euro'yu oraya gönderdik. Bunun adı bir sorumluluk falan değil, sadece içimden bir ses hiç durmadan bütün bunları yapmak istediğimi söylüyor.

Bu güne kadar pek çok önemli jazz'cıyla birlikte çaldınız, sizin müziğinizi en çok hangisi etkiledi?

18 yaşındayken Herbie Hancock'la çalma şansını yakaladım. Ve onun orkestrasındaki en genç müzisyendim. O deneyim beni çok etkiledi, sadece müzikal olarak değil rol model olarak da... Grup üyeleriyle nasıl ilişkiler kurmak lazım? Grupta nasıl olumlu enerji yaratmak lazım? Kim daha iyi yarışına girmeden nasıl iyi çalınır? Bunlar o kadar önemli ki... Herbie bütün bunları bir kenara bırakan, etrafına saf bir mutluluk saçan biridir... Şimdi ne vakit böyle yarışlara giren, kapris yapan müzisyenleri görsem onu hatırlıyorum. İçimde sanki bir Herbie kumandası var, beni onlardan uzak tutuyor. Herbie'ye hissettiğim şey saygının çok ötesinde...

Bir de unutmamak gerekiyor, jazz'ın önemli bir bölümünü oluşturan doğaçlama, iletişim temeline dayanır... Özünde güven ve paylaşım vardır... İşte bu nedenle yarış içinde olanlar için çok üzülüyorum.

İskandinav jazz'ı geleneğinden gelen bir müzisyen olarak, Brezilya müziğinin neyini sevdiniz ve 'Batucada Jazz' diye bir albüm yaptınız?

13 yaşında saksofon çalmaya başladığımda, jazz dinliyordum. Fakat hemen sonra Brezilya tınılarına ilgi duymaya başladım. 10 yıl önce ilk kez Brezilya'ya gittim ve o kültürün içinden çıkan çok değişik harika müzikler keşfettim. Değişik yapılarda bossa nova'lar samba'lar... Dil harika, insanlar çok iyi... Oradan o kadar etkilendim ki Portekizce ve perküsyon öğrenmeye başladım. Bütün bunları neden yaptığımı bilmiyordum; çünkü her zaman tam bir İsveçli olduğumu ve böyle şeyleri asla yapamayacağımı düşünürdüm. Ve asla böyle bir albüm yapmayı düşünmüyordum; çünkü 'Brezilya'da bu işin ustaları var, benim yaptığımdan 10 kat daha iyi bir iş çıkarırlar' diye düşünüyordum. Fakat sonra Mark van den Bergh ve Trevor Wyatt'la bu fikri konuşmaya başladık. İlk iş olarak onlara birkaç yeni bestemi yolladım. Ve dediler ki 'Bu besteler tam olarak Brezilyalı. Seninle bir Batucada albümü yapmalıyız' Açıkçası başta ben pek olumlu bakmıyordum bu işe,'Ben İsveçliyim. Nasıl olur?' diyordum. Sonra beni ikna ettiler, 'tamam' dedim, 'denerim'. Sonra oldu işte, Batucada ezgilerini benim jazz yorumumla birleştirdim. Ve ortaya çok özel bir proje çıktı.

13 yaşında saksofon çalmaya başlamadan önce başka enstrümanlar denediniz mi?

Evet, neredeyse her enstrümanı denedim. Babamın bir müzik aleti mağazası vardı. Bütün enstrümanları alıp deneme şansım oluyordu yani... Davul, piyano, bas... Pek çok enstrümanı denemiş olmam şimdi beste yaparken çok işime yarıyor. Stüdyomda bütün bu enstrümanları bulunduruyorum.

Son dönemde müziğinin içine Latin, Küba, Afrika tınıları katan pek çok müzisyen var. Özellikle basında bu müzisyenlerin müziği yerine esinlendikleri kültürler konuşuluyor; çünkü o kültürler 'farklı!'. Bu pazarlama tekniklerinin müziğin samimiyetini öldürdüğünü düşünüyor musunuz?

Dediklerinize tamamen katılıyorum. Bu tamamen onların promosyon yoluyla ilgili. İşte bu nedenle her sanatçının iyi bir reklamcısı olmalı. Müziğin bizatihi kendisi çok güçlüdür. Onu ambalajlamanıza hiç gerek yok. Bu strateji müzikteki dürüstlüğü yok ediyor bence.

İskandinav jazz'ının bugününü nasıl değerlendiriyorsun?

Uzun zamandır çok iyi okullarımız ve çok iyi müzisyenlerimiz var. İskandinav jazz'ının hala sağlam bir karakteri var. Benim albüm için söylenemez elbette ama, oldukça melankolik bir yapısı vardır. İsveç'in en önemli özelliği müzik okullarının ücretsiz olması. Sadece jazz'da değil, başka türlerde de çok başarılı İsveç. Örneğin çok iyi pop grupları var: Roxette, Abba, Cardigans... Bu başarı tesadüf değil. Müzik okullarının bu kadar iyi ve ücretsiz olmasıyla bir alakası var.

Ömür Şahin
omur.sahin@akmuzik.com.tr

İstanbullu bir tarzen:
Nevcivan Özel

Türkiye'de tar denince akla gelen ilk isim tarzen Nevcivan Özel, Volkan Hürsever (kontrbas), Nevbahar Özel (kemençe) ve Tarık Tüysüzoğlu'yla (tabla, perküsyon) bir araya geldi. Bu dört enstrümanı 32 yıllık birikimiyle harmanladı. Projenin adına da 'taristanbul' dedi. Müzik marketlerin etnik jazz raflarında yeni yeni konuşlanan A.K. Müzik etiketli albüm Nevcivan Özel'in kendi besteleri ve anonim eserlerden oluşuyor. 'taristanbul', sesler ve susmalar arasında gelip giderken bazen sakinleşiyor bazense hareketleniyor. Proje farklılıkları bir araya getiriyor. Bunu 'iş olsun' diye yapmadığını da, parça-bütün ilişkisi üzerine düşündüren, parçaları yok etmeden bütün içinde ses verdiren müziğiyle ispatlıyor. Nevcivan Özel'le "Tar sazının tüm dünyaya, Türkiye adına İstanbul'dan seslenişidir" dediği albüm üzerine söyleştik...

Albümde bir araya getirdiğiniz enstrümanın ahengini nasıl tarifliyorsunuz?

Bir rüzgara benzetiyorum. Rüzgar estiği zaman insana değişik duygular hissettirir. Nefes aldığımız zaman sadece oksijen aldığımızı zannederiz; ama onun içinde çok başka şeyler de vardır. Ben albümü ve besteleri yaparken insanların farklı şekillerde yorumlayacağı bir duygusal enerjiyi yakalayabilmeye çalıştım. Benim sadece halk müziği değil klasik Türk, flamenko, Latin, Japon, İran ve Kafkasya müzikleriyle senelerce iç içe olmamdan dolayı oluşan bir öz var. Bir şey yapmaya niyet ettiğim zaman otomatik olarak o özden payını alan bir iş çıkıyor. Az sayıda ama temel enstrümanları bir araya getiren bu albüm bana ruhumdan çıkıp gelen bir rüzgar gibi geliyor. Size ne hissettirdi bilemem tabii...

Beni çok olumlu hislerle yükledi... Sizin reiki master olduğunuzu biliyoruz. Bu pozitiflik reiki'den mi ileri gelir acaba?

Reikiyi uygulamaya başladığımdan beri ciddi bir ruhsal gelişimim olmuştur. Ama reiki de bir boyacı küpü değil, bugün daldıralım yarın başka bir insan ol. Benden çıkan ürün pozitif olur. Benim tar'ı icra edişimde de öyle bir hava vardır. Bir de sürprizlidir; ne zaman ne olacağı belli değildir. Çok sakin çalarken birden coşkulu olabilir. O insan ruhundaki, hayattaki iniş çıkışları gösterir. Mutsuz olduğum zamanlar olmuştur. Ama o zamanlarda yaptığım bestelerde bile hep o mutsuzluğu bir şekilde pozitif'e taşımaya niyetlenmişimdir.

Hayatı öngörülemez ve kaotik olduğu için sevmek bir düşünsel sistemin ürünü. Müziğinizdeki öngörülemezliği de bu şekilde yorumlayalım mı?

Çok doğru bir tespit. Örneğin albümdeki 'Hayat Nedir?' adlı beste tam da beni yansıtır ve son derece inişli çıkışlı, sürprizlidir. Yıllar evvel konservatuarda bir hocam bir beste yapmıştı, adını Nevcivan koymuştu. Bu beste seni anlatıyor demişti. Besteler bestekarlarını anlatır. İşte bu nedenle elime bir

CD aldığımda sahibi hakkında hiçbir şey öğrenmeden önce dinlerim, müzikten bir fikir edinirim. Sonra kartonetine bakarım 'Ben şunu amaç ettim' der mesela kartonette, albümü bir de ondan sonra dinlerim...

Siz neyi amaç ettiniz peki taristanbul'da?

Müzik söz konusu olduğunda ben hiçbir zaman 'şunu amaç ettim' demem. Bendeki amaç hayatı nasıl anladığımı anlatmaktır. Hiçbir zaman ben öyle bir albüm yapayım ki, amacını da allayayım pullayayım yüz bin tane satsın demedim. Böyle olsaydı bu albümü yapmak için 30 sene beklemezdim. Balaban sanatçışı Alihan Samedoğlu var mesela. Adam sen gelmez oldun parçasını çaldı ve sonra parça her yerde çalmaya başladı. Bir gün onunla konuşurken dedi ki, "Hocam sen neden bunları çalmıyorsun, sen de çal hemen sana bizim şirketten bir albüm çıkaralım". "Kalsın sağol" dedim. "Ben nitelikli bir iş yapmak istiyorum. Ben yapmak istiyorum, benim ifadem olmalı" Albümde bir tek 'Gönül Verdim' parçası bilindik bir bestedir. Ahmet Kaya okumuştu zamanında.

Albümde dört anonim parça var...

İnsanlar enstrümanın otantik parçalarda nasıl bir tınıya sahip olduğunu duysunlar istedim. Bir de 2010'da bestelenen bir eserdeki tınısını duysunlar. Vurgulamak istediğim, Ben İstanbul'da doğmuş büyümüş bir tarzenim. Azerbaycan'da İran'da Özbekistan'da değil... Bizim buradaki icramızla oradaki icra arasında bir fark var. O da İstanbul'da yaşamanın getirdiği bir şey...

Anonimleri de 'İstanbullu' gibi mi icra ediyorsunuz peki?

Tabii öyle. Özüne sadık kalıyorum tabii ki, ama arada bir fark oluyor. Onu hem benim icramı hem de Azerbaycan'dakini dinleyen anlıyor. O fark da yaşam şartlarından kaynaklanıyor. Onlar 70 sene komünizm içinde yaşadılar. Kültürlerini kaybetmemek için ona sarıldılar. Müziklerini usta çırak ilişkisiyle kuşaktan kuşağa aktardılar. Onların her zaman ilk halleriyle icra etmek zorunda kaldıkları eserler var mesela. Belki biraz tutucu gelebilir; ama kültürün kaybolmaması adına öyle yaptılar.

Albümün adı üzerinde o halde: 'taristanbul'!

Kesinlikle. Bu İstanbul kimliği ve imzası nedeniyle 'taristanbul' koydum adını. İstanbul'dan beslenen bir müzisyen olarak bu birikimi ortaya koymak istedim.

Türkiye'nin hala tanımakta olduğu bir enstrüman çalıyorsunuz. Sizin tanışmanız herkesten önce gerçekleşmiş. Nasıl oldu?

Konservatuara girmeden önce tanıdım bu aleti. 1974'te 'dünya kupası' vardı. TRT'de siyah beyaz final oynanıyor: Almanya-Hollanda. Devre arası oldu, sonradan benim konservatuarda hocam olan Doçent Şenel Önaldı çıktı tar çaldı. 'Allah allah' dedim, 'bu ne güzel bir enstrüman, nereden bulmuşlar? Kim bunlar?' Ondan önce bağlama çalıyorum, üç yaşından beri. 1978'de konservatuara girdim.

Eskiden konservatuara ilk giren öğrencilere enstrümanları tanıtırlardı, öğrenci de ona göre seçerdi. Bizden önceki dönemden bir ağabeyimiz çıktı tar çaldı. Tarih öğretmeni olan babam da buna destek verdi.

Türkiye'de tar'ın pek fazla tanınmadığını ve hatta 60'ların sonuna kadar radyolarda icra edilmediğini düşünürsek, uzun yıllara yayılan çalışmayla gelen bu birikim kolay olmasa gerek...

Kolay olmadı tabi. İlginç bir olay anlatayım: TRT'ye girmişim, 19 yaşında bir çocuğum. Oturdum, yanımda saz çalan ağabey 60 yaşında, "Sen kalk oradan, arkaya otur" dedi bana.

Başka bir olay, Ramazan Şenses vardı eski sanatçılardan Diyarbakırlı, bir gün kalktı "Ne o lan!" dedi "Burası Rusya mı? Komünist! Kim aldı bunu buraya" diye bağırdı. Kocaman Yurttan Sesler Korosu'nun içinde kavga çıktı. Çocuktuk o zaman. Ses çıkarmadık. Ama ilerleyen zamanlarda müsade etmedik böyle şeylere. Uzun mücadelelerden sonra bu saz kabul edildi.

Bu kadar yakın olduğumuz bir kültürün enstrümanı bize neden bu kadar uzak?

Benim hocam 1960'ta ilk defa Bakü'ye Emel Sayın'la konsere gidiyor ve oradan tar alıp geliyor. 1966'da ilk defa Radyo'da çalıyor. 1974'te konservatuara sokuyor. Ondan sonra konservatuarda benden bir önceki dönemde okuyan bir ağabeyimiz çalıyor, sonra da ben...

Bir zamanlar bu sazı Türkiye'ye getirtmek bile çok zordu. Şurada 15 senedir bir rahatlık var. 1979 sonunda bir ağabeyimizle Rus Konsolosluğu'na gittik. Kültür ateşesiyle görüşeceğiz dedik. Girdik içeri, 'Biz Bakü'ye gidip orada tar üzerine ihtisas yapmak istiyoruz, gerekirse Rusça öğrenelim' dedik. Kapıdan çıktık, MİT'ten iki kişi kolumuza girdi. Hemen bizi alıp karakola götürdüler. "Siz ne yapıyorsunuz bakalım?" dediler. Bizi bir gece tuttular orada, iyi kurtulduk...

Bunca zorluğuna rağmen niye bu kadar ısrar ettiniz tar'da?

Bir kere başladık. Çalmaya başladıktan sonra bırakamıyorsun, emek vermişsin... Ve çalan yok, kıymetlisin. 1983'ten bu yana isim sahibi olmuş ne kadar pop ve Türk müziği albümü varsa hepsine ben çaldım mesela... Hatta yurtdışından gelen müzisyenlere bile... Bu albüm yapılırken Hollanda'dan gelen bir rock grubuna da çaldım.

Kaan Çağlayangöl
Fotoğraflar: Emir Gidel

İstikrar, Sevgi ve Başarı
Melih Gürok - Gina Baro

Melih Gürok ve Gina Baro 40 yıldır birlikte müzik yapıyorlar. Bu ikilinin birbirlerine ve müziğe olan sevgileri kendilerine müzik yaşamlarında başarının yolunu açtı. Bu değerli iki müzisyenin yaşamını istikrar, sevgi ve başarı olarak üç kelime ile özetleyebiliriz. Kendileriyle samimi bir sohbet gerçekleştirdim.

Müziğe ilk başladığınız yıllarda orkestralarda çaldınız. Orkestra dönemi sizin için nasıl başladı ve nereye kadar devam etti?

Melih Gürok - Ben İzmir'liyim ve müziğe İzmir'de başladım. Aşağı yukarı 50 sene önce orkestramız vardı, o orkestra Türk-İtal orkestrasıydı ve o orkestrada iki tane İtalyan müzisyen vardı. Ticari (commercial) müzikler çalıyorduk. Daha sonra ben askere gittim ve askerden sonra ilk profesyonel olarak 1964 senesinde İstanbul Çınar Otel'de Ferdi Özbeğen Orkestrası olarak çalışmaya başladık. Güzel bir orkestrasydı, o dönem Türkçe çalmıyorduk. İngilizce, İtalyanca, İspanyolca ve Fransızca şarkılar vardı repertuarımızda. Çalıştığımız otel Yeşilköy'de olduğu için bütün hava yolları personeli ve pilotları akşamları bizi izlemeye gelirdi, çok neşeli günlerdi. Bir Avrupa havası vardı, en önemlisi çaldığımız müşteri müziği anlıyordu. 1964-1969 seneleri arasında Ferdi Özbeğen Orkestrası ile beraber çalıştık, 1969 senesinde ise eşim, anne ve babası quartet olarak İstanbul'a geldiler orada tanıştık, evlendik. Evlendikten sonra ilk olarak İran'a program yapmaya gittik ve tabii ben bu süre içerisinde gruba katılmış oldum böylece grup 4 kişiden 5 kişiye çıktı. İran'dan sonra İtalya'da 2 sene çalıştık. Oradan İspanya, orada uzun seneler kaldık. Müzikle dolu dolu geçen bir hayatımız oldu.

O zaman kulüplerin durumu nasıldı?

Melih Gürok - İzmir'li olduğum için İzmir'den bahsetmek isterim. Bizim çalıştığımız senelerde Fuar'da Kübana ve Mogambo diye iki tane kulüp vardı. Bu kulüplere gelen kişiler oradaki programları izlemeye siyah takım elbiseyle, papyonla gelirlerdi ve çok güzel yabancı orkestralar çıkardı o kulüplerde. İtalyan orkestraları, İspanyol orkestaları ve Fransız baleler sahne alırdı. Ayrıca bu iki kulüp müzik kalitesi açısından kendi aralarında büyük rekabet halindelerdi yani tam bir Avrupa havası vardı. Bir örnek vermek daha gerekirse 1. Kordon'da Sibel Gazinosu vardı, buraya Los Machucambos gelirdi yani çok güzel müzisyenler dinledik. Aynı şekilde İstanbul'a çok önemli isimler gelirdi ama ne oldu, ne hale geldik biz? Hem İzmir olsun hem İstanbul olsun kaliteli müzik maalesef bitme noktasına geldi.

Bir gitarist olarak jazz müziğini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Melih Gürok - Tabii jazz müziği çok güzel bir müzik. Pop müzik, jazz müziğinin yanında çok basit kalıyor, 2 tane 3 tane akorla iş bitiyor ama diğer taraftan jazz çok zengin ve armoni açısından zengin bir müzik. Ayrıca seni emprovizeye yani fikir üretmeye zorlayan bir müzik. Fakat bunun yanında benim ve eşimin sevdiği Brazil müziği bambaşka bir olay. Zaten Brazil müziğin içindeki bütün armoniler jazz armonisi, Brazil müziğinin kendine has Bossa ve Samba ritmi işin içine girince o müzik çok daha güzel bir hal alıyor.

Yeni nesil gitaristleri genel olarak nasıl değerlendiriyorsunuz?

Melih Gürok - Yeni nesilde çok iyi müzisyenler var, fakat 70 milyonluk bir Türkiye için bu sayı çok az. Müziğe ciddi anlamda kafa yoran daha fazla müzisyen çıkması lazım. Neden çıkmıyor diye düşünüyorum zaman zaman. Tabii müzik ve enstrüman çalmak sevgi işidir, tahmin ediyorum ki sevgi yok. Önce sevmek lazım. Şimdi bize soruyorlar eşimle sahne aldığımızda; 'harika çalıyorsunuz, çok güzel'. Sırrı nedir söyleyeyim mi diyorum; sevmek. Sevdikten sonra herşey kolay, bütün zorluklar geçiyor. Ben gitar çalmaya ilk başladığımda bana derlerdi ki; 8 saat çalışacaksın. Ben de düşünürdüm 8 saat çalışılır mı? Ama bunu etüt ettim ve çalışma programımı saatlere böldüm. Arpej, armoni, melodi ve emprovize. Bunları üst üste koyduğumuz zaman 8 saat yetmiyor, daha fazla çalışmak gerekiyor. Bir insanın aynı enstrüman üzerinde 8 saat çalışması için çelik bir siniri olması lazım. Yeni nesile bu zor geliyor. Görüyorum reklamlarda 2 ayda gitar öğretiliyor diyor, 2 ayda nasıl gitar öğretilebilir? 8-9 sene okulu sürüyor zaten.

Sizce bir gitaristin orkestra deneyimi yaşaması gerekiyor mu?

Melih Gürok - Tabii tabii, mutlaka yaşaması gerekiyor. Ben onun çok büyük faydasını gördüm. Aynı şekilde eşim de benden önce İspanya'da orkestralarda çalıştı. Bir yerde çalarken birisi bizden bir şarkı istediği zaman biz o şarkıyı yıllarca çaldığımız ve söylediğimiz için çalabiliyoruz. Yani tecrübe çok önemli. Bir müzisyenin mutlaka orkestra tecrübesini yaşaması lazım. Bunun dışında bir müzisyenin dinlemesi de çok önemli. İşin temeli dinlemek. Fakat gitarcı olduğun için sadece gitarcıyı değil, bütün enstrümanları dinlemek gerekiyor.

Gina Baro ve Melih Gürok olarak çalışmalarınız ne zaman başladı?

Gina Baro - İkili çalışmalar başlamadan önce BBC Londra, Barcelona ve İtalya, Fransa, İsviçre, Almanya'da çalıştım. 8 yaşındayken Türkiye'ye geldim. Babam, annem ve amcamla quartet olarak İstanbul'da birçok yerde çalıştık. O zamanlar Hamiyet Yüceses, Perihan Altındağ Sözeri ve tüm Klasik Türk Müziği şarkıcılarını tanıdım ve o müziğe aşıktım o zamanlar. Benim Türkiye aşkım böyle başladı. Daha sonra tekrar İspanya'ya tekrar döndüm ve benim solist olarak çalışmalarım devam etti . Çok büyük bir müzikholde çalmak için Japonya'ya gidiyorduk fakat biz gitmeden önce söz konusu müzikholde yangın çıktı ve dolayısıyla bizim program iptal oldu. O zaman menajerimiz İstanbul Hilton oteliyle kontrat imzalayabiliriz dedi. Tamam dedim çünkü küçüklüğümden kalan hatıralar vardı ve İstanbul'a tekrar gitmenin çok güzel olacabileceğini düşündüm. İstanbul'a böylece geldik ve orada eşimle tanıştık. 1969 yılında ikinci defa Türkiye'ye gelmiş oldum.

İkili olarak çalışmak size zorluklar yaşattı mı?

Melih Gürok - İkimizin de profesyonel geçmişi olduğu için pek bir zorluk yaşamadık. Orkestra geçmişimiz bizim ikili çalışmamızı kolaylaştırdı.

Gina Baro - Hem eşimin profesyonel alt yapısı var hem de benim ailemle sahne aldığım dönemden tecrübem vardı. Bizim başarılı olmamızdaki en büyük sır her gün prova yapmaktır. Ben provasız birşey yapmam. Yeni bir şarkıyı söyleceksem önce bakacağım şarkının durumuna, şarkı nasıl başlıyor ve devam ediyor, üzerinde çalışacağım ve prova yaptıktan sonra o şarkıyı söyleyeceğim. Biz hala her gün prova yapıyoruz çünkü ikimizde prova yapmanın büyük faydasını yaşadık.

Birçok dilde şarkı söylüyorsunuz, bir ülkenin müziğini söylerken o ülkenin kültürün de bilmek gerekiyor mu sizce?

Gina Baro - Ben hangi dilde şarkı söylüyorsam o dili araştırıyorum. Çünkü söylediğim sözlerin anlamını bilmeliyim. 6 dilde şarkı söylüyorum fakat bilmediğim bir dil ise o zaman sorarım ve mutlaka şarkının anlamını öğrenirim, 'ben seni çok seviyorum' derken bunu kızgın bir şekilde söylerseniz o cümlenin anlamını sizi dinleyene doğru aktarmamış olursunuz. Benim ana dilim olan İspanyolcayı söyleyen şarkıcıları dinliyorum ve görüyorum ki söylerken uyduruyorlar. Ben Türkçe söylerken şarkıyı açık ve tane tane söylerim ve dinleyen beni anlar. Hızlı hızlı söylerek geçiştirmek ve söylemek bence o dile de saygısızlık oluyor.

Bir şarkıcı olarak enstrüman çalmaya nasıl başladınız?

Gina Baro - Ben perküsyon çalıyorum, bu ailemden gelen bir özellik. Babam zaten tumbist idi, bongo, claves, maracas çalıyordu. Tüm bunlar babamdan gelen özelliklerim. İlginç birşey anlatacağım size; ben sadece şarkı söylüyordum o zamanlar, bir gün eşimle bir şarkıyı çalışıyoruz. Ben de ritm tutmaya başladım ve eşim döndü bana dedi ki; 'Gina, sen tumba çalıyorsun farkında olmadan'. Babamdan gelen bir yönüm olduğunu o gün orada farkettim. Kuşadası'na 1988 yılında Kübalı bir orkestra geldi, onlardan uzun süre perküsyon dersi aldım. Bir gün hocam dedi ki 'Hazırsın Gina, sahnede bizimle çalacaksın'. Beni perküsyonun başına bıraktı ve gitti, kocaman 4 tane tumba vardı önümde. Ben başladım çalmaya, dinleyiciler de 'Bravo Gina' diyordu bir yandan, moralim yerine geldi. Böylece sahnede de çalmış oldum. O günden beri hem şarkı söylüyorum hem de perküsyon çalıyorum.

Melih Gürok - İspanya'da Coco isminde harika bir tumbist var, daha sonra orada da Gina ikinci dersleri aldı ve perküsyon çalma konusunda kendisini daha da ilerletti.

Türkiye'de ve yurtdışında gitarist olarak kimleri dinlersiniz?

Melih Gürok - Neşet Ruacan'ı çok beğenirim. Yurtdışında ise Jim Hall, Joe Pass, West Montgomery, Django Reinhardt. Fakat bu saydığım gitaristler arasında en beğendiğim isim West Montgomery. Onun çalışına hayranım.

Aynı soruyu size de sormak istiyorum. Gina Baro olarak ülkemizden ve yurtdışından beğendiğiniz şarkıcılar kimlerdir?

Röportajın başında size söylemiştim, benim küçüklüğümde dinlediğim ve çok beğendiğim Klasik Türk Müzik şarkıcıları var; Safiye Ayla, Hamiyet Yüceses, Perihan Altındağ Sözeri. Bu isimleri seviyorum ve hala dinliyorum. Bu isimlerin dışında Leman Sam'ı beğeniyorum. Yurtdışından ise Celia Cruz, Mercedes Sosa, Omara Portuondo, Cesaria Evoria, Luis Alberto Del Parana. Ella Fitzgerald çok dinlerdim bir dönem.

Türkiye'de latin söyleyen birçok isim var. Siz o kültürün içinden gelen birisi olarak şarkı söyleme konusunda eksikler ya da hatalar görüyor musunuz?

Gina Baro - Latin şarkıları söyleyenlerde bir hata görüyorum; öncelikle ritm ve aksan sorunu görüyorum. Şimdi düşünün ben nasıl çiftetelli söyleyebilirim? Ya flamenco havasında söylerim, ya da rumba havası söylerim. Siz onun tadını çıkaramazsınız çünkü ben söylerken ritm olarak kendime uyarlamış olurum. Bir şarkıyı söylemek için 'orada doğmak lazım' diye düşünüyorum. Herkes her şarkıyı söyleyebilir fakat o şarkının dilini, ritmini ve senkoplarını araştırmak ve bilmek lazım.

Başarılı müzisyenlere hep şu soru sorulur; 'bu işin sırrı nedir?' Melih Gürok ve Gina Baro başarılarının sırrını çok çalışmak, hala ilk günkü gibi her gün prova yapmak, müzik dinlemek ve en önemlisi yaptığınız işi sevmek olarak özetlediler. Kıssadan hisse; sanıyorum bu sözlerden çıkarılacak birçok ders var. Genç müzisyenlerin bu sözlerden çok şey öğreneceği kanısındayım. Ayrıca mütevazilik konusunda da bu iki değerli müzisyen büyüğüm birçok insana örnek olacaktır diye düşünüyorum. Her zaman onları böyle mutlu görmek dileğiyle.

Devrim Dikkaya
devrim@genccazcilar.org

Yaz Geçer, Kaş'ın Echo'su Kalır...

Yaz planları yaparken, içgüdüsel olarak jazz'la karşılaşabileceğiniz ortamları düşlersiniz. Bazen tesadüfi olarak bir sahil beldesinde biriyle tanışır, jazz söyleşir, bir mekana uğrar jazz'ın kucağına düşersiniz. Tıpkı benim Kaş'ta Mesut Yücel'le tanışmam ve işletmesi Echo Barı keşfim gibi...

Fotoğraflar: Tunç Üvendire

Kaş'ın her köşesinde kendi kimliğini özgürce sergileyen müzik mekanlarıyla karşılaştım. Ama bizim duymak istediğimiz biraz aksak ritimler... Adresimiz ise belli. Sabah giriş yaptığımız pansiyonumuzun resepsiyonundan aldığım, gün içinde pek çok farklı dükkanda da karşıma çıkan aylık programının rehberliğinde Echo Bar'a gidiyoruz.

Kaş'ın merkezinin biraz kenarında, sakinlik ve huzuru yansıtan bir atmosfere sahip bu müzik mekanı... Birazdan Bülent Ortaçgil, bir gece önce İstanbul'da, 40. yılını beraber kutladığı müzisyen dostları ile sahne alacak.

Telefonla geleceğimi haber verdiğim Echo Bar'ın yöneticisi Mesut Yücel'le tanışıyoruz. Kendisinin geçmişini merak ediyorum...

"İstanbulluyum. Uzun yıllar Bostancı'da oturdum. Bu semt Cem Aksel, Erkan Oğur, Tanju Duru gibi çok değerli müzisyenlere ev sahipliği yapmıştır. Özellikle çok yakınımızda olan "Çekirdek Sanat Evi"ni anmadan geçemeyeceğim. O yıllarda ihtiyacımız olan özgür bir ortamda müzik dinlemenin keyfini yaşıyor, İlkin Deniz, Erkan Oğur, Bülent Ortaçgil, Fikret Kızılok gibi ustaların yakınında bulunuyorduk".

Echo Bar'a geldiğim her gün pek çok müzisyenle karşılaştım. Bu kadar müzisyen dostu olan birinin müzikle ilişkisi yoğun olmalıydı...

"İstanbul Teknik Üniversitesi'ne bağlı Türk Müziği Konservatuarı'nda kontrbas eğitimi aldıysam da okulu terk etmek zorunda kaldım. Enstrümanım üzerine yoğunlaşmadım. Yıllarca kaliteli mekanlarda DJ'lik yaptım. Kendimi iyi bir müzik dinleyicisi olarak tanımlayabilirim. Echo Bar'ı kurduğum günden itibaren sevdiğim müziği en iyi şekilde dostlarıma sunmaya çalışıyorum."

Echo Bar'ın atmosferi o kadar etkileyici ki, tasarımcı eli değmesine rağmen mekanın ruhu korunmaya çalışılmış. Buranın gizli bir geçmişi olduğunu hissediyorum...

"Daha önceki mekanımız yapılan işe yetmemeye başlamıştı. 36 metrekarelik eski Echo, çok sıcak oluyordu, açık yeri yoktu. Üstelik sigara yasağı işleri kötü bir duruma sokmuştu.

Yeni yerimiz tüccar bir aileye ait 150 senelik bir depo. Yaylardan gelen ürünler burada depolanıyormuş. Kaş, geçmişte Akdeniz'e Meis Adası aracılığı ile zeytinyağı, palamut, bal, ipek dokumalar ihraç eden bir

yerleşim yeri. Echo Bar'da dikkati hemen ahşap kapısının uzunluğu çekmekte. Bu kapı depoya mal getiren develer için yüksek yapılmış. Zaten mekan bir süre de deve ahırı olarak kullanılmış. Fakat en önemlisi mekanın hemen yanında 5000 senelik bir su sarnıcı bulunmakta ("Burası kesinlikle ziyaret edilmeli!").

Barımızın ahşap dokusu sedir ağacından oluşmakta. Kaş'ta halen sedir ormanı var, çoğu binada sedir kullanılmış. Bu ağaç çok sağlam bir oduna sahip. Şimdi bile çivi çakarken çok zorlanıyorsunuz."

Mekanın akustiği oldukça tatmin edici. Mesut Bey'den jazz davulcusu Cem Aksel'in burada kayıt yapmak istediğini öğreniyorum. Aylık programına baktığımda içeriğinin zenginliği ile İstanbul'un jazz mekanlarından eksik kalmadığını görüyorum. Bu kadar değerli müzisyenin Kaş'a geliş hikayesini öğrenmek istiyorum.

"Sarp (Maden) sadece Echo için değil Kaş için de çok önemli. Sarp'ın Kaş'ta yaşaması jazz'ın Kaş'a gelmesini sağladı. Kişisel konuşmalarımız arasında "O gelir bu gelir" derken Echo'nun çok yetkin isimlerden oluşan bir House Band'i oldu. Gitarda tabii Sarp Maden, piyano da Jef Giansily, saksofonda Engin Recepoğulları, basta Matt Hall, davulda da Emre Kartarı...

Bu mekan jazz müzisyenleri için de çok önemli. Bunu görüyorum. Müzisyenlerin istediği en önemli şey çalacak bir yer olması. Bu ortamı onlara verdiğiniz takdirde kimi zaman harcamalarını kendileri karşılayarak Kaş'ta ***kalmak*** ve mekanımızda çalmak isteyebiliyorlar..."

Kaş'ta eşimle dolaştığım çok sayıda dükkanda Echo Bar'ın aylık programını içeren broşürle karşılaşmıştım. Yoksa Kaş'lılar jazz'ı çok mu seviyorlar?

"Kaş'a kültürel bir hizmet sunduğumuzu düşünüyorum. İlk defa bir bar işletmesi bu kadar önemli isimleri buraya getiriyor. Sadece Kaş'lılar değil, İstanbul'da yaşamayan yerli ve yabancı turistler de uzaktan takip ettikleri müzisyenleri burada dinleme şansı bulabildiler. Bülent Ortaçgil, Erkan Oğur, Sarp Maden... Örneğin Jülide Özçelik konseri inanılmaz kalabalıktı. Bu kadarını ben bile tahmin etmemiştim, sürpriz oldu...

Bu sene yeni mekanımızda çok zengin bir program hazırladık. Açılışı Telvin grubuyla yaptık (04-05-06 Haziran), Temmuz ayında vokalist Jehan Barbur grubuyla buradaydı. Yine temmuzda sırasıyla Akın Eldes Quartet, Jülide Özçelik Grup, Jef Giansily Quintet, Sarp Maden ve Arkadaşları sahne aldı.

22 - 24 Temmuz arasında üç gece Bülent Ortaçgil, Cem Aksel, Gürol ve Birol Ağırbaş, Baki Duyarlar'dan oluşan müthiş grubuyla bizimleydi. Sibel Köse Sextet'la Ağustos ayına girdik.

Sarp Maden arkadaşları ile (Engin Recepoğulları (ts), Matt Hall (b), Derin Bayhan (d)), vokalist Joy Voeth ise piyanoda Uraz Kıvaner, basta Ozan Musluoğlu ve davulda Ferit Odman'dan oluşan ekibiyle bizimleydi. İmer Demirer Quintet ve Cengiz Baysal Quartet'le Eylül ayına girdik. Açılış ve kapanışımızı Telvin (Erkan Oğur(g), İlkin Deniz (b), Turgut Alp Bekoğlu (d) yaptı.

***"Jazz'a destek verilmezse kaliteli etkinlikler yapılamaz"* miti bir gerçektir. Peki Echo Bar'ın destekçileri kimlerdir?**

"Programlarımza bugüne kadar hizmet sponsoru olan Begonvil Turizm Acentası (konaklama) ve Bahçe&Balık Restaurant (yemek) önemli bir destek vermekte. Belediyemizin ve kaymakamlığın manevi destekleri var. Bu bizi çok güçlü kılmakta. Kaş'ta esnaf dayanışması vardır. En büyük desteği onlardan görmekteyim. Çoğu zaman "yeni posteriniz çıktı, neden bizde yok!" serzenişinde bile bulunabiliyorlar".

Fakat bence asıl ulusal şirketlerin böyle mekanlara destek vermeleri lazım. Çünkü kaliteli müzisyenleri sadece bilet satışı ile düzenli olarak getiremezsiniz. Bizim gibi işletmelerin çalışmaları Türkiye'nin kültürel yüzü olmakta, bundan dolayı sponsor firmaların, desteklerini parayla ölçmeden bizimle olmaları gerekmekte.

İnanıyoruz istediğimiz desteği alacağız. Zaten bu kış pazarlama ağırlığımızı sponsor ilişkileri geliştirmeye vereceğiz."

Duvarda güzel bir afiş görüyorum. "Kaş'in Caz" adında... Selen Gülün Trio, Donovan Mixon, Betty Ween... gibi isimler katılmış.

"Gördüğünüz afiş 2003 yılında yapılan ilk jazz festivalimiz olan "Kaş'in Caz". Bu festivalden 6 yıl sonra geçen sene biz Echo Fest'i başlattık. Tümüyle jazz konserlerinden oluşan bu festival geçen sene (2009) geleneksel Likya festivali dahilinde düzenlenmişti. Üç gün sürdü ve yoğun bir ilgi oldu.

Bu sene ikincisini yaptık. Yine üç gün sürdü ve sırasıyla Melis Sökmen, Yahya Dai, Engin Recepoğulları sahne aldı.

Gelecek sene Echo Fest'in Likya Festivali dışında bir tarihde olmasını istiyoruz. Türk ve yabancı müzisyenlerden oluşan projeler üretip festivali daha kaliteli bir kimliğe sokmak istiyoruz."

Peki bu konserleri izleyen jazz severler kimlerdi?

"2 senedir Likya Festivali ile aynı dönemde olduğu için festivalimize yoğun bir katılım vardı. Civar ilçe ve köylerden gelenler oldu. Echofest, Likya Festivali'ne ayrı bir tad verdi. Pop ve klasik müziğin dışında Kaş'a jazz da girdi.

Mekanımızdaki etkinliği gelenlerin %60'ı Kaşlı insanlar. Diğer kitleyi ise yerli ve yabancı turistler oluşturmakta.

Bugüne kadar Kaş'a gelen yabancı turistlere folklorik yüzümüzü gösterdik. Bu mekan turistlere "Biz bu tür müziği yapıyoruz, hem de iyi yapıyoruz"u diyebilmemize de olanak sağladı.

Yabancı turistler özellikle "Telvin" grubu için çok iyi şeyler söylediler. Dinlerken adeta transa geçtiler, müzisyenlere teşekkür edip ayrıldılar..."

Peki Kaş'ta yaşayan gençler arasında jazz'la ilgilenenler var mı?

"Bu yaz Kaşlı genç müzisyenlerden oluşan bir grupta Echo'da sahne alacak. Burada yaşayan gençler, gelen grupları dikkatle dinliyorlar ve onlarla iletişime geçiyorlar. Özellikle Sarp'a karşı yoğun ilgileri var."

Görüyorum ki bu mekan, müzisyenler ve müzikseveler arasında kurduğu atmosferi uzun yıllar devam ettirecek. Peki Mesut Yücel gelecek için neler düşünüyor?

"Echo gelişen bir işletme. Müzisyenlerden çok şey öğreniyoruz. Onların istekleri bizim öğrenmemize yol açıyor... Örneğin gelecek sene için barın ve sahnenin yerini değiştireceğiz..."

Özellikle tekrarlamak istiyorum. Bu tür mekanlar ülkemizde zorluk içinde ve gittikçe azalıyor. Dinleyiciler ise kaliteli müziğe açlar ve görüyorum ki sayıları hiçte az değil. Yeter ki destek olunsun. Çünkü müzisyen var, müzik dinlemek isteyen ve bu kurumları yaşatmak isteyen yöneticiler...

Biz zaten gelen grupların konaklama, yemek ve ulaşımlarını karşılıyoruz. İsteğimiz Bodrum ve Çeşme'ye verilen sponsor desteğinin Kaş'a da verilmesi. Gelen grupların çok da yüksek olamayan kaşeleri karşılasın yeter...

Biliyoruz ki, çoktandır jazz'ın tatil beldesi ünvanı artık Bodrum değil, Kaş. Üstelik bu ortamı sağlayansa mütavazi bir bar. İnanıyoruz, isminin ünlü vokalistimiz Sibel Köse tarafından verildiği Echo Bar'ın kapısı hiç kapanmayacak...

Yaprak Melike Uyar
yaprakmelikeuyar@gmail.com

Kenny Garrett ile konser öncesi mini sohbet...

Genç kuşağın en saygı gören alto saksofoncularından Kenny Garrett, Chick Corea Freedom Band'in bir üyesi olarak, İstanbul Jazz Festivali kapsamında gerçekleşecek konser için İstanbul'u ziyaret etti. Dört jazz devinin aynı sahnede buluştuğu konserde, piyanoda Chick Corea, usta basçı Christian McBride, davulda 85'lik delikanlı Roy Haynes, alto ve soprano saksofonda Kenny Garrett, 7 Temmuz akşamı Açık Hava sahnesinde bulunan dinleyicilere festivalin en keyifli performanslarından birini yaşattılar. Özellikle performansın sonlarına doğru Chick Corea, Kenny Garrett ve Christian McBride'ın kendi enstrümanları başından ayrılıp, Roy Haynes'in davul setini beraberce çaldıkları kısım kuşkusuz konserin en nüktedan ve seyirciyi dinamizme sokan kısımlarından biriydi.

Konser öncesi Kenny Garrett ile mini bir sohbet yaptık.

Fotoğraf: Yalçın Aydın

Öncelikle biraz Freedom Band'den ve grup içerisindeki iletişiminizden bahseder misiniz? Malum grup tam bir yıldızlar şöleni...

Tabi öyle, ama yine de Chick'in grubu, ben katkıda bulunuyorum. Bazen birbirinden farklı fikirler çıkıyor ortaya ve her seferinden değişik bir açıdan yaklaşmaya çalışıyoruz, sonuçta adı üzerinde, Freedom Band. Ama genelde basit hatlarıyla Chick'in ne yapmamızı istediğine dair bir fikri oluyor.

Genelde onun besteleri değil mi?

Bu turda özel olarak Chick'in bestelerini çalarak başladık, sonra Thelenous Monk besteleri ve jazz standartları çalarak devam ettik. Bugün ise ne çalacağımızı bilmiyorum.

Sizin kişisel projelerinizden bahsedebilir misiniz? 2008'de Pharoah Sanders ile birlikte kaydettiğiniz "Sketches of MD" albümünden beri yeni bir şeyler duymadık sizden.

O zamandan beri bir şey yapmadım, çünkü turnelerle çok meşguldüm. Ancak yakın zamanda yeni tasarılarım var.

Ne gibi şeyler?

Henüz emin değilim.

Peki" Sketches of MD" albümünde Pharoah Sanders ile çalışmak nasıldı?

Benzer fikirlerimiz var, müziği duyuşumuz birbirine benziyor. Yani genellikle bir hayli kolay oluyor. Bazen alto saksofonunun müziğin akışında tenor'un yerini, ya da tenor'un alto'nun yerini almaya dair eğilimi oluyor. Yani belli bir müzikal temanın içersinde ben onun alanına, o ise benim alanıma nüfuz ediyor.

Miles sizi grubuna davet etmeden önce Art Blakey's Jazz Messengers'da çalıyordunuz. Sonuçta iki taraf da genç jazz'cılar için okul gibi. Miles ile çalmak için Art Blakey'i terk etmek zor oldu mu?

Aslında pek zor bir karar olmadı, çünkü çağıran Miles idi. (gülüyor)

Miles ile geçirdiğiniz dönemlerin müziğe bugünkü bakışınıza katkıları nelerdir?

Onunla çaldığım dönemler mümkün olduğunca çok şey kapmaya çalıştım. Bu fikirleri ve deneyimi müziğimde bazen direk olarak bazen ise dolaylı olarak yansıttığımı düşünüyorum.

Diğer albümden önce bir süre gidip Çin'i ziyaret etmiştiniz, bu Çin geleneksel müziğine ilginiz ile mi alakalı idi?

Çin'e gittim çünkü kültürü yaşadığı yerde görmek istedim. Her gittiğim ülkeye bu bakış açısı ile yaklaşıyorum. Mesela dün yolda gezerken bir klarnetçi duydum ve çaldığı parçayı sevip ne olduğunu sordum, "İstanbul İstanbul olalı" imiş.

Mesela Çin'de duyduğum müziklerde Afrika müziği ile benzerlikler buldum, ritmik açıdan tabi ki çok farklılar ama duyduğunuz notalar birbirine benziyor.

Pentatonik dizilerle alakalı bu...

Evet. Ya da mesela Bejing'e gittiğimde Bejing Operası dinlemeye / görmeye gittim. Orada duyduğum müzik ile İrlanda müziği arasında benzerlikler duydum, tabi aralarındaki ilişkinin ne olduğunu anlamadım. Yani bu gibi hisler, bu gibi fikirleri kombine edeceğim bir müzik yapmak istedim. Hali hazırda sentezlenmiş olsalar dahi.

Gittiğiniz ülkelerin kültürünü araştırdığınızı söylediniz. Türk müziği ile alakanız oldu mu?

Türkiye'ye geçen gelişimde biri bana bir albüm hediye etmişti, oldukça etkileyiciydi. Ayrıca Sufi Müzesine (Galata Mevlevihanesi) ve Sufi konserine (Sema Ayini) de gitmiştim, orada seremoniden önce vokalistin okuduğu kısımdan çok etkilenmiştim.*

Çin'de ne kadar kaldınız?

İlk gidişim müzik ile alakalıydı ve 3 haftaydı. Daha sonra Şanghay Konservatuarı'nda 5 gün ders vermek için gittim. Oradan Çince'mi ilerletmek için Bejing'e geçtim. İlk gidişimde bir dairede kaldım ve ikincisinde ise bir otelde, birbirlerinden farklı deneyimlerdi.

5 yıldızlı bir otel dünyanın her yanında benzer görünebilir. Kültüre daha dahil olmak adına dairede kalmak daha iyi değil mi?

Haklısın, ancak otel sana güvenlik hissi veriyor. İlk gidişimde maalesef bu his yoktu, çünkü dili konuşamıyordum. Bir yere gideceksem adresi bir kağıda yazmam gerekiyordu, çünkü nereye gittiğimi bilmiyordum. İkinci gidişimde Çince'm ilerlemişti, daha rahattım.

Gelecekteki projeleriniz için parça yapıyor musunuz?

Müziği sürekli duyuyorum, sürekli fikirler beliriyor kafamda. Şu an kâğıda dökemediğim fikirlerim var. Ama genelde turnede olduğumda değil eve döndüğümde daha üretken oluyorum, çünkü tanıdık bir çevrede odaklanmak daha rahat oluyor, fikirler hep yerli yerinde.

*Kendisine orada dinlediği şeyin Naat-ı Mevlana olduğunu belirtikten sonra, vakti olmadığını, benim ona bir kayıt hediye edip edemeyeceğimi sordu. Benim ise seçimim Kenny Garrett'a Kani Karaca'nın sesinden bir albüm hediye etmek oldu.

23 Eylül - 12 Ekim 2010

20. akbank caz festivali

AKBANK 20. JAZZ FESTİVALİ

İSTANBUL LÜTFİ KIRDAR ULUSLARARASI KONGRE VE SERGİ SARAYI

23 Eylül, Perşembe > 21:00

The Count Basie Orchestra by Denis Mackrel feat. Carmen Bradford

Efsanevi orkestra şefi Count Basie, Swing döneminde bir fenomene dönüşen orkestrasıyla zamanının en önemli oluşumlarından birine imza atmıştı.

Count Basie, orkestrasını 50 sene boyunca yönetti. Orkestrada Buck Clayton gibi önemli müzisyenler görev yaparken, sesleriyle Frank Sinatra ve Ella Fitzgerald gruba hayat veren isimler arasındaydı.

Count Basie'nin 1984 yılındaki ölümünden sonra bile performans göstermeye devam eden grup, jazz çevrelerinde "Ghost Band" yani Hayalet Orkestra takma ismiyle anılıyor. Defalarca Grammy'e layık görülen orkestra, Carmen Bradford'un güçlü vokalleri eşliğinde Akbank Jazz Festivali'nin açılışını yapacak.

Michael Williams (tp), William "Scotty" Barnhart (tp), James Zollar (tp), Kris Johnson (tp), Clarence Banks (tb), David Keim (tb), Barry Cooper (tb), Alvin Walker (tb), John Williams (s), Doug Miller (s), Marshall McDonald (s), Doug Lawrence (s), Cleave Guyton (s), Marion Felder (d), James Leary (b), Will Mathews (g), Tony Suggs (p), Carmen Bradford (vo).

AYA İRİNİ MÜZESİ

24 Eylül, Cuma > 20:30

John Surman with Chris Laurence & The Trans4mation String Quartet

John Surman, 1960'lı yıllarda Mike Westbrook'un orkestrasında çalmaya başlayarak ismini duyurdu. Soprano saksofon ve bas klarnet ile çalışmalarına devam eden müzisyen, Alexis Korner ile ortak çalışmalarından sonra 1968'de ilk kaydını yayınladı. 70'li yıllarda The Trio ve S.O.S gibi gruplarda çalan Surman, günümüze kadar kült Alman plak şirketi ECM'den birçok albüm yayınladı. Avrupa jazz müziğinin gelişimine büyük katkı sağlayan isimlerden biri olan John Surman, modern Avrupa jazz'ına folk elementleri ve hatta İngiliz kilise müziklerini de katarak deneysel yönünü de vurguladı. Akbank Jazz Festivali'ndeki lirik performansında ona kontrbasta eşlik edecek Chris Laurence ve yaylı dörtlüsüyle, modern jazz ve Surman'ın özel oda müziği konsepti birleşecek.

John Surman (clt, s), Chris Laurence (b), Rita Manning (keman), Patrick Kiernan (keman), Bill Hawkes (viyola), Nick Cooper (cello).

25 Eylül, Cumartesi > 20:30

Paganini Trio

Burhan Öçal, Tuluğ Tırpan ve Atilla Aldemir, 19. yüzyılın dahi müzisyeni Paganini'nin kaprislerini piyano ve vurmalı sazlar ile yorumlayacakları yeni projeleri "Paganini Trio" ile müzikseverlerin karşısına çıkmaya hazırlanıyor. Festivalin heyecanla beklenen performansları arasında bulunan Paganini Trio konseri, klasik müzik, jazz ve dünya müziği arasında bir köprü kuruyor. Bu gecede tüm dünyada adından sıkça bahsettiren ünlü perküsyon sanatçısı Burhan Öçal'a, besteci ve piyanist kimliğiyle harikalar yaratan Tuluğ Tırpan ve dünyanın en seçkin orkestralarında çalmış bol ödüllü kemancı Atilla Aldemir eşlik ediyor. Akbank Jazz Festivali'nde sahne alacak olan bu 3 virtüöz, Paganini'nin asla kaybolmayacak müzikal mirasını yepyeni bir kimlikle tekrar canlandıracaklar.

Burhan Öçal (perc), Tuluğ Tırpan (p), Atilla Aldemir (keman).

CEMAL REŞİT REY KONSER SALONU

29 Eylül, Çarşamba > 20:00

Miroslav Vitous "Remembering Weather Report" featuring Franco Ambrosetti

Miroslav Vitous, 6 yaşında keman, 10 yaşında piyano ve 14 yaşında bas gitar çalmaya başlamış bir müzik mucizesi. Vitous, Prag Konservatuvarı'ndan mezun olduktan sonra kendini kanıtlayarak otoriteler tarafından Dave Holland gibi isimler arasında gösterilmeye başlandı. Chick Corea'nın 1968 çıkışlı albümünde çaldığı kontrbasla yeteneklerini

Hayal gücünü müzik aracılığıyla canlandırmayı ve genç zihinlerin yaratıcı yönlerini ortaya çıkarmayı amaçlayan bu renkli projenin sorumluları ise daha önce pek çok etkinlikte ilgi gören tasarım atölyeleri yürüten Banane Mag portalının kurucuları Steph Gallia ve Giulia Campaner. Atölye sonunda sergilenecek eserlerin arasında sizin plağınız da olsun istiyorsanız, katılın ve bu farklı deneyimi yaşayın!

08 Ekim, Cuma > 15:00

Dans'la Etkileşim

Akbank Jazz Festivali 20. yılında farklı disiplinleri de bünyesine katarak büyüyor. Bu yıl gerçekleşecek olan Dans'la Etkileşim panelinde moderatör Beyhan Murphy ve özel konuklarıyla dansı konuşacağız. Beyhan Murphy eğitimini Londra Çağdaş Dans Okulu'nda tamamladıktan sonra uzun yıllar Londra'da çeşitli topluluklarda dansçı ve koreograf olarak çalıştı. 1992 yılında Türkiye'ye Modern Dans Topluluğu'nu başlatmak üzere döndü ve Türkiye'yi modern dans ile tanıştırdı. Bugüne dek hep ilklere imza atmış vizyon sahibi bir sanatçı olan Murphy; Türk kültür kaynaklarından yola çıkarak, özgün kurgu-librettolarıyla "Post", "Afife", büyük yankı uyandıran 'Seyahatname', 'Şehirorman','Hüsn-ü Aşk'a Dair' ve 'Barbaros' gibi eserlere imzasını attı. Beyhan Murphy hayatının her alanını dansla dolduran, sanat işletmeciliği yönüyle de tanınan, ve yaratıcılığıyla uluslararası platformda ödüller kazanan sıra dışı bir yetenek.

08 Ekim, Cuma > 19:00

EVO Trio feat. Manuel Dunkel

Son yılların en genç ve gözde jazz üçlüsü EVO Trio, dört seneyi aşan birlikteliklerinde sadece ülkemizin birçok şehrinde değil, yurtdışında da birçok festivalde yer alarak adlarını duyurmuştu. Finlandiyalı ünlü saksofoncu Manuel Dunkel'i de aralarına katarak değişik bir konsept yakalamayı amaçlayan avangart doğaçlamacı jazz grubu festivalin en ilgi çekecek performanslarından birine imza atmayı planlıyor.

Manuel Dunkel (ts), Eylül Biçer (g), Volkan Topakoğlu (b), Onur Pekin (d).

ATÖLYE

09 Ekim, Cumartesi > 14:00

Ezo Sunal Çocuk Atölyesi - "Çocuklarla Jazz "

Eğitimci Onur Erol - Müzik Pedagogu

Orff Yaklaşımı'na dayalı olarak yapılacak "Çocuklarla Jazz" atölye çalışmasında, en temel jazz ritmi olan swing, beden perküsyonu, tekerlemeler ve oyunlarla çocuklara tanıtılacak. Bu ritmin üzerine Orff Çalgıları (ksilofon, metalofon, vurmalı çalgılar) kullanılarak basit eşliklerle birlikte çocuklarla beraber melodik doğaçlamalar yapılacak ve ortaya çıkan parçalar düzenlenerek çocuklardan renkli bir jazz orkestrası oluşturulacak.

ATÖLYE

10 Ekim, Pazar> 14:00

Jazz Portreleri - Aykut Uslutekin Atölye Çalışması

Aykut Uslutekin önderliğinde dijital makine ve objektif tanımlarıyla başlanacak atölye çalışmasında fotoğraf sanatı irdelenecek. Yaşamın farkına vardığımız, baktıklarımızı gördüğümüz ve fotoğraf sanatına yansıttıklarımız, bu atölye çalışmasında enine boyuna konuşulacak. Aykut Uslutekin'in arşivinden örnek dia gösterimi ile devam edecek çalışmada; jazz fotoğrafçılığında özellikle canlı performans çekimleri üzerinde renk, estetik ve kompozisyon tanımlamaları örneklendirilecek. Yapılacak canlı performans çekimlerinde ise katılımcılar kendi fotoğraf makinelerini getirecekler ve çalışmanın devamında Aykut Uslutekin'in çektiği karelerle farklı karşılaştırmalar olacak.

BABYLON

23 Eylül, Perşembe > 22:30

İmer Demirer Quartet

12 yaşında trompetle tanışan ve İstanbul Konservatuvarı'ndan mezun olan İmer Demirer, genç yaşına rağmen uluslararası festivallerde sıklıkla yer alan, Türkiye için önemli bir sanatçı. TRT İstanbul Hafif Müzik ve Jazz Orkestrası ve EBU Jazz Orkestrası gibi önemli projelerde yer alan Demirer, Ari Honig gibi isimlerle de çalıştı ve Acid Trippin' grubunda yer aldı. Lee Morgan ve Woody Shaw gibi önde gelen isimlerin beğenisini kazanmış olan İmer Demirer, şimdiden Türk jazz müziğinin en saygın ve önemli trompet sanatçılarından biri olarak anılıyor.

İmer Demirer Quartet

İmer Demirer (tp), Serkan Özyılmaz (p), Matt Hall (b), Cem Aksel (d).

24 Eylül, Cuma > 21:30

Okay Temiz 3+1 Project - Xavier Desandre Navarre, Minino Garay & Nedim Nalbantoğlu

Vurmalı çalgılar dendiğinde Türkiye'de akla gelen en önemli müzisyenlerden Okay Temiz, yepyeni projesi 3+1 ile Akbank Jazz Festivali kapsamında Babylon sahnesine farklı takım arkadaşlarıyla beraber konuk oluyor. Ritmin, Türk jazz tarihindeki kitabını yazan Okay Temiz, bu taze projesinde üç adet perküsyona bir kemanı da dahil ederek farklı bir performansa hazırlanıyor. Kendisine eşlik edecek olan iki usta Fransız perküsyoncu Xavier Desandre Navarre ve Minino Garay'ın eşliğinde Nedim Nalbantoğlu'nun büyüleyici kemanını da ağırlayacak olan Okay Temiz, yine yenilikçi ve eklektik bir müzik anlayışını Babylon sahnesine taşıyacak.

Okay Temiz (perc), Xavier Desandre Navarre (perc), Minino Gray (perc), Nedim Nalbantoğlu (keman).

24 Eylül, Cuma > 23:30

Aka Moon & Mısırlı Ahmet

Aka Moon, saksofoncu Fabrizio Cassol, basçı Michel Hatzigeorgiou ve davulcu Stephane Galland'dan oluşuyor. Farklı kültürleri özümseyerek müzikal sınırlarını genişletmeyi araştıran Aka Moon için bu bağlamda en önemli ilham kaynağı "perküsyon". Hintli ve Senegalli perküsyon sanatçılarıyla beraber çalışan grup, Istanbul Express projesi için Türk müziğini mercek altına almış. Bu proje kapsamında ünlü darbuka sanatçısı Mısırlı Ahmet ile aynı sahneyi paylaşan Aka Moon, bu projeyle Türk müziğinin uçsuz bucaksız topraklarını keşfediyor. Hem Mısır hem de Türk geleneksel müziğinden ilham alan Mısırlı Ahmet, Aka Moon'un bu projesinde onlara sahnede darbukasıyla eşlik edecek.

Aka Moon & Mısırlı Ahmet:

Fabrizio Cassol (s), Michel Hatzigeorgiou (b), Stephane Galland (d), Mısırlı Ahmet (darbuka).

25 Eylül, Cumartesi > 21:30

Aydın Esen & Wolfgang Muthspiel

Günümüzün vizyon sahibi müzisyenlerinden biri olan piyanist Aydın Esen, her zaman çevresinden ayrışan bir müzik adamı. Herkesin bir adım ötesinde seyreden müziği ve yenilikçi bakış açısı ile Aydın Esen, doğaçlama sanatını usta piyanistliğiyle bütünleştirmiş eşsiz bir yetenek. Şimdiye kadar Miroslav Vitous ve Vinnie Colaiuta gibi büyük isimlerle çalışmış, Chick Corea tarafından dünyanın en iyi piyanisti olarak gösterilmiş olan Aydın Esen, Akbank Jazz Festivali kapsamında, Babylon'daki performansında Avusturyalı usta gitarist Wolfgang Muthspiel'i takdim ediyor.

Aydın Esen (p), Wolfgang Muthspiel (g).

25 Eylül, Cumartesi > 23:30

İlhan Erşahin's Istanbul Sessions

İlhan Erşahin'in geçtiğimiz sene başlattığı projesi Istanbul Sessions, albümlerinin Avrupa'da yayınlanmasıyla birlikte turne programlarının hızlanmasına rağmen, İstanbul'a uğramayı ihmal etmiyor. İstanbul Sessions geçen seneden bu yana büyüyerek yurtdışında ve yurtiçinde farklı festival ve konser salonlarında performans gösterdi ve kısa sürede olgunlaşmış bir projeye dönüştü. İlhan Erşahin'in İstanbul'un eklektik kültürüne olan hislerini içten bir şekilde yansıtan Istanbul Sessions, "tasarlanmış" bir proje değil, akıllarında sadece sanat ve keyif için müzik yapmak olan 4 müzisyenin buluşması. İlhan Erşahin'in artık markalaşmış saksofonuna, Alp Ersönmez'in dinamik ve davetkâr baslarını, Turgut Alp Bekoğlu'nun güçlü davullarını ve İzzet Kızıl'ın kıvrak ritimlerini ekleyin. İşte Istanbul Sessions karşınızda!

İstanbul Sessions:

İlhan Erşahin (s), Alp Ersönmez (b), Turgut Alp Bekoğlu (d), İzzet Kızıl (darbuka).

26 Eylül, Pazar > 19:00

Alp Ersönmez Quartet

1974 yılında İzmir'de doğan Alp Ersönmez, müzik eğitimini 2003 yılında Bilgi Üniversitesi Jazz Kompozisyon bölümünde tamamladı. Halen Kangroove, Quartet Muartet, Wax Poetic, İstanbul Sessions gibi grupların ve Türk pop müziğinin dünyada en çok tanınan ismi Tarkan'ın ve Nil Karaibrahimgil'in de bas gitaristliğini yapan Ersönmez; Erik Truffaz, Erkan Oğur, Alexandre Tassel, Butch Morris, Eddie Henderson, Sertab Erener, Anadolu'nun Kayıp Şarkıları gibi sanatçı ve projelerle çalışmalar yaptı. Athena'nın son albümü "Pis"te düzenlemelerde, bas gitarda ve klavyede yer alan Ersönmez, pek çok pop albümünde, film ve belgesel müziklerinde ve single'larda yer aldı.

Alp Ersönmez Quartet:

Engin Recepoğulları (s), Genco Arı (Rhodes, keyb), Alp Ersönmez (b), Turgut Alp Bekoğlu (d).

26 Eylül, Pazar > 21:00

Barbarlar feat. Craig Harris

Akbank Jazz Festivali'nin en özel konuklarından biri de "Barbarlar". Türkiye'nin seçkin müzisyenlerinden piyanist Ali Perret önderliğinde kurulan grup, modern jazz'ı ustalıkla icra eden bir oluşum. Barbarlar grubunda kontrbasta İtalya'da sayısız sanatçıyla çalışmış ve liderliğini yaptığı çeşitli gruplarla toplam 17 albüm çıkarmış Furio Di Castri var. Davulun kontrolü ise uzun yıllar New York'ta yaşayıp Amerika'nın en prestijli mekânlarında sahne aldıktan sonra Türkiye'ye dönmüş olan Selim Selçuk'un ellerinde. Barbarlar ile bu gece sahneye çıkacak bir sürpriz isim daha var; 1976 yılından beri Sun Ra ve David Murray gibi avangart jazz'ın efsane isimleriyle çalışan ünlü trombonu Craig Harris Barbarlar'a sahnede eşlik edecek.

Barbarlar feat. Craig Harris:

Ali Perret (p, keyb), Furio Di Castri (b), Selim Selçuk (d), Craig Harris (tb).

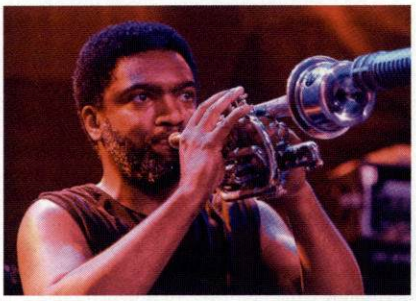

27 Eylül, Pazartesi > 20:30

Graham Haynes / Hardedge

Jazz davulcusu Roy Haynes'in oğlu, New York'lu sanatçı Graham Haynes, jazz'da doğaçlama türünün başını çeken M-Base Collective'in kurucularından biri. Güney Amerika ve Afrika müziklerine olan ilgisi onu müzikte sınırlara götürmüş ve deneysel müzik alanında ona birçok keşif yaptırmış. İki kere Alpert Award for the Arts ödülü kazanan müzisyen şimdiye kadar Cassandra Wilson ve The Roots gibi isimlerle de işbirlikleri yaptı. Elektronik ses tasarımcısı Hardedge ile geliştirdiği bu projede Haynes, ses ve sentezin içerisinde gerçeküstü bir yapının peşinde, hem dinleyenleri hem de kendisini sürüklüyor. Haynes, kalıplardan sıyrılarak elektronik unsurları da müziğine konuk edip, post-tekno öğeleri ve dünya müziğini de performansına katıyor.

Graham Haynes / Hardedge:

Graham Haynes (Kornet), Hardedge (ses tasarımı).

28 Eylül, Salı > 21:30

Nils Petter Molvaer

İlk olarak 90'lı yıllarda ismini duyuran, Norveç modern jazz müzik ekolünün temsilcilerinden Nils Petter Molvaer, jazz ve ambient müziği birleştirdiği başarılı çalışmalarıyla tüm dünyanın izlediği bir isim. Elektronik öğeleri içinde bolca barındıran trompet ve keyboard kompozisyonlarıyla Molvaer, 90'larda büyük bir patlama yaşayan, Brian Eno'nun da başını çektiği jazz-elektronik füzyon dalgasına ait bir sanatçı. Molvaer'in çıkış albümü Khmer, birçok otorite tarafından müzisyenin farklı anlayışını gözler önüne seren bir çalışma olarak kabul ediliyor. 2009 yılında çıkarttığı son albümü "Hamada" ise, yine İskandinav müzisyenin karanlık tarafını vurgulayan bir tona sahip.

Nils Petter Molvaer:

Nils Petter Molvaer (tp), Stian Westerhus (g), Audun Klieve (d), Skalleberg (ses), Tord Knudsen (görseller, ışık).

29 Eylül, Çarşamba > 21:30

Wax Tailor

Hiçbir kategoriye sokulamayan tarzıyla kimi zaman DJ Shadow ve RJD2'ya benzetilen Wax Tailor, şimdiye kadar birçok ödüle aday gösterilmiş ve aralıksız konser programına devam eden, o bildiğimiz sıra dışı Fransız müzisyenlerden. Üçüncü stüdyo albümü "In The Mood For Life"ın geçtiğimiz sene yayınlayan sanatçı; soul, funk, hip-hop ve 60'ların pop müziği arasında özgürce dolaşırken, bu türler arasında hiç zorlanmadan doğal bir köprü kurmayı başarıyor. Müzikal anlamda kendini sürekli yenileyen Tailor, her albümde dinleyenlerini şaşırtarak farklı bir kimliğe bürünüyor. Festivaldeki performansında yine eklektik müziğin en keyifli örneklerinden birini sergileyecek olan Wax Tailor, modern müziğin kalıplara sığmayı reddeden en orijinal temsilcilerinden biri.

Wax Tailor:

Jean-Christophe Le Saout (DJ), Mathieu Detton (cello), Daryl Parks (MC), Charlotte Savary (vo), Christelle Lassort (keman), Ludivine Isambourg (flt).

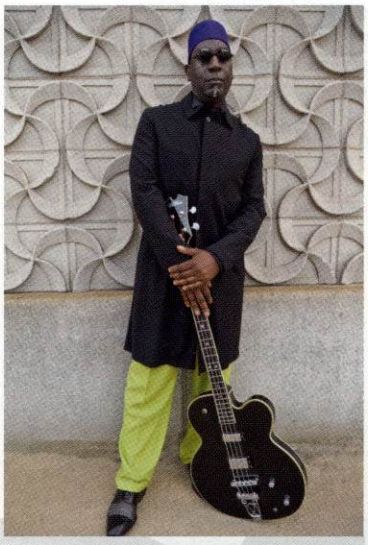

30 Eylül, Perşembe > 22:30

Burhan Öçal & Jamaaladeen Tacuma & Wolfgang Puschnig

Festivalin en göze çarpan buluşmalarından biri, darbuka ustası Burhan Öçal, Amerikalı efsanevi funk basçısı Jamaaladeen Tacuma ve saksofon virtüözü Wolfgang Puschnig'in vereceği konser olacak. Daha önce beraber Groove Alla Turca albümünde çalışan Tacuma ve Öçal, değerli konuklarını da yanlarına alarak yine hareketli bir performansın sözünü veriyor. Jamaaladeen Tacuma geleneksel çalış stillerinden sıyrılarak daha agresif bir tarzı sahiplenen ve 'bas gitarın patronu' olarak anılan efsane bir isim. Wolfgang Puschnig ise birden çok enstrümanda ve müzik türünde ustalaşmış bir virtüöz. Tacuma'nın sert basları, Burhan Öçal'ın tutkulu darbuka stili ve Puschnig'in sınırları olmayan yeteneğinin birleşmesiyle festivalin en renkli performanslarından birine şahit olacağız.

Burhan Öçal & Jamaaladeen Tacuma & Wolfgang Puschnig

Jamaaladeen Tacuma (b), Burhan Öçal (darbuka), Wolfgang Puschnig (as).

01 Ekim, Cuma > 23:00

Aronas

Ödüllü müzisyen Aron Ottignon'un projesi Aronas, Güney Pasifik'ten gelen melodileri modern jazz müziğiyle harmanlayan farklı bir oluşum. Yeni Zelandalı Aron Ottignon, genç yaşına rağmen geliştirdiği vizyon sahibi yaklaşımlarla jazz müziğinde farklı boyutlar yakalayarak jazzı kendine has bir şekilde yorumluyor. Müziğinde dinamik perküsyonları akılda kalan melodilerle birleştirerek, hiç temposu düşmeyen ve zaman zaman punk konserlerini andıran bir enerji ile sunan genç müzisyen, bu farklı çizgisiyle yeni nesil jazz müziğinde bayrağı taşıyanlardan birisi olarak gösteriliyor. Sahnede giydiği ilginç kostümleri ve enerjik piyanosuyla bir an olsun izleyenlerin ilgisini kaybetmeyen Ottignon, giderek artan bir şiddete sahip setleriyle de konserlerinde jazz'dan daha çok bir rock müzisyenini andırıyor.

Aronas:

Aron Ottignon (p), Jonathan Harvey (b), Alexis Nunez (d), Samuel Dubois (steel pan).

02 Ekim, Cumartesi > 23:00

Calibro 35

60'lardan kalma İtalyan filmlerinin müziklerinden ilham alarak yola çıkan Calibro 35, Muse ve Franz Ferdinand gibi grupların prodüktörlüğünü yapmış Tomasso Coliva'nın çok beğendiği bir jazz grubu ile müzik yapmaya başlamasıyla kurulmuş. Milano'daki stüdyolarında tamamen eski film müziklerini yeniden yorumlayarak çalışan grup, özellikle klasik ve karanlık temalar üzerinde yoğunlaşarak kendi soundtrack'lerini oluşturmuşlar. Jazz, funk, klasik müzik ve doğaçlama öğelerini de içine katarak ilerleyen bu İtalyan sinema düşkünleri, şimdi eski film müziklerini yorumlamanın yanında Avrupa sinemasındaki birçok filme orijinal müzikler yazıyor ve ayrıca kendi konser programlarına da aralıksız devam ediyor.

Luca Cavina (b), Enrico Gabrielli (keyb, ağaç nefesliler), Massimo Martellotta (g), Fabio Rondanini (d, perc).

03 Ekim, Pazar > 19:00

Instant Composers Pool Orchestra

Hollanda'dan farklı bir müzik kolektifi: Instant Composers Pool Orchestra ya da ICP. Post-modern jazz müziğinde bayrağı taşıyan en büyük oluşumlardan biri olan ICP, Duke Ellington gibi ustaların miraslarından ilham alarak müziklerine oda müziğini ve Güney Afrika'nın folklorik öğelerini katıp, en sonunda doğaçlamanın özgürlükçü ruhunu da ekliyor. Bu bakımdan ICP, jazz'ın avangart ve egzotik yönüne doğru giden bir oluşum. Her konserlerinde değişik bir performans gösteren ve hiç aynı kalmayan dinamik bir yapıya sahip bu 10 kişilik modern orkestra; piyanist ve besteci Misha Mengelberg'in önderliğinde çalışmalarına 40 seneden fazla bir zamandır devam ediyor ve sürekli değişen yapısıyla jazz müziğinin yenilikçi kanadını temsil ediyor.

Instant Composers Pool Orchestra:

Misha Mengelberg (p), Michael Moore (s, clt), Ab Baars (s, clt), Tobias Delius (ts), Thomas Heberer (tp), Wolter Wierbos (tb), Mary Oliver (keman), Tristan Honsinger (cello), Ernst Glerum (b), Han Bennink (d).

10 Ekim, Pazar > 19:00

Düşler Akademisi

'Sanat-çı engel tanımaz!' sloganı ile yola çıkan Düşler Akademisi, gönüllü müzisyenleri ve sosyal dezavantajlı gençleri bir araya getiriyor. Festival kapsamında Düşler Akademisi'nde hem atölye çalışmalarına katılabilir, hem de Social Inclusion Band'in performansını izleyebilirsiniz. Katılımcıların farkındalığını arttırmanın hedeflendiği interaktif ritim atölyesi, perküsyon sanatçısı Alfred Menhert'in yönetiminde gerçekleşiyor. AYDER tarafından yürütülen 'Social Inclusion Band' ise engelli ve sosyal dezavantajlı gençleri profesyonel müzisyenlerle aynı sahnede buluşturan yenilikçi bir soysal sorumluluk projesi. Önceki yıllarda sahneyi Baba Zula ve Sattas gibi isimlerle paylaşan grubun bu seneki performasında; Alfred Mehnert'in yönetiminde ritim ustaları buluşması gerçekleşecek. Konserde, davulların ritmine Brass Band ve tüm izleyicilerin aktif katılımı da eklenecek.

GHETTO

08 Ekim, Cuma > 22:30

Hindi Zahra

Jazz ve dünya müziğini benzersiz bir şekilde harmanlayan genç ve yetenekli, yarı Fransız, yarı Faslı Hindi Zahra, son albümü "Hand Made"i EMI'dan yayınladı. Amerika, İngiltere ve çeşitli Avrupa ülkelerinde verdiği konserlerle geniş bir hayran kitlesine sahip olan genç şarkıcı, Türkiye'de de "Beautiful Tango" parçasıyla ismini duyurmuştu. A'dan Z'ye albümünü tek başına hazırlayan ve The Wire tarafından "yeni Billie Holiday" olarak tanımlanan Zahra, "Bir söz yazıyorum, bir riff çalıyorum, gitarları kaydediyorum, sonra da sözleri üzerine yerleştiriyorum" diyerek bu 'el emeği, göz nuru' üretim sürecini özetliyor. Çalışmalarında Fas köklerinden de kopmadığı gözlenen Hindi Zahra, performanslarında bendir gibi geleneksel enstrümanlara da yer veriyor.

Hindi Zahra:

Hindi Zahra (vo), Thomas Naim (g), Abdenour Djemai (g), Lawrence Clais (d), Nicolas Liesnard (keyb).

THE SEED

07 Ekim, Perşembe > 21:00

Tuluğ Tırpan Trio My Green Color / Konuk Sanatçı: Sertab Erener

Avusturya'da yaşayan besteci ve piyanist

Tuluğ Tırpan, festival kapsamında The Seed'de çok özel bir performansa imza atmaya hazırlanıyor. Crossover stillerini ustalıkla buluşturan Tuluğ Tırpan'ın performansında başta jazz olmak üzere farklı müziklerden özenle seçilmiş İngilizce ve Türkçe şarkılardan oluşan bir repertuvar sergilenecek. Performansında konuk sanatçı olarak, Türkiye'nin önemli vokallerinden Sertab Erener yer alalacak. Geçtiğimiz aylarda Pozitif Müzik etiketiyle albümü My Green Color'u yayınlayan ve büyük beğeni toplayan Tuluğ Tırpan ile sahneyi paylaşacak diğer sanatçılar ise kontrbasta Volkan Hürsever ve davulda Volkan Öktem. Sertab Erener'in güçlü sesi ve Tuluğ Tırpan'ın usta piyanosunun birlikteliğiyle jazz'ın en güzel yorumlarından birine şahit olacağız.

Tuluğ Tırpan Trio My Green Color:

Tuluğ Tırpan (p), Volkan Hürsever (b), Volkan Öktem (d), Sertab Erener (vo).

09 Ekim, Cumartesi > 21:00

Selen Gülün by Selen Gülün

Dünyanın en prestijli okullarında usta isimlerle piyano ve kompozisyon çalışmaları yapan Selen Gülün, batılı eğitimini bu toprakların ona kattığı ruh ile birleştiriyor ve

ortaya oldukça etkileyici bir müzik çıkıyor. 2003 yılında müzik eğitimine devam ederken British Council Visiting Artist Ödülü'nü alan ve İngiltere'ye giden Gülün, Dartford Senfoni Orkestrası için "The Gates of Heaven" ve "Right or Wrong" eserlerini yazdı ve İngiltere basınında büyük ilgi gördü. Bestelerinin yanı sıra sahne performanslarını çeşitli jazz ve modern müzik grupları ile sürdüren Selen Gülün'ün "Just About Jazz Live", "Selen Gülün Trio", "Sürprizler", "Selen Gülün by Selen Gülün" ve "Answers" adları altında yayınlanmış beş albümü bulunuyor.

Selen Gülün by Selen Gülün:

Selen Gülün (p).

SALON

29 Eylül, Çarşamba > 20:30

Baki Duyarlar OnQ Band "Overseas"

Türkiye'nin yetenekli piyanistlerinden Baki Duyarlar, Rob van Kreeveld, Kenny Werner ve Monty Alexander gibi başarılı müzisyenlerle çalışmalarda bulundu. Daha sonra Yugoslav saksofoncu ve besteci Stanislav Mitrovic ile beraber kurdukları OnQ adlı füzyon grubu ile Hollanda'da birçok klüpte sahne aldılar. Türkiye'ye döndüğü 1997 yılından beri birçok lokal festivalde performans gösteren Baki Duyarlar, ayrıca sayısız albümde aranjör ve piyanist olarak bulundu. Çalışmalarına yurtiçinde yerli jazz müzisyenleri ve farklı projelerle devam ederken, yurtdışında Hollanda ve Almanya gibi farklı ülkelerde de performans gösterdi. Festival kapsamında ona katılacak Stanislav Mitrovic ile beraber basta Kai Eckhardt ve davulda Sean Rickman yer alacak.

Baki Duyarlar:

Baki Duyarlar (p), Kai Eckhardt (b), Sean Rickman (d), Stanislav Mitrovic (s).

06 Ekim, Çarşamba > 20:30

Oğuz Büyükberber -Simon Nabatov- Gerry Hemingway

Akbank Jazz Festivali'nde solo performansıyla da yer alacak olan Oğuz Büyükberber'in bu özel projesinde sanatçının bas klarnetine usta perküsyoncu Gerry Hemingway ve dünyaca ünlü piyanist Simon Nabatov eşlik ediyor. Zamanımızın en ilham verici perküsyoncularından olan Hemingway'in davullara olan ilgisi 45 yıl öncesine uzanıyor. 100'den fazla albümde adı geçen ve sayısız sanatçıyla işbirliği yapmış olan müzisyen aynı zamanda tanınmış bir besteci. Oğuz Büyükberber'in sahnedeki ikinci konuğu ise vizyonu ve yeteneğiyle izleyenleri büyüleyen Simon Nabatov. Yetenekli bir piyanist olmasının yanı sıra oldukça başarılı bir doğaçlama sanatçısı da olan Nabatov şu ana kadar aldığı çeşitli ödüller ile yeteneğini tekrar tekrar kanıtladı.

Oğuz Büyükberber; Simon Nabotov; Gerry Hemingway:

Oğuz Büyükberber (bclt), Gerry Hemingway (perc), Simon Nabatov (p).

NARDİS JAZZ CLUB

06 Ekim, Çarşamba > 21:30

07 Ekim, Perşembe > 21:30

Roggenkamp- Focan- Luebke Trio

Başarılı jazz gitaristlerimizden Önder Focan aslında ilkokul yıllarından beri müzikle uğraşıyor. Türkiye'de ve Avrupa'da pek çok konser veren Focan, Blue Note ve Kalan gibi uluslararası prestijli firmaların da sanatçısı. Focan'a bu performansında, davulda Kay Luebke ve Hammond Org'da Wolfgang Roggenkamp eşlik ediyor. Roggenkamp, önce Osnabrück Konservatuvarı'nda klasik müzik eğitimi almış, ardından Berklee'de eğitimine devam etmiş. Hem davulu hem de Hammond Org'u büyük bir ustalıkla çalan Roggenkamp, tüm dünyada konserler veren ünlü bir jazz müzisyeni. Kay Luebke ise Berlin'de jazz çevresinin dikkat çeken isimlerinden biri. Luebke, Bruno isimli kendi grubu dışında, dünyaca ünlü müzisyenler ile yaptığı başka işbirlikleriyle de tanınıyor.

Roggenkamp Focan Luebke Trio:

Wolfgang Roggenkamp (Ham. B3 org), Önder Focan (g), Kay Luebke (d).

PERA MÜZESİ FİLM ETKİNLİKLERİ

Filmlerde Jazz

24 Eylül - 17 Ekim

Bu yılki Akbank Jazz Festivali'nde katılımcılar, paralel etkinliklerle beraber konserlerden çok daha fazlasını bulacak. "Filmlerde Jazz" isimli film seçkisinde, usta yönetmen, oyuncu ve müzisyenlerin işbirliği ile yaratılmış, konuları jazz etrafında şekillenen ve ondan beslenen birbirinden özel filmler Pera Müze'sinde festivalcileri bekliyor.

Vanities'de Cinayet / Murder at the Vanities

24 Eylül Cuma // 17:00

Cabin in the Sky

25 Eylül Cumartesi // 18:00

Jazz on a Summer's Day

29 Eylül Çarşamba // 17:00

Gölgeler / Shadows

01 Ekim Cuma 17:00

Gölgeler / Shadows

06 Ekim Çarşamba // 17:00

Bir Cinayetin Anatomisi / Anatomy of a Murder

06 Ekim Çarşamba // 19:00

Kadın Kadındır / A Woman is a Woman

07 Ekim Perşembe // 17:00

Vanities'de Cinayet / Murder at the Vanities

07 Ekim Perşembe // 19:00

Cabin in the Sky

09 Ekim Cumartesi // 14:00

Yarın Tehlikede / Odds Against Tomorrow

09 Ekim Cumartesi // 16:00

Yarın Tehlikede / Odds Against Tomorrow

13 Ekim Çarşamba 17:00

Ascenseur pour l'echaffaud

13 Ekim Çarşamba 19:00

Gölgeler / Shadows

14 Ekim Perşembe 19:00

Jazz on a Summer's Day

17 Ekim Pazar 14:00

Kadın Kadındır / A Woman is a Woman

17 Ekim Pazar // 16:00

Bir Cinayetin Anatomisi / Anatomy of a Murder

17 Ekim Pazar 18:00

VANITIES'DE CİNAYET
7 MURDER AT THE VANITIES

The Earl Carroll Vanities 1930'lar ve 1940'larda meşhur bir Broadway gösterisidir. Film ise burada gerçekleşen gizemli cinayetleri çözmeye çalışan dedektif Bill Murdock'ın hikayesini anlatıyor. Müzikal ve gerilimin iç içe verildiği filmde başrolde Victor McLagen var. Duke Ellington'ın da şarkıları ile yer aldığı 'Murder at The Vanities', polisiye hikayeleri jazz ile buluşturuyor.

CABIN IN THE SKY

Little Joe'nun ruhuna sahip olmak için iyinin ve kötünün verdiği mücadeleyi anlatan müzikal, dönem için kabul edilebilir hatta eğlenceli bulunan klişelerle dolu. Lena Horne, Ethel Waters, Louis Armstrong ve Duke Ellington gibi efsane isimlerin de performanslarını izleyebileceğiniz film, yönetmen Vincente Minnelli'nin ilk sinema deneyimi.

BİR CİNAYETİN ANATOMİSİ /
ANATOMY OF A MURDER

Robert Traver'ın çok satan romanından sinemaya uyarlanan yapımda James Stewart ve Arthur O'Connell başrolleri paylaşıyor. Duke Ellington, bu progresif jazz müzikalinde en meşhur parçalarıyla yer alıyor.

GÖLGELER / SHADOWS

Çoğu eleştirmene göre zamanının en başarılı bağımsız filmlerinden olan 1959 yapımı, John Cassavetes filminde, Beat Jenerasyonu çevresinde şekillenen ırklar arası ilişkiler işleniyor. Müzikler saksofoncu Shafi Hadi'ye ait. Shadows'da doğaçlama etkileri görmeniz mümkün.

KADIN KADINDIR /
A WOMAN IS A WOMAN

Jean-Luc Godard'ın yönettiği Anna Karina, Jean Paul Belmondo, ve Jean Claude Brialy gibi efsaneleşmiş Fransız oyuncuları bünyesinde barındıran film, Amerikan müzikal komedisine övgü niteliğinde. Renkler, mizah ve müziğin baş döndüren birlikteliğinin sorumlusu ise Michel Legrand. Bu filmde kıvrak zekasına alışık olduğumuz Godard'ın en sıcak ve açık halini görebilirsiniz.

YARIN TEHLİKEDE /
ODDS AGAINST TOMORROW

İkisi birbirinden nefret eden üç adamın çaresizliklerinin ve bu çaresizliklerinin hırsızlığa dönüşmesin anlatıldığı Odds Agains Tomorrow, suç ve ırksal gerginlik ekseni etrafında dönen bir film. Modern Jazz Quartet'ten John Lewis'inin müziklerini bestelediği yapım, kara film sevenler için bulunmaz bir mücevher.

JAZZ ON A SUMMER'S DAY

1958 yılındaki Newport Jazz Festivali'nde çekilen görüntülerden oluşan bu belgesel şimdiye kadar yapılmış en iyi jazz filmlerden biri olarak gösteriliyor. Louis Armstrong ve Thelonius Monk gibi efsanelerin canlı performanslarının yer aldığı filmde 50'lerin jazz dünyasına konuk oluyoruz.

ASCENSEUR POUR L'ECHAFAUD

Ünlü Fransız yönetmen Louis Malle'in ilk filmi olan "Ascenseur Pour L'Echafaud" o dönemin öne çıkan kara filmlerden biri. Yasak aşkı sebebiyle kocasını öldürmek ve buna intihar süsü vermek isteyen bir kadının hikayesinin anlatıldığı filmde Jeanne Moreau ve Florence Carala oyunculuklarıyla öne çıkıyor. Paris'în büyüleyici görüntüleriyle Miles Davis'in müziklerinin birleştiği mutlaka izlenmesi gereken bir klasik.

JAZZLI BRUNCH /MODA TERAS

26 Eylül Pazar 11:00-15:00

Geçen yıl gördüğü büyük ilgi üzerine bu sene Akbank Jazz Festival'i kapsamında ikinci kez düzenlenen Jazzlı Brunch'ın konukları 2009 yılında temelleri Babylon Lounge'da atılan S&G Quartet. Saksofonda Barış Ertürk, gitarda Eylül Biçer, kontrbasta Baran Say ve davulda Tolgay Yılmaz'ın bulunduğu S&G Quartet, sevilen jazz parçalarına funk öğelerini de katarak yeniden yorumluyor. Moda Teras'ın eşsiz panoramik İstanbul manzarasında, açık büfe ve iyi müzikle, birden fazla duyunuzu aynı anda tatmin edeceksiniz. Festival kapsamında keyifli bir Pazar günü geçirip yenilenmek isteyenlerin kesinlikle kaçırmaması gereken bir etkinlik.

S&G Quartet:

Barış Ertürk (ts), Eylül Biçer (g), Baran Say (b), Tolgay Yılmaz (d).

Adres: Moda Teras Mektep Sokak No: 1 Moda - Kadıköy

Tel: 0216 338 70 40 - 449 18 86

JAZZLI BRUNCH /
MUTFAK SANATLARI AKADEMİSİ

03 Ekim Pazar // 11:00-15:00

Keyfine düşkün jazz severleri, Mutfak Sanatları Akademisi'nin bahçesinde geçirilecek, güzel bir Pazar günü bekliyor. Güne jazz orkestrasının büyülü notaları ve bol oksijen eşliğinde gerçekleştirilecek, zengin menülü bir brunch'la başlamak istiyorsanız, bu etkinliği kaçırmamanızı öneririz. Çikolata ve Jazz konsepti çerçevesinde Azouz'dan farklı çikolata sunumları da yapılacaktır.

Barış Ertürk (ts), Eylül Biçer (g), Baran Say (b), Tolgay Yılmaz (d).

Saat / 11.00 - 15.00

ATÖLYE /
MUTFAK SANATLARI AKADEMİSİ

Dünya Çikolata Şampiyonu Mickael Azouz ile "Çikolata ve Jazz Atölyesi"

03 Ekim Pazar /10:00-17:00

"Dünyanın En İyi Çikolata Uzmanı" unvanına sahip, Fransız Mutfak Akademisi onur üyesi Mickael Azouz, jazz severleri, Türkiye'nin mutfak okulu Mutfak Sanatları Akademisi' nde düzenlenecek olan atölyesine davet ediyor. Şimdiye kadar denenmemiş bir konsepte sahip olan "Çikolata ve Jazz Atölyesi", katılımcılarını çikolatanın büyülü dünyasına doğru eşsiz bir yolculuğa çıkaracak. Mickael Azouz'un özel çikolatalarının yapımına dair sırlarına ortak olmak isteyen jazz düşkünleri bu atölye çalışmasını kaçırmamalı.

Atölye I / Workshop I 10:00 - 13:00

Atölye II / Workshop II 14:00 - 17:00

JAZZLI BRUNCH /
AKBANK SANAT

10 Ekim Pazar 11:00-15:00

Tadı damağınızda kalacak lezzetler bu kez Jazzlı Brunch kapsamında Akbank Sanat'ın keyifli Kafe'sinde buluşuyor. Beyoğlu'nun merkezinde alternatif bir kaçış noktası sunan Akbank Sanat Kafe, jazz piyano eşliğinde gerçekleşecek olan güzel bir brunch için jazz severleri bekliyor.

KAMPÜSTE JAZZ

Sarp Maden 4

Kampüste Jazz'ın İstanbul ayağında Sarp Maden modern akustik jazz ekseninde her an değişen, sürprizlere açık bir performans için İstanbul'un üniversitelerini dolaşmaya hazırlanıyor. Türkiye'nin en yetenekli jazz gitaristlerinden Sarp Maden, şimdiye kadar bir çok jazz festivalinde sahne aldı ve yurtdışındaki birçok festivalde performans gösterdi.

Sarp Maden'e kampüste jazz performanlarında sahnede tenor saksofonda Engin Recepoğulları, kontrbasta Matt Hall ve davulda Derin Bayhan eşlik edecek.

Sarp Maden 4:

Engin Recepoğulları (ts), Matt Hall (b), Derin Bayhan (d), Sarp Maden (g).

Galatasaray Üniversitesi
04 Ekim Pazartesi 20:00
Aydın Doğan Oditoryumu
Sabancı Üniversitesi
05 Ekim Salı 20:00
Gösteri Merkezi Salonu
İstanbul Teknik Üniversitesi
06 Ekim Çarşamba 20:00
Maçka Mustafa Kemal Amfisi
Kadir Has Üniversitesi
07 Ekim Perşembe // 20:00
Eğitim ve Kültür Merkezi Salonu
Boğaziçi Üniversitesi
11 Ekim Pazartesi 20:00
Ayhan Şahenk Salonu
Bahçeşehir Üniversitesi
12 Ekim Salı 20:00
Fazıl Say Salonu

KAMPÜSTE JAZZ

Selen Gülün Trio

Dünyanın en prestijli okullarında usta isimlerle piyano ve kompozisyon çalışmaları yapan Selen Gülün, batılı eğitimini, bu toprakların ona kattığı ruh ile birleştiriyor ve ortaya oldukça etkileyici bir müzik çıkıyor. Kampüste Jazz kapsamında vereceği konserlerde kendisine elektro basta Patrick Zambonin, davulda ise Ediz Hafızoğlu eşlik ediyor. Selen Gülün Trio olarak funk, rock, pop ve Avrupa klasik müziğini jazz müziğiyle harmanladıkları geniş repertuarlarıyla, her zevkten müzikseverin kendinden bir şeyler bulabileceği performanslar sergiliyorlar.

Selen Gülün Trio:

Selen Gülün (p), Patrick Zambonin (b), Ediz Hafızoğlu (d).

Eskişehir Anadolu Üniversitesi
04 Ekim Pazartesi 20:00
Sinema Anadolu Salonu
Ankara Hacettepe Üniversitesi
05 Ekim Salı 20:00
Kültür Merkezi
İzmir Ege Üniversitesi
06 Ekim Çarşamba // 20:00
Konferans Salonu
İzmir Ekonomi Üniversitesi
07 Ekim Perşembe // 20:00
Kültür Sanat Evi
Gaziantep Üniversitesi
08 Ekim Cuma 20:00
Atatürk Kültür Merkezi Salonu

PLAK PAZARI

25 Eylül/02 Ekim // 12:00-18:00

25 Eylül ve 2 Ekim Cumartesi günleri 12.00-18.00 saatleri arasında Babylon Lounge'da gerçekleşecek Plak Pazarı'nda, ağırlıklı olarak jazz ve funk müzik plakları alınıp satılacak ya da değiş tokuş edilecek. Toplayın eski-yeni plaklarınızı, gelin pazar yerine, iyi müzikle dolu bir Cumartesi geçirin.

AYKUT USLUTEKİN FOTOĞRAF SERGİSİ

Akbank Jazz Festivali'nin 20. yılı kapsamında, 23 Eylül–12 Ekim tarihleri arasında, yıllardır çektiği festival fotoğraflarıyla tanınan Aykut Uslutekin'in bir sergisi gerçekleşecek. Sayısız jazz müzisyeninin fotoğrafını çeken ve kendisi de bir jazz tutkunu olan Uslutekin'in geniş koleksiyonundan seçilmiş, birbirinden özel fotoğraflar, festival süresince Cemal Reşit Rey Konser Salonu'nun fuayesinde sergilenecek.

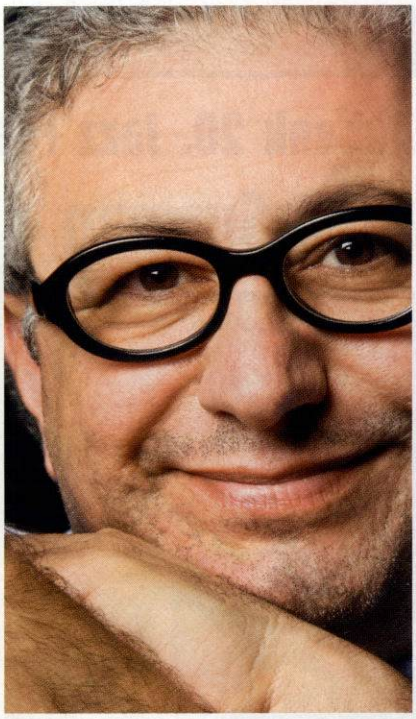

AKBANK SANAT KAFE'DE AKŞAMÜSTÜ JAZZ

25 Eylül/02 Ekim 18:00-19:30

Akbank 20. Jazz Festivali, keyifli bir akşamüstü geçirmek ve jazz müziğinin yeni yeteneklerini keşfetmek için bu yıl yine bir alternatif sunuyor. Akbank Sanat Kafe'de 25 Eylül ve 2 Ekim tarihlerinde, 18.00-19.30 saatleri arasında Türk jazzının genç yeteneklerini dinleyebilir, kendinizi 'jazz'a bırakıp günün yorgunluğunu atabilirsiniz.

"HER İNSAN, BİR DÜNYA"NIN EKİM AYI KONUĞU:

JAZZ DÜNYASININ ÖNEMLİ İSMİ HÜLYA TUNÇAĞ

Fotoğrafçı ve yazar **Merih Akoğul**'un hazırlayıp sunduğu "**Her İnsan Bir Dünya**" başlıklı etkinlikler dizisinin ekim ayında da devam ediyor. Merih Akoğul'un Ekim Ayı ilk konuğu jazz müziğinin gelişimine büyük katkılar sağlayan isimlerden **Hülya Tunçağ...**

Müzik yazarlığı ve eğitmenliğinin yanı sıra 40 yılı aşkın süredir hazırladığı müzik programlarıyla tanınan **Hülya Tunçağ**, 27 Ekim 2010, Çarşamba günü Akbank Sanat'ta gerçekleştirilecek etkinlikte Türkiye'de jazz müziğinin gelişimini katılımcılarla paylaşacak. Ücretsiz olarak gerçekleşecek etkinliği kaçırmayın!

ETKİNLİK:

Her İnsan Bir Dünya
Hazırlayan ve sunan: Merih Akoğul
Konuk: Hülya Tunçağ
Tarih : 27 Ekim 2010, Çarşamba
Saat : 19.00
Yer : Akbank Sanat

Sami Kısaoğlu
sami.kisaoglu@gmail.com

Akbank 20. Jazz Festivali'nde Meraklı Bir İngiliz Beyefendisi

John Surman

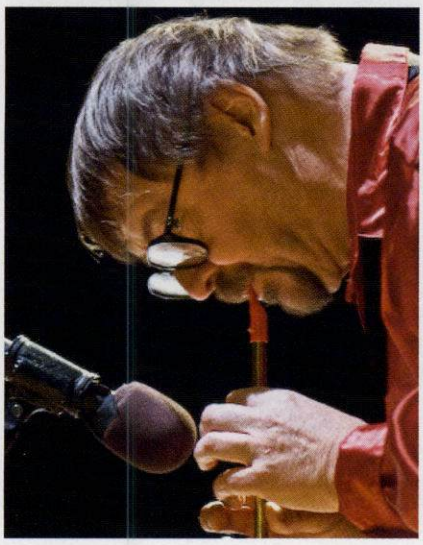

Geniş anlamı ile Avrupalı müzisyenlerin, jazz müziğinin temel öğeleri üzerine kendi kültürel köklerini, eski kıtanın ortaçağdan yirminci yüzyıla uzanan müzik geçmişini ve bireysel tecrübelerini ekleyerek oluşturdukları Avrupa jazz'ı fikri onlarca farklı kırılmaya tanıklık ederek 1960'ların sonundan günümüze ulaştı. 1960'ların son yıllarından itibaren Avrupa jazz sahnesi müzikal anlamda eşine az rastlanır bir rönesansı yaşarken, bugün adını çok iyi bildiğimiz onlarca müzisyenin ilk kayıtlarını yaptığı, ilk turnelerini gerçekleştirdiği yıllar olarak jazz tarihindeki yerini aldı. Arild Andersen, John Taylor, Tomasz Stanko, Jon Balke, Terje Rypdal, Bobo Stenson, Enrico Rava, Jon Christensen, Eberhard Weber, Jan Garbarek ve daha onlarca müzisyen yirminci yüzyılın üçüncü çeyreğine gelindiğinde çoktan kendilerine bir yer edinmiş ve isimlerini duyurmuşlardı. Bu dönemde Avrupa jazz sahnesinde kendine sağlam bir yer edinmeyi başaran müzisyenlerden biri de İngiliz multi-enstrümantalist John Surman idi. Başlangıçta Norveçli meslektaşı Jan Garbarek gibi John Coltrane ve Amerikan jazz'ından etkilenen Surman çok geçmeden kendi özgün sesini yaratmayı başardı. Bir röportajında "kulaklarım büyük ölçüde Mingus, Shepp, Ornette, Rollins ve Coltrane'in yaptıklarına odaklanmıştı" diyen Surman ilerleyen yıllarda yaşlı kıtanın müzikal topografyası ve tarih çizgisinde ileri ve geri giderek birçok müzik türünü keşfetme fırsatı buldu. Surman 1970'li ve 80'li yıllar boyunca olabildiğine çok boyutlu ve katmanlı bir müzikal gelişim gösterdi. Detaylarına ilerleyen satırlarda daha ayrıntılı olarak yer vermek istediğim bu gelişimin başlıca saç ayaklarını Surman'ın Ada Avrupası ve İskandinav halk müziklerine karşı olan ilgisi oluşturuyordu. Ortaçağ'dan rönesansa uzanan zaman diliminde yazılmış olan İngiliz kilise müziği eserleri ve minimal müziğin yenilenen akor dizileri de Surman'ın müzikal dilinin oluşumuna yön veren diğer etkenler arasında yer alıyordu.

Alman jazz eleştirmeni Joachim Ernst Berendt'in milyonlarca baskı yapmış Jazz Kitabı Ragtime'dan Fusion ve Sonrasına isimli çalışmasında Surman ile ilgili olarak aşağıdaki satırlara yer veriyor: "Serbest üsluba eğilimli müzisyenler arasında 1960'lı yıllarda uluslararası planda tanınan sadece iki baritoncu vardı: Sun Ra Arkestra'nın üyesi Pat Patrick ve Avrupa'da İngiliz John Surman. Surman Japon eleştirmenlerce o zamanlar "yeni jazz'ın en önemli baritoncusu" olarak nitelendirilmişti. Surman, 1970'li yılların başında soprano saksofona daha fazla önem verdi; ancak 1980'lerde yeniden baritona döndü. Çoşkulu glissandoları baş döndüren sound'u ile bariton saksofonun hep çok dar kabul edilen tonal sınırlarını, tenor çalış tarzının tiz bölgelerine ve ötesine kadar genişletti; sound'u üst perdelerde keskin ve soğukken, alt perdelerde yumuşak, sıcak ve dolgundu".

Geride kalan son kırk yıla dönüp baktığımızda; Surman'ın jazz tarihinin görmüş olduğu en cesur bariton saksofon müzisyenlerinden biri olduğunu görürüz. Artık altmışlı yaşlarının ortalarında olan bu İngiliz beyefendisi baritonun adeta o kükreyen sesine korkusuzca kendi müziğinde yeniden hayat verirken, bu enstrümanın solo yorumculuğuna dair tüm limitleri zorlar. Surman sadece baritonun ses skalasını genişletmekle kalmaz sanatçı her albümünde yeni bir maceraya girişir ve kendini her defasında bir adım öteye taşır. 1979'da ECM için kaydettiği ilk albümden bugüne her defasında farklı müzikal renkler yaratmayı başaran Surman şüphesiz bu firmanın katalogunda en fazla kaydı yer alan isimlerden biridir.

İlk Dönem ve ECM ile İlk Flört

Filmi biraz başa alıp Surman'ın kariyerinin ilk dönemlerine gidecek olursak, onun ilk olarak The Trio isimli toplulukta adını duyurmaya başladığını görürüz. 1970'lerin ortalarında en erken tarihli saksofon topluluklarından biri olan S.O.S'i kuran Surman bu dönemde Ronnie Scott, John McLaughlin, Albert Mangelsdorff gibi Avrupalı müzisyenler ile çalışır. 1976'da the Trio grubunda birlikte çalıştığı Amerikalı kontrbasçı Barre Phillips'in Mountainscapes albümünde yer alarak, otuz yılı aşkın bir süredir ECM ile sürdürdüğü dirsek temasına başlayan Surman, bu firmadan kendi adını taşıyan ilk albümünü ise 1979 yılında kaydeder. Upon Reflection ismini taşıyan bu kayıt ile beraber çok yönlü müzisyen kimliğini ön plana çıkarmaya başlayan Surman albümde saksofonların yanısıra bas klarnet ve synthesizer da çalıyordu. İngiliz folklorundan yalın ve zarif ezgiler taşıyan albümde Surman'ın eserlerinin armonik ve melodik yapılarını desteklemek amacıyla synthesizerda birbirini tekrar eden minimalist akorlara yer veriyordu. "Prelude and Rustic Dance" isimli parçada tamamen nefeslilerden oluşan bir performans sergileyen Surman, bu albüm ile beraber ilerleyen yıllarda da tek başına kaydettiği albümlerde sıklıkla kullana-

cak olduğu üstüste kayıt konusunun ipuçlarını veriyordu. Upon Reflection ile başlayan tek kişilik albümler dizisine, Withholding Pattern (1984), Private City (1987), Road To Saint Ives (1990) ile devam eden Surman özellikle Private City albümü ile jazz çevrelerinde ününü arttırıyor, adından daha fazla söz ettiriyordu.

Müzikal Ortaklıklar: Karin Krog, Jack DeJohnette

Hiç şüphesiz Surman'ın stüdyo ve sahne projelerinde çalışmış olduğu müzisyenlerle, birlikte üretmiş olduğu çalışmaların her biri ayrı bir yazı konusu olabilecek genişliktedir. Kariyerinin erken dönemlerindeki ilgi ve meraklarını gün geçtikçe genişleten Surman, sadece ilgi alanları doğrultusundaki projelerle sınırlı kalmamış ECM'ın katalogundaki birçok sanatçının albüm ve sahne projelerine de konuk olmuştur. Hilliard Ensemble'ın eski tenor sesi John Potter'ın John Dowland projelerine soprano saksofonu ve bas klarneti ile katılan Surman, Tunuslu udi Anouar Brahem ve Dave Holland ile Thimar (1997) albümünü gerçekleştirir. Surman'ın İskandinav folkloruna karşı olan ilgisi onu her daim bu coğrafyaya yakın tutarken yeni müzikal ortaklıkların gelişmesine de neden olmuştur. Atlantik Okyanusunun diğer kıyısında Archie Shepp ile gerçekleştirmiş olduğu ikili kayıtlar ile de tanınan Norveç'in efsane sesi Karin Krog ile kariyerinin farklı dönemlerinde çalışma fırsatı bulan Surman bu şarkıcı ile Kuzey folklorik müzikleri üzerine ikili projeler gerçekleştir. Such Winters of Memory (1982) albümü ile başlayan Surman & Krog işbirliği ilerleyen yıllarda Terje Rpydal'in de dahil olduğu Nordic Quartet (1994) albümü ile devam eder.

İlerleyen yıllarda Karin Krog ile olan sanatsal ortaklığını duygusal bir zemine taşıyarak sanatçı ile evlenen ve bir süredir Oslo'da yaşamakta olan Surman'ın kariyerinde Jack DeJohnette'nin de ayrı bir yeri vardır. Davulda postmodern üslubun "baba"sı olarak selamlanan DeJohnette ile duo olarak ilk kez The Amazing Adventures of Simon Simon (1981) albümü için stüdyoya giren Surman'ın DeJohnette ile olan dostluğu otuzbeş yıl önceye uzanır. İkilinin yolları ilk olarak 1968 yılında DeJohnette'nin Bill Evans'ın triosunda çaldığı dönemde keşişir. O dönemde Ronnie Scott's Club'da bir jam session ile başlayan Surman DeJohnette dostluğu, Surman'ın 1974'de bir süreliğine New York'a taşındığı dönemde de devam eder. Karl Berger's Creative Music Studio oluşumunda birlikte dersler veren Surman ve DeJohnette ilerleyen yıllarda Invisible Nature (2000) ve Free and Equal (2001) albümleri için yeniden kayıt odasına girerler. Surman, müziğe ilk piyanist olarak başlayan ve piyanist olarak kayıtlar gerçekleştiren DeJohnette ile son olarak 2008 yılında (John Abercrombie, Drew Gross) Brewster's Rooster albümünü kaydeder. 1980'ler ve sonrasındaki on yıllık dönemde John Taylor, Tony Oxley, Kenny Wheeler, Elvin Jones, Paul Bley, Bill Frisell, Miroslav Vitous, Gil Evans, Tomasz Stańko, Paul Motian gibi her biri jazz tarihinde ayrı bir yere sahip, birçok isim ile çalışan Surman sahne çalışmalarının yanısıra, sahne sanatları için de müzik yazmayı ihmal etmez. Amerikalı dansçı ve koreograf Carolyn Carlson ile olan işbirliğinin yanısıra, Avrupa'dan da çeşitli dans toplulukları için müzikler yazan Surman'ın bestelediği müzikler arasında hiç şüphesiz en ünlü olan Sadlers Wells Royal Ballet için yazmış olduğu Private City eseridir. Aynı isim ile ECM'den çıkan albüm Surman'ın en ilginç ve beğenilen albümlerinden biridir.

Surman'ın kariyerinin son on yıllık döneminde belirgin bir şekilde ön plana çıkan fikirlerden biri de müzisyenin yaylı çalgılar ile doğaçlama müziğin bir arada var olabileceği çalışmalara göstermiş olduğu ilgidir. İlk olarak on yıl önce Chris Laurence (kontrbas) ve Trans4mation yaylı dörtlüsü ile Coruscating albümünü gerçekleştiren Surman, bu ekip ile 2007 yılında birkez daha stüdyoya girerek The Spaces in Between albümünü kaydeder. Tamamı Surman'ın bestelerinden oluşan The Spaces in Between albümü her ne kadar yaylılar sound'unun ön planda olduğu bir çalışma gibi gözükse de, her notasında Surman'ın İskandinav folklorüne olan ilgisini inceden inceye hissettirdiği bir çalışmadır. Yaylılar tarafında birkaç parçada armonik yapı olarak neredeyse klasik dönem akor kurulumlarına ve cümle yapılarına yer vermiş olan Surman özellikle bariton ve soprona saksofonlarda çaldığı sololarla bu klasik düzenin çok ötesinde geçer...

Jazz doğası gereği özellikle yirminci yüzyılın ikinci yarısından bu yana çok yönlü ve çok odaklı bir müzik ola gelmiştir. Bu çok yönlülük içinde çok az müzisyen Surman kadar engin bir hayal gücüne sahip olmuş ve birbirlerinden böylesine farklı sesleri bir araya getirerek kendi sesinin bir parçası kılmıştır. Hiç şüphesiz Surman'ı biricikleştiren en önemli noktalardan biri budur. İşte sadece bu nedenle bile Surman için 24 Eylül akşamı Aya İrini Müzesin'de olmaya değer.

Not: Akbank 20. Jazz Festivali'nde de Chris Laurence ve Trans4mation topluluğunun üyeleri ile Aya İrini Müzesi'nde sahne alacak olan Surman ağırlıklı olarak The Spaces in Between albümünden oluşan bir repertuarı seslendiriyor olacak.

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

Salon

Yeni Sezona Hızlı Giriyor

İstanbul kültür sanat hayatının önemli performans merkezlerinden Salon, yeni sezonda yoğun bir programla İstanbullu sanatseverlerle buluşmaya hazırlanıyor. İKSV binasında yer alan Salon yenilenen tasarımıyla, 25 Eylül'de seyircilerine kapılarını yeniden açıyor.

Marcus Miller

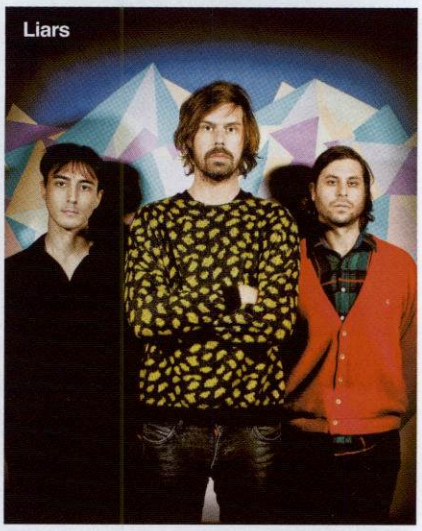
Liars

Jimi Tenor, Tony Allen

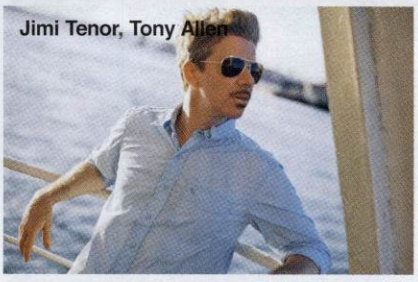
Jimi Tenor, Tony Allen

Açıldığı günden itibaren İstanbullu sanatseverlerden büyük ilgi gören performans mekânı **Salon**, yeni sezon için **Cem Sorguç** (**CM Mimarlık**) önderliğine yeniden tasarlandı. Yenilenmiş tasarımıyla **25 Eylül Cumartesi** günü kapılarını açacak olan **Salon**, yeni sezonda da klasik, jazz, rock, alternatif ve dünya müziği konserleri ve tiyatro-dans gösterilerinin yanı sıra edebiyat etkinlikleri, panel ve konferanslara da ev sahipliği yapmaya devam edecek.

Salon yeni sezona, jazz'ın önemli triolarından **Medeski, Martin & Wood**'un **25 Eylül Cumartesi** akşamı **saat 22.00** ve **26 Eylül Pazar** akşamı **saat 21.00**'de vereceği iki konserle merhaba diyecek. Tuşlu çalgılarda **John Medeski**, vurmalılarda **Billy Martin** ve basta **Chris Wood**'dan oluşan **Medeski, Martin & Wood**, İstanbullu hayranlarıyla uzun bir aradan sonra ilk kez bu konserde buluşacak.

Salon sezonu açar açmaz **Akbank Jazz Festivali** kapsamında gerçekleştirilecek iki özel konsere de ev sahipliği yapacak. **Baki Duyarlar Onq Band 29 Eylül Çarşamba** akşamı **saat 20.30**'da, **Oğuz Büyükberber, Simon Nabatov** ve **Gerry Hemingway** ise **6 Ekim Çarşamba** akşamı **saat 20.30**'da Salon'da sahne alacak. Salon'da jazz keyfi Türkiye jazz'ının en önemli isimlerinden, piyanist **Ayşe Tütüncü** ve **Elektrik Band 16 Ekim Cumartesi** gecesi **saat 22.00**'de vereceği konserle devam edecek. Deneysel rock'tan yola çıkarak jazz, saykadelik soul ve funk'a varan **Jimi Tenor** ve Afrobeat davul geleneğinin yaratıcılarından efsanevi **Tony Allen**'ın **22 Ekim Cuma** gecesi **saat 22.30**'da birlikte vereceği konserse jazz severlerin kaçırmaması gereken konserlerden...

Salon takipçileri, Eylül ve Ekim ayları boyunca indie ve elektronik müziğe de doyacaklar. **8 Ekim Cuma** akşamı **saat 22.30**'da sahne alacak olan **Lali Puna** ve **9 Ekim Cumartesi** gecesi **saat 22.30**'da sahne alacak olan **The Notwist**, seneler süren aradan sonra İstanbullu sevenleriyle Salon'da buluşacak. **15 Ekim Cuma** gecesi **saat 22.30**'da Fransız elektronik müzik sahnesinin en heyecan verici topluluklarından **Ez3kiel**, **21 Ekim Perşembe** gecesi **saat 22.00**'de ise son albümü yayımlandığından bu yana İstanbul'daki ilk konserini verecek olan **Brazzaville**, Salon'un konuğu olacak.

Salon'la birlikte geri dönen **Phonem by Miller** konser serisinin yeni sezondaki ilk konuğu, alternatif müzik tutkunlarının uzun süredir merakla bekledikleri **Liars**... Son albümleri *Sisterworld*'le, Pitchfork'un en iyi yeni albümler listesine giren New York'lu ekip, **23 Ekim Cumartesi** akşamı **saat 22.30**'da Salon'da sahne alacak.

Marcus Miller "Tutu Revisited" Günümüzün en etkili müzisyenlerinden, efsanevi basçı, yapımcı ve müzisyen Marcus Miller, "Tutu Revisited" projesiyle, iki gün üst üste Salon'da! Marcus Miller, trompetin benzersiz efsanesi Miles Davis kendisini grubunda çalmaya davet ettiğinde yalnızca yirmi bir yaşındaydı. Daha otuzuna basmadan Davis'in en etkili albümlerinden Tutu'nun yapımcısı olmuş, üstelik albümdeki neredeyse tüm parçaların bestelerine de imzasını atmıştı. Miles Davis'in 80'ler sonundaki müzikal çizgisine yön veren ve adıyla Güney Afrika'nın en önemli din adamları ve aktivistlerinden Nobel Barış Ödülü sahibi Başpiskopos Desmond Tutu'ya bir saygı duruşu niteliği taşıyan bu albüm, kategorilere sığmayan güçlü sound'uyla bugün jazz tarihinin en önemli kayıtları arasında sayılıyor. İstanbul'da verdiği her konserle müzikseverlere müthiş mutluluklar yaşatan Marcus Miller, gözümüzün önünde Miles Davis'in müziğini yeniden keşfe çıkıyor. Ne şanslıyız ki bu yolculukta ona eşlik etmek için yapmamız gereken tek şey, kendisiyle 26, 27 Ekim tarihlerinde Salon'da buluşmak.

Hemen arayın,
adresinize
yollayalım

Şehrin içine girin ve kaybolun, İstanbul en özel sırlarını paylaşacak sizlerle...

İstanbul Hakkında Her Şey

Saffet Emre Tonguç ve Pat Yale

Yedi ödüllü gezgin Türk tarihçi **Saffet Emre Tonguç** ile on yıl boyunca dünyanın en ünlü rehber kitaplarından Lonely Planet Türkiye'nin editörlüğünü yapmış İngiliz seyahat yazarı **Pat Yale**'in kaleminden bugüne kadar yazılmış en kapsamlı, en güncel ve en zengin görsel içeriğe sahip İstanbul kitabı...

Arka planı ve tarihsel boyutu ile İstanbul'un tüm tarihi ve kültürel değerlerini gözler önüne seren kitap; 3000 fotoğraf, illüstrasyon, harita, gravür ve minyatür ile şehirdeki restoran, kafe, bar, dükkan, otel, hostel, gece kulübü ve hamam gibi 2000'e yakın mekanı da tanıtıyor.

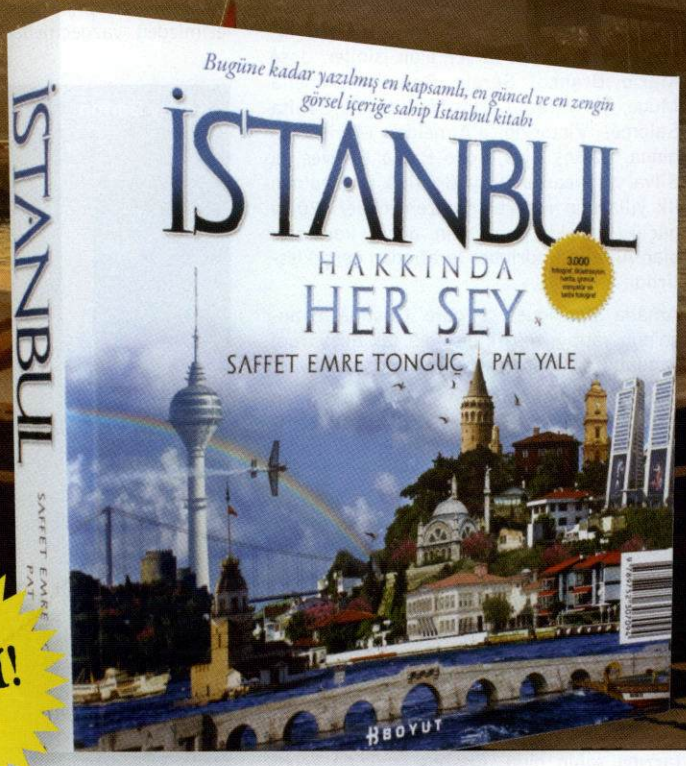

ÇIKTI!

BOYUT

www.boyutstore.com

Kültür Ürünleri Danışma Hattı

0212 444 53 53

Sümeyra Gümrah Teltik
sgumrah@kultursanat.org

CRR'de yeni sezon...

Cemal Reşit Rey Konser Salonu 11 Ekim'de müzikseverlere merhaba diyor. Ekim, Kasım ve Aralık ayında gerçekleşecek konserler nefes kesici... Oldukça renkli bir repertuarla herkesin hoşlanacağı konserlere ev sahipliği yapacak.

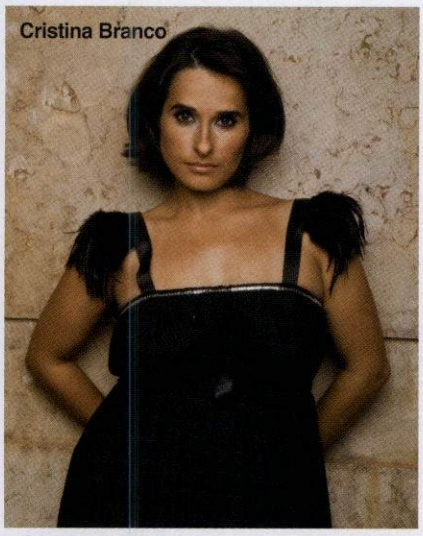
Cristina Branco

19 Ekim

Cristina Branco - Kronos

2009 Mart ayında "Kronos" albümü piyasaya çıkan Cristina Branco, bu projesi ile 19 Ekimde CRR salonlarında sahne alacak.

Sanatçı "zaman teması" üzerinde pek çok değişik müzisyenden aldığı besteleri ortak bir noktada birleştirdi. Sanatçının onuncu albümü olan Kronos'ta yer alan isimler: José Mário Branco, Sérgio Godinho, Amélia Muge, Rui Veloso/Carlos Tê, Vitorino, Janita Salomé, Victorino d'Almeida, Mário Laginha, Carlos Bica, João Paulo Esteves da Silva ve Ricardo Dias. Cristina Branco'nun ilk yıllarının repertuar düzenlemeleri 20.yy güçlü Portekiz müziğinin güçlü karakteri olan Amália Rodrigues tarafından gerçekleştirildi.

Amália Rodrigues 'e göre Cristina Branco'nun yaptığı müzik ile ilgili tek bir yorum yapılabilir: "fadoyu soluyan ve yaşayan".

Çocukluğundan itibaren büyükbabasından dinlediği bazı fado eserler vardı ancak Cristina dinlediği bu ezgilerin bir gün onun kaderini değiştireceğini düşünmemişti. 18. yaş gününde büyükbabası tarafından hediye edilen fado müzik kaydı onun yaşamını değiştirdi. Bütün bu olaylar, Amsterdam'da ilk sahne almasından birkaç ay önce gerçekleşti. Cristina, fadoyu asla yaşamının belirli bir döneminde ilgilendiği bir uğraş olarak görmedi. Fado, onun için bir kaderdi.

Cristina, kendi oluşturduğu müzik tarzında ses, şiirsellik ve müziği kendi duygularıyla birleştirdi. Böylelikle kendine özgü bir müzik tarzına sahip oldu. Cristina, müziğe kendi kattığı orijinalliği ile hitap etti ve müziğin gelenekselliğine ve orijinalliğine yeni bir hayat tarzı ekledi.

Sanatçı, "Cristina Branco, Live in Holland" adıyla 25 Nisan 1996 tarihinde vermiş olduğu 2 konser kaydını albüm halinde piyasaya sundu. İlk etapta 1000 kopyası basıldı ve hızla tükendi. Beraberinde 9 alt baskısı gerçekleşti ve toplamda 5000 adetlik bir satış rakamına ulaştı.

27 Ekim

Otantikten Caza

Taşkın Doğanışık Project & All Star Jazz Band

Anadolu asırlardır kültürümüzün en önemli hazinelerinden biri olan müziğimize ev sahipliği yapmıştır. Neredeyse insan yaşamına ait her konuya bir türkü yakılmış, bu türküler kulaktan kulağa yayılan, geçmişten geleceğe uzanan bir köprü olmuşlardır. Bu serüven içinde zaman zaman farklı form, armoni, ve ritmik öğelerle tanışan halk müziğimiz, Türk müziğimizin Dünya müziği olma yolunda attığı adımların önemli bir parçası olmuştur.

"Otantikten Caza Türkülerimiz" konseri bu serüvenin başlangıç ve geldiği noktalar arasında bir yolculuğu simgelemekte, öz değerlerimizden vazgeçmeden müziğimizi farklı boyutlara taşımayı hedeflemektedir.

Bu proje, alanlarında virtüöz olan birçok enstrüman ve ses icracısını bir araya getirecektir.

Sanatçı Öğretim Görevlisi Taşkın Doğanışık'ın Sanat Yönetmenliği'nde, Dr.Nail Yavuzoğlu'nun düzenlemeleriyle, kişisel uslup ve tınılarla zenginleşmiş bir birliktelik müzikseverlerle buluşacaktır.

All Star Jazz Band

Nail Yavuzoğlu (comp, p)

Nezih Yeşilnil (b)

Ediz Hafızoğlu (d)

Levent Altındağ (ss, ts)

Meriç Demirkol (as)

Serdar Barçın (as)

Şenova Ülker (tp, flt)

Halil İbrahim Işık (tp)

Emre Kayhan (tb)

30 Ekim

Kenny Barron

The Los Angles Times'ın belirttiği gibi dünyanın en iyi jazz piyanistlerinden birisi olan Kenny Barron, izleyicileri eşsiz yeteneği ile

Kenny Barron

CRR Program

19 Ekim Christina Branco
25 Ekim – Mutlu Torun & Neşet Ruacan
27 Ekim Otantik Caz
09 Kasım Saksofon Summit
21 Kasım Manhattan Transfer
27 Kasım Cuba & Mali Project
30 Kasım Terem Quartet
4-5 Aralık Jazz in Flamenco
13 Aralık Erkan Oğur & Derya Türkan

Manhattan Transfer

izleyicileri büyülerken, bir yandan da dokunaklı melodiler ile izleyicilerin karşısında sahne aldı.

Jazz Weekly tarafından tüm zamanların en coşkulu piyanisti olarak adlandırıldı.

Ünlü jazz piyanisti Kenny Barron, pek çok ünlü sanatçının doğum yeri olan Philadelphia'da 1943 yılında dünyaya geldi. İlk defa profesyonel olarak Mel Melvin'in orkestrasında sahne aldı. 19 yaşındayken Kenny Barron, New York'a taşındı ve 1962 yılında Dizzy Gillespie'nin grubuna katıldı. 1970 lerde Yusef Lateef ile çalışan sanatçı, üniversite eğitimine Empire State College'da devam etti. 1973 yılında müzik profesörü olarak Rutgers Üniversitesi'nde göreve başladı. 2000 yılına kadar David Sanchez, Terence Blanchard ve Regina Bell gibi pek çok yetenekli öğrenci yetiştirdi.

1974 yılındaki ilk albümü "Sunset To Dawn"ın ardından günümüze kadar süregelen 40'ın üzerinde kayıtta pek çok ünlü sanatçı ile birlikte yer aldı. 2005 yılında American Jazz Hall of Fame tarafından MAC, yaşam boyu başarı ödülüne layık görüldü. Jazz Gazetecileri Birliği tarafından 6 defa en iyi jazz piyanisti dalında aday gösterildi. 2001'de prestijli "Jazz Par International Jazz Award" Uluslar arası Jazz Par Ödülünde finalist oldu.

9 Kasım

Saxaphone Summit

Saksofon Summit, kendi zamanlarının en büyük jazz saksofon sanatçıları **Michael Brecker**, **Dave Liebman** ve **Joe Lovano** tarafından 1990'ların ortalarında jazz'ın merkezinden farklı noktalarının keşfedilmesi düşüncesiyle kuruldu. Grup, debut albümleri ***Gathering of Spirits***'i 2004 yılında çıkardı. **JazzTimes** tarafından albüm başarılı bulundu. Ünlü alışveriş sitesi amazon.com tarafından aynı albüm 1960 ların **John Coltrane**'i çağrıştırdığı belirtildi.

2007'lerin başında **Michael Brecker**'ın ölümünden sonra 3 Haziran 2008 'de Coltrane'in yolundan devam ederek ***Seraphic Light*** adlı albümleri piyasaya çıktı.

Sanatçılar Brecker'ın anısına adanan "Seraphic Light" Projesi ile CRR'de olacaklar.

21 Kasım

Manhattan Transfer

Grammy ödüllü tanınmış topluluk `The Manhattan Transfer`, jazz müziğinin ünlü topluluğu 1972 yılında kuruldu ve ilk albümünü Atlantic Records`dan 1975`te çıkardı. Kısa sürede Amerika`nın yanı sıra tüm dünyada tanınan grup, Avrupa`da da en çok dinlenen topluluklar arasına girdi. Topluluğun 1982 yılında, kaybettiğimiz ünlü müzik prodüktörü Arif Mardin`in desteğiyle çıkardığı `Vocalese` adlı albümü, tam 12 dalda Grammy ödülüne aday gösterildi. Şimdiye kadar 8 Grammy ödülü kazanan topluluk, ilk ödülünü 1978 yılında almıştı. The Manhattan Transfer, 1981 yılında hem pop hem de jazz dalında aynı sene ödül alan ilk grup olarak dünya müzik tarihine geçti. En son 2006'da Çeşme'de konserler veren grubu tekrar istanbul'da dinlemek büyük keyif olacak.

30 Kasım

Terem Quartet

Ödüllü Rus balalayka grubu Terem dörtlüsü CRR'de ilginç bir konser verecek.

Andrey Konstantinov (soprano domra)

Alexey Barshchev (alto domra)

Andrey Smirnov (bas balalayka)

Mikhail Dzyudze (bas balalayka)

Terem Quartet

Zuhal Focan
focan@focanjazz.com

İş Sanat
issanat.com.tr

İş Sanat'ın yeni sezon sürprizleri...

İş Sanat her yıl olduğu gibi bu yıl da nefes kesen konserleri ile yeni sezona Kasım ayında başlıyor. Jazz severlerin heyecanla bekledikleri, her zaman seçkin müzisyen programları ile izlenmezse olmaz konserler sizleri bekliyor.

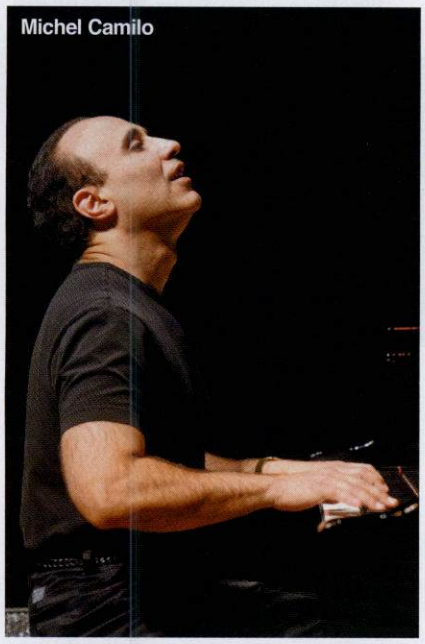
Michel Camilo

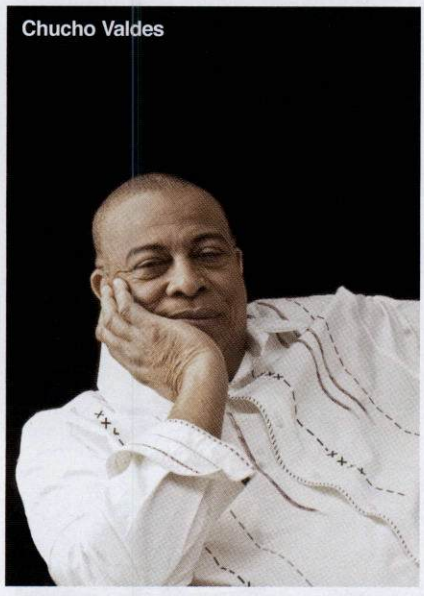
Chucho Valdes

13 Kasım Jazz'ın Ustaları

Michel Camilo & Chucho Valdes - piano masters

Çeşitli aralarla da olsa ülkemizi ziyaret eden Michel Camilo bu yıl Chucho Valdes ile piyano masters projesiyle İş Sanat'a geliyorlar. Daha önce dergimizde yer verdiğimiz sanatçıları hatırlamak adına kısaca müzikal yaşamların yer vermekte fayda var diye düşündük.

Piyanist ve besteci Michel Camilo 1954 yılında Santo Domingo, Dominik Cumhuriyeti'nde doğdu. 5 yaşında ilk şarkısını besteleyen Camilo, sonrasında da 13 yıl National Conservatory'de okudu. 16 yaşında ise Ulusal Senfoni Orkestrası'nın bir üyesi oldu.

Müzikal ufkunu genişletme amacıyla 1979 yılında New York'a giden sanatçı Mannes ve Juilliard School of Music'te çalışmalarını sürdürdü. Camilo'nun ilk iki albümünün adları "Why Not?" ve "Suntan/In Trio".

Camilo, Carnegie Hall'deki başlangıcını, 1985 yılında triosu ile birlikte yaptı. Bu olaydan sonra seçkin bir müzisyen olarak Birleşik Devletler'de, Karayipler'de, Japonya'da ve Avrupa'da sahne aldı. 1987'nin Aralık ayında National Symphony Orchestra of the Dominican Republic'ten; Rimsky-Korsakoff, Beethoven, Dvorak ve Camilo'nun kendi çalışması olan (ve bir de Emmy ödülü kazanan) The Goodwill Games Theme'in yer aldığı bir resitalde orkestra şefi olması için teklif aldı. Aynı yıl, memleketi olan Dominik Cumhuriyeti'nde düzenlenen Heineken Jazz Festivali'nde müzikal direktör olarak rol aldı ve bu görevi 1992'ye kadar sürdürdü.

Camilo, 1988 yılında Sony Music etiketi altında, kendi adını taşıyan ilk albümünü çıkardı. Albüm kısa sürede başarılı oldu ve ard arda 8 hafta en iyi jazz albümü sıralamasında ilk sıradaki yerini korudu. Bir sonraki albümü "On Fire" bilboardlarda yılın en iyi üç jazz albümü kategorisinde kendine yer buldu. 1990 yılında çıkardığı "On The Other Hand" albümü de ilk on içerisinde yer aldı. Bu üç albüm de radyolardaki canlı yayınlarda çalınan albümler arasında zirvede kalmasını bildi.

Kendi bestesi olan "Caribe", piyanist Katia ve Marielle Lebeque ile efsanevi Dizzy Gillespie tarafından 1991 yılında yorumlandı. Camilo'nun "Rhapsody for Two Pianos and Orchestra" eseri Philharmonia Orchestra tarafından seslendirildi. 1993 yılında Gavin ve Billboard dergileri Camilo'nun "Rendezvous" albümünü yılın en iyi jazz albümlerleri kategorisine dahil ettiler.

1998'de Kennedy Center'daki ilk "Latin-Caribbean Music Festival"de yardımcı direktör olarak görev aldı. Direktör görevinin yanı sıra bu festivalde trio'su ve büyük orkestrası ile konser verdi. Aynı yıl içerisinde Leonard Slatkin tarafından yönetilen National Symphony Orchestra ile birlikte, yazmış olduğu piyano konçertosunun dünya prömiyerine katıldı.

Bir sonraki yıl, Chucho Valdés ile turneye çıktı ve Cleveland Senfoni Orkestrası ile sahne aldı.

Yoğun programına karşın, pek çok İspanyol filmi için de müzik yaptı ve bu alanda da ödüle layık görüldü. 1992 yılında Dominik Hükümeti tarafından kendisine "Knight of the Heraldic Order of Christopher Columbus" ünvanı verildi.

2000 yılında gitarist Tomatito ile birlikte yaptığı "Spain" albümü verilen ilk Latin Grammy Ödülleri'nde en iyi Latin Jazz albümü ödülüne layık görüldü. Aynı sene New Jersey Chamber Society ve özel misafirleri Paquito D'Rivera ile birlikte bir konser verdi.

2001 yılında Oscar ödüllü Spaniard Fernando Trueba tarafından yönetilen ve bir Latin jazz filmi olan Calle 54'ün soundtrack albümünde yer aldı. Bir besteci ve piyanist olarak gerçekleştirdiklerine ek olarak, New York University, Berklee School of Music, MIT, William Paterson College (New Jersey) ve Puerto Rico Conservatory gibi okulların da içinde bulunduğu Avrupa ve ABD çapında çeşitli festival, üniversite ve kolejlerde konferans ve dinleti etkinlikleri gerçekleştirdi.

2001 Kasımında Dominik Cumhuriyeti başkanı tarafından en yüksek onur ödülü olan "Silver Cross of the Order of Duarte, Sanchez & Mella"ya layık görüldü.

Chucho Valdes'le birlikte çalacak olan Michel Camilo, göz kamaştırıcı piyano tekniği ve Karayip ritimlerini jazz armonileriyle birleştirdiği besteleriyle tanınıyor. Etkilediği isimler arasında Art Tatum'dan Oscar Peterson'a, McCoy Tyner'dan Chic Corea'ya, Bill Evans'dan Ahmad Jamal'a, Sonny Clark'tan Keith Jarrett'a, jazz dünyasının tanınmış müzisyenleri yer alıyor. Jazz'ın köklerini, Karayip ritimlerini ve gençken aldığı klasik müzik eğitimini harmanlayarak bestelediği ve çaldığı her notaya kendi damgasını vuran bir müzisyen Michel Camilo.

Time dergisinin "dünyanın en büyük piyanistlerinden biri" diye tanımladığı Chucho Valdes, Küba'nın en tanınmış jazz müzisyeni. Küba'daki Afrika dini geleneklerinin ritimlerini çalmasının yanı sıra, klasikleri de kusursuz bir teknikle yorumlayan Valdes, bütün müzik tarzlarını kucaklayan bilgisini, performansına yansıtmasını bilen bir virtüoz olarak kabul ediliyor.

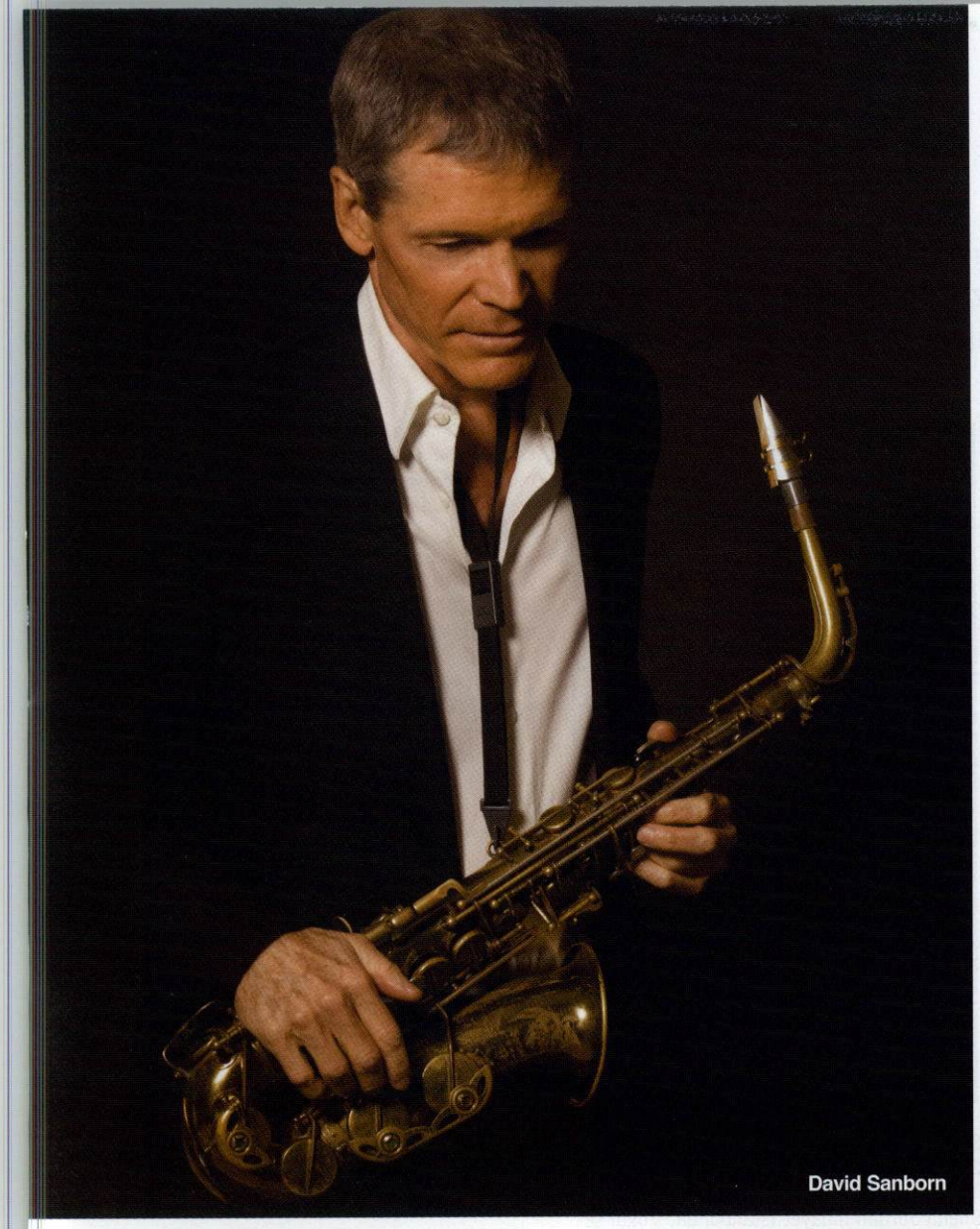
David Sanborn

26 Kasım Jazz'ın Ustaları

David Sanborn Trio

Son olarak İstanbul Jazz Festivali'nde 2005 yılında çalan Sanborn bu kez üçlüsü ile İş Sanat'da!

16 Aralık Jazz'ın Ustaları

David Murray Cuban Ensemble feat. Omara Portuondo

"Nat King Cole Şarkıları"

David Murray beste, yöneten, tenor saksofon

Omara Portuondo (vo)

Roman Filiu (as)

Ariel Bringuez (ts)

Mario Morejon (tp)

Eldipio Chapotin (tp)

Denis Cuni (tb)

Abraham Mansfarroll (conga)

Reinier Elizarde (b)

Pepe Rivero (p)

Georvis Pico (d)

Nat King Cole'un hem arkadaşı hem de menajerliğini yapan Gastel'in önerisiyle, David Murray'nin 9 Kübalı müzisyenden oluşan grubuyla Latin Amerika'da kayıt edilip bir de CD'ye dönüşen, Nat King Cole'un latin repertuarını seslendiren orkestra İstanbul'da.

Projenin temel amacı, sanatçının özgün düzenlemelerinin esasını bozmadan, yeni bir ilham kaynağı oluşturacak şekilde, yeni bir ruh anlayışıyla icrasını sağlamak.

David Murray'nin saksofonu Nat King Cole'un orijinal albümünün sihrini aynen geri getirmek amacıyla değil, bırakılan mirası büyük bir saygı ile yeniden yorumlamasıyla, yepyeni ve özgün bir ton anlayışıyla ile ortaya çıkmaktadır.

Omara Portuondo

Bu ritmik ve armonik topluluğun müzikal yapısı ile ortaya koyduğu çalışmalar yeni bir jazz anlayışı vasıtasıyla daha sonra Cole'un yaptığı işleri daha geniş kitlelere taşıyacaktır.

David Murray ve Orkestrası bu yeniden yorumlarıyla Cole'un müziği ve dinleyicileri ile aralarında kültürel diyaloğu sağlamayı hedef almışlardır.

Farklı müzikal eğilimlerin bir karışımı olarak değerlendirdiğimizde ise, Murray'nin müziğinin latin müziğine kusursuz bir şekilde entegre olduğu gözlemlenir. Oldukça karmaşık olan müziğini kusursuz emprovizasyonun yanısıra grup etkileşimine açık bir orkestra ile yönetmedeki ustalığını da sergilemektedir.

Orkestra düzeni de farklı enstrüman seçimi ile kendini gösterir. Nefesli sazlara dayanan orkestrada trombonlar, trompet ve bariton saksofon yer alıyor. Alışılagelmemiş bu enstrüman seçimi David Murray'nin müzikal kişiliğinin de göstergesidir.

David Murray orkestra şefi olarak kendi müzikal uygulamalarının merkezinde, Nat King Cole repertuarının ötesinde emprovizasyona dayalı açık ve gelişen bir müzik ortaya koymaktadır.

Omara Portuondo'nun da katılımıyla muhteşem bir konser izleyeceğimiz kesin...

David Murray

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

İstanbul Jazz Center

İstanbul'un iki jazz kulübünden biri olan İstanbul Jazz Center bu yıl yine jazz dünyasının önemli isimlerini sahnesine davet ediyor.

Mario Parmisano Trio
1-2 Ekim 2010
Mario Parmisano (keyb)
Jorge Oss (b)
Lucas Canel (d)

http://www.marioparmisano.com/

Mario Parmisano Arjantin, Buenos Aires'li piyanist ve klaviyeci . Al Di Meola kayıtlarından kendisini tanır ve biliriz. Sanatçı pek çok başka müzisynele de kayıt ve konserlerde birlikte sahne almıştır; Herbie Hancock, Chick Corea, Steve Gadd, Peter Erskine, Manú Katché, Anthony Jackson, John Patittuci, Marc Johnson ve hatta The Toronto Symphony Orchestra (Canada), The Amadeus Chamber Orchestra (Polanya) ve The Moscow Symphony Orchestra (Rusya) gibi orkestralarda çalmıştır.

"From the Labyrinth" (2000), "To My Parents" (2007) ve en son çalışması "Remembering Astor" (2010) – kayıtları mevcuttur.

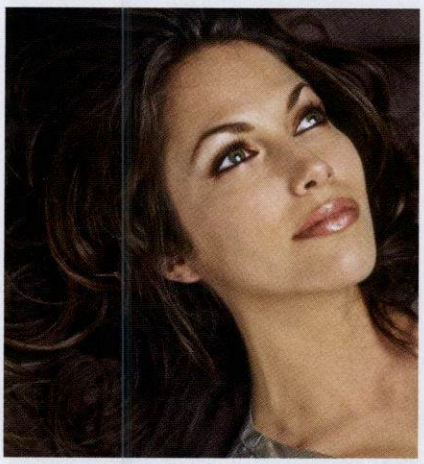

Hilary Kole Quartet
15-16 Ekim 2010
Hilary Kole (vo)
Piyano TBA
Kağan Yıldız (b)
Ferit Odman (d)

Sheila Jordan
22-23 Ekim

Hocaların hocası, ve büyük şarkıcı Sheila Jordan nihayet İstanbul'da. Vokal severlerin kaçırmaması gereken bir konser olacak.

Patricia Barber
25-26 Ekim

Patricia Barber, New York Times, Time ve Los Angeles Times'a göre 21.yy'da jazz müziğe yön veren en yaratıcı isimlerden biri olarak kabul ediliyor.

Glenn Miller orkestrasından Floyd "Shim" Barber'ın kızı olan Patricia, son 20 yılda yayınladığı yenilikçi, cesur albümleri ve başarılı dünya turneleri ile jazz dünyasının vazgeçilmezlerinden biri olmayı başardı. Ruhunun derinliklerinden gelen saf bir ışığı andıran vokalleri, modern jazz müziğinde çığır açan şarkıları ve olağanüstü piyano tekniği ile Barber, unutulmaz bir sahne performansı sunuyor.

Prestijli Guggenheim Fellowship kapsamında ödül kazanan ilk şarkı yazarı olan ve uluslararası Down Beat Critics Poll "En İyi Kadın Vokalist" ödülü sahibi Barber eleştirmenler tarafından günümüzün Cole Porter'ı olarak kabul ediliyor. Patricia Barber, 2002 yılında yayınlanan ve dünya çapında büyük başarı kazanan "Verse"ün ardından son albümü "A Fortnight In France"ı 2004 yılında yayınladı. 2006 yılında Mythologies, albümünü şarkıları Ovid'in Metamorhoses'ından alınmıştır. Sanatçı 2008 yılında "The Cole Porter Mix," isimli eşsiz klasiklerden oluşan Cole Porter parçaları ve 3 adet'te kendi bestesini çaldı.

Bu çok önemli piyanist, besteci , vokalist sanatçının İstanbul Jazz Center performansları nefeslerimizi kesecek.

Lee Ritenour
27-28 Ekim
Lee Ritenour (g)
Patrice Rushen (keyb)
Melvin Davis (b)
Steve Emory (d)

Lee Mack "Captain Fingers" Ritenour 11 Ocak 1952 yılında Amerika'nın Los Angeles, Kaliforniyalı, besteci gitarist ve yapımcı. Müzikle ilgisi 16 yaşında başlamıştır. 1970'lerde "en iyi gitaristler" litesinde adı geçmeye başladı. Kariyeri boyunca farklı türde çalışmalar yaptı. Gitar severlerin kaçırmayacağı konserlerden.

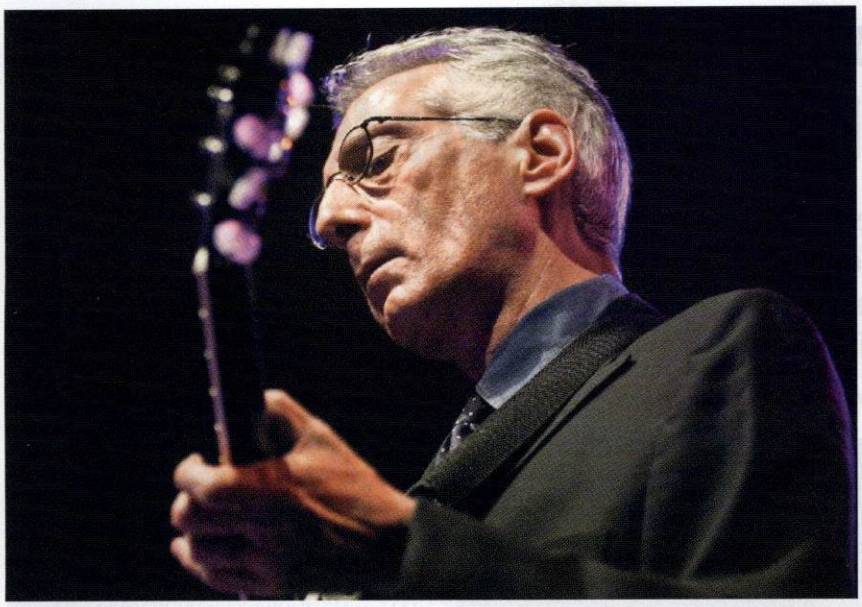

Pat Martino Trio
12-13 Kasım
Pat Martino (g)
Rick Geranson (p)
Craig Thomas (b)
Vic Stevens (d)

Anestezinin etkisi geçtikten sonra Pat Martino belirsiz bir şekilde akrabalarına ve dostlarına baktı ve hafızından arta kalan şeyleri birleştirmeye çalıştı. Jazz'ın en büyük gitaristlerinden biri olan Martino, geçirdiği beyin ameliyatından sonra hafızasını neredeyse tamamıyla kaybetti. Ailesi dışında hemen hemen hiçbirşey hatırlamayamasının yanı sıra; gitar hakkında bildiği herşeyi de unuttu. Takibenden aylar boyunca Martino kayda değer bir gelişim kattetti: Eski kayıtları yardımıyla yürüttüğü sıkı çalışma ve bilgisayar teknolojisinin yardımıyla hafızasını ve enstrüman hakimiyetini geri kazandı. Eski kayıtları eski birer dost; güzel ve dürüst birer ruhsal deneyim haline geldi. Bu macera Martino'nun meşhur kişisel tarihi ile de mükemmel derecede örtüşür.

Neredeyse gitarı eline ilk aldığı gençlik dönemlerinden beri jazz'ın en etkileyici ve orijinal gitar virtüözlerinden biri olarak görülmeye başlayan müzisyen, ayırdedici ve şişkin sound'u ile sadece jazz alanında değil; tüm müzik camiasında en iyilerden biridir. Pat Azzara 1944 yılında Philedelphia'da doğdu. İlk jazz etkilerini yerel kulüplerde şarkı söyleyen ve kısa bir süre Eddie Lang ile gitar çalmış olan babası Carmen "Mickey" Azzara'dan edindi. Babası Pat'i şehrin en önemli jazz barlarına Wes Montgomery ve diğer büyük müzisyenleri dinlemesi için götürürdü: "Her zaman babama özendim" der Martino; "ve onu etkilemeye çalıştım. Sonuçta bu ciddileşmemi ve yaratma gücümün gelişmesini sağladı". Martino on iki yaşında gitar çalmaya başladı ve onuncu sınıfta kendini müziğe adamak için okulu bıraktı. Müzik öğretmeni Dennis Sandole'a yaptığı ziyaretler sırasında başka bir yetenekli öğrenci olan John Coltrane ile tanıştı. Üzerinde çok büyük bir etki bırakan "Grooveyard" albümünün sahipleri olan Trane ve Montgomery ilk elden Tanışmasının yanı sıra; John Smith de etkilendiği önemli isimlerden biridir: "Çocukken benim için John Smith müzik hakkında herşeyi bilen bir insandı". Martino Philadelphia'daki erken dönem rock hareketinin içinde Bobby Rydell, Chubby Checker ve Booby Drain'in yanında aktif olarak yer aldı. İlk büyük jazz turnesine lise arkadaşı olan klavyeci Charles Earland ile birlikte çıktı. Ünü kısa sürede diğer jazz'cılar arasında yayıldı. Ardından Martino Earland ve diğerleri tarafından icra edilen "soul jazz"a geçiş yapmak için Harlem'e taşındı: "Daha önce sadece beyaz jazz'cıları dinlemiştim, kültürün diğer parçasını hiç dinlememiştim". "Organ Trio" projesi Martino'nun ritmik ve harmonik yaklaşımını geliştirmesinde etkili oldu. Müzik dünyasında bir süre Jack McDuff ve Don Patterson gibi müzisyenlerin arkasında çalan bir adam olarak anıldı. 18 yaşında bir ikon haline geldi. 20 yaşında ise prestige Records ile sözleşme imzaladı. Bu dönemdeki çıkış albümü Strings!, Desperado, El Hombre and Baiyina (The Clear Evidence) gibi klasikleri içerir. Tedavisi tamamlandıktan sonra kariyerine New York'da verdiği ve "The Return" adıyla da yayınlanan, bir konserle yeniden başladı (1987). Ailesinin hastalanmasıyla müziğe tekrar ara vermek zorunda kalan müzisyen, 1994 yılında çıkardığı "Interchange" ve ardından "The maker" albümlerine kadar albüm yapmadı.

Martino artık Philadelphia'da oturmakta ve bir müzisyen olarak ününü arttırmaya devam etmektedir. New York Times'ın güncel bir yorumunda Martino için şöyle yazar: "Pat Martino 50 yaşından sonra geri döndü ve yeni müzksel açılımlar üzerinde çalışarak efsanesine yeni katmanlar ekliyor". Tedavi döneminde başlayan gitar-sytnhesizer ile olan deneyimleri onu farklı olanaklılıklara yol açacak orkestral düzenlemelere yönelmesini sağladı. Ders almak için sıraya giren müzisyenlere müzikal bilgeliğinin yanısıra büyük sorunlarla yüzleşen bir adamın felsefi düşüncelerini de sunuyor: "Gitar benim için çok önemli bir şey değil" diyor Pat Martino; "onun bana getirdiği insanlar benim için önemli. Gerçekten minnettar olduğum onlar; çünkü yaşıyorlar. Gitar sadece bir alet".

Kurt Rosenwinkel
19-20 Kasım 2010
Kurt Rosenwinkel (g)
Eric Revis (b)
Ted Poor (d)

Tekniği ve yaratıcılığı açısından John Scofield ve Pat Metheny gibi isimlerle karşılaştırılan genç gitarist Kurt Rosenwinkel, jazz müziğinin sınırlarını aşan ve dinleyenleri sarsan, kendine özgü tarzı ve etkileyici müziği ile tanınıyor.

En iyi besteci ödülü;

Berklee School of Music'te 2.5 sene okuduktan sonra eğitimini yarım bırakarak dönemin dekanı olan Gary Burton ile turneye çıkan Kurt Rosenwinkel, ardından Brooklyn'e yerleşerek Human Feel, Paul Motian Electric Bebop Band, Joe Henderson Grup ve Brian Blade Fellowship ile birlikte çalıştı. 1995 yılında National Endowment for the Arts'ın 'En iyi Besteci Ödülü'nü kazandı. Bu sene ise Downbeat'te yayınlanan 'Jazz Critics' Poll'da yükselen jazz gitaristi kategorisinde birinci seçildi. Rosenwinkel,son albümü Deep Song ile duyguların derinliklerine iniyor.

The Yardbirds
26-27 Kasım 2010
Jim McCarty (d)
Chris Dreja (g)
Ben King (g)
Andy Mitchell (vo, har)
David Smale (b)

1960'ların pek çok hite imza atmış İngiliz rock grubu, dağılmalarına karşın hala yeni isimlerle Yardbirds adını sürdürmeye devam ediyor. İflah olmaz hastalara birebirdir...

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

Nardis Jazz Festivalinden...

EKİM AYI PROGRAMI

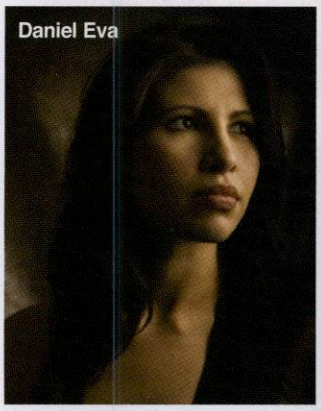

Daniel Eva Quartet
01 Ekim 2010 Cuma
Daniella Eva (vo), Burak Bedikyan (g), Ozan Musluoğlu (b), Ferit Odman (d).

Melis Sökmen
02 Ekim 2010 C.tesi
Melis Sökmen (vo), Aysun Sökmen (vo, flt), Hakan Çimenot (tb), Burak Erkul (keyb), Cem Tuncer (g), Cudi Genç (b), Serkan Ayman (d).

Blue Note ve Kalan gibi uluslararası prestijli firmaların da sanatçısı. Focan'a performansında davulda Kay Luebke ve Hammond Org'da Wolfgang Roggenkamp eşlik ediyor. Roggenkamp, önce Osnabrück Konservatuvar'ında klasik müzik eğitimi almış, ardından Berklee'de eğitimine devam etmiş. Hem davulu hem de Hammond Org'u büyük bir ustalıkla çalan Roggenkamp, tüm dünyada konserler veren ünlü bir caz müzisyeni. Kay Luebke ise Berlin'de caz çevresinin dikkat çeken isimlerinden biri. Luebke, Bruno isimli kendi grubu dışında, dünyaca ünlü müzisyenler ile yaptığı başka işbirlikleriyle de tanınıyor.
Wolfganf Roggenkamp (Ham.B3 org), Önder Focan (g), Kay Luebke (d).

Maffy Falay Sextet
04 Ekim 2010 P.tesi
Maffy Falay (tp), Engin Recepoğulları (ts), Burak Bedikyan (p), Elvan Aracı (tb), Kağan Yıldız (b), Ferit Odman (d).

Lloyd Chisholm Quartet
05 Ekim 2010 Salı
Lloyd Chisholm (tp), Neşet Ruacan (g), Erdal Akyol (b), Ferit Odman (d).

20. AKBANK CAZ FESTİVALİ
Roggenkamp & Focan & Luebke Trio
06 Ekim 2010 Çarşamba - 07 Ekim 2010 Perşembe
Başarılı caz gitaristlerimizden Önder Focan aslında ilkokul yıllarından beri müzikle uğraşıyor. Türkiye'de ve Avrupa'da pek çok konser veren Focan,

Selen Beytekin Project
08 Ekim 2010 Cuma
Selen Beytekin (vo), Şenova Ülker (tp), Engin Recepoğulları (ts), Burak Bedikyan (p), Kağan Yıldız (b), Ferit Odman (d).

Sibel Köse Quartet
09 Ekim 2010 C.tesi
Sibel Köse (vo), Kürşad Deniz (p), Erdal Akyol (b), Derin Bayhan (d).

Yansımalar
11 Ekim 2010 P.tesi
Şenol Filiz (ney), Birol Yayla (tambur), Murat Usanmaz (g), Erdal Akyol (b), Pınar Duruk (cello), Ediz Hafızoğlu (d, perc).

Okay Temiz Trio
12 Ekim 2010 Salı
Nedim Natbantoğlu (keman), Okay Temiz (perc), Tunç Çakır (perc)

Kamil Erdem Quartet
13 Ekim 2010 Çarşamba
Şenova Ülker (tp), Kürşad Deniz (p), Kamil Erdem (b), Cem Aksel (d).

Bilge Susar Quartet
14 Ekim 2010 Perşembe
Bilge Susar (vo), Kürşad Deniz (p), Kamil Erdem (b), Cem Aksel (d).

Feyza Eren Swing Project
15 Ekim 2010 Cuma
Feyza Eren (vo), Oğuz Büyükberber (clt), Kaan Mete (g), Derya Davulcu (b), Rob Hanrath (d).

Elif Çağlar Quartet
16 Ekim 2010 C.tesi
Elif Çağlar (vo), Kürşad Deniz (p), Kağan Yıldız (b), Ferit Odman (d).

Spooky
18 Ekim 2010 P.tesi
Koray Üsgülen (keyb), Uluç Büyükbeşe (g), Dünyacan Yılmaz (b), Alpar Lü (d).

Ayşe Tütüncü & Emre Karabulut Dörtlüsü
19 Ekim 2010 Salı
Ayşe Tütüncü (p), Emre Karabulut (g), Şuayip Yeltan (b), Serkan Ayman (d).

Yahya Dai Quartet
20 Ekim 2010 Çarşamba
Yahya Dai (ts, EWI), Baki Duyarlar (p), Kağan Yıldız (b), Ediz Hafızoğlu (d).

Hans Kwakkernaat, Joots Zoeteman, Taeka Stol Trio
"Music of Oscar Peterson Trio"

Tilling & İkiz & Kling

"Music of Oscar Peterson Trio"

21 Ekim 2010 Perşembe - 22 Ekim 2010 Cuma

Grubun elemanları bir festivalde solist olarak konuk oldukları bir konser sırasında tanışıyorlar. O an sahnede yarattıkları müziğin kıvılcımlarını fark eden müzisyenler, bir grup olarak yola devam etme kararı alıyorlar. Konser sonrasındaki konuşmalarında Oscar Peterson, Barney Kessel ve Ray Brown'dan oluşan tarihi trionun üç müzisyen için de ne kadar önemli ve müzisyenliklerine büyük bir etki olduğunu fark ettiklerinde ise Peterson'ın bestelerini çalmaya ve bu parçaları yeniden aranje etmeye karar veriyorlar. Bu projede hem bu büyük besteciyi ve eserlerini onurlandırırken bir yandan da kendi kimliklerini ve seslerini buluyorlar. Bu yetenekli ve etkileyici üç müzisyen projeleri ile tüm Avrupa'da konser vermeye devam ediyor.

Sanatçılan konserlerinde 50'li yılların repertuarından parçalara yer veriyorlar. Konser boyunca bol bol swing duyabilirsiniz. 'Swinging on a Star', 'You Look Good to Me' gibi 50'li yılların parçalarının yanı sıra Peterson'ın daha sonraki çalışmalarına da yer veriliyor. Sahne performanslarında müzisyenler aynı zamanda Peterson Trio ve caz tarihi hakkında bilgiler de veriyorlar. Sadece 2 gece için Nardis'teler...

Hans Kwakkernaat – piyano

Arnhem'deki School of Arts'ta jazz piyano eğitimi alan Hans Kwakkernaat Hollanda'nın en popüler piyanistlerinden biri. Ünlü ismin beraber çaldığı isimler arasında Tony Williams, Bob Minter, TC Monk Jr., Ronald Douglas ve Ruud Brink yer alıyor.

Joost Zoeteman – gitar

Özellikle gypsy jazz (manuk) konusunda özelleşmiş olan Joost tüm Avrupa'nın yanısıra Hindistan ve Vietnam'da da konserler verdi. Gypsy jazz'in önemli isimlerinden olan Tchavolo Schmitt'le çaldı, ayrıca Roni Ben Huur ve Basily gibi müzisyenler ile de aynı sahneyi paylaştı.

Hans Kwakkernaat (p), Joots Zoeteman (g), Taeka Stol (d).

Meltem Ege Quartet

23 Ekim 2010 C.tesi

Meltem Ege (vo), Önder Focan (g), Kağan Yıldız (b), Ferit Odman (d).

Alp Ersönmez Quartet

25 Ekim 2010 P.tesi

Genco Arı (p), Engin Recepoğulları (ts), Alp Ersönmez (eb, beste, düzenleme), Turgut Alp Bekoğlu (d).

Oğuz Büyükbeber Trio

26 Ekim 2010 Salı

Oğuz Büyükberber (bclt), Demirhan Baylan (b), Cem Aksel (d).

Cenk Erdoğan Trio

27 Ekim 2010 Çarşamba

Cenk Erdoğan (perdesiz gitar, elektrik gitar), Okan Kaya (b), Gökçe Gürçay (d).

Tilling & İkiz & Kling

28 Ekim 2010 Perşembe - 29 Ekim 2010 Cuma

İsveç'te yaşayan davulcumuz Mehmet İkiz'in yeni grubu Nardis'te. Tilling-Ikiz-Kling üçlüsü piyanoda Daniel Tilling, upright basta Kristian "Kling" Lind, davulda ise Robert Mehmet İkiz'den oluşuyor. Grup, Stockholm'de brunchlarda çaldıkları dönemde kurulmuştu. Uzun süre beraber çalan grup bu sayede kendi repertuarlarını oluşturup istedikleri müziği yaratma şansına sahip oldular. Grubun swing anlayışı ve ritmik açıdan ilgi çekici yaklaşımı her ne kadar dikkatli bir dinleme gerektirse de rahat dinlenen bir müzik ortaya çıkarıyor. Konserlerinde daha çok kendi bestelerine yer verseler de dikkatlice seçilmiş ve yeniden aranje edilmiş standartlara da yer veriyorlar. Grubun ilk albümü "Solitary Interests" 2009 yılında piyasaya çıktı ve İsveç medyasından iyi eleştiriler aldı.

Daniel Tilling (p), Kristian "Kling" Lind (b), Robert Mehmet İkiz (d).

Meltem Ege

Dilek Sert Erdoğan "Funk Upon A Time"

30 Ekim 2010 C.tesi

Dilek Sert Erdoğan (vo), Reha Omayer (g), Ali Can Genç (keyb), Sertaç Ekiz (b), İlke Devrim Duman (d).

KASIM AYI PROGRAMI

9. PERA FESTİVALİ

12 KASIM 2010

PORT BO "Habaneras" Konseri

Habanera, havalar kötülediğinde sığınak arayan denizciler tarafından icra editen meşhur bir taverna müziğidir. Bu müzik tarzı geçtiğimiz yüzyılın Küba'sındaki denizcilerin ve hayatlarını kazanmak isteyen, daha sonra ise anlatacak binlerce anı ile dönen göçmenlerin hikayelerini anlatır. Port-bo 1966 yılında büyük bir denizcilik ve balıkçılık geleneğinin hakim olduğu Calella de Palafrugell Kasabası'nda, "Calella de Palafrugell ve habaneras" isimli kitabın sunumu vesilesiyle kuruldu. 160 farklı temadan oluşan 14 albüm yayımladılar. Günümüzde grup, Alfons Carreras, Irineo Ferrer ve Carles Casanovas'dan oluşmakta. Bu konserde gruba piyanist Antoni Mas da eşlik ediyor.

Elif Seven
elifseven@yahoo.com.tr

Amy London

Efes Pilsen Blues Festival

21. yılında 20 farklı şehirde, 24 konserle unutulmaz bir blues deneyimi daha yaşatmayı vaat eden festivalin bu yılki konukları; Kenny Neal, Mitch Woods & His Rocket 88s ve Samuel James olacak.

Bu sene 21.sini düzenleyeceğimiz Efes Pilsen Blues Festival bu yıl 1 Ekim – 6 Kasım 2010 tarihleri arasında gerçekleşecek. Geçtiğimiz 20 yılda Blues müziğinin efsane isimleri tam 314 konser ile her nesilden 372.385 müzikseverle buluştu. Türkiye'nin en uzun soluklu müzik festivali Efes Pilsen Blues Festival ile her yaştan dinleyiciyi blues ile tanıştırmış olmak ve yola çıktığımız 1990 yılından bu yana Blues müziğine artan bir talep olduğunu görmek bizim için çok büyük bir mutluluk kaynağı. 20 yıl boyunca Kıbrıs ve Rusya'daki farklı şehirlerde ve Türkiye'nin dört bir yanında tam 81 grup ve 243 sanatçı sahne aldı. Bu uzun soluklu ve yorucu maratonu tamamlamak için büyük bir ekiple tutkuyla çalıştık.

Bugün Efes Pilsen Blues Festival'ın 21.yılında 20 farklı şehirde 24 konser ile Blues fırtınası estirmeye hazırız. Bu yıl yine Blues müziğinin efsane isimlerinden üçünü müzikseverle birlikte ağırlayacağız. Doğup büyüdüğü Louisiana'nın müzik kültürüne modern bir bakış getirip Baton Rouge Blues'uyla sentezlediği kendine özgü tarzıyla dikkat çeken **Kenny Neal**; New Orleans'e özgü Blues'u tekrar yorumlayan **Mitch Woods & His Rocket 88s** ve Blues müziğinin en dinamik isimlerinden **Samuel James** bizlerlerle olacak.

Bu yıl sırasıyla; Denizli, Antalya, Konya, Kayseri, Mersin, Adana, Hatay, Kıbrıs-Girne, Gaziantep, Diyarbakır, Erzurum,

Mitch Woods

Formula I (Birinci Formül)

Alexandra Ivanoff
Çeviren Can Ergelmiş

Tartışalım

Hayır, Formula I (Birinci Formül) erkeklerin kullandığı bir saç boyası, ya da araba yarışı değil. Benim Birinci Formül olarak adlandırdığım şey, son zamanlarda İstanbul jazz camiasında sıklıkla karşılaştığım bir durum. Formula II (İkinci Formül) de var, ama o Basie'nin. Aslında Formula II daha önce geldi, ama şu anda Formula I daha önden gidiyor.

Hem bu yaz IKSV'nin festivalinde katıldığım konserlerde, hem de geçtiğimiz üç yıl içinde diğer jazz etkinliklerinde, birçok müzisyenin kullandığı çok popüler bir format dikkatimi çekti:

Giriş / Melodi / Köprü / Melodi / bağımsız akorlar, scat, vb. / Melodi / Köprü / Koda / büyük DARBE

Bu formül, bestenin sınırlarını, özellikle de sonunu tanımlamaya yardımcı oluyor. Ancak sonundaki büyük "darbe"yle ilgili bir sorun var.

Yönlendiriliyor musunuz?

Büyük "darbe", dinleyenlerin alkışlamaya başlaması için sadece küçük bir müzikal sufle. Bu bir yönlendirme, bir manipülasyon. Bu, dinleyicinin tüm şarkı boyunca uyuyabileceği, ancak parça bitmeye yakınken, bu darbe geldiğinde, parçanın geri kalanında ne olduğundan bağımsız bir şekilde alkışlayabileceği anlamına geliyor. Bu Basie'nin üç akorlu bitişi (Formula II) de, çok daha görkemli de olabilir. Ancak günümüzde genellikle duyduklarım çok daha ucuz ve manipülatif.

Özellikle 12 Temmuz'daki Fahir Atakoğlu ve 15 Temmuz'daki Tony Bennett konserlerinde bu durum dikkatimi çekti. Daha önce de, bir kısmı çok ünlü ve bilinen müzisyen olmak üzere, birçok Türk jazz piyanistinin Formula I'i çok kullandığına şahit olmuştum. Bu yola başvurmayanları ise sizlere memnuniyetle ifade edeceğim.

Fahir Atakoğlu'nun piyanoya yaklaşımı genellikle tatmin edici ve dinleyicilerine güzel bir stil macerası sunuyor. Atakoğlu, aynı zamanda uzak diyarlara gitmekten ve kendisini, çok farklı müzisyenlerle bir araya getirmekten de çekinmiyor. Bu açıdan kendisini çok takdir ediyorum. Metheny-sonrası (hatta Bob James-sonrası) bir groove'a sahip; zaman zaman buna kendi sesini de ekliyor ve Doğu melodileri veya modlarıyla destekliyor. Pop müziğine, özgür formlara ya da funk'a girmesinin yanında, 5'inci notanın üzerinde ostinato yapması gibi kendine has küçük hileleri var. Ancak bunların hiç biri beni rahatsız etmiyor. Tüm bunların üzerinde işte size bahsettiğim bu büyük "darbe" gelince işler değişiyor. Buradan kendisine sesleniyorum: Bunu tekrardan düşünmenin zamanı gelmiş olabilir.

Tony Bennett, kısa bir süre önce 84 yaşına bastı ve altmış yıldır insanın aklına gelebilecek birçok formülü çözmüş durumda. Müzisyen, sadece ince Si bemol üzerindeki mükemmel hakimiyetiyle değil, parça sözlerini yorumlamasıyla; adeta sizinle içten, candan bir şekilde konuşuyormuş gibi şarkı söylemesiyle bu noktaya geldi. Ancak, ekibinin yaptığı müzik Formula I'in saf bir örneği. Ve gerçekten de bunu çok iyi başarıyorlar. Hatta bunu o kadar yönlendirici bir şekilde yapıyorlar ki, seyirciyi bir anda heyecanlandırabilmek için "büyük darbe"yi parçanın ortasında bile kullanabiliyorlar. Hatta zaman zaman şarkıyı sonlandırmadan, yapay bir sonla yeni şarkıya da giriş yapabiliyorlar. Bütün gece böyle "darbe"ler vardı; hatta bu konser "izleyici nasıl yönlendirilir" üzerine kurulmuş bir ileri seviye ders gibiydi.

Önemli nokta da bu:

Müzisyenin aynı formülü sürekli olarak tekrarlaması, onun orijinal olmaktan, bildiği renklerin dışına çıkmaktan ve dinleyicilerin alkışlamaması riskini almaktan korktuğunu gösteriyor. Eğer formülü takip edersek herkes ne yaptığımızı bilecek diye düşünüyorlar. O yüzden de, tüm parçayı büyük bir hediye paketine yerleştiriyor, üzerine de güzeller güzeli bir düğüm atıyorlar, çünkü herkes bunu bekliyor ve buna tepki veriyor. Bunun için çok güzel bir söz var: klişe.

Tamam da kim bu rahatsız edici durumdan faydalanmıyor? Size onları saymaktan mutluluk duyacağım. Bizimkilerden: Aydın Esen, Kent Mete, Jef Giansily, Bilal Karaman, Nedim Nalbantoğlu, Donovan Mixon, Oğuz Büyükberber. Türkiye dışından bazı müzisyenler ise: Brad Mehldau, Stefano Bollani ve Enrico Rava, Keith Jarrett, John Zorn, Richard Galliano, Ron Carter, Cecil Taylor ve daha bir çoğu. Eminim sizlerin de aklına şimdiye kadar birçok isim gelmiştir.

Bitiriş Sanatı

Müzisyenlerin bir parçayı nasıl sonlandıracaklarını bilmeleri gerekli. Bu çok önemli. Öğrencilerime koçluk yaparken, onlara bir şarkıyı nasıl bitireceklerinin ne kadar önemli olduğunu anlatıyorum. Çünkü ancak bu şekilde belirgin ve kendilerine has bir şekilde bir sözü bitirebilirler ve dinleyicilerin mesajı almasını sağlayabilirler. Bu konuda Amerikalı jazz vokalisti Betty Carter'ın yıllar önce yaptığı bir radyo programında söylediklerini hatırlıyorum. Carter, şarkıyı kendi vokal yetenekleriyle ve sanatsal dışavurumuyla şekillendirmesinin soliste kaldığını, seçtiği bitiriş şeklinin sanatçının kim olduğuyla ilgili bilgi verdiğini ve bunun, müzisyenin kendi yorumunun nihai amacını gösterdiğini söylemişti. Şarkı birden bire durmaz; son notaların ne söyleyeceği her zaman için bilinçli olarak verilen bir karardır. Ancak eğer başka birisinin, özellikle de onlarca yıldır müzik camiasının içinde olan bir müzisyenin bitiriş stilini taklit etmeye kalkarsanız, o zaman kendi kimliğinizden uzaklaşıyorsunuz demektir.

Zaman zaman müziğin psikolojisi, sürü psikolojisiyle örtüşür. Eğer orijinal olmaya cesaretiniz varsa, o zaman yanlış anlaşılmayı ve hatta reddedilmeyi de göze alıyorsunuz demektir. Ancak, tarih bize şunu gösterdi ki, eğer yeni yollar buluyor ve o yollarda yürümeye devam ediyorsanız, zaman içinde diğerleri de sizi takip etmeye başlıyor. Tüm yaptığım analizlerin ötesinde, sanatçıların ve dinleyicilerin neyin klişe olduğunun ve neden klişe olduğunun farkında olmalarını istiyorum. Neden mi? Çünkü sanat, özellikle jazz, daha önce yaratılanların kopyalanması değil, başlı başına bir yaratım sürecidir.

Alexandra Ivanoff
Çeviren Can Ergelmiş

ISCMS'ye Katılıyorum

John Zorn böyle dedi: Önce standart formülleri öğrenin, sonra da hepsini terk edin. Yepyeni bir yol bulun. Yepyeni bir sistem icat edin.

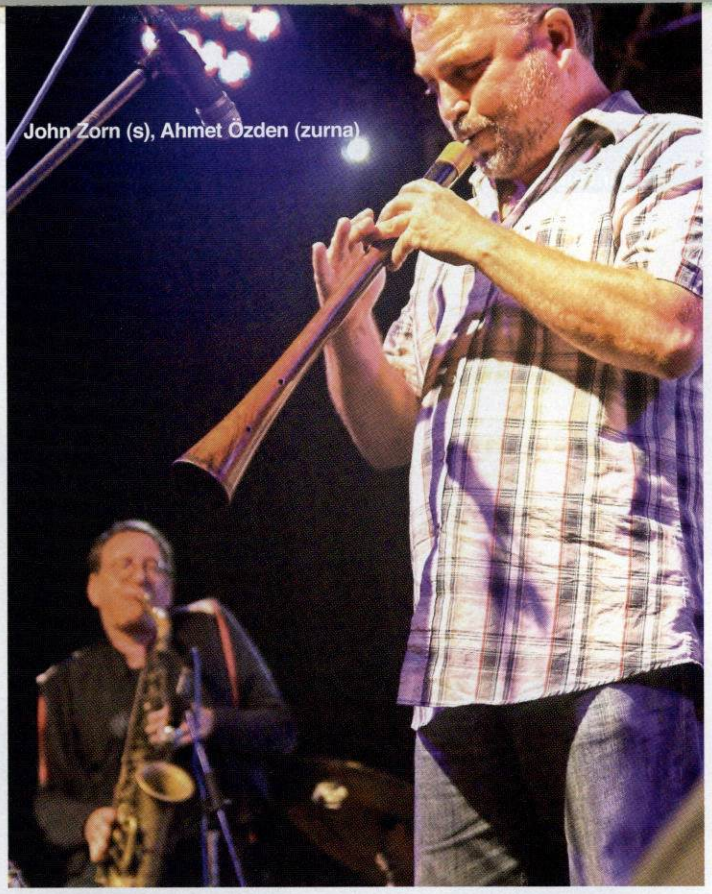
John Zorn (s), Ahmet Özden (zurna)

Türkiye'nin önde gelen jazz müzisyenlerinden ve jazz önderlerinden İsmet Sıral anısına oluşturulmuş, 2010 Avrupa Kültür Başkenti bünyesinde hayata geçirilen İsmet Sıral Creative Music Studio'nun 41 etkinliğinden 14'üne katıldım. Bu etkinliklerde gözlemlediğim her şey, Formula 1 (Birinci Formül) hakkında yazdıklarıma olan inancımı da artırdı.

ISCMS, 1970'lerin sonunda İsmet Sıral'ın Woodstock, New York'ta oluşturduğu Creative Music Studio'yu yeniden canlandırıyor. İsmet Sıral, bu dönemde, kendisiyle benzer görüşlere sahip ve onun Doğu'ya özgü felsefi yaklaşımını benimsemiş olan müzisyenlerle birlikte, dünyanın dört bir yanından gelen müzisyenleri emprovizasyon aracılığıyla bir araya getirme misyonunu taşıyan bu oluşuma imza atmıştı. ISCMS'nin temelindeki felsefe, insan zihninin, sonsuz imkanlara açılmasıydı.

Müzikal üslupları değiştiren, putkıran, adeta şeytanın kendisini bile şaşırtacak derecede beste ve yorum yeteneğine sahip; üstüne üstlük, günümüzde jazz'ın başkenti olarak görülen New York'ta neredeyse bir Tanrı olarak kabul edilen besteci ve saksofon sanatçısı John Zorn'un atölye çalışmasına katıldım. Zorn'un sözleri beni sarstı: "Kendiniz gibi olun, kendi yaptıklarınızı kendi şartlarınız altında yapın ve hiç kimse için fedakarlık yapmayın, kendinizi kimseyle uzlaşmak zorunda hissetmeyin. Ben burada insanlara tatlı sözler söylemeye, şeker dağıtmaya gelmedim; insan çok şekerden sadece hasta olur."

ISCMS'nin müzisyenleri, bu hastalıktan birçok atölye çalışmasında, seminerde, derste ve provada defalarca bahsetti. Konserlerinde ise bu hastalığın panzehirini – tedavisini – öneriyorlardı. Peki, sorun neydi? Tahmin edilebilirlilik, Formül, klişeler, janrlar, etiketler, müzikte kopyacılık ve korku. Evet, korku müziğin her yerinde. Öğrencilerim bana bunu her derste gösteriyor ve bu sadece çalmakla ilgili de değil. Bu durum, onların kendilerini nasıl algıladığıyla, kendilerini nasıl gösterdiğiyle, toplumun istediği olmaya çalışmaları ve toplumun duymak istediklerini çalmaya çalışmalarıyla ilgili. John Zorn buna ne derdi peki? Odadan dışarı çıkardı ve bağırırdı: "Korkaklar!"

Bizi, bej duvarlar ve bej perdelerle kaplı, bej bir kutuya koymak, bej yemekler yememizi sağlamak, bej düşüncelere sahip kılmak ve tonlarca paramız varmış gibi alışveriş yapmamızı isteyen bir dünyada özgünlük kolay kolay kazanılmıyor. Özellikle biz genç-

John Zorn (s), Oğuz Büyükberber (clt), Mark Ribot (g)

ken ve toplum bizi diğer herkes gibi olmaya yönlendirirken, özgünlükle ilgili düşünmek bile imkansız hale gelebiliyor. Daha da yaşlandığımızda ise, bireysellik ve özgünlük bizim için sadece başka cesur insanların yaşadığı bir hayal oluyor.

Müzikte özgünlük ise, insanların gerçekten ilgisini çekebilmek ve/veya bir trend-setter olabilmek için bir gereklilik. Ancak, ya özgünlük, gerçekten kim olduğunuzla ilgiliyse? Başkalarının istediği gibi değil, ruhunuzdan gelen şekilde notaları çalmaksa? Öncelikle tekniğinizi geliştirin, ki parmaklarınız beyninizden gelen fikirleri takip edebilsin. Standart formülleri öğrenin, sonra da hepsini terk edin. Yepyeni bir yol bulun. Yepyeni bir sistem icat edin. John Zorn aynı zamanda bunu da söylemişti: "Biz insanları eğlendirmek için burada bulunmuyoruz; biz müziğin en saf halini icra etmek için buradayız – gerçek motivasyon ve gerçek anlam işte tam olarak bu."

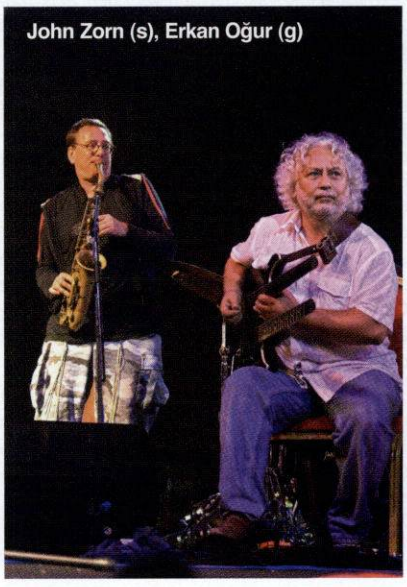
John Zorn (s), Erkan Oğur (g)

Fotoğraflar: Francesco Martinelli

Tunçel Gülsoy
tuncelgulsoy@gmail.com

Şehrin Sürekli Jazz Hali

Kudsi Erguner Ensemble

İnsanın bazen içinde yaşadığı güzelliğin farkında olması için birisinin gelip onu uyarması gerekiyor. Bana da böyle oldu, Avusturyalı jazz sever dostum Emanuel Wenger yılda bir iki defa Türkiye'ye gelir, birlikte dertleşiriz, konserlere gideriz, Türk müzisyenlerinin yeni çıkan albümlerini alır, üstelik bizim çocuklardan kim kimdir, ne yapar, ne çalar çoğumuzdan daha iyi bilir. Geçtiğimiz hafta **Nardis**'te **Okay Temiz** ve **Nedim Nalbantoğlu**'nu dinlerken bana döndü ve dedi ki:

Ne kadar şanslısınız, şu sırada İstanbul gerçek bir jazz merkezi oldu. Viyana'da Porgy and Bess kulübüne gittiğim zaman içeride tek bir genç dinleyici göremiyorum, herkesin saçı gri veya beyaz. Siz ise her yıl bir çok konser izliyorsunuz, birbirinden ilginç festivalleriniz var, her gün yeni gencecik müzisyenler sahneye çıkıyor, dinleyiciniz de çok genç.

Düşündüm doğru, tabi gördüğü resmin bazı karanlık noktaları var, var ama ben yıllar önce İstanbul'da ilk jazz konserimi dinlediğimden beri Türkiye'de jazz adına işler çok gelişti. Her gün yeni bir "jazz cafe" adının çeşitlemelerini içeren bir mekan açılıyor, her daim jazz çalmasalar da adlarına "jazz" ekini almaları bile hayra alamet sayılır. Bu arada **Nardis Jazz Club** ve **İstanbul Jazz Center** tam gaz yol alıyorlar. Nardis Türkiye'nin diploma vermeyen ama daha önemli olan deneyimi veren jazz okulu oldu.

Bilgi havlu attı ama jazz öğreten başka okullar mevcut, Emre Kartarı Ankara'da Hacettepe Üniversitesi, **Ankara Devlet Konservatuarında Jazz Ana Sanat Dalı** bölümünü kuruyor. Bunun devamı da gelecek.

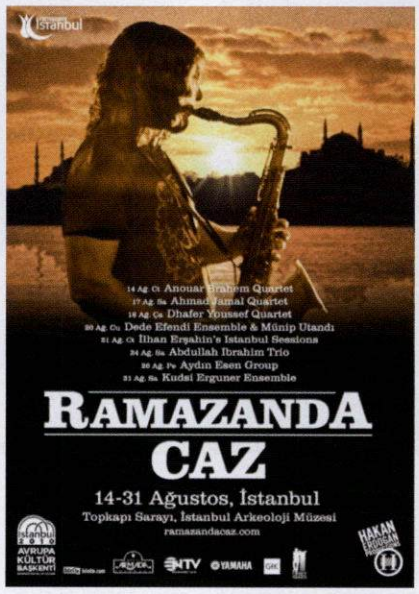

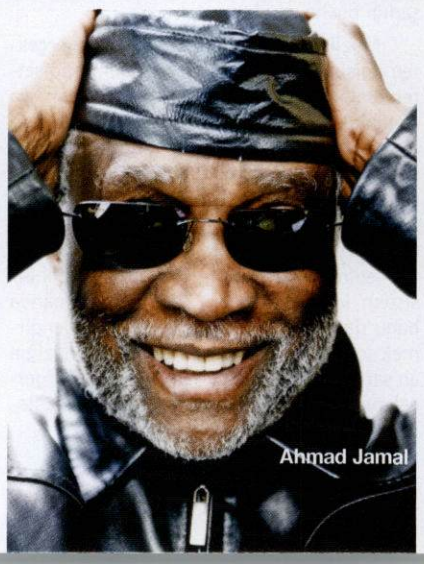
Ahmad Jamal

İki büyük festival var, **İKSV** bir yazlık festivalle jazz severlerin karşısına çıkıyor, çizgisi klasik jazz'dan başlamış olmasına rağmen yıllar içerisinde pop müziğine de oldukça yakınlaştı. Bu sene dinlediğim **Grace Jones** müzik olarak içimi pek ısıtmasa da kadının profesyonelliği ve show'u harikulade idi. Elbise değiştirmeye kulise gittiği sırada konuşmasına devam ediyordu, gene böyle bir sefer içeriden orgazm sesleri çıkarttı, hepimiz küçük dilimizi yuttuk, kadın dönünce kimse gerçek mi numara mı anlamadı. Gerçi bizim paparazzi tayfası o muhteşem kadını es geçip sürekli olarak benim önümde oturan Nükhet Duru ile incir çekirdeğini doldurmayan röportajlar yaptılar ama neyse, gene de o bahaneyle kulaklarından bir güzellik geçmiş oldu.

İkinci büyük festivalimiz **Akbank Jazz Festivali** bu yıl 20. yılını geride bırakıyor, bu özel yılın anısına festival tam 20 gün süren bir maraton olarak kutlanacak. Akbank bir müzik festivali olduğu kadar bir dizi etkinlik de içeriyor ve çok zengin. Müzikler de gene klasik'ten başlıyor ama avant garde jazz akımlarına ve yeni denemelere sonuna kadar açık. Akbank bu özel yıldönümünü ayrıca bir kitap ve film ile de süslüyor. Müzikler, sergiler, atölye çalışmaları ve hatta jazz'lı kahvaltılar var, bu sonuncusu çok önemli, damak lezzeti kulak zevkini tamamlayacak.

Jazz burada bitmiyor, her ne kadar tanıtım konusunda yetersiz kalsalar da **CRR** yönetimi de son derece ilginç jazz müzisyenlerini peş peşe davet ediyor, geçtiğimiz sezon orada bir **Brad Mehldau-Joshua Redman** konseri dinledim, yeni neslin deyimiyle vallahi dibim düştü. Ne yazık ki salon boştu ama

müzik inanılmazdı. **İş Sanat** konserleri sayesinde de son derece kaliteli konserler izledik, izlemeye devam edeceğiz. Bazı oteller kendilerine özel mini jazz festivalleri düzenliyor, bir çok otelin lobisinde bir jazz trio'su çay saatinde de olsa nostalji estiriyorlar.

Benim için asıl sürpriz Dost Kip ve Sumru Ağıryürüyen'in inanılmaz gayretleri ve bir çok ilginç müzisyenin katkıları ile düzenlenen **İsmet Sıral Creative Music Studio** konserleri oldu. John Zorn, Trilok Gurtu, Karl Berger, Adam Rudolph gibi birbirinden ilginç müzik insanları bir araya geldiler, onlara Ayşe Tütüncü, Oğuz Büyükberber, Ömer Faruk Tekbilek, Erkan Oğur gibi müzisyenler katıldı. Gerçekten halka açık, halkın katılımıyla gerçekleştirilen konserler, projeler, workshoplar yapıldı. Bana göre bu projeyi gerçekleştirmek gerçek bir yürek ve derin bir inanç istiyordu, çok sınırlı bir sponsor katkısı ile dünya çapında bir güzellik ortaya kondu.

Yılın bir başka sürprizi de **Ramazan'da Jazz** konserleri oldu. Hakan Erdoğan eski direkler arası ramazan eğlencesi geleneğini günümüze taşıdı, bir çok kişi bu anlayışı çok ilginç buldu, konserler Topkapı Sarayı ve Arkeoloji Müzesi bahçelerinde bazen ezan sesleri duyulunca kesilse de keyifle izlendi. Kahvaltıda Caz ile yola çıkan Hakan bunu Balık Ekmek Caz ile sürdürmüş ve sonunda hidayete ermiş oldu. Gerçi jazz'ın ramazanı, Müslümanı olur mu diyen münafıklar da olmadı değil, Hakan'ın gazetelerde başbakanımızın oğlu, gelini, kızı ve damadı ile birlikte jazz dinlerken yayınlanan resimlerindeki yüz ifadesi onun jazz'ı daha başka şeylerle de buluşturacağının işareti oldu. Umarım ileride kahvaltıda sunulan yiyecekler daha lezzetli şeyler olur, balık ekmek de daha özenli sunulur. Unutmayalım ki can boğazdan gelir ve aç ayı tam konsantre jazz dinleyemeyebilir.

Jazz işi burada da bitmiyor, geçtiğimiz günlerde Nişantaşı'nda açılmış bir otelin sahibini radyo programıma davet etmiştim, meğer her odası ayrı bir jazz müzisyenine ithaf edilmiş bir butik otelimiş...

Sadece İstanbul'da değil başta Afyon ve İzmir olmak üzere bir çok kentimizde jazz festivalleri düzenleniyor, kısacası Türkiye geliştikçe jazz'a olan ilgi artıyor.

İsmet Sıral Creative Music Studio

Kerem Görsev

Okay Temiz, Nedim Nalbantoğlu, Tunç Çakır

Radyolara gelince durum biraz kelek gözüküyor. Açık Radyo'da bazı güzel programlar var ama radyoyu rahat sürdürebilecek para yok. TRT 3 jazz çalmak için ayağını sürüyor ama eski alışkanlık bir takım şeyler hala dinlenebiliyor.

NTV'de bazı programlar hala var ama maç yayını, türkü saati derken orada da jazz'ın tadı kaçtı. Kötü ev sahibi kiracıyı ev sahibi yapar hesabı ben de artık www.cazkolik.com üzerinden radyo programlarımı sürdürüyorum, fena da olmuyor ama gerçek radyonun keyfini de aramıyorum değil. Allah'tan **Kerem Görsev** TRT televizyonunda jazz programları yapıyor da gözümüz gönlümüz bayram ediyor. 12 Eylül akşamı seçim analizlerini geçip sadece onun programını dinledim.

Emanuel, Viyana'daki kulüpte dinleyicinin saçları beyaz deyince kendi saçlarım aklıma geldi, içimden hiç değilse gri beyaz da olsa hergelelerin bir saçı var, bizde o da kalmadı diye düşündüm. Sonra ona dönerek konuştum:

Dostum komşunun tavuğu komşuya kaz gözükür derler ama sen galiba doğruyu söylüyorsun, İstanbul dört mevsim jazz, bir başka deyişle şehrin jazz hali süreklilik kazandı, bunca yıl jazz'ı dışarıda aradık şimdi jazz'ın tam göbeğindeyiz.

Emanuel, Hakan Atala'nın **Lale Plak**'na zaten uğramıştı, onu bir de Cihangir'in yeni müzik dükkanı **Opus 3**'e götürdüm, Viyana'da jazz albümü satan yer bile kalmadı dedi ve iç geçirdi. Halbuki bir zamanlar ben yeni albümlerimi Rusya'ya gidip gelirken birer gece kaldığım Avusturya'dan alırdım. Geçtiğimiz 10 yıl jazz'da da bize yaradı, Mavi Jeans reklamında olduğu gibi, bu Türkler de artık çok oluyor, şimdi jazz'da merkez İstanbul oluyor.

Çoğu zaman biz ülke olarak unutulması gereken şeyleri hatırlıyor, hatırlanması gereken şeyleri unutuyoruz. Biz en iyisi eski jazz yoksulu günlerimizi unutalım, şimdi ki jazz zamanının keyfini çıkaralım.

Jazz Festivali'nin ardından...

Mehmet Çağlar
smehmetcaglar@gmail.com

Chick Corea Freedom Band / Fotoğraf: Yalçın Aydın

Her sene hepimizin heyecanla beklediği iki festivalden biri olan İKSV'nin organize ettiği İstanbul Jazz Festivali bu senede geldi geçti. Birkaç ay önce askerden gelen müzik müptelası benim gibi biri içinse, resmen uzun süren bir oruçtan sonraki ziyafet manasına gelmesi gereken bu festivalde katıldığım konser sayısı bu sene çok da fazla değildi ne yazık ki... Nedeni ise konserlerin birçoğunun beni kendine çekememesiydi yalan yok ki. Yine de bir iki tane güzel konser yakalayabildim. Bunların arasında en önemlisi belki de Roy Haynes'di. Yaşayan bir dev. Bu sebeple tatil planlarımı, daha askerden yeni dönmeme rağmen askıya alarak, bıraktığım normal hayata festivalle yeni bir girizgah yapmayı seçtim. Tatile çıkmak yerine festivallerde kısa bir müzik molası verip, ruhumun yıkanmasına izin verdim diyebiliriz. Neler su olup da akmış yüreğime bir bakalım.

Chick Corea Freedom Band

a.k.a. Büyük Patronlar ya da Baba ve Çocukları...

Açılış için bildiğiniz gibi her sene bir konser düzenlenir, sanırım bu seneki de Marmara Esma Sultan'da idi. Ne yalan söyleyeyim ben biraz daha gönül adamı pozisyonunda olduğum için beni pek açmıyor bu açılış, kapanış konserlerine gitmek. Ortam beni biraz geriyor. Aidiyetle alakalı birşey desek daha doğru olur, çok merak edip de nedenini sorarsanız. Yine de dostlar için ve müzik için gidilesidir oralar da. Lakin bu seneki açılışı kendimce nedenlerden pas geçtim. Sadece müzik ihtiyacındaydım. Benim için asıl önemli olan açılış konseri ise Chick Corea Freedom Band konseriydi. Konserin nasıl olabileceğini kafamda çok önceden tezahür etmiştim. Konser öncesi Cemil Topuzlu yine tıka basaydı. Sene içi gizlenen ve festivalde hortlayan gizli jazz dinleyicisi topluluğu yine ataktaydı anlayacağınız. Gerçi her zaman ki gibi konserin sonuna doğru bir kısım eşraf bu muymuş jazz demek için geldiğinden olsa gerek, son yarım saatte yine fireler görecektik saflarda ya, neyse. Bazı bünyelerde jazz işte böyle bir reaksiyon vermekte, ne yazıktır ki... Bunlar zaten artık görmeye alışık olduğumuz şeyler... Bu sebepten nedeni niçini çok zorlamayacağım, insan niye gelir bir konsere, neden gider bitmeden vs pas geçeceğim içim içimi yese de... Neyse gelelim konsere. Biraz bekleyişten sonra bey abilerimiz ve çılgın dedemiz Roy Haynes ortaya çıkıyorlar. Kadroyu bilmeyenler için tekrar saymamız gerekirse, piyanoda Chick Corea, basta Christian McBride, saksofonda Kenny Garrett ve davulda da Roy Haynes, nam-ı değer "Snap Crackle" kanlı canlı karşımazdalar işte. Sahneye çıkarken biraz zorlanıyor Roy baba. Ama bu aldatıcıymış meğerse ilerleyen anlarda anlıyoruz bunu ilk elden. Zira kendisi müzikle yaşayan, müziği soluyan biri olduğu su götürmez bir gerçek olduğundan ilk parçaya girer girmez bir anda zımba gibi oluyor. Aklıma bir anda Elvin Jones'un son günleri geliyor. O da son ana kadar sahnedeydi. Bu adamlar, sadece müzik için, sahnede doğmuş adlarını sahnede kazanmış adamlar. Son ana kadar pes etmeyeceklerinin manifestosunu yayınlamışlar ilk günlerinden itibaren. Roy babaya bakınca gurur, mutluluk, hüzün ve daha sayamayacağım bir duygu seline kapılıyorum. İlk kez canlı izlediğim içinse biraz talihime küskünüm. Çok garip... Sanki jazz tarihine dair bir kitabın davulla alakalı bir bölümünün en önemli sayfalarından birini okurken sayfanın bir anda içine düşmek gibi ona bakmak ve dinlemek... İlk parçanın bitiminden itibaren, Chick Corea'nın mütevazi kişiliğinin farkına varıyorum. Ne büyük müzisyen. Konserin sonuna doğru zaten artık bu algı iyice yerli yerine oturuyor. Zira o zaten ne ve kim olduğunu, ondan beklendiği üzere çok ama çok farkında. O sahnede neden toplandıklarının da. Tüm grup da öyle ya... Aslında bu projeyi Roy için yapmışlar belli ki. Resmen onun çocuğu gibiler, baba nederse o olur gibi mülayim takılıyorlar konser genelinde. Aslında bıraksanız tozu toprağı birbirine katacaklar ama hepsi ceplerindeki kelimeleri azar azar kullanıyor bir şekilde, ağzına kadar dolu olsa da cepleri. Neyse ki bu yapbozu Kenny Garret ve Christian McBride solo kısımlarında yer yer bozuyorlar. Roy baba ise, o son demlerinde diyenlere inat, 18'lik delikanlılara taş çıkartırcasına hınzır ve apansız çalıyor, gülüyor eğleniyor. Çıldırıyor tabiri caizse. Solo vakti gelince ise seyirciyi de dahil ediyor ritmik sayıma. Siz sayın ben takılmaya gittim gelicem diyor sanki. Bir ara sahnede öyle bir hal hasıl oluyor ki anlatsalardı, gözümle görmeden inanmazdım, orada olmasaydım ama, hepsi birden davulun etrafında davulu çalmaya başlıyorlar. Bu an belki de konserin doruk noktalarından. Christian McBride elinde arşe ile floor tom' a vururken, Corea trampete, Haynes Kick'e (önden), Garrett ise zillere vuruyorlar. İmece usülü bir davul solo anlayacağınız. Sonra ise Roy Haynes aniden, hadi herkes enstrümanın başına der gibi herkesi kovalıyor yaramaz çocuklarını azarlayan baba misali. Konserin geceye damgasını vuran geyiği ise, sanatçılar birbirlerini tanıtırken, Christian McBride'ın Kenny Garrett'i tanıtırken onun için,"Real Kenny G." Yani gerçek Kenny G. demesi oluyor. Böylece bitiyor malesef gece, tadı damakta kalaraktan. Gerçek Kenny G. geyiği de dillere peleseng oluyor haliyle.

Stanley Clarke Band feat. Hiromi

Stanley'i yağmur aldı götürdü...

Festivalde beklediğim bir başka konser ise, Stanley Clarke'ın projesiydi. In the Garden albümünde Lenny White'la beraber çalıştığı Hiromi'nin de Stanley Clarke'la geleceğini duymak beklentilerimi bir kademe daha arttırmıştı. Albümdeki Under the Bridge (Red Hot Chili Peppers'ın unutulmaz parçası) versiyonu ne de güzelidir, hala geri dönüp dinlediğim bir albümdür bu albüm. Yeni çıkan ya da çıkacak albümleri askerde olmam sebebiyle çok takip edemiştim ama Clarke'ın yeni albümün en azından yolda ol-

duğunu biliyordum. Konserden bir iki gün önce elime geçen Stanley Clarke Band feat. Hiromi albümüyle, konserde ne ile karşılaşacağımı böylelikle daha da iyi anladım diyebilirim. Hele ki konserde de, albümde çalan davulcu Ronald Bruner Jr. olduğunu öğrenince beklentilerim biraz daha da arttı. Enerji dozajı bir hayli fazla olan bir konser izleyecektik anlaşılan. Zira kendisi biraz agresif bir davulcudur çalım olarak. Davula vurdu mu karşıki dağlar inler. Arkeoloji Müzesi ve Aya İrini'deki o büyüleci ortamı ise hep sevmişimdir. Bendeki yeri ayrıdır bu iki mekanın. Keşke her jazz konseri burada olsa dedirten mekanlardır. Bir de bundan bir önceki albüm In the Garden olunca, konser mekanı olan Arkeoloji Müzesi'nin bahçesi bir ayrı hoş gözüküyor gittiğimde gözüme. Konser günü hava cazgır bir moda girdiyse de, konser sorunsuz birşekilde beklenilen zamanda başlıyor. Ancak havanın pek buna aldırış edeceği yok anlaşılan bunu ilerleyen dakikalarda acı bir şekilde anlıyoruz. İlk parça daha bitmeden yağmur başlıyor hafif hafif, İkinci şarkının sonundaysa neredeyse sırılsıklam oluyoruz. Üst, baş sırılsıklam. Kurutucuya atsak kendimizi sabaha anca kururuz. O hesap işte. Bir anda herkes konser öncesi dağıtılan beyaz yağmurlukları giyme telaşına düşüyor. Ama neye yarar. Olmuşuz bir kere sırılsıklam. Stanley Clarke ise bu manzarayı görünce hınzır, hınzır gülümsüyor. Şarkı bitince de espiriyi yapıştırıyor."Amma çok beyaz var bu gece"diyerek. Davulda Ronald Bruner Jr. ve tuşlu çalgılardaki Ruslan Sirota'nın da ekibin enerjisine cuk oturduklarını söyleyebilirim. Öyleki Ronald aslında davulculardan oluşan ufak çapta bir hayran kitlesinin kendisi için konsere geldiğini bilmiyor. Ama yerli müzisyenlerden birçok davulcu vardı onu izlemeye gelen, muhabbet ettiğim için konser öncesi, daha da önemlisi arkadaşlarım oldukları için biliyorum onların ne amaçla geldiklerini. Bu arada yaşı henüz 27 Ronald'ın, onu da belirtelim. Gerçi 2 yaşında başladığı için normal aslında bu hallere gelmesi ya neyse. Stanley Clarke zaten bir ara onu tanıtırken şöyle diyor "Başka bir gezegenden, Ronald Bruner Jr." Herkes gerek konuklar, gerek ekip tam ısındı derken. Hava bir anda zalim yüzünü daha da sert bir şekilde gösterip, herkesin eline şemsiyeleri tutuşturduysa da kimsenin bırakıp gitmeye niyeti yok bu güzel kadroyu. Gerçi bazen şemsiyeler artık görüşü de engellemeye başlıyor. Yine de izleyicilerde şu mantık olduğuna bahse girerim. Zaten donumuza kadar ıslandık artık, bundan sonrası zatüre olmamaya bakmak. Ancak talihsizlikler bununla da bitmiyor, ıslanan ekipmanları silmeye çalışan müzisyenler ve ekibin müthiş çabası bile sanatçıların üstündeki brandada biriken suyun müthiş boyutlara ulaşıp en sonunda aşağı doğru göbek vererek tehlike arz etmesine engel olamıyor. Biraz daha sürerse konser belki de sahne çökekcek, o derece yani biriken su tentedeki. İşte bu anda bir görevli onları uyarıyor tehlike var diye. Stanley Clarke Ronald'ı soloya bırakıp, durum raporu alıyor. Son ana kadar konsere devam etme çabasında zira. Bu da herkesi çok mutlu ediyor. Ama acı haberi vermek üzere sahneye dönüyor ve "Malesef konseri bitirmek zorundayız, bir daha ki sefere görüşmek üzere" demek zorunda kalıyor. Tamamına erseydi, her halde müthiş bir anı olarak hafızalara kazınacak bir konser, organizasyonun biraz tedbirsizliği yüzünden rafa kalkıyor erkenden.

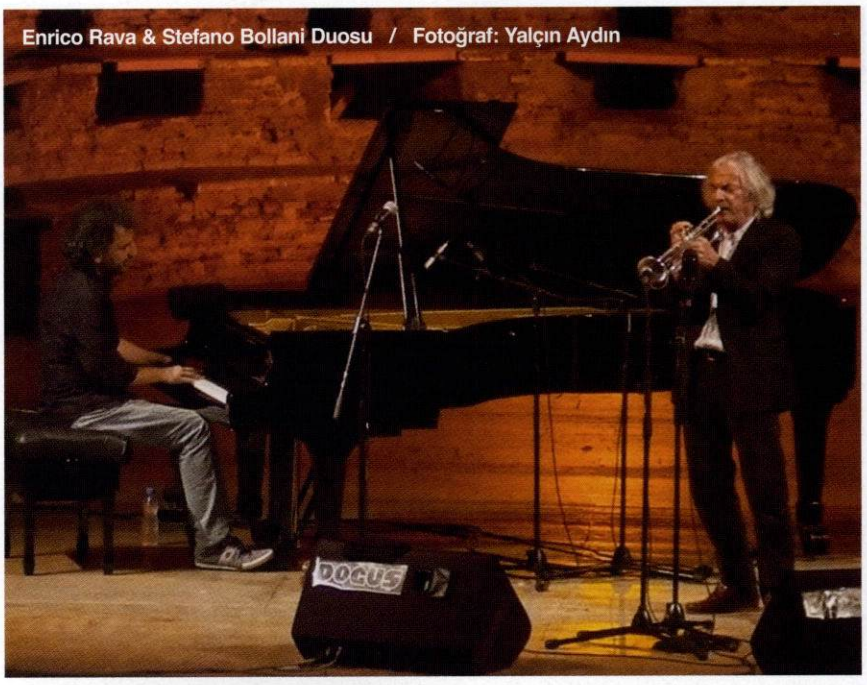

Enrico Rava & Stefano Bollani Duosu / Fotoğraf: Yalçın Aydın

Zaten sahneden ayrılırkende Stanley Clarke özür diledikten hemen sonra, seneye tekrar geleceğinin sözünü veriyor. Yine de bu konsere gelen seyircilerin homurdanmalarına ve serzenişlerine engel olamıyor. Bence de bir hayli haklıllar diyebilirim. Bu konserle ilgili etrafta çok şey yazılıp çizildi, böyle büyük organizasyonlar yapmak kolay iş değil, zor birşey bizler de farkındayız ve her zaman destekleme gayretindeyiz ama böyle bariz bir şekilde ön görülen yağmurlu bir günün, hatta haftanın içerisinde en azından açık alandaki bazı konserleri başka günlere aktarmak ya da kapalı ortama taşımamak biraz bile bile ladese girmek demekti. Neyse herkesin her zaman öğreneceği şeyler vardır. Darısı daha az yağmur yenilen konserlere diyerek eve dönüyoruz, hevesimiz kursağımızda, ilikilerimizse yağmura çoktan teslim olmuş bir şekilde.

Enrico Rava & Stefano Bollani Duosu

Bir Yaz Gecesi Rüyası ya da jazz'da Stand-Up'sal açılımlar

Bir kez daha Aya İrini'nin ruhani ambiansındayım işte. Burada konser izlemeye doymak bilemiyorum. Akustiği, ışığı herşeyi ayrı bir güzel buranın. İnsanın ruhunu şaha kaldırıyor bu tarihi mekan eğer performanslar da güzel ise. Bu akşamki konserin ise festival süresince izlediğim konserler arasında herhalde içlerinde en lirik olacağını ümit ederek gidiyorum Aya İrini'ye. En azından Enrico Rava daha önceden birçok albümünü dinlediğim için bildik bir isim olduğundan. Bollani'yi de onun albümlerinden tanıyordum zaten, bir de kendisinin "I'm in the mood of love" adlı albümü vardı elimde. Ama solo projelerinden çok da haberdar değildim. O yüzden beklentilerimde biraz yanılmışım bunu konserde çok ama çok iyi anladım. İkisini de canlı olarak ilk kez izliyordum. Bollani tam bir sahne cambazı, müzik haylazı. Resmen stand-up'çı edasıyla takıldığı anlar oldu diyebilirim bu konserde. Enerjisi ise çok yerinde. Biri unu eleyip eleği asmış gibi gözüken, az özdür mantığıyla takılan bir usta, diğeri enerjisi dağlara taşlara sığmayan bir muzip. Ying ile Yang gibiler beraber. Tezatlıklardan doğan muhteşem bir uyumun sessel hali. 2 saate yakın çalıyorlar velhasıl bizi mest ederekten. Gerçi Bollani'nin fırlamalıklarından, bizleri kırıp geçirmesinden bazen konsantrasyon yerle bir oluyor ama kimse şikayetçi değil. Bizi kah ruhumuzun derinliklerine atıyorlar, kah gülmekten yerlere. Müthiş bir ikili. Usta ve çırak, öğrenci ve öğretmen. Dostlar herşeyden önceyse. Kafama nedense Bollani kazınıyor konserden sonra olanları düşündüğümde de. Hele ki o do tuşu muhabbetiyle, resmen seyirciyi yarıyor, alkışları çalıyor arsızca alkış hırsızı Bollani. Bazen düşermiş gibi yapıyor oturduğu yerden ve tuşlarına dokunup kaçıyor piyanonun, bazense ayağının üstüne oturuyor hiperaktifliğini ilan edercesine. Çalışında yer yer klasiğe de yaslanıyor, bazen ritimsel hadiselere gark olarak piyanonun olur olmaz yerlerine vuruyor, esler verip, alkış bekliyor, akabinde solosuna devam ediyor alkışı aldığı anda. Bir ara aklına bizi kırıp geçirdiği an geliyor olsa gerek ki, kenardaki su şişesini alıp do tuşu üzerine bırakmaya çalışıyor olmayacağını bile bile ki hep alkışlayalım. Hatta neden durmuyor diye şaka ile karışık saf saf Rava'ya da bakıyor, o da; e na yapayım edasıyla kaş göz kaldırıyor. Sonuç olarak alkışı yine çalıyor bizlerden. Sempatikliği ile ikisi de ama daha çok Bollani gönüllerde taht kuruyor. Birde kendi aralarında güya Türkçe konuştukları bir an var ki, yani safi İtalyancayı sanki Türkçe gibi konuşmaları anı, ki ona Rava da eşlik ediyor bu zamanlarda. İkisi de İtalyanca konuşuyor ama öbürü sanki tercüme edermiş gibi yine İtalyanca konuşuyor. Bir de sizin için Türkçe öğrendik bakın diyorlar. Velhasıl hem gülüyoruz , hem de bu güzel ortamda bazen karanlık, bazen aydınlık ama neredeyse hep lirik (Bollani'nin coştuğu anlar hariç demek istediğim) melodilere dalıp çıkıyoruz. Belki de festivalin en güzel konserini böylece noktalıyoruz. Konserden sonra birkaç araştırmayla Bollani'nin birkaç solo albümünü daha edinebildim. Bunlar arasında son çıkan albümü "Stone In The Water" adlı albümü ile eskilerden "Mi ritorni in metne" albümünü gönül rahatlığıyla tavsiye ederim. Nature Boy'u bir de ondan dinleyin derim. Herkese müzik dolu günler.

Ülkem Özsezen
ulkemplm@yahoo.com

Freedom Band ve 85'lik Roy Haynes Show

Chick Corea

Freedom Band Chick Corea'nın kurduğu yeni gruplardan biri. Bu grupta birlikte çaldığı müzisyenlerin bazıları ile geçmişi ise oldukça eskiye dayanıyor. Mesela davulcu Roy Haynes, Chick Corea'nın ilk albümlerinden, 1968'de yayınlanan ve olay yaratan "Now He sings, Now He Sobs" albümündeki davulcu. Grup üyeleri son olarak Corea'nın 1997 senesinde yayınlanan "Remembering Bud Powell" albümünde bir araya gelmişti. 7 Temmuz'da 17. İstanbul Jazz Festivali kapsamında Cemiltopuzlu Açıkhava Sahnesi'nde sahne alan Chick Corea Freedom band muhteşem bir konser verdi. Roy Haynes ise bir konser de daha yaşayan bir efsane olduğunu kanıtladı.

16 Grammy ödüllü Corea bu konserde grup lideri olarak yer alacaktı. Piyanist olarak bir çok jazz müzisyenini etkileyen Corea besteci olarak da harika işler çıkarmıştı hayatı boyunca. Freedom Band projesi ise onun en yeni projelerinden biriydi, çok tecrübeli ve alanında artık yerini kabul ettirmiş müzisyenlerle yola çıktığı bu birliktelikte neler olacağı her jazz sever için bir merak konusuydu.

Cemiltopuzlu Açıkhava Sahnesi'ndeki sahne daha önce hiç görmediğim bir biçimde hazırlanmıştı. Sahnenin en arkasında eski Avrupa şehirlerindeki evleri anımsatan kocaman dekorların önünde bir tren garından kesit, bunun önünde müzisyenlerin çalacağı nispeten dar bir stand ve sahnenin yan kısımlarında ise kumların üzerinde kocaman istiridyeler ve deniz kabukları vardı!. Bir an için "acaba bunlar evvelki bir gösteriden kaldılar da gösteri tekrar oynanacağı için kaldırmak pratik bulunmadı mı acaba" diye düşündüm... Aslında çok hoş bir dekor oluşmuştu jazz müziği için.

The Night has a 1000 Eyes parçasıyla konsere giren grup daha ilk parçadan itibaren seyirciyi teslim aldı. Grup üyelerinin birbiriyle etkileşimi harikaydı. Garret inanılmaz bir ritim seksiyonuyla çalmanın verdiği güçle kendi uzun soluklu sololarından birini yaptı. Bazen arkada grup üyelerini bile şaşırtan armonik yapıların içerisine daldığı zamanlar oldu. Alto saksofonunun limitlerini zorladı. Kenny Garret'ı en son Boston'da dinlemiştim. Hatta konserinden bir gün önce çok meşhur bir üflemeli enstrüman tamircisine girmiştim. Enstrüman deneme yerini göremiyordum ama içeride birisi belli ki bir alto saksofon kamışı deniyordu. İçimden "inanılmaz biri var içeride herhalde" demiştim. İçerideki bazı insanlar da enstrüman odasının penceresinden içeri doğru bakıp gülerek kendi aralarında konuşuyorlardı. Kafamı hafifçe içeri uzattığımda Kenny Garret'ı meşhur beresinden hemen tanıdım. Gerçekten altodan inanılmaz büyük ve yüksek bir ton çıkarıyordu. O akşam da harika bir konser vermişti Boston'un meşhur jazz kulübü Regatta Bar'da.

Aksak ritmli bir kompleks bir blues parçası olan Psalm parçasına ise Chick Corea solo piyano ile bir intro yaptı. Klasik Chick Corea armonilerinin ve tuşesinin havalarda uçuştuğu bu solodan sonra Garret gene parçayı yükseklere kadar tırmandırıp orada bıraktı. Bütün konseri toparlayıcı bir unsur olarak çalan Roy Haynes'in bir ara davulunun yanına çömelip arkadaşlarını dinlemesi ise ilginçti.

Konserin en keyif aldığım parçası bir Monk bestesi Monk's Dream oldu. Roy Haynes'in esprili ve Monk cümlelerini kullandığı bir davul solosuyla başlayan parçada Chick Corea gerçekten armonik olarak çok ilginç yerlere giden bir solo yaptı. McBride ise her zamanki güçlü kontrbas sound'unu kullanarak inanılmaz bir solo çaldı (Christian McBride'ı dinlemek her zaman için keyiflidir. Genç yaşının enerjisiyle ve klasik jazz ve bebop cümlelerine bağlılığıyla ilgiyle dinlediğimiz bir basçı olmuştur hep. Sting'den Mc Coy Tyner'a kadar geniş bir müzik yelpazesinde çalabilen McBride şimdiden jazz müziğinin en büyükleri arasında gösteriliyor).

Yavaş tempo bir swing ile çaldıkları standart Darn That Dream parçasının çıkışından sonra her şey birden yerini kolektif bir doğaçlamaya bıraktı. Chick Corea Türk ezgilerini kullanarak bir armoni yakaladı, Roy Haynes bagetlerini birbirine vurarak, Garret da ona makamsal bazı gamlarla karşılık verdi. Bir ara Roy Haynes bagetlerini kullanarak bu jesti takdir eden seyirciyi ateşledi. Bundan sonrası ise görülmeye değerdi. Bütün grup üyeleri yavaş yavaş davul setinin başına toplandılar. Chick Corea davul setinin başına oturdu, Garret zilleri çalmaya başladı, Mc Bride da tom'lara geçince inanılmaz bir şekilde 4 kişi davul çalmaya başladılar. Konserin bu kısmından sonrası artık Roy Haynes'in gövde gösterisine dönüştü. 1944'den beri davulunun başında, tartışmasız dünyanın en iyi davulcularından biri olan 85 yaşındaki müzisyen enerjisiyle iletişim kurarak herkesi büyüledi.

Hızlı tempo unison pajasları olan Steps parçasında ise grup seyirciyi iyice coşturdu. Roy Haynes ise vodoo ayini gibi bir solo yaptı. Alkışlar ve ıslıklarla tekrar sahneye çağrılan grup Blue Hawk isimli bir blues ile geceyi bitirdi. Bir ara Mc Bride'ın Kenny Garret'ı "The Real Kenny G" olarak takdim etmesi, sonra daha da ileri giderek piyanoda şaka olsun diye avant-garde akorlar basan Roy Haynes'e "Cecil Taylor" diye takılması konserden akılda kalan hoş anlardı.

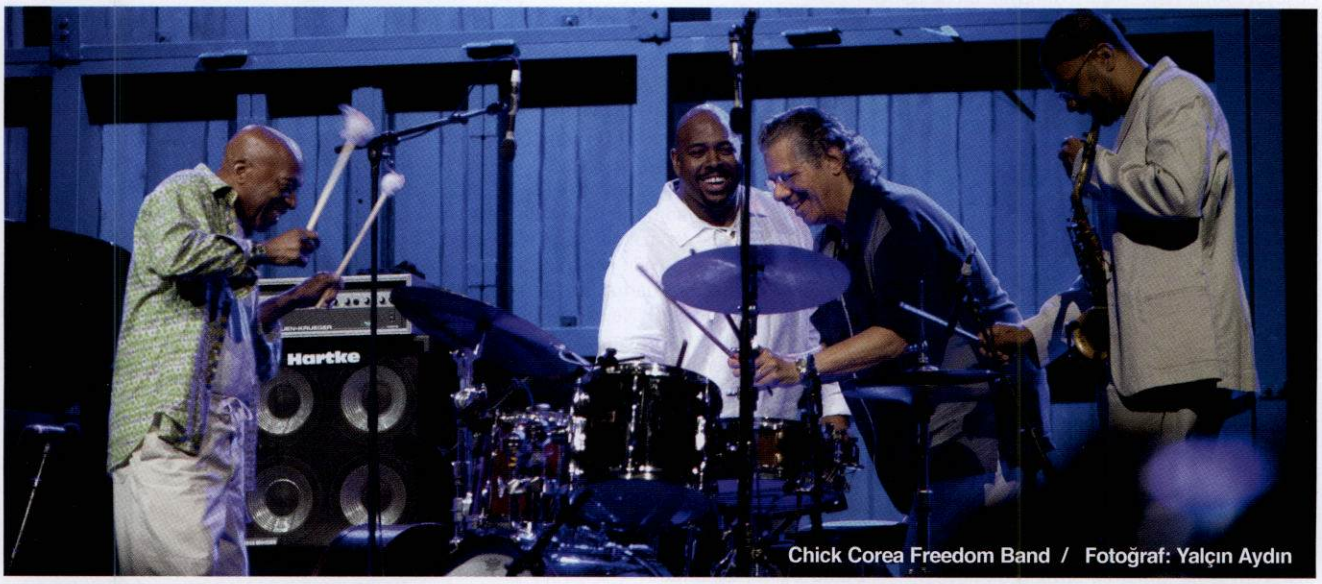

Chick Corea Freedom Band / Fotoğraf: Yalçın Aydın

Füsun Levet
jazzforever23@gmail.com

Kuşadası'ndan...

Yine bir sonbaharın başlangıcındayız. Büyük sıcaklar bitti ama başka tür sıcaklıklara hazırlıklı olmalıyız gibime geliyor!

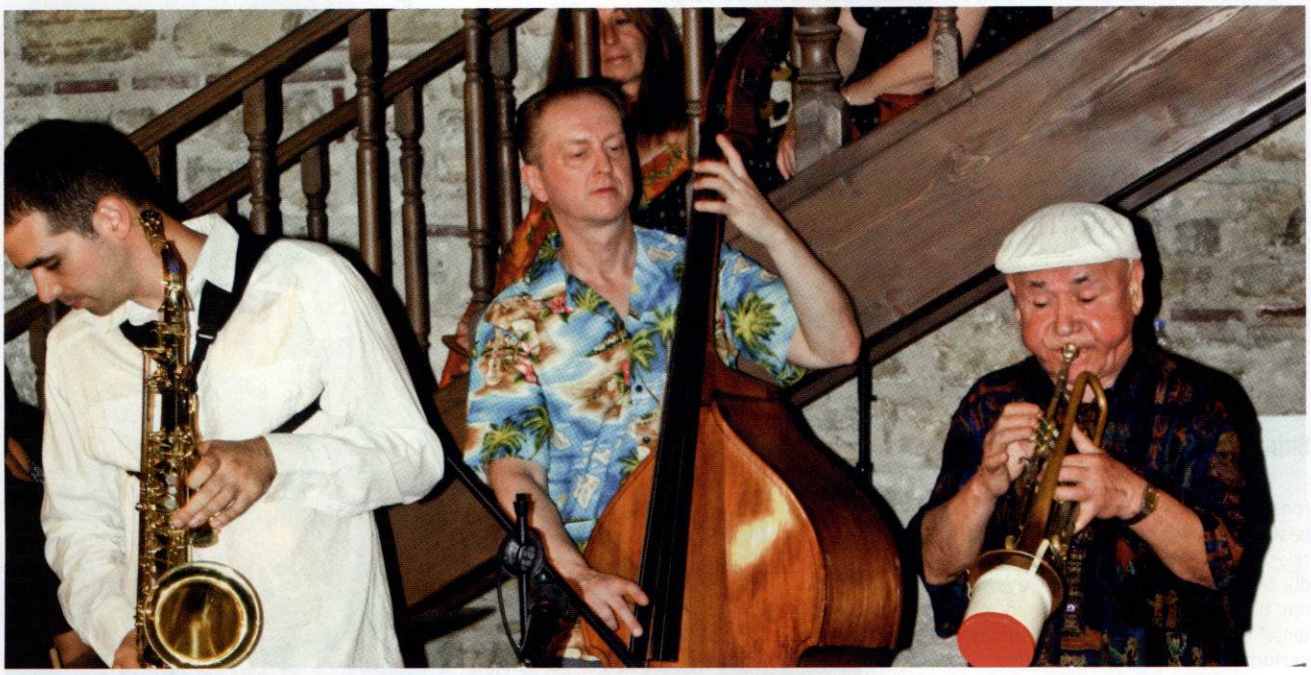

Meandros Festivali'nin bu yıl üçüncüsü kutlandı. Milet, Didim, Priene, Menderes Magnezyası, Myus ve Heraklia antik kentlerini içeren bölgenin adı Meandros. Günümüzde ise Söke, Didim ve Kuşadası Belediyelerinin ortak katkılarıyla yapılan bu festivalde edebiyat, el sanatları, arkeoloji ile ilgili konferanslar, Milet Tiyatrosu'nda London School of Symphony Orchestra klasik konseri ve 5 Temmuz tarihinde ise Kuşadası İbramaki Sanat evinde Maffy Falay beşlisini dinledik.

Carl Orrje (p), Per Ola Glad (b), Engin Recepoğulları (ts), Ferit Odman (d). Söke ve Didim'den de gelenler nedeniyle çok kalabalık bir dinleyici grubu vardı. İlk kez bir jazz konserinde bulunanlar da olduğundan eminim. Ancak jazz'ı bilen ve bilmeyenler toplu bir mest olma olayı yaşadılar. Ben ise nihayet yıllar sonra emeklerimin karşılığını gördüğüm için çok mutluydum. Yanı sıra tesisat ve kontrbasla ilgili olumsuzluklar da yaşandı. Özellikle iyi kontrbas bulabilme başlı başına bir sorun. Küba'yı anımsıyorum. Plajlarda yalınayak kumda enstrümanları, dolayısıyla kontrbaslarıyla gezinip müzik yapan gruplar... Böyle bir sıkıntıları yok zahir...

Maffy, ilk kez müzik hayatına Kuşadası Bandosunda başladığı için özel bir ilgi görüyor. Belediyenin bir inisiyatifiyle, çok değerli heykeltıraş ve arkadaşım Tülin Atalay'a bir Maffy Falay heykeli ısmarlandı. Heykel iki metre boyunda ve bitmek üzere. Yanılmıyorsam ülkemizde ilk kez bir jazz müzisyeninin heykeli gerçekleşiyor. Maffy 'ben daha hayattayım' dediyse de hoşuna gittiği kesin.

Belediyenin yaz boyu Latin ağırlıklı yaz sokak konserleri de süregelmekte. Geçenlerde turnede olan Havanalı bir grup vardı.

Bu arada Fransa'dan da güzel haberler geliyor. Manu Le Prince Brezilya turnesinden döndü. Jacky Terrasson Touraine Festivalinde çalıyor. Didier Lockwood Orleans Jazz'da. Stephane Spira ise yeni keşfettiği The Fellowship adlı grubu anlata anlata bitiremiyor.

Bazen yaz aylarında aklım Fransa'da kalmıyor değil. Ama buradaki misyonumuz da önemli.

İkinci konserimizi Sibel Köse grubuyla yine İbramaki Sanat evinde gerçekleştirdik. Kürşad, Derin ve Erdal'ı ilk kez dinliyorum. Sibel'i yıllar öncesinden 3 Boğa'dan tanıyanlar çoğunluktaydı. Onlarla birlikte çok güzel birkaç gün geçirdik.

Haftanın belirli günlerinde jazz severlerle toplanıp müzik dinliyor ve arşivimdeki konser videolarına bakıyoruz. Epeyi kalabalık olmaya başladık. Her toplantıda ayrı bir tema işliyoruz . Bütün bunları, ders olarak algıyanlar da çoğunlukta...

Kasım ortalarında Fransa'ya dönüyorum. Gelecek yazım Paris'ten en taze haberleri kapsayacak...

Sevim Yolaçtı – Sinan Bakır
sevjazz@gmail.com

2010 CareFusion Newport Jazz Festivali izlenimleri

Newport CareFusion Jazz Festivali bu yıl da jazz'ın usta isimlerini müzikseverlerle buluşturdu.

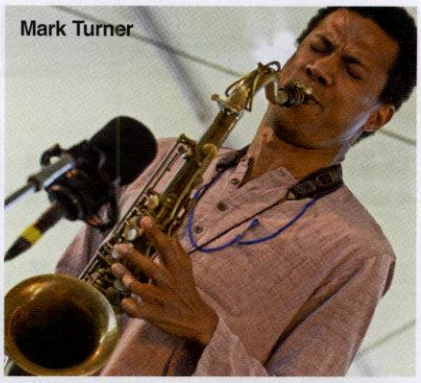
Mark Turner

Dünyadaki birçok önemli festivalin öncüsü olarak nitelenen ve geçmişten günümüze Miles Davis, Sonny Rollins gibi birçok jazz efsanesini ağırlayan festival 7-9 Ağustos tarihleri arasında gerçekleşti.

Güzel ve güneşli bir hafta sonunda Fort Adams State Park'ta kurulan 3 sahnede tarzları klasik jazz'dan avandgarda uzanan toplam 30 gurup sahne aldı.

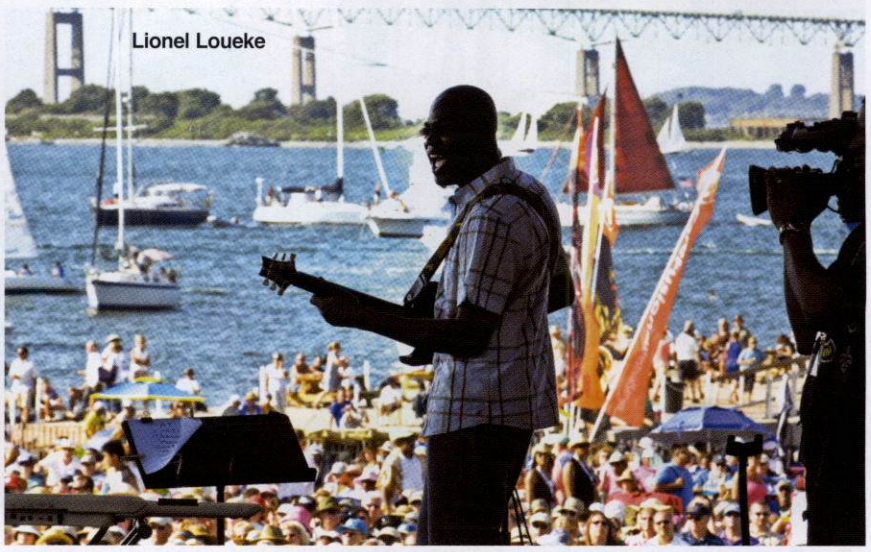
Lionel Loueke

Birinci Gün

Quad Stage (kale içi sahnesi)'de saksofoncu JD Allen, davulda Rudy Royston ve basta Gregg August'tan oluşan "hard swing" triosu ile küçük sahneyi salladı. Öz ve melodik temalarla süslü bestelerinde enstrümanının bütün olanaklarını kullanan Allen "intense" çalışı ile festivalin hatırlanmaya değer performanslarından birini sergiledi.

Festival emprezaryosu George Wein geleneksel olarak biraraya getirdiği All Star Jazz Jam grubu ile konser verdi. Davulda Jeff Ballard, klarinet'de Anat Cohen, gitarda Wein ile arkadaşlığı uzun yıllara dayanan usta gitarcı Howard Alden, trompetlerde Randy Brecker ve Randy Sandke, saksofonda Harry Allen ve basta Joe Mardin'den oluşan grup jazz standartlarından derledikleri repertuarla klasik anlamda keyifli bir performans ile sundu.

Günün göze çarpan diğer bir üçlüsü Mark Turner, Larry Grenadier ve Jeff Ballard'dan oluşan FLY grubuydu. Bu üç usta müzisyenin yaratıcılıklarını birleştirdiği platformu George Wein "modern jazz'ın en ilginç trio"su olarak adlandırıyor. Trio içinde kimsenin lider olarak ön plana çıkmadığı, kollektif bir çalışma anlayışı olan FLY yüksek etkileşimli ve yoğunlukla funk ögeleri içeren "modern swing" denebilecek müziğiyle ilgi uyandırdı.

Küçük sahnenin kapanışını Eric Mcpherson, Bill Ware ve Stephan Crump'dan oluşan akustik dörtlüsü ile Güney Asya müzikleri ve modern jazz konseptlerini ustaca birleştiren gitarist Rez Abbasi yaptı. Abbasi bir Joe Henderson klasiği olan "Punjab" ile açtığı sette orijinal bestelerinin yanısıra Keith Jarrett ve Nusrat Fateh Ali Khan'ın kompozisyonlarına yer verdi.

Harbor Stage (orta sahne)'de Mark Connor Hot Swing Band'in ardından yer alan genç ve yükselen gitarist Julian Lage, bluegrass, blues ve swing füzyonu müziği ile ilgi gördü. Lage'in arkasından bir başka parlayan yıldız klarinetçi Anat Cohen yer aldı. Cohen enstrümanındaki teknik yeteneklerinin yanısıra kıvrak dansları ile de dikkat çekti.

Fort Stage (ana sahne)'de Maria Schneider çarpıcı beste ve aranjmanları ile müzik sahnesinde 90'lı yıllardan bu yana adından söz ettiriyor. Orkestranın seslendirdiği, Schneider'in yelkencilik temalı "Coming Along" bestesi bu harika günün ambiyansına son derece uygundu. Rich Perry'nin yoğun ve akıcı saksofon solosu ile ön plana çıktığı bu senfonik jazz bestesi grubu unique ve heyecan verici yapan bütün elementleri içeriyordu.

Jazz tarihinde çok önemli ve özel bir yere sahip olan efsanevi piyanist Ahmad Jamal, 80'li yaşlarını yaşadığı bu döneminde modern yaklaşımı ile yeni nesilleri etkilemeye devam ediyor. Konser boyunca trio'su ile etkileşimli bir şekilde çalan Jamal, sadelikli virtüözitesi, blok akorları ustalıkla kullanışı ve mütevazı tavırlarıyla ilgi çekti. Seyirciler Jamal'in klasik parçası "Poinciana"ya keyifle eşlik ettiler.

Jamal'in ardından Chick Corea, Roy Haynes, Christian McBride ve Kenny Garret'ten oluşan süper star "Freedom Band" ile sahne aldı. Chick Corea'nın "Ok, We're just gonna play" diyerek başlattığı konserde, grup Monk besteleri ve orijinallerden oluşan hard/post- bop repertuvarı oldukça elastik bir yaklaşımla yorumladı.

Chris Botti

Fotoğraflar Sevim Yolaçtı

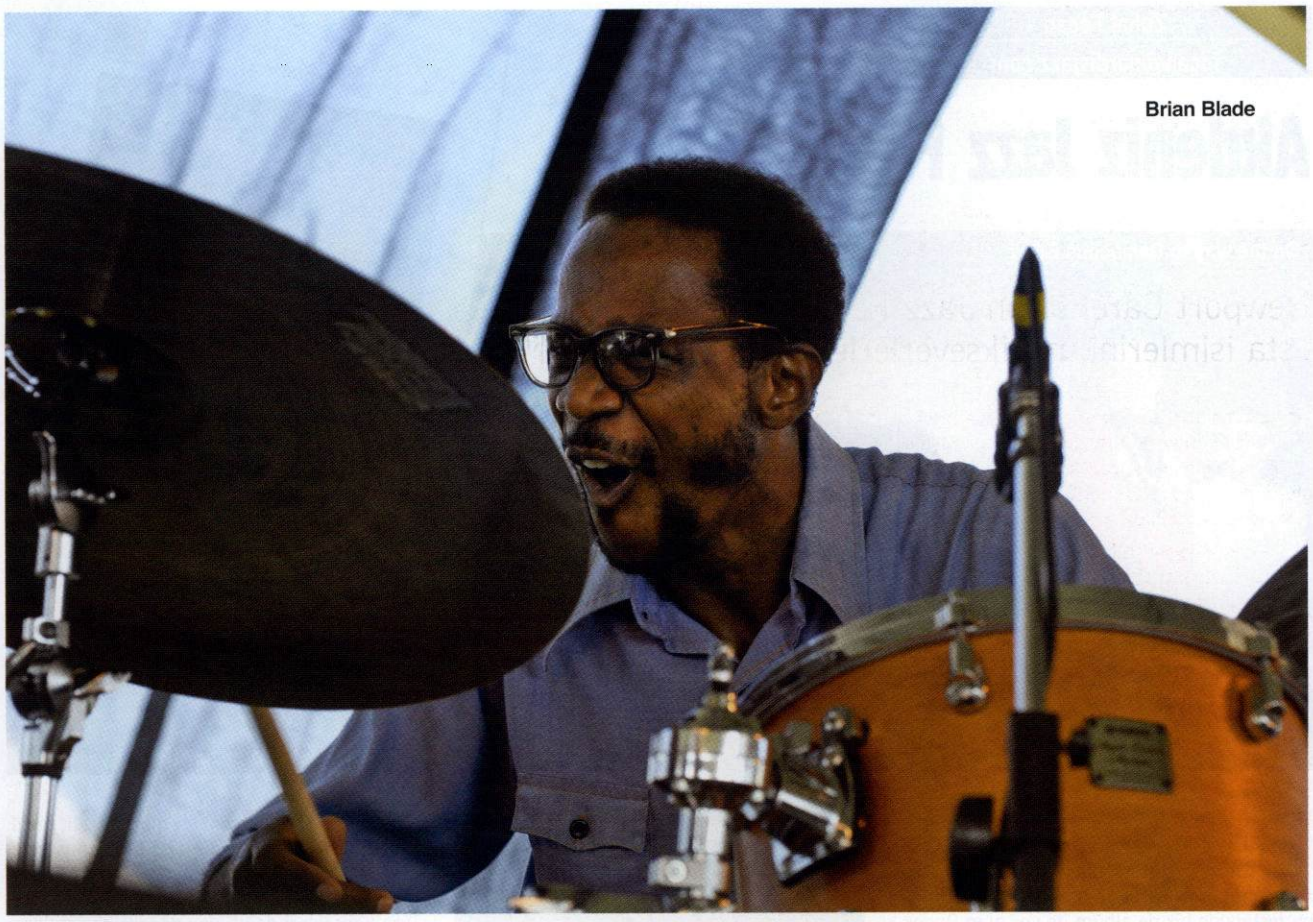
Brian Blade

Radyo DJ'liğinden gemi müzisyenliğine uzanan kariyeriyle İngiltere'nin son yıllarda çıkardığı parlak bir yetenek Jamie Cullum ilk günün sonunda ana sahnenin kapanışını yaptı. Yüksek enerjili pop melodileri ve jazz armonileriyle süslü parçalarıyla kısa sürede müzik listelerinin üstlerine tırmanan Jamie'nin müzisyenliğinin ötesine geçen "entertainer" kişiliği onun sahneyi farklı bir platforma transfer etmesini sağlıyor. İlk günün kapanış konserinde Jamie'nin Jimi Hendrix'in "Wind Cries Mary"' adlı parçasına getirdiği güzel yorumu ve enerji dolu performansıyla dans etmeye başlayan izleyiciler coşkulu bir festival ortamı oluşturdular.

İkinci Gün

Quad Stage (kale içi sahnesi)'de kendine özgü tekniğiyle son yıllarda jazz vokalin en özgün isimlerinden Gretchen Parlato, Brezilya etkileri taşıyan egzotik müziğiyle festivalin öne çıkan isimlerindendi. Parlato, piyano ve Fender Rhoads'da Gerald Clayton, basta Alan Hampton ve davulda Kendrick Scott'tan oluşan grubu ile yeni albümü "In a Dream"'den parçalar seslendirdi.

Alto saksofoncu David Binney, davulda Brian Blade, piyanoda Craig Taborn ve basta Eivin Opsvik'ten oluşan Third Occasion adlı yeni projesiyle Newport'ta Brooklyn sound'unu temsil etti. Vocalist Gretchen Parlato'nun da aralarına katılması ile enerji seviyesi iyice yükselen grup ve müziği günün heyecan verici performanslarından birini sergiledi.

Blue Note ile parlak bir kariyeri olan genç piyanist Jason Moran, basta Tarus Mateen ve davulda Nasheed Waits'ten oluşan triosu Bandwagon ile Monk ve kendi orijinallerine yer verdi. Müzik getirmeyi unuttuk, blues çalacağız diyerek seyircilerle şakalaşan Moran, standardları yorumlarken kendine özgün yaklaşımı ile dikkatleri üzerine topladı.

Günün bir başka sürprizi SunRa orkestrasının orijinal üyelerinden Marshall Allen'ın, piyanist Matthew Ship ve Joe Morris'le oluşturduğu free jazz trio'su idi. Saksofoncu Allen enstrümanından olabildiğince tiz ve çılgın sesler çıkarırken, Joe Morris'in hızla tellerin üzerinde gezindiği performansı şaşırtıcı ve olağanüstü idi.

Fort Stage (ana sahne)'de trompet ustası Wynton Marsalis ve grubu, jazz efsanesi piyanist Dave Brubeck'in de aralarına katılmasıyla festival izleyicilerine büyülü anlar yaşattılar. Performansın sonunda sahneye gelen George Wein "Happy Birthday" şarkısı ile yakın arkadaşı Dave Brubeck'in 90'ıncı yaşgününü kutladı.

Herbie Hancock, davulda Vinnie Colleiuta ve gitarda yükselen Afrikalı gitarist Lionel Loueke'nin ön plana çıktığı grubu ile festivalde Watermelon Man, Cantalope Island gibi klasik Hancock beste ve aranjmanlarını seslendirdi. Yeni projesi "Imagine"den yine aynı isimli Beatles klasiğini seslendiren Hancock seti kapatırken seslendirdiği "Chameleon" adlı hit parçasında 70'lere uzanan nostaljik bir yaklaşımla "keytar" çaldı. Trompette yakaladığı Miles Davis'in romantik tonu ve Sting'den aldığı pop star imajiyla festivalin yıldızı olan Chris Botti'nin, grubuna yeni dahil ettiği klasik kemancı Lucia Micarelli ile konseri görülmeye değerdi. Botti, pop ve jazz'ı ustaca harmanladığı müziğiyle Narraganset körfezinin görkemli manzarası eşliğinde 56.Newport jazz festivalininin kapanış konserini gerçekleştirdi.

Gretchen Parlato

Lucia Micarelli

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

Akdeniz Jazz Festivali'nden

On the way to Damascus Band

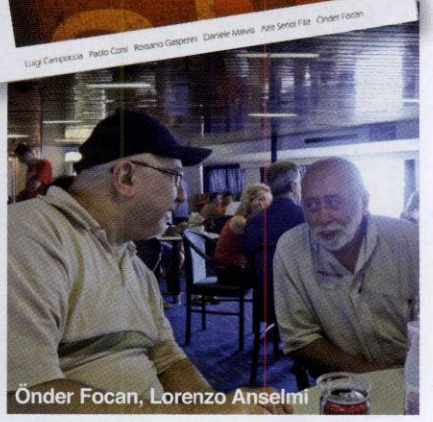
Önder Focan, Lorenzo Anselmi

Bu yıl 6.sı 5-10 Temmuz arasında yapılan Akdeniz Jazz Festivali'ne Jazz Dergisi editörü olarak davet edildim. Ayrıcalığım da vardı eş durumundan. Bu yıl bu festivalde bir de albüm ile yer alan Önder Focan'ın tanıtım konserlerine de katılmış oldum. Albümde ve festivalde sadece Önder yoktu neyzen Aziz Şenol Filiz de vardı.

Pek çok jazz ilgilisinin tanıyıp bildiği, Boğaziçi Üniversitesi'nde jazz tarihi dersleri de veren yazar, tarihçi ve araştırmacı İtalyan Francesco Martinelli Önder Focan'ı Sienna Üniverstesi'nde jazz kompozisyon dersleri de veren piyanist Luigi Campoccia ile tanıştırmasıyla başlayan bu müzikal serüven sanıyorum bir müddet daha devam edecek.

Francesco Martinelli'den dinlediğim festivalin hikayesi ise şöyle; muhteşem bir coğrafyaya sahip, aynı zamanda tarihi özellikleri de olan, Napoleon Bonapart'ın sürüldüğü Elba Adası bu festivalin ana merkezi. Jazz tutkunu olan Ada sakini seramik sanatçısı Lorenzo Anselmi ve dostu Sienna Üniversitesi'nde hoca olan festivalin direktörü piyanist Luigi Campoccia, sanat danışmanı olan

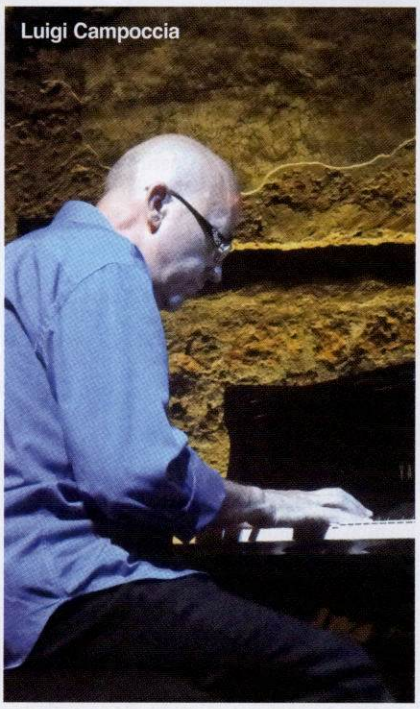
Luigi Campoccia

Francesco Martinelli ile birlikte adaya bir hareket ve heyecan getirmesi için Belediye işbirliği ile yapılan orta çaplı uluslar arası bir organizasyon. Bu yıl katılan ülkeler Yunanistan, Kolombiya, New York Üniversitesi, Türkiye ve Malta.

Genelde biraz etnik, fusion ve world jazz havası daha ağır basan festivalin tek mainstream grubu New York Üniversitesinden gelen gruptu. Festivalin bir diğer özelliği ise genç jazz grupları yarışması. Bu yıl 12 İtalyan grubun yarıştığı yarışmanın birincisi ise Sienna'ya burslu olarak gönderiliyor. Katılım onun için oldukça yüksek oluyor. Ben bu yarışmayı izleyemedim.

Ada Belediyesinin büyük katkısı olan bu proje biraz da eğitim projesi gibi kabul ediliyor. Halka dünyada neler olup bittiği, nasıl müziklerin çalınıp dinlendiği konusunda bilgi ayaklarına götürülüyor. Konserler üstelik tüm halka açık, yani bedava! Sadece jazz konserleri değil, yaz dönemine yayılmış klasik konserler de oluyor. Buna karşın kışın pek hareket olmadığı belirtiliyor. Elba Adası'nın tarihi çok önemli Etrüsk dönemi kentlerinden. Büyük bir park gibi. Bina yapım izni yok. Balık tutmak bile yasak! Bu bölgede 5 ada var.

Elba, Cillio, Monte Cristo, Capraia, Gorgona. Konuştuğum dinleyiciler Korsan Barboros Hayrettin Paşa'dan sonra Ada'da ilk konser veren Türklerin Önder Focan ve Aziz Şenol Filiz olduğunu belirttiler ve çok ilgi gösterdiler. Bu arada hiç beklemediğimiz bir şey oldu ve konserlere katılan bizden başka iki Türk daha vardı. Birisi haber dinleyicilerinin yakından bildiği bir isim NTV Roma muhabiri gazeteci Lütfullah Göktürk ve İzmirli sanat sever Prof. Dr. Sevgi Gürtuna da etkinlikleri Roma'dan haber alıp konserleri izlemek için Elba Adası'na gelmişlerdi.

Toplam dört konser veren grubun konserleri büyük bir ilgi ile dinlendi. Her solo bol bol alkışlandı, TV ve video çekimleri, röportajlar yapıldı. Konserlerin üçü Elba Adasında diğeri ise Roma yakınlarında çok eski bir şehir olan Nepi'de oldu. Nepi'deki konserde, konser ve konserin yapıldığı Düşes Lükres Borgia'nın şatosunu seyretmek, daha sonra gece karanlığında gezmek açıkca söylemeliyim ki bana çok fazla heyecan verdi.

On the Way To Damascus adlı albümde ve İtalya konserlerinde yer alan müzisyenler;

Luigi Campoccia (p, keyb), Paolo Corsi (d, perc), Rossano Gasperini (b), Daniele Malvisi (ts, ss), Aziz Şenol Filiz (ney), Önder Focan (g).

Daha çok konser daha çok festival dinlemek inanın çok keyifli, siz de zamanınızın ve biriktirebildiğiniz servetinizin bir kısmını bu işe ayırın derim.

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

İstanbul Pori Music Networking Konserleri ve Pori Jazz Festivali

2010 İstanbul Kültür Başkenti projelerinin bir parçası olan "Sivil Toplum Diyaloğu-İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Hibe Programı" kapsamındaki proje ile Pori Jazz Festivaline gittik!

Bu yıl IKSV, Galata Derneği, Nardis Jazz Club, Pori Jazz Festivali ve Palmgren Konservatuarı ile birlikte yürütülen Istanbul – Pori Music Networking projesi içinde yer alan Kids Festival'e Galata Derneği tarafından seçilen, okullarının müzik kulüplerinde çalışan, yetenekli ve gelişmeye açık müzisyen gençler ve çocuklar götürüldü. Ayşe Tüzün (p), Fulden Aydın (keman), Mark Raymond (g), Meltem Olkun (perc), Yusuf Can Özer (perc, bağlama), Hakan Yıldızfer (perc), Tom Temiz (perc) giden çocuklardandı. Fulya Aydın çocuklardan sorumlu İTÜ Devlet Konservatuarından görevli öğretmen olarak katıldı.

Pori Kids Festival, Pori Jazz Festivali'nin bünyesinde yer alan Bianca Morales adlı aslında jazz vokalisti olan eğitimcinin 6 yıldır başarı ile yürüttüğü, içine çocukları alan bir müzik çalışması. Bunun örneğini bu yıl Akbank Jazz Festivali'de uygulamaya başladı, "Ezo Sunal Atölyesi, Çocuklarla Caz" adıyla. Umarım başarılı olur ve uzun yıllar da devam eder.

Bizim çocuklarımız da kendi enstrümanları ile festivalin çocuk orkestrasında parçalar çaldılar. Bunun için provalar yaptılar. Bu bence çok önemli. Bambaşka bir repertuarı, tanımadığı bir öğretmen eşliğinde yapmak önemli bir deneyimdi gençler için. Çocuklar yemyeşil ormanlık bir ortamda oynarken, müzik enstrümanlarını tanıyarak, seslerini çıkartmaya çalışarak öğrendiler. Bu arada Finlandiya'nın en çok izlenen TV kanalındaki çocuk programının karakterleri de çocukları çok eğlendirdi.

Gençlere workshop'lar hem burada hem de Palmgren Konservatuarı'nda düzenlendi. Perküsyoncumuz Okay Temiz ve neyzenler İsmail Hakkı ve Emre Ateşler hem enstrüman yapımı konusunda, hem de çalımı ile ilgili çalışmalar düzenlediler. Finlandiyalı gençlere kaval ve vurmalılar konusunda bilgi verildi. Şu anda pekçok Finlandiyalı çocuğun evinde, ileride nefesli bir müzik aletini çalmanın belki de ilk adımı olabilecek bir Türk sazı var! Kaval.

Pori Jazz Festivali kapsamında Türkiye'den 3GitarISTanbul projesi ile Önder Focan (g), Cem Tuncer (g), Murat Usanmaz konser verdiler. Bu yeni proje 3GitarISTanbul çok ilgi gören konserlerdendi. Festivalde 3 konser çalan grup ayrıca Helsinki'de yeni açılan **Birdland** adlı yeni jazz kulübünde de 2 başarılı konser verdi ve hatta şimdiye kadar Finlandiya'nın Hürriyet'i denilebilecek gazetesi Helsingin Sanomat'da haklarında çok övgü dolu kritikler de aldılar.

Bu yıl Pori Jazz Festivali'nde yönetim değişikliği olmuş. 45 yıldır festivali başarıyla götüren yönetim yerine gençlerden oluşan bir kadro iş başına geçmiş. Bu durum hemen kendisini konser line-up'ları ile belli etti. 155 bin kişinin 60 bin bilet ile izlediği 2010 Pori Jazz Festivali'nin bu yıl büyük sahne yıldızı Toto idi. Benim izlediğim konserler arasında; **Toto,** Tomasz Stanko Quintet, **The Boby Hutcherson & Cedar Walton Quartet,** Melody Gardot, **Katri Woorand & Jussi Kannaste**, John Fogerty, Tori Amos (bu konserin yarısında çıktım), N.E.R.D, **Massive Attack**, Gustav Lundgren Quartet feat. Teemu Viinikainen, Husband Band ve **Jeff Beck** var. Ayrıca Hammond Band gecelerinde 2 farklı grubu dinledim. Yunanlı **Baby Trio** ve **Tonight at Noon** bence festivalin en keyifli konserlerindendi. Kontrafouris Georgios (Ham.B3), Podaras Vasilis (d), Vichos Alexandros (g) da yer alıyorlardı. Tonight At Noon ise Finlandiyalı bir grup; Mikko Innanen (as), Jussi Kannaste (ts), Jukka Eskola (tp), Mikko Helevä (org), Andre Sumelius (d). Bu arada Hammond orgu çalan **Mikko Heleva** Önder'in Hammond orglu kaydında yer alan müzisyen. Epeydir kendisini görmediğimiz için karşılaşmaktan ayrıca çok mutlu olduk. Festivalin az jazz'lı programı içinde belki de en müzikal anlamda başarılı konserlerinden biriydi. **Marian Petrescu Trio** konseri, neredeyse her yıl kaçırmadığım konserlerden. Oscar Peterson tarzının günümüzdeki tek sırıtmayan, artık kendisi gibi olmuş temsilcilerinden. Aslında pekçok konser izledim, bunların jam-session olanlarından da önemle bahsetmek gerekecek. Festivalde sadece jam-session'lar için ayrılmış, sabaha kadar devam eden (sabah demek o mevsimde Pori için biraz garip oluyor, çünkü hiç sabah ve akşam neredeyse olmuyor, sadece gece 24:00 civarı biraz hava renk değiştiriyor ardından tekrar güneş başlıyor), bir kulübü var. Konserleri hep sold-out oluyor. Burada festivale çalmaya gelmiş ünlü, ünsüz herkesi sahnede dinlemek mümkün oluyor. Bu jam-session'ları genelde festivalin 45 yıldır konuk müzisyeni olan **Ted Curson** yönetiyor. Ben **Jose James'**in Timo Lassy Orkestra ile birlikte sahne aldığı geceyi çok sevdim. Bu yıl çok fazla jazz konseri olmadığından ortalık lokal müzisyenlere kalmıştı. Bu harika müzisyenlerden üçü 2010 Sivil Toplum Diyaloğu Hibe Projesi kapsamında Nardis'te de sahne alacaklar.

17-25 Temmuz tarihleri arasında her gün, günde en az 4-5 konser izledim. İstanbul gibi bir trafiğin olmadığı yerlerde festivaller daha rahat izlenebiliyor. Bir de izleyiciler her konsere ilgi gösteriyor, dolduruyorlar. Ne diyelim darısı bizim festivallerin başına!

Derleyen: Viktor Bensusan
vbensusan@yahoo.com

Benny Powell

Hem müzisyen, hem de eğitimci olarak jazz dünyasının sevgi ve saygısını kazanmış trombonist Benny Powell, 26 Haziran 2010 tarihinde yaşama veda etti; Powell haklı ününü özellikle Count Basie Orkestrasında çaldığı uzun yıllar içinde elde etmişti. Gene de Basie'nin swing'e dayalı tarzı ile yetinmemiş ve Abdullah İbrahim ve Randy Weston gibi yenilikçi piyanistlerle de jazz'ın engin ufuklarında yol almıştı.

Benjamin Gordon Powell Jr., 1 Mart 1930 tarihinde, New Orleans'ta, müzik eğitimine önem veren bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. "Ailede hepimiz müzik eğitimi aldık çünkü bu sosyal gelişimimizin bir parçasıydı" demişti bu konuda. Doğuştan gelen bir rahatsızlıktan dolayı 1996 yılındaki böbrek nakline kadar uzun yıllar haftada üç gün diyalize giderek yaşamını sürdürdü ama gururla söylediği gibi, "hiç bir konseri de kaçırmadım".

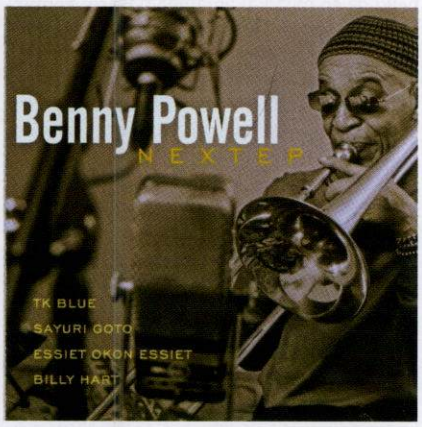

Oniki yaşında amcasının kendisine hediye ettiği trombonu çalmaya başladı. İlk dersleri aldığı yerel Dixieland tromboncusu Eddie Pierson, Powell'daki yeteneği fark edince onu Earl Hines ve Jimmy Lunceford orkestralarında (ve sonraki yıllarda da Charlie Parker ile) çalışmış olan Trummy Young'a yönlendirdi. 1945 yılında Powell, ileride tanınmış bir lokanta işletmecisi olacak olan trompetçi Dooky Chase Jr. ve davulcu Vernel Fournier ile bir big band kurdu. New Orleans'ın baskın geleneksel tarzına rağmen o günlerde Powell'in dinlemek istediği tek tür bebop idi; özellikle modern jazz'daki idolü J. J. Johnson gibi çalabilmek için elinden geleni yapmaktaydı.

1946 yılında profesyonel olan Powell değişik topluluklarla turnelere çıktı. Sonunda orkestrasına trombonist arayan ünlü vibrafoncu Lionel Hampton ile karşılaştı. 3 yıl boyunca hem albüm kayıtlarında, hem de turnelerde yer aldı. 1951 yılında büyük orkestraların belki en ünlüsü olan Count Basie'nin topluluğuna katıldı ve orada 12 yıl çalıştı. 1956 yılında Down Beat dergisinin eleştirmenler anketinde yılın en iyi tromboncusu seçildi. Orkestradaki trombon sololarının çoğunu Powell yapardı, ta ki Al Grey gelene kadar. "Al Grey geldikten sonra, onun gölgesinde yaşamaya başlamıştım, ancak o bitirince en fazla 8 mezürlük bir solo yapabiliyordum" diye o günleri anlatırdı.

Basie ile yurtdışı turnelere çıkan, Ella Fitzgerald ve Frank Sinatra albüm ve konserlerinde yer alan Powell 1963 yılında turne otobüslerinde yaşamaktan bıkarak Basie'den ayrıldı ve New York'a yerleşti. Tabii ki sahip olduğu referanslar ile iş bulmakta zorlanmadı; zamanının çoğunu stüdyolarda, combo ve big band kayıtlarına katılarak geçirdi.

Powell, 1964 yılında Broadway'de ilk defa sahnelenen ve başrolünde Barbra Streisand'in yer aldığı "Funny Girl" müzikalinin orkestra çukurundaki müzisyenlerden biriydi. Müzik eğitimi konusunda oldukça aktif olan Powell, jazz müziğini New York'un kenar mahallelerine taşıyan Jazzmobile (www.jazzmobile.org) girişiminde aktif olarak yer aldı. Maddi ve manevi doygunluğu hissettiği andan itibaren de genç müzisyenleri eğitmekten geri durmadı. New York'un ünlü jazz ve çağdaş müzik konservatuarlarından biri olan New School'da uzun yıllar ders verdi.

Amerika'nın ünlü televizyon şahsiyetlerinden Merv Griffin'in talk show'larında daimi müzisyen olarak çalışmaya başladı.

Program çekimleri New York'tan Los Angeles'e geçince, Powell da 1970 yılında program ile birlikte taşındı ve orada 10 yıl yaşadı. Los Angeles'taki okullarda ders verdi, ayrıca film soundtrack'lerinde çaldı ve kendi küçük topluluklarıyla şehrin jazz sahnesinde kendine yer edindi.

1980 yılında New York'a geri döndü, turneler ve festivallerle dolu yoğun temposunu aralıksız sürdürdü. Avrupa'daki jazz festivallerine giden all-star topluluklarda yer aldı, New York'ta hem kendi triosu hem piyanist Randy Weston ile, hem de Dameronia ve Harlem Blues and Jazz Band gibi toplulukların bünyesinde çaldı.

Powell, Amerika'nın sanat ile ilgili en büyük sivil toplum kuruluşlarından National Endowment for the Arts tarafından "Jazz Üstadı" ilan edilmesine rağmen, gerçek şöhreti Johnson & Johnson firmasının televizyon reklamlarında oynadığı yatalak hasta rolüyle elde ettiğini iddia ederdi.

Derleyen: Viktor Bensusan
vbensusan@yahoo.com

Willem Breuker

1970'li yıllarda Avrupalı jazz sanatçılarının çoğu 60'lı yılların Amerikan free-jazz tarzı ile Avrupa konservatuar müziği arasında bir noktada kendi kimliklerini bulmaya çalışırlarken, Hollandalı bir topluluk bütün bunları umursamadan hayatı, dünyayı, müziği hatta bizzat jazz'ı tiye alan bir üslupla çalışmalarını tüm hızıyla sürdürüyordu. İsmini liderinden alan bu topluluk, jazz geleneği kadar müzikal tiyatrodan, vodvilden, sirk müziklerinden, Brecht/Weil eserlerinden, kabareden ve free-jazz'dan da beslenmekteydi. 1987 yılında Istanbul Festivali'ne de konuk olan bu Amsterdam'lı topluluk Willem Breuker Kollektief idi. Topluluğun lideri olan saksofonist, klarinetist, besteci ve deyim yerindeyse müzikal amigo Willem Breuker, uzun bir hastalığın ardından 23 Temmuz 2010 tarihinde 65 yaşında aramızdan ayrıldı. İşini saplantı derecesinde ciddiye alan, olağandışı ve etkileyici kişiliğiyle tanınan Breuker Avrupa jazz ve çağdaş müziğinin son 40 yıl içinde yetiştirdiği en büyük yıldızlardan biriydi.

Breuker'in radikal bir şekilde "halkın müziği" olarak nitelediği tarza inancı tamdı. Tiyatroyu müzik kadar severdi. Avant-garde jazz'ın anlaşılmaz hatta itici yönlerini bertaraf etmek için, Kollektief'in 36 yıllık kariyerinde görsel ağırlıklı eğlenceli mizansenlere konserlerinde hemen hemen her zaman yer verdi. Tiyatro, opera ve sinema için 500'den fazla eser besteleyen Breuker'in kendi plak şirketi ve yayınevi vardı. Aktif bir eğitimciydi, jazz ile ilgili birçok yerleşmiş düşünce ve önyargıyı yıkmıştı. Bir Kurt Weill uzmanı olarak 1997 yılında bestecinin tüm eserlerini içeren bir arşiv oluşturararak 12 bölüm ve 48 saatlik bir radyo belgeseli hazırlamıştı.

Willem Breuker, 4 Kasım 1944 tarihinde Amsterdam'da dünyaya geldi. Müziğe klarinet dersleri alarak başladı ama yaklaşımı her zaman kendine özgüydü. Mahalledeki balıkçıların konuşmalarının, trafikteki araçların motor seslerinin veya Amsterdam'da çok yaygın olan sokak laternalarının neden çağdaş müzikte yer almadıklarını anlayamıyordu. Elvis ve Little Richard'ın gençliği peşinden sürüklediği devirde o, kütüphanede Schönberg, Bartók ve Varèse dinleyebilmek için çoğu zaman okuldaki derslerini kırardı. Saksofon çalmayı kendi kendine öğrendi ve beste yapmaya başladı. Ama disiplinsizliği yüzünde konservatuara gidemedi; Amsterdam'ın bebop ağırlıklı jazz alemi de kendisine şüphe ile yaklaştı.

Breuker, öğretmen olmak amacıyla gece okuluna devam ederken festivallerdeki jazz yarışmalarına katılmaktan geri durmadı. Bir tanesinde, tanınmış şarkıları akordsuz bir plastik flütle seslendirdi ve kendi uydurduğu sözlerle de vokal yaptı. Sonunda klarinetçi Theo Loevendie ve besteci Misha Mengelberg'in dikkatini çekmeyi başardı.

1966 yılının Ekim ayında ilk albümü olan, Contemporary Jazz for Holland yayınlandı. Bu albümde Hollanda polisinin bir anarşist grubunun eylemine ateşle karşılık vererek ölüme sebep olmasını anlattığı "Litany for the 14th of June 1966" adlı bestesi de yer aldı. Bir yıl sonra Mengelberg ve davulcu han Bennink ile kâr amacı gütmeyen Instant Composers' Pool'u (Doğaçlamacı Havuzu) kurdu. Aynı zamanda, Alman sanatçılarla işbirliklerini sürdürdü; piyanist ve besteci Alex von Schlippenbach'ın free jazz çalan big band'i Globe Unity Orchestra'da çaldı, mülti-enstrümantalist Gunter Hampel ve saksofoncu Peter Brötzmann ile birlikte çalıştı.

1969 ve 1970 yılında Almanya'nın Baden-Baden şehrinde yapılan Free Jazz toplantılarının en ilgi çeken müzisyenlerinden biri olan Breuker, Don Cherry'nin New Eternal Rhythm Orchestra adlı topluluğuyla da çaldı. Kısa bir süre sonra hem Kollektief topluluğunu hem de BVHaast plak şirketini kurdu. BVHaast, Breuker'in yanı sıra çağdaş ve elektronik müziğin önde gelen ağırlıkla Avrupalı müzisyenlerine seslerini duyurma imkânı tanıdı. 1977'de her sene yapılan ve 5 gün süren Klap op de Vuurpijl (Büyük Final) festivalini organize etmeye başladı.

Doğaçlama müzik dünyasına paralel olarak Breuker müzikal tiyatroya da el attı ve oyun yazarı Lodewijk de Boer'un maceracı Theaterunie projesine destek verdi. Kollektief'teki müzisyenlerle birlikte oyunlarda hem rol alıyor hem de müzik yapıyorlardı. Bunun dışında Baal tiyatrosunda sergilenen Brecht eserlerine ve Johan van der Keuken'in filmlerine özgün müzikler de besteledi. 1992 yılında ünlü çellist Yo-Yo ma'nın talebi üzerine jazz grubu ve çello için bir eser yazdı ve bu eseri Yo -Yo Ma ve Kollektief ile birlikte televizyonda canlı yayında seslendirdi. 1996 yılında Kollektief, Mondriaan yaylı çalgılar topluluğu, Nieuwe Muziek korosu ve laterna için Psalm 122 adlı bir oratoryo yazdı.

1998 yılında Hollanda'nın şövalye ünvanına layık görüldü, bozulan sağlığına rağmen hep yeni arayışların peşinden koştu. Willem Breuker, yaratıcılığı, bitip tükenmeyen enerjisi ve iyimserliği ile onun gibi muhalif olmayı seçen "savaşçı müzisyen" nesillere ışık saçmayı sürdürecektir.

lar örgütledik. Önemli olan yöre halkının katılımı, süreci özümsemesi ve benimsemesiydi. Her şey öyle bir gelişti ki, bir ithal müzik olan jazz, özellikle bölgemiz gençlerinin doğal soludukları bir müzik haline geldi."

13. yüzyıldan kalma küçük bir kale içine kurulu Marciac köyü aslında 20km□'lik coğrafyasında çok ciddi bir değişime uğramamış. Nüfusu dahi son yarım yüzyılda pek değişmemiş. Ancak Marciac artık bütün yıla yaydığı kültürel ve pedagojik faaliyetleriyle, örneğin öncelikle Fransa'da bir ilk ve galiba tek olan yatılı veya açık jazz orta eğitim kurumuna sahip. Dileyen gençler, hatta çocuklar Fransa'nın her yanından gelip ortaokuldan itibaren jazz tahsili yapabiliyorlar. Değişik mevsimlerde düzenlenen faaliyetlerin yoğunluğu, niteliği ne olursa olsun, çoluk çocuk istisnasız tüm Marciac'lılar ve civar sakinleri seferber eden büyük olay, can alıcı iki haftaysa Ağustos'un ilk yarısında yaşanıyor. Dünyanın sayılı jazz festivalleri arasına giren JiM, neredeyse bir **Jazz Woodstock**'unu andırır biçimde 100 binin üstünde insanı, her yıl onlarca jazz yıldızı, yüzlerce amatör veya profesyonel sanatçıyla buluşturuyor, kaynaştırıyor. Başta kale meydanı olmak üzere köyün bütün sokakları muazzam bir panayıra dönüşüyor. En büyüğü 5.000 izleyiciyi ağırlayabilen çadır dahil, köy ve çevresi 15 gün süreyle dev bir açık hava sahnesine dönüşüyor.

Bu benzersiz bileşim, simyanın mucidi, mimarı Jean-Louis Guilhaumon başarılarının anahtarını şöyle aktarıyor: "***Bağımsızız. Özgürlüğümüzü titizlikle koruyabiliyoruz, zira giderlerimizin yüzde 76'sı bilet satışlarımız ve yan kazançlarımızdan sağlanıyor. Yüzde 24 oranındaki öğretim, okul, staj, donanım gibi altyapı yatırım ve işletmelerine ayrılan pay ise devlet ve bölge yönetimlerinden karşılanıyor.***" Ve Guilhaumon büyük bir alçakgönüllülükle ekliyor, "***Gizli silahımız mı? Kamumuz, yani halkımız ve izleyicilerimizin desteği...***"

Geçmişte **Dizzy Gillespie, Gerry Mulligan, Herbie Hancock, Keith Jarrett, Lionel Hampton, Modern Jazz Quartet, Oscar Peterson, Sonny Rollins, Stan Getz, Stéphane Grapelli, Wynton Marsalis** gibi jazz'ın en büyüklerini de ağırlayan JiM, evrensel planda genç veya orta yaşlı hemen hemen bütün jazz sanatçılarının kendilerini kanıtlamak, portföylerini tamamlamak için geçmek zorunda oldukları bir sınav, bir saygınlık kaynağı mekân konumuna yükselmiş bir festival. 33. buluşmaya yakından baktığımızda ilk göze çarpan sanki bir "Piyano" ansiklopedisinin canlanmış sayfalarıyla karşı karşıyaydık. Yaş ve neredeyse kronolojik sıralamayla gidecek olursak **Randy Weston, Ahmad Jamal, McCoy Tyner, Kenny Baron, Chick Corea, Chuco Valdes, Allen Toussaint, Diana Krall, Yaron Herman, Baptiste Trotignon, Jamie Cullum**... Ama iş piyanoyla biter mi? **Avishai Cohen, David Sanchez, Esperanza Spalding, Gilberto Gil, John Zorn, Kyle Eastwood, Marcus Miller, Paco Di Lucia, Wynton Marsalis**... Meraklıları için gerisi www.jazzinmarciac.com da. Adamın çatlatırlar değil mi?

Ama bu arada, örneğin 7 Ağustos'da kale köyün sokaklarını dolduran bir başka renkli topluluk, **CGT, CFDT, FSU, UNSA** ve **Solidaires** sendikalarının militanları, **Nicolas Sarkozy** iktidarının sosyal politikasını, yeni emeklilik tasarısını protesto eden yüzlerce kişi şenliğe şenlik katıyordu. Bir kaç saat içersinde binin üstünde festival izleyicisi protestocuların bildirisini imzalıyordu. Yani "**Marciac ahalisi**" dünyadan, toplumsal gelişmelerden kopuk bir adada yaşamıyordu. JiM'i JiM yapan herkese şükranlar, tebrikler. Darısı bu yolda düşünen, belki de emekliyenlerin başına...

FESTİVALLERDEN:

Juan, Hum'Ah, Nice&Prince.

Bu yaz bir dizi festival 30-40-50 hatta 80. yıl gibi olgun yaş dönemeçlerini kutluyor, kutladı. Uzman basında yazılanlar doğruysa, yalnızca doğrudan veya dolaylı jazz'ı içeren 350'nin üstünde festivalli yaz mevsimine sahip bir ülkede bu yaşa erişmiş şenliklerin varlığı da insanı şaşırtmıyor, doğrusu.

Fransız jazz şenliklerinin "duayen"i **Juan-les-Pins** buluşması, "**Jazz à Juan (JaJ)**" geçtiğimiz 14-25 Temmuz tarihlerinde yarım yüzyılı geride bırakıyordu. Verin sırtınızı çam ağaçlarına! Çevirin yüzünüzü denizin lacivertinden gökyüzünün mavisine! Dalın sonsuzluk duygusunu, ölümsüzlük içgüdüsünü en güzel yansıtan bizim denizimiz **Mare Nostrum**, ana denizimiz **Akdeniz**'e. Gözünüzü güneşin son ışınlarıyla kızaran ufuktan alamazken, sahneden parlayan ışıklar, harlayan sesler sırasıyla kulağınızı, gönlünüzü ve kaçınılmaz olarak da bakışlarınızı çalacaktır. Semadan, yani sahneden gelen seslere Ağustos böcekleri dahi adeta jazz ritimleri, ezgileriyle katılacaktırlar. Bu yıl **Marcus Miller** himayesinde duayen bir festivale yaraşır bir programda **George Benson, Paco de Lucia, Keith Jarrett** gibi dedeler ve **Dee Dee Bridgewater** gibi nineler; **Diana Krall, Liz McComb, David Sanborn, Didier Lockwood, Manu Katché** gibi ortancalar ve **Avishai Cohen, Joshua Redman** ve ve ve **Melody Gardot** gibi geleceğe güvenle bakmamızı sağlayan torunlar cazomanlara unutulmaz tarihi ve lezzetli anlar, saatler yaşatmışlar. Uzun lafın kısası JaJ'ın bu yıl görülmemiş rekorlar kırması bir rastlantı değil. Yaklaşık 1 milyon avro gişe hasılatı sağlayan festivalin her gün, biletli ortalama yüzde 81'lik doluluk oranı, 2009'a göre yüzde 10'luk bir artışla nerdeyse 30.000 izleyici çekmesi ancak jazz büyüsüyle açıklanabilecek bir olgu. İsteyenler şimdiden 14-24 Temmuz 2011 rezervasyonlarına başlayabilirlermiş. (www.jazzajuan.fr)

Nispeten genç ancak çok dinamik bir festivalde bir kez daha Akdeniz kıyılarında. 17-24 Temmuz tarihleri arasında **Cotê d'Azur**'ü şenlendiren Nice Jazz Festivali 16. yaşının toyluğuna rağmen büyük bir uluslararası ilgiye mazhar olmakta. O kadarki, ünlü Amerikalı pop yıldızı **Prince**'ın festivalin başına geçme niyeti kabul edilmiş. Bu satırlar yazılırken resmi işlemlerin tamamlanmış olması

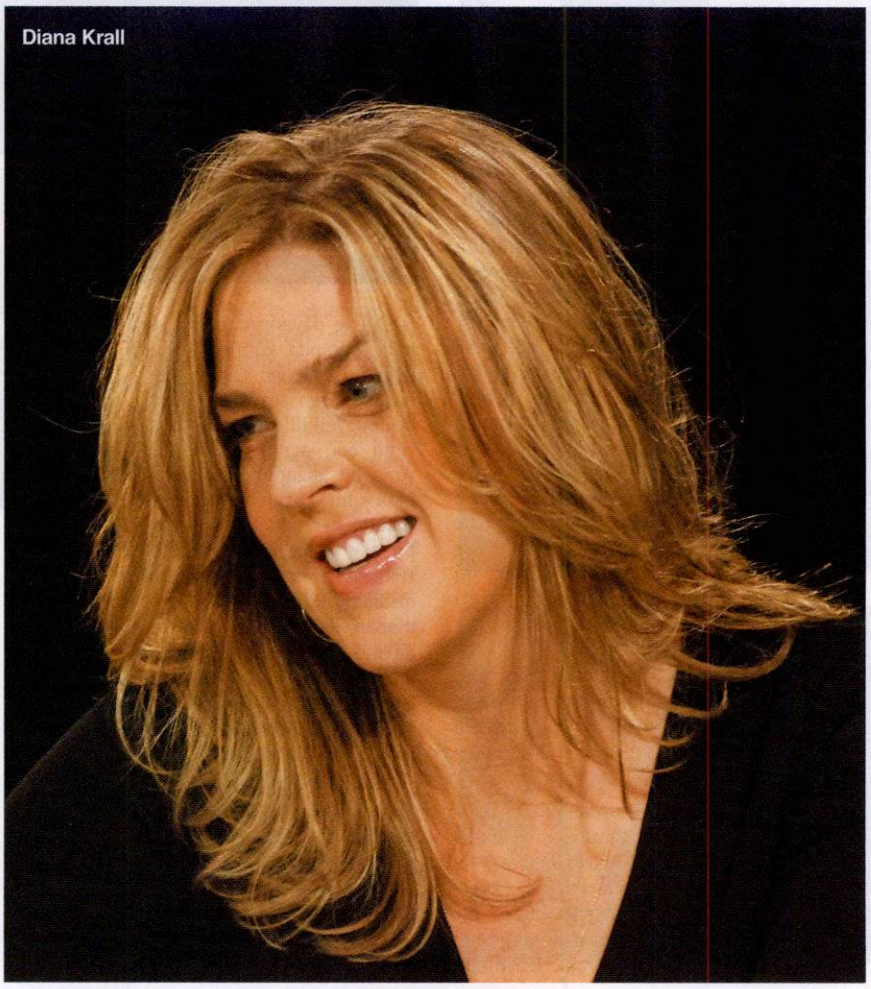
Diana Krall

gerekiyordu. Bu yıl **Al Jarreau, Buddy Guy, Chick Corea, Dave Holland, Herbie Hancock, James Hunter, Kenny Garrett, Ornette Coleman, Pat Metheny, Pink Martini, Roy Haynes, Stanley Clarke, Zakir Hussain** gibi muhteşem isimleri ağırlayan Nice Festivali geleceğin ağır toplarından olmaya şimdiden aday. (www.nicejazzfestival.fr)

Fransa'nın en popüler jazz festivallerinden **"Jazz à Vienne/JaV"** de 30 yaşını doldurdu. 25 Haziran-17 Temmuz tarihleri arasında antik Vienne Tiyatrosu'ndan, kentin ara sokakları ve meydanlarına her karış toprak jazz'la yatıp kalktı, jazz'la yaşadı. Yüzlerce gönüllü ve stajyerin seferber olduğu 30. buluşmada gündemin başına yerleştirilen "ses" sanatı revaçtaymış. **Billie Holiday**'e "saygı" konseri veren **Dee Dee Bridgewater**'dan **Diana Krall**'a, **Angélique Kidjo, China Moses, Esperanza Spalding, Liz McComb, Mahotella Queens, Norah Jones, Susie Arioli'ye** kadın sesleri; **Bobby McFerrin, Carlinhos Brown, Joe Cocker, Paolo Conte** ve **Manhattan Transfert**'in sesleri semaları çınlatırken **Brad Mehdau, Chuco Valdés, Dorado Schmitt, Elvis Costello, Joachim Kühn, Michel Portal, Monty Alexander, Paco Di Lucia, Tony Allen, Wayne Shorter** uzaktan bakan biz jazz severlerin ağız sularını keyifle akıtmışlar. Antik tiyatro dışında verilen konserlerin hepsi bedava. (www.jazzavienne.com) İlginç bir haber: Aynı akşam arka arkaya sahneye çıkan Diana Krall ve eşi Elvis Costello izleyicilerin büyük ısrarına karşın birlikte sahnede yer almamışlar. Prensip!!!

Bir festival için 15 yıl nedir ki? Daha çocuk diyeceksiniz. Ama kulağa ve beyne verdiği ilk tatlar ve belleğe kalan art lezzetleriyle terü tâze **"Jazz'Hum'Ah"** ismi cazomanlara pek aşina oldukları bir albüm ve yaratıcısı devi anında hatırlatacaktır. Jazz dünyasının klasiklerinden **"Mingus Ah Um"**'un (1959) babası **Charles Mingus**'ü (1922-1979) hayatımda sanırım ilk kez 1977 veya 1978 Eylülü'nde **"Fête de l'Humanité/İnsanlık Bayramı"** sahnesinde görmüş ve dinlemiştim. Dev kontrbası ellerinde,

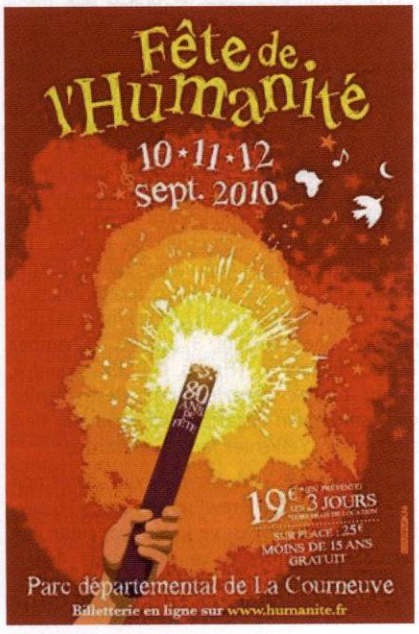

Madeleine Peyroux

parmaklarında, koynunda eritmiş dağ gibi yüce bir adam, eşsiz bir jazz'cı. Benim için her anlamda bir keşif olan bu konser anlaşılan, popüler ağızdaki adıyla "Fête de l'Huma" sorumlularının gönüllerinde de öyle bir yer kaplamış ki, adamlar Fransa'nın en popüler ve en eski şenliğine özel bir jazz bölümü açarken adını "L'Humanité/İnsanlık" sözcüğünün kısaltması ve Mingus'ün "Ah Um" plağından esinlenerek hazırlamışlar. Bir küçük ek bilgiyle tabloyu netleştirelim. Bu yıl 80 yaşına basan **Fête de l'Humanité,** Fransız Komünist Partisi'nin yarı resmi, gündelik **L'Humanité** gazetesinin her Eylül ayının ikinci hafta sonunda düzenlediği geleneksel bir siyasi, kültürel ve eğlence buluşmasıdır. Yüzlerce faaliyet içersinde yer alan onlarca her türde konser arasında daima bir dizi jazz konseri de varolmuştur. 10'u akşamı **Les Racines du Swing** grubunun açtığı **"Jazz'Hum'Ah"**ı 11'inde **Sébastien Texier, Caravan Palace, Trio Terranova** ve **Elie Maalouf Üçlüsü** konserleri sürdürdü. Şenliğin özel jazz sahnesi 12 Eylül Pazar günü çok sayıda jazz'cıyı ağırladı. Jazz Rockçu **Zira**'nın ardından, 2004'te yitirdiğimiz, Fransa'nın en jazzy şansoncusu **Claude Nougaro**'nun kişilik ve müziğine ithafen **André Ceccarelli, Pierre-Alain Goualch, Diego Imbert, David Linx** tarafından oluşturulmuş **Le Coq et la Pendule** dörtlüsü, son yılların en sevilen jazz piyanistlerinden **Giovanni Mirabassi** tüm müzikseverlere unutulmaz güzel saatler yaşatmış. Ayrıntılı fikir edinmek isteyenler konserlerin toplu programı için http://humanite.fr/fete_huma/concerts e-adresine bakabilirler.

MEKANLARDAN:

Pleyel, Balzac, Avustralya/Yeni Zelanda.

Paris'in en saygın klasik müzik mekanlarından Pleyel, restore edilip 2008-2009 sezonunda yeniden açıldığından beri yelpazesini jazz'a da genişletmek inceliğinde bulundu. Bazı jazz albümlerinin Klasik'ten fazla satmağa başladığı bir dünyada bu "inceliği" göstermemek, kuşkusuz çifte "kabalık" olurdu. Arzu edenler www.sallepleyel.fr e-adresine şöyle bir göz atsınlar, lütfen. 25 Eylül'de **"2010 - Django Yılı"** münasebetiyle verilecek **Django Drom-Tony Gatlif** gösterikonseriyle açılacak dönem **Henri Texier, Nat King Cole in Spanish, Michel Portal, Herbie Hancock, Dave Holland, Wynton Marsalis** ve **Richard Galliano** ve benzeri sanatçıların konserleriyle sürecek.

Paris'te yüzün üstünde sanat filmi gösteren, büyük dağıtım şirketlerinden bağımsız sinema salonu mevcuttur. Bunların en tanınmış ve militanlarından bir tanesi **Le Balzac** sinemasıdır. Le Balzac geçen seneden beri düzenli **Ciné-Concert** gösterileri düzenliyor. Sessiz sinema döneminin birtakım önemli

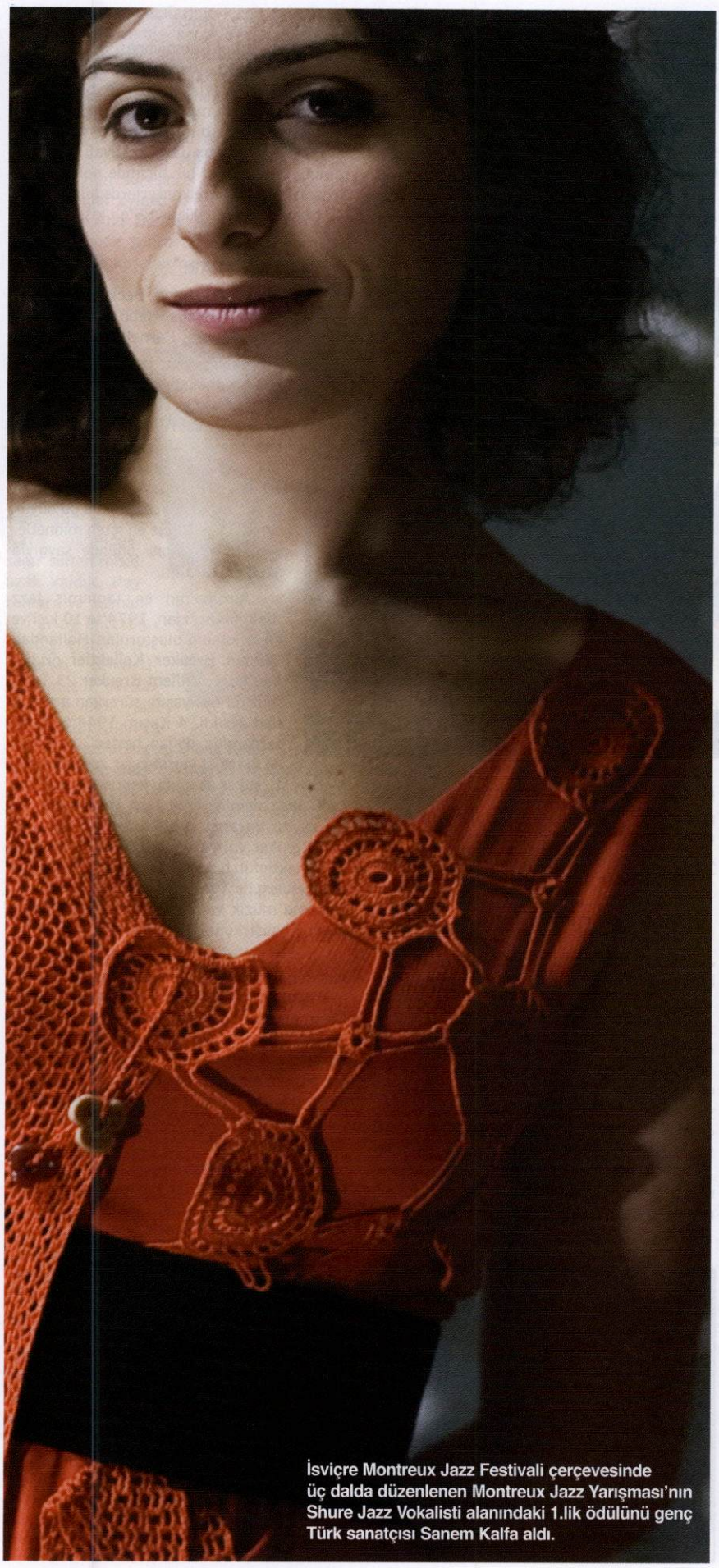

İsviçre Montreux Jazz Festivali çerçevesinde üç dalda düzenlenen Montreux Jazz Yarışması'nın Shure Jazz Vokalisti alanındaki 1.lik ödülünü genç Türk sanatçısı Sanem Kalfa aldı.

1960'lı yılların en popüler jazz standartlarından "**Sunny**"nin yorumcusu Amerikalı şarkıcı 26 Temmuz 1938 Nasville doğumlu **Bobby Hebb** 4 Ağustos'ta aynı kentte vefat etmiş. Brezilya **Choro** müziğinin temsilcilerinden saksofon ve klarinet yorumcusu **Paulo Moura** 12 Temmuz'da öldüğünde 77 yaşındaymış. 1949 Cape Town doğuşlu Güney Afrikalı saksofoncu **Robbie Jansen** müzisyen olduğu kadar aparteidle mücadelesiyle ünlenmiş bir halk kahramanıymış. "Beyaz Zulu" **Johnny Clegg** ve **Sipho Mcunu** ile çalışmış ve albümler kaydetmiş bu sanatçı 7 Temmuz'da aramızdan ayrılmış.

"**Muppet Show**" orkestrasının da üyelerinden İngiliz caz müzisyeni **Jack Parnell** 87 yaşında sessizce dünyaya veda etmiş. Aynı zamanda "**The Benny Hill Show**"un müzik direktörlüğünü de yapmış olan iki **Emmy** ödüllü Parnell, Muppet Show'da "**Nigel**" adlı kukla karakteri oynatıyormuş.

Bir çok jazz yıldızını (**Billie, Bird, Dizzy, Duke, Miles, Satchmo**, vb...) fotoğraflarıyla ölümsüzleştiren Amerikalı en "baba" fotoğraf sanatçılarından **Herman Leonard**'ı (6 Mart 1923 Pennsylvanie – 14 Ağustos 2010 Los Angeles) yitirdiğimizi de kaydetmeden geçmeyelim. 1956-1980 tarihleri arasında Paris'te yaşayan Leonard'a son **Uluslararası Montréal Jazz Festivali**'nde verilen hayatboyu çalışmalarından ötürü verilen büyük ödülün de altını bir kez daha çizelim.

Jazz'da uzun yıllardır hasret olduğumuz başarılardan birine imza atan genç kızımız **Sanem Kalfa**'ya özel bir "Şapka" çıkartmak istiyoruz. Dünyanın en saygın festivallerinden İsviçre **Montreux Jazz Festivali** çerçevesinde üç dalda düzenlenen **Montreux Jazz Yarışması**'nın **Shure Jazz Vokalisti** alanındaki 1.lik ödülünü genç Türk sanatçısı Sanem Kalfa'nın kazanması bizi gerçekten mutlu kıldı.

Bu kardeşimizi en kısa zamanda albümleri eşliğinde dünya sahnelerinde izleyebilmek umuduyla canı gönülden kutlarız, başarılarının devamını dileriz. Müzik zaten en evrensel dil, ama her müzikten öteye jazz müziği ve onun değerli yorumcuları herkesten fazla küreselleşen bir dünyayı birbirine bağlayacak dokuları örüyorlar, en sağlıklı ve aydınlık yarınları hazırlıyorlar. **Sanem Kalfa, Sibel Köse, Aydın Esen, Okay Temiz, İlhan Şahin, İlhan Mimaroğlu** ve tabii ki (heyecanla jazz albümlerini beklediğimiz) **Fazıl Say** gibi sanatçılar sesimizi duyurup varlığımızı, özgünlüğümüzü sevdiren, saydıran kalıcı ve yapıcı ögeler oluyorlar.

Herbie Hancock ile So Jazz dergisinin Temmuz-Ağustos sayısından yayınlanan söyleşiden bir alıntıyla son verelim: "***Küreselleşme savaşsız, din çatışmaları; Allah'a, etnilere, milliyetlere farklı bakışlardan kaynaklanan çelişkiler olmadan inşa edilebilir. Öylesine saçma ve dramatik trajediler yaşanıyor ki! İnsanlık artık ilkel ve yıkıcı içgüdülerinden arınıp, güzelliklerle düşünmesini, hareket etmesini öğrenebilmelidir.***" Ne mutlu Hancock gibi düşünüp yaşayabilenlere, bu ülkü için bilinçli mücadele verebilenlere! Sonbaharınız jazz'lı güzel günler, güzelliklerle bezenmiş anlarla dolsun.

Hoşça ve sağlıcakla kalın...

Derya Doğu
deryad@sfrkd.com

Gerçek Üstü Ses

JBL CS 360Xcite 3.1 Ev Sinema Sistemi

Ev ve profesyonel hoparlörlerin önde gelen bir üreticisi olan JBL, dikkat çekecek ölçüde şık, modern tasarım ve süper ses kalitesi özelliğine sahip ürünlerine bir yenisi daha ekledi. "JBL Cinema Sound" serisi JBL CS 360Xcite ürünüyle seriyi genişletiyor. Müzik için en uygun ev sinema sistemi olan CS 360Xcite'yi bilgisayarınıza, TV'nize, oyun konsolunuza, MP3 ve CD çalarınıza bağlayabilirsiniz.

DTS®, DTS Neo:6®, Dolby®, Dolby Virtual Speaker and SRS TruSurround HDTM özellikleriyle sevdiğiniz filmleri, TV showlarını, müzikleri ve oyunları JBL'in efsanevi sesi ile keyif alarak dinleyebilirsiniz. Çeşitli bağlantı seçenekleri ve kolay kontrol özellikleri sayesinde kullanım kolaylığı sunan CS 360Xcite'nin 2 digital (coaxial/optical) ve 3 analog ses girişi vardır. Örneğin analog ve koaksiyonel kabloları kullanarak TV, oyun konsolu veya bilgisayarınızı CS 360Xcite ses sisteminize rahatlıkla bağlayabilirsiniz. Ses kaynağı, ses formatı, bas seviyesi, ses kontrolü ve diğer fonksiyonel özellikleri subwooferın önünde bulunan ön panelden veya tüm sistemi uzaktan kumada ile rahatlıkla kontrol edebilirsiniz.

JBL CS 360Xcite iki adet 2 yollu uydu hoparlör, bir adet center hoparlör, bir adet subwoofer. Ekstra anfi kullanmanıza gerek yoktur, subwoofer aktifdir. Sistemin toplam performansı 160 Wattır.

JBL CS 360Xcite kablo kirliliğini ortadan kaldırarak dekorunuz ile bütünleşecek ve sevdiklerinizle geçireceğiniz ev eğlencelerini unutulmaz kılacaktır.

Filiz Küçük
filiz.kck@gmail.com

Ercüment Orkut

Görüş Açısı'nın bu sayımızdaki konuğu, genç ve yetenekli piyanist Ercüment Orkut. Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Piyano Bölümü mezunu olan Orkut'un en büyük hayallerinden biri bu okulda jazz bölümü kurmak. Şimdilik Yahya Dai Quartet, Jülide Özçelik Band gibi gruplarla çalarken dinleme fırsatı bulabileceğiniz Ercüment Orkut, kendi trio projesi ile karşımıza çıkmaya hazırlanıyor.

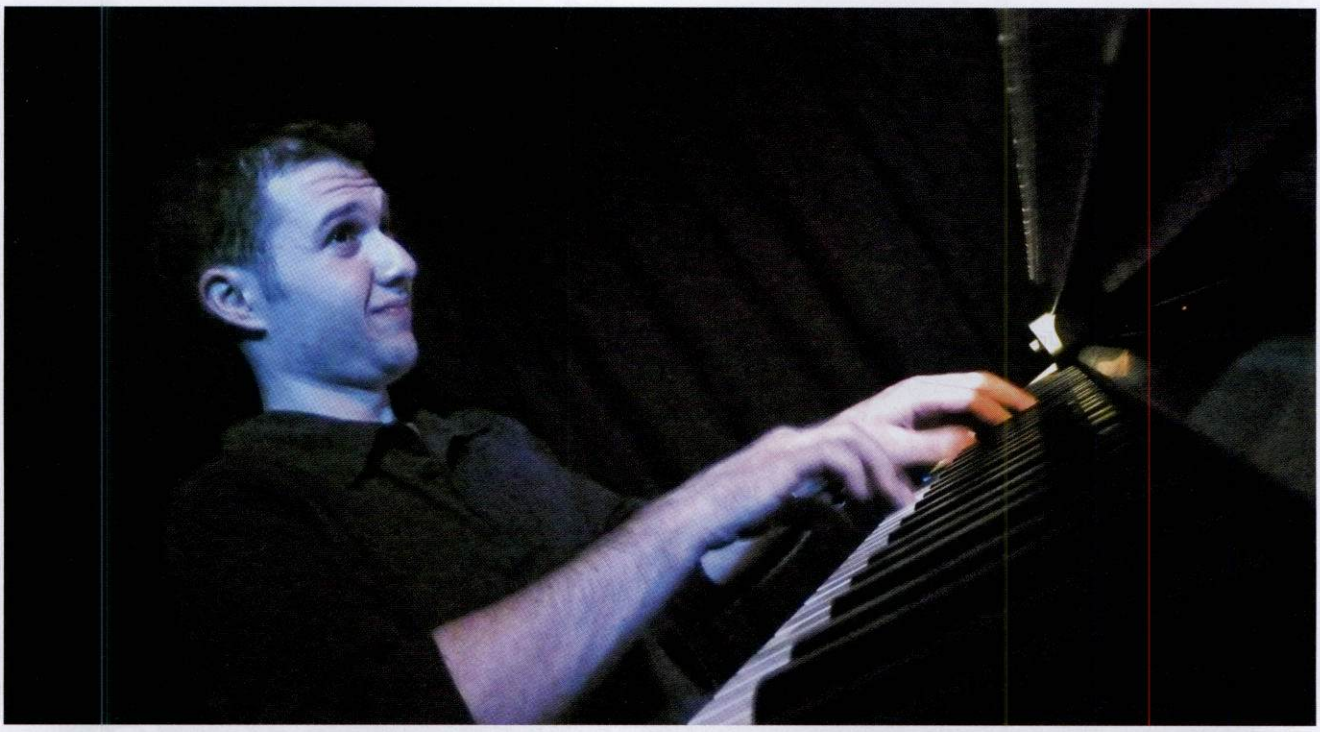

Türkiye'de müzik yapıyor olmanın size ve müziğinize getirileri ve götürüleri neler?

Dünyanın heryerinde olduğu gibi burada da en etken kriter dinleyici kitlesi olsa gerek. Ve tahmin edersiniz ki jazz üzerinden gidersek, dinleyici kitlemiz bir hayli kısıtlı ülkemizde. Aslında oldukça doğal bu.

Kültürümüzde olmayan Amerika kökenli bu müziğin ülkemizde kitleleri peşinden koşturmasını beklemek yanlış olacaktır. Bu bağlamda sahip olduğumuz az ve öz kitleden memnunum ve bu faktörün benden çok şey götürmediğini söyleyebilirim. Jazz'a olan ilginin son yıllarda yükselen müzisyen kalitesi ile paralel olarak arttığını da göz önüne alırsak durum iyimser bile diyebilirim. Ancak ülkemizin sanatçılarına daha fazla sahip çıkmasını istememek elde değil. Yarışmalarda ve festivallerde daha çok destek görmek şüphesiz bizleri motive edici olacağı kadar mutluluk verici de olurdu.

Müziğe başladığınız yıllarda kendinize kimi ya da kimleri rol model almıştınız?

Müziğe başlayışım çok erken yaşlara dayandığından (9 yaşında konservatuvara girişim ve öncesi), o dönem oldukça değişkendi örnek aldığım müzisyenler. En başta halen müzikal dilimde çok büyük etkisi olan Yellow Jackets ve Russell Ferrante'nin çocuk yaşımda dahi beni motive ettiğini söyleyebilirim. Yine jazz alanında ilk yıllardan beri değerli müzisyenimiz Aydın Esen rol modeli olarak sayabileceğim isimlerdendir. Klasik müzik adına da Stravinsky, Debussy, Ravel ve Bach küçük yaşlarımdan beri hayranlıkla öykünmeye çalıştığım bestecilerdendir.

Şu zamandan o yıllara baktığınızda, kendiniz için çizdiğiniz yolda hedefinize ulaşabildiğinizi düşünüyor musunuz? Ne gibi sapmalar olmuş?

Açık olmak gerekirse hedefim doğrultusunda ilerlediğimi düşünüyorum diyebilirim. Hedefe ulaşmak ömür boyu mümkün olmayacak, hep daha iyiyi aramak gerekiyor şüphesiz. Ben konservatuvar yıllarında klasik müzik ile uğraşırken, jazz çalmaya karar vererek hem eğitimimin hem de kişisel gelişimimin dümenini o yöne kırdım bilerek ve isteyerek. Tabii klasik formatta müzik yazmayı da bırakmayacaktım. Bu fikirlerin beni getirdiği yer şu an için aklımda olandan çok farklı olmadı. Türkiye'nin önde gelen jazz müzisyenleri ile sık sık aynı sahneyi paylaşma fırsatına erişiyorum. Bir çok müzisyenle keyifli dostluklar kurdum. Yahya Dai ile olan grubumuzun albümü çıkış arefesinde. Kimisi seslendirilemese de orkestra ve oda müziklerim mevcut. Yarışmalarda dereceler elde etme şansına eriştim. Şimdiye kadar her şey yolunda diyebilirim. Ama söylediğim gibi, öğrenilecek ve yapılacak şeylerin sonu yok ve ben ancak başındayım bu sonsuz yolun.

Kendinizi 20 yıl sonra nerede, nasıl ve ne konumda görmek istersiniz?

Benim Amerika'da bir kariyer yapma planım oldu hep, bu fikir şartlar doğrultusunda gidip geliyor yıllardır. En son Berklee College of Music'in İstanbul seçmelerinde yarı burs kazandığımda Türkiye'den de burs alacağıma dair görüşmeler yaptığımdan dolayı, şu an orada olacağımı sanıyordum. Evdeki hesap çarşıya uymayınca bu plan da değişti tabii. Şimdi Los Angeles'ta Russell Ferrante ile çalışma fırsatını kovalıyorum. Uzun lafın kısası, eğer Birleşik Devletler'de hayatımı sürdürebilirsem, 20 yıl sonra orada kendi grubuyla konserler veren ve albümler kaydeden bir besteci ve piyanist konumunda olmak is-

terim. Ülkemde kalırsam da burada ilerlediğim doğrultuda aynı konumu Türkiye şartlarında gerçekleştirmeye çalışacağım.

Müzisyen olarak geliştirdiğiniz en güçlü ve geliştirmeniz gereken en zayıf özelliğinizin ne olduğunu düşünüyorsunuz?

Şahsen konservatuvarda uzun yıllar eğitim aldığımdan dolayı, deşifre düzeyim (ilk kez karşılaşılan notayı çalabilme) ve teorik bilgilerimin ve piyanistik tekniğimin bana çok yardımcı olduğunu düşünüyorum. Geliştirmem gereken en zayıf yanım kesinlikle ezber. Ezbere bildiğim repertuarımı genişletmem gerektiğini düşünüyorum, üzerinde de çalışıyorum zaten.

Günlük çalışma rutininiz nasıl? Günde kaç saatinizi kendi müziğiniz için ayırabiliyorsunuz?

Eski yıllarda günde 7-8 saat çalıştığım gibi çalışmak mümkün olmuyor tabii. Projeler, provalar, konserler, kayıtlar ve tabii ki hayatta kalmak için gereken rutin işler zamanımı dolduruyor. Kendi müziğimle haftanın birkaç günü 3 ya da 4 saat ayırabiliyorum. Ancak müzik yazmak, piyano çalışmak, dinlemek zaten hayatla içiçe benim için artık.

Eğitim hayatınızın artıları ve eksileri nelerdir? Kendi eğitiminiz üzerinden müzik eğitimi almak isteyenlere neler önerirsiniz?

Ben 9 yaşında iken Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuvarı piyano bölümüne girdim. Lise'de kompozisyon bölümüne de girdim ve 5 yıl süresince iki bölüm okudum. Sonrasında üniversiteyi kompozisyon bölümünden mezun olarak tamamlayıp, yine kompozisyon ve orkestra şefliği bölümünde yüksek lisans yaptım. 2007 yılında San Francisco'da 4 ay süreyle Peter Horvath ve Dan Zemelman ile çalıştım. Ve tüm bunlar dışında da kendimi geliştirmek için çaba harcadım. Şimdi bu eğitim sürecinin benim için artıları şunlar oldu; öncelikle çocuk yaşta çalgı eğitimi almak sizi çalgıyla bütünleştiriyor. Bir nevi elleriniz çalgının üzerinde büyüyor. Ve yine konservatuvarın müzik üzerine verdiği teorik ve pratik zincirleme eğitimi 10 yılın üzerinde aldığınızda artık bazı şeyler beyninizden önde gidiyor. Bu uzun ve zorlu süreç sonradan büyük avantaj sağlıyor muhakkak. Ancak bu eğitimin en büyük riski geri dönüşü olmaması. Bunu riskli kılan ise okula başlama yaşı.

Şöyle ki, 10 yaşında bir çocuk iken, genellikle anneniz ya da babanız sizi konservatuvara yönlendiriyor. Ortaokula (şimdiki 6.sınıf) başladıktan sonra 13-14 yaşında liseye geçerken müzik yapmak isteyip istemediğinize karar verecek gelişimi yaşıyorsunuz. İşte bu anda müzisyen olmak istemediğinize karar verirseniz, ya konservatuvarı bırakıp, 3 sene kayıpla yeni bir okula başlıyorsunuz, ya da istemeyerek ve çileli bir süreçle okulu tamamlıyorsunuz. Tabii müzisyen donanımıya başka bir meslek yapmak da oldukça güç. Tabii müziği çok sevdiğinizi anlarsanız (çok şükür benim senaryom bu yönde ilerledi) o zaman herşey yolunda ve çoğalan artılarla ilerliyor sizin için.

Benim önerim, konservatuvara girecek olanların (ne istediklerinden emin değillerse) "Yarı Zamanlı" adı verilen, hem konservatuvar hem de normal ilköğretimlerine devam edebildikleri programı tercih edip, lisede tam zamanlı programa geçmeleri. Tabii ki bu prosedürlerin son durumunu bilmiyorum, araştırmak lazım.

Ercüment Orkut'u tanımlayan ve müziğini besleyen özellikler ya da uğraşlar neler?

Bunu benim açıklamam biraz güç açıkçası, ben hep kendi aradığım seslerin peşinden koştum, her müzisyen gibi. Seslerim dinlendiğinde beni tanımlayabilirler diye düşünüyorum. Ancak müziğimi besleyen özelliklerin kökü öykündüğüm besteciler ve yorumculara dayanıyor. Uğraşlar adına her zaman çok sevdiğim sinemayı örnek gösterebilirim. Film müziklerine her zaman çok büyük ilgi duymuş ve müziklerime rol modeli almışımdır. Sanıldığının aksine çok büyük bir sanatsal değeri olan bilgisayar oyunları da benim için müziksel ve duygusal içerik barındırıyor diyebilirim.

Şu sıralar hangi projeler üzerinde çalışıyorsunuz?

Son bir yıldır uğraştığımız Yahya Dai Quartet albümünün çalışmaları biteli bir ay kadar oldu. Öncesinde ise yazmakta olduğum piyano konçertomu tamamlamıştım. Bugünlerde müzik yazma adına biraz dinleniyorum diyebilirim. Ama tabii ki çeşitli performanslarda aktif olarak sahne alıyorum (Jülide Özçelik Band, Yahya Dai Quartet). Yakın zamanda kendi trio projem için çalışmalara başlayacağım.

Bildiklerinizi birileriyle paylaşma, aktarma isteği duyuyor musunuz? Bunun için neler yapıyorsunuz?

Benim lise yıllarında jazz ile ilgilenmeye başladığımda, yurt dışında öğrenim görmek ve dönüp okulumda jazz bölümü açmak gibi bir hayalim de vardı. Tabii ki şartlar doğrultusunda bu fikir hayal olarak kalsa da, halen bildiklerimi paylaşmak istiyorum. Değişik dönemlerde ve değişik düzeylerde öğrencilerim oldu ve olmaya devam ediyor. Geçen yıl Koç Üniversitesi müzik kulübü dahilinde 1 yıl boyunca ders verdim. Fırsat buldukça diğer müzisyen arkadaşlarımla da bizden sonrakiler için neler yapabileceğimizi konuşuyoruz, umarım hayata geçirebileceğimiz fırsatlar yakalarız.

Cem Tuncer
ct@cemtuncer.com

Selam!
Bu sayıda jazz müziğinde çok sık rastladığımız bazı progression'lar üzerine neler çalınabileceğine dair phrase örnekleri var.

İyi çalışmalar.

Ex1. I /#Idim/ II/ V
Ex2. II /V/ I VI/ II V
Ex3. I/ V/ I/ V
Ex4. ı/ ııı7/ ıv #ıvdim / I (V7/IV)
Ex5. II/V/I/Idim7

Ex1.

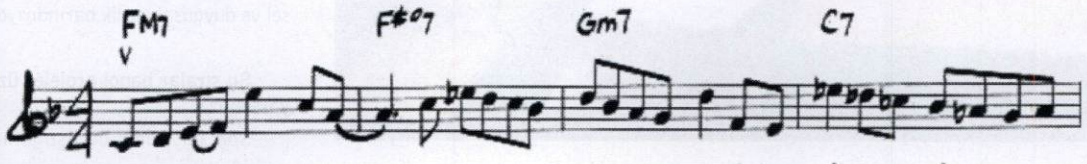

Ex2.

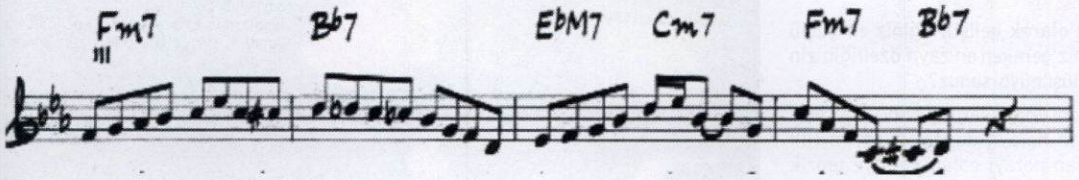

Ex3.

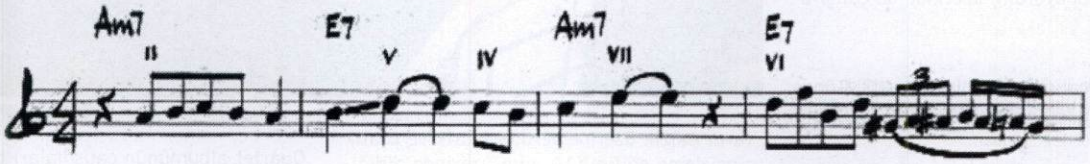

Ex4.

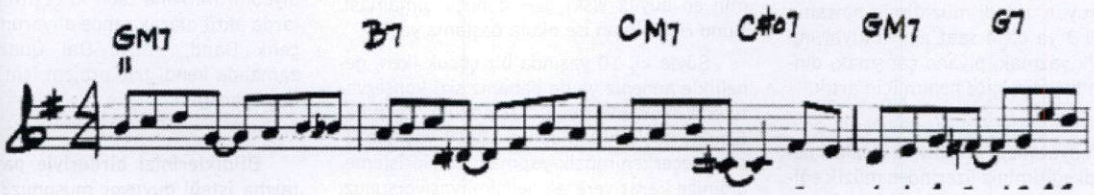

Ex5.

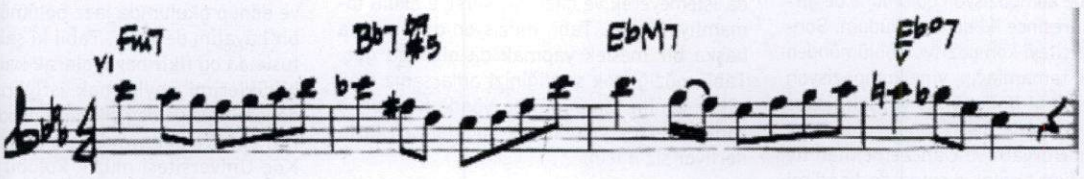

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

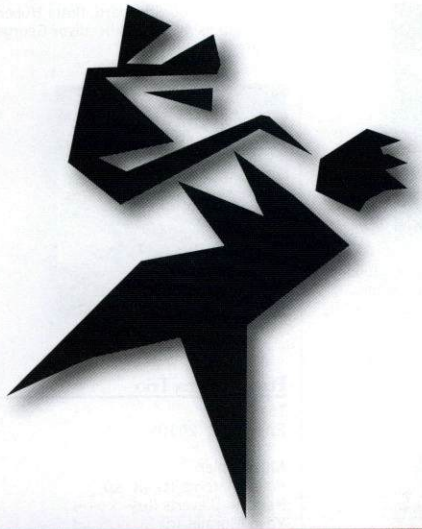

ULUSLARARASI KULLANILAN KISALTMALAR

acc	akordiyon	**el** db	elektrik double-bas	picc	piccolo
afl	alto flüt	eh	english horn	prg	programming
arr	aranjör	elb	elektrik bas	**r**	reeds
as	alto saksofon	elg	elektrik gitar	**s**ax	saksofon
b	bas	elp	elektrik piyano	si	sitar
bar	bariton saksofon	els	elektrik sitar	sou	sousaphone
bcl	bas klarinet	eu	euphonium	ss	soprano saksofon
bfl	bas flüt	**f**l	flüt	str	strings
bgo	bongo	flh	flügel horn	synth	synthesizer
bjo	banjo	frh	french horn	**t**a	tabla
btb	bas trombon	**g**	gitar	tam	tambourine
bs	bassoon	**h**	horn	tb	trombon
c	kornet	har	harpsichord	timb	timbales
cb	kontrabas	hca	harmonika	tp	trompet
cbs	kontrabassoon	ho	hammond org	ts	tenor saksofon
cel	keleste	hp	harp	tu	tuba
cga	konga	**k**eyb	keyboards	**v**	violin
cl	klarinet	**m**an	mandolin	va	viola
clav	klavinet	mell	mellafon	vb	vibrafon
co	kougar	mrb	marimba	vc	cello
comp	kompözitör	**o**	obua	vo	vokal
cond	kondaktör	orch	orkestra	vtb	valve trombon
cy	simbal	org	org	**w**bd	washboard
d	davul	**p**	piyano	wdwd	woodwinds
dir	direktör	perc	perküsyon	**x**yl	xylophone

17. İstanbul Jazz Festivali

EMI 900921 (2010)
50'nin üzerinde konser, Türkiye'den ve dünyanın dört bir yanından 300'ü aşkın sanatçıyla yine İstanbul'u bir jazz kentine dönüştüren 17. Uluslararası İstanbul Jazz Festivali'nin müzik albümü bu yıl da müzik marketlerde yerini aldı.
İstanbul Kültür Sanat Vakfı tarafından Garanti Bankası sponsorluğunda 1-20 Temmuz tarihleri arasında düzenlenen 17. Uluslararası İstanbul Jazz Festivali'nin yıldızları festivalden sonra birbirinden güzel şarkılarıyla festival albümünde buluştular.
İstanbul Jazz Festivali ve EMI Müzik Türkiye işbirliğiyle, CD formatında hazırlanan 11 şarkılık festival albümü, festivale katılan yıldızların seçme çalışmalarını içeriyor. 17. Uluslararası İstanbul Jazz Festivali Albümü için özel olarak seçilen eserler arasında 'Killer', 'Crazy' ve Grammy ödüllü 'Kiss From a Rose' hit'leriyle, R&B ve soul müziğinin en güçlü seslerinden Seal'in It's A Man's Man's Man's World yorumu ile çağımızın en güçlü seslerinden, çağdaş İspanyol ve Latin müziğini jazz ve flamenkonun melankolisiyle harmanlayan usta sanatçı Buika'nın Sombras parçası da yer alıyor. Albümde Tony Bennett, Lisa Ekdahl, Stanley Clarke Trio ve Marta Wainwright gibi festivalin yabancı yıldızlarının parçalarının yanı sıra ülkemizin önde gelen jazz müzisyenlerinden İmer Demirer, Volkan Hürsever ve Jülide Özçelik'in de birer parçaları yer alıyor.

Albümde yer alan şarkılar:
1.Tony Bennett / The Way You Look Tonight
2.Buika /Sombras
3.İmer Demirer / Ti
4.Marta Wainwright / La Foule
5.Seal / It's A Man's Man's Man's World
6.Imogen Heap / First Train Home
7.Lisa Ekdahl / When
8.Volkan Hürsever / Hediye
9.The Stanley Clark Trio / Paradigm Shift
10.Laura Fygi / La Continental
11.Jülide Özçelik / Mecnunum Leylamı Gördüm
Festival takipçilerinin koleksiyonlarında önemli bir yer edinen İstanbul Jazz Festivali albümü tüm müzik marketlerde satılıyor. Festival heyecanının hatırasını yaşatmak için bu toplama albümü kaçırmayın!

Atakan Ünüvar

TRT Hafif Müzik ve Caz Orkestrası
Ulus Müzik 6103 (2010)

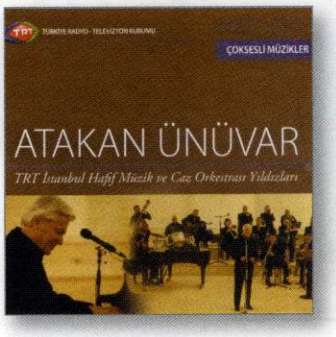

Müzisyenler
Neşet Ruacan (şef)
Serkan Özyılmaz (p)
Kamil Özler (g)
Ergun Eremkara (b)
Trompetler; İmer Demirer (tp), Halil İbrahim Işık, Fehmi Özbilek, Aldoğan Şimşekyay. Trombonlar; Emre Kayhan, Hakan Çimenot, Kürşat Sekban, Sacit Çöze. Saksofonlar; Çınar Apay, Atakan Ünüvar, Meriç Demirkol, Tayfun Duygulu, Barış Özer.
Atakan Ünüvar TRT Caz orkestrasının şu an emekli müzisyenlerinden. 2008 yılına kadar üyesi olduğu büyük orkestra ile yapmış olduğu kayıtlardan derlenen bu çalışma sanatçıya ve emeğine gösterilen saygı anlamında çok önemli. TRT Orkestrasının elindeki kıymetli kayıtları bu şekilde değerlendirmesi biz dinleyiciler için de çok önemli. Bildiğimiz kadarıyla çok yakında bir de Nükhet Ruacan için hazırlanmakta olan bir albüm piyasada olacak. Bu kayıtların çoğalması bizim de en büyük dileğimiz. Mutlaka edinin!

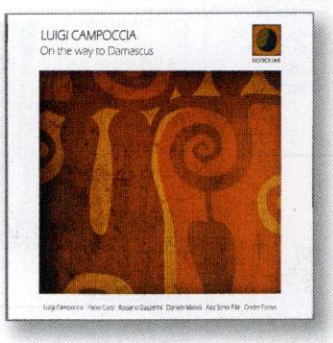

Luigi Campoccia

On The Way To Damascus
Dodicilune 275 (2010)

Müzisyenler
Luigi Campoccia (p, keyb)
Paolo Corsi (d, perc)
Rossano Gasperini (b)
Daniele Malvisi (ts, ss)
Aziz Şenol Filiz (ney)
Önder Focan (g)
2010 İzmir Jazz Günleri'nde ilk kez tanışarak, birlikte bir proje yapan sanatçılar bu çalışmayı bir albüme dönüştürdüler. Albüm İtalya'da piyasaya Temmuz ayında çıktı. Albüm için bir de İtalya turnesi yapan sanatçılar çok ilgi gördüler. Bu tune ile ilgili yazı dergimizn bu sayısının sayfaları arasında. Albümde 9 parça yer alıyor. Bunlardan 2 tanesi Önder Focan düzenlemesi. Albüme şimdilik www.dodicilune.it adresinden ulaşabilirsiniz.

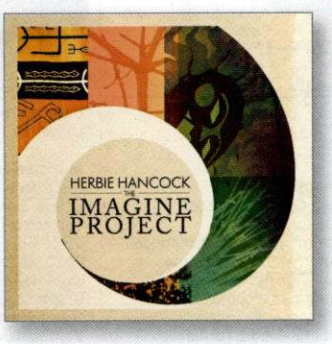

Herbie Hancock

The Imagine Project
Sony 18992 (2010)

Müzisyenler
Herbie Hancock (p, keyb)
Larry Golding (Ham.B3)
Dean Parks (g)
Lionel Louke (g)
Marcus Miller (b)
Vinnie Colaiuta (d)
Alex Acuna (perc)
Times Dergisi'nin dünya üzerindeki en etkili 100 kişi arasında gösterdiği 2 Grammy ödüllü müzik efsanesi Herbie Hancock'tan, tüm dünyanın tanıdığı birbirinden ünlü yıldızlarla birlikte hazırlanmış, "The Imagine Project" piyasada.
Müziğin evrensel bir dil olarak küresel bilinç ve barış temalarını yansıttığı albümde, Hancock müzik türlerinin sınırını aşan bakış açısıyla dünyanın farklı kültürlerinden gelen yerel müzikal kimlikleri bir çatı altında buluşuyor. Özenle hazırlanan albümün kayıt aşamasındaki çekimler de sonrasında belgesel olarak yayınlanmak üzere kaydedildi.
Albümde yer alan ve her biri büyük ilgi görecek şarkılar ise şu şekilde: Ünlü sitarcı Ravi Shankar'ın kızı Anoushka Shankar ve Chaka Khan ile Wayne Shorter eşliğinde Hindistan'ın önde gelen müzisyenlerinden oluşan bir ekiple birlikte Mumbai'de kaydedilen "The Song Goes On"; Londra, New York ve Los Angeles'ta kaydedilen bir Pink ve John Legend düeti "Don't Give Up"; Paris, Londra ve Los Angeles'ta Seal, Pink, Konono No I, Jeff Beck, Oumou Sangare, India.Arie, Lionel Loueke ve Marcus Miller tarafından kaydedilen "Imagine", Tinariwen ve Los Lobos eşliğinde kaydedilen "Tamatant Tilay/Exodus", İrlanda'da The Chieftains, Toumani Diabete, Lionel Loueke ve Lisa Hannigan tarafından kaydedilen "The Times, They Are A' Changin' ", Dave

Matthews eşliğinde "Tomorrow Never Knows", Derek Trucks ve Susan Tedeschi eşliğinde "Space Captain", Latin süper star Juanes'le Miami'de kaydedilen "La Tierra", James Morrison eşliğinde kaydedilen "A Change Is Gonna Come" ve son olarak ise Brezilyalı şarkıcı ve besteci Ceu ile Sao Paulo'da kaydedilen "Tempo de Amour," Imagine Project albümünde yer alan şarkılar olarak dikkat çekiyor.
Müziğin insanları birleştiren en önemli güçlerden biri olduğunu söyleyen Herbie Hancock'un bu albümü için kaydedilen tüm şarkılar, şarkılarda kendisine eşlik eden isimlerin kültürlerin yansıtan mekanlarda kaydedildi. Ve böylece şarkılarda o kültürlerin farklı renklerini, ruhlarını ve atmosferini yansıtılmış oldu. Anoushka Shankar, Seal, Pink, John Legend, Juanes, Jeff Beck, Konono No I, Lionel Loueke, Ceu, Dave Matthews, Lisa Hannigan, Derek Trucks, Susan Tedeschi, Chaka Khan, Tinariwen, The Chieftains, Marcus Miller, Wayne Shorter, Oumou Sangare, Los Lobos, India.Arie, James Morrison, Toumani Diabete gibi birbirinden ünlü isimler bu albümde yer alıyor.

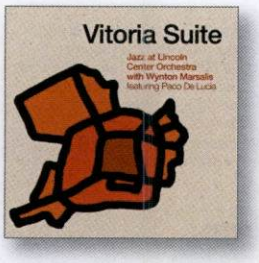

Wynton Marsalis

Vitoria Suite
Universal 37863 (2010)

Müzisyenler
Wynton Marsalis (tp)
Jazz at Lincoln Center Orchestra
Paco De Lucia (g)
Yaşayan en saygın jazz müzisyenlerinden biri olan Wynton Marsalis'in, konuk sanatçı olarak flamenko efsanesi Paco de Lucia kaydettiği yeni albümü "Vitoria Suite" çıktı. İspanya'ya yaptığı seyahatlerden esinlenerek yapılan ve Vitoria'da kaydedilen album, 12 parçadan oluşuyor aynı blues'un oluştuğu 12 ölçü gibi. Marsalis blues'u temel alarak kaydettiği parçalarda iki dünya ve iki kültürün ahenkli bir birleşimini meydana getirdiğini belirtiyor: Güney Amerika'nın jazz'ı ve İspanya'nın flamenkosu.

Dave Holland & Pepe Habichuela

Hands
Universal 388533 (2010)

Müzisyenler
Dave Holland (b)
Pepe Habichuela (g)
Josemi Carmona (g)
Carlos Carmona (g)
Israle Porrina (cajun, perc)
Juan carmona (cajun, perc)
Bazen bir sanatçının esnekliği seçtiği projelerden belli olabilir. Usta basçı Dave Holland'ı da tekdüze olmayan, çok renkli müzisyenlerden biri olarak sayabiliriz. Repertuarında yönettiği quintet'inden big bandine kadar birçok farklı oluşum mevcut. "2010 çıkışlı "Hands" albümünü de Holland için kariyerinde bir mihenk taşı olarak adlandırabiliriz. Albümde Holland'a Pepe Habichuela adıyla da tanınan, flamenko gitaristi ve besteci José Antonio Carmona Carmona eşlik ediyor. Habichuela daha önce Don Cherry ve Jaco Pastorius'la da ortak çalışmalarını bildiğimiz özgün bir müzisyen. Jazz'ın flamenko yönünün daha ağır bastığı bu albümde, 10 parçanın 8ini Habichuela yazmış. Dave Holland'ın tuşesi, "Puente Quabrao" parçasındaki aydınlık "buleria"

ve "Camaron"daki daha karanlık "taranta" ritmleri gibi farklı dokulara sahip albüme hoş bir swing getirmiş. Basçının "The Whirling Dervish" parçasındaki bol senkoplu girişin daha nazik bir şekilde bitişine şahit olurken, Küba esintili "Joyride"da Holland'ın melodisinin üzerine Habichuela'ın coşkulu ritmleri kulaklarımızın pasını siliyor. İki farklı kültürden gelen iki sanatçının, birbirlerine karşı saygı ve hayranlıkla yarattığı olduğu bu albümdeki uyumlu birlikteliği, Habichuela " Dave bir çingene oldu ben ise bir İngiliz" diye yorumlamıştır.

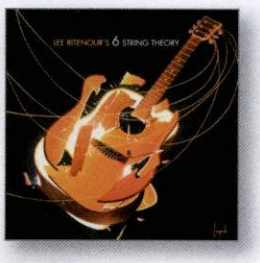

Lee Ritenour

6 String Theory
Universal 31911 (2010)

Müzisyenler
Lee Ritenour (g)
George Benson (g)
Keb Mo (g)
Vince Gill (g)
2010 yılı Lee Ritenour'un gitar çalmaya başlamasının 50. senesi. Bu 50 senede 19 Grammy adaylığı, 1 Grammy Ödülü ve sayısız Hayat Boyu Başarı Ödülü. Yaratıcılıkla dolu kariyerinde 40 albüm kaydedip modern jazz tarihindeki en başarılı gruplardan biri olan "Fourplay" in de kurucularından biri olmak, bunlar Ritenour'un bunca senede yaptıklarından sadece birkaçı. "6 String Theory" sanatçının çok sevdiği enstrümanı gitara adadığı bir albüm. George Benson, B.B. King, Slash, Steve Lukather, John Scofield, Joe Bonamassa, Robert Cray, Vince Gill, Keb' Mo', Taj Majal, Jonny Lang gibi birçok konuk müzisyenin ve vokalistin de katıldığı rock, blues, jazz ve klasik türlerin harmanlandığı güzel bir keşif albümü. Albüm, şu ana kadar yapılmış en iyi gitar albümlerinden biri olmaya aday!

Richard Galliano

Love Day
Universal 922828 (2008)

Müzisyenler
Richard Galliano (acc)
Gonzalo Rubalcaba (p)
Charlie Haden (b)
Mino Cinelu (d)
Richard Galliano'nun kendi deyimiyle "Love Day" albümü "bugüne kadar bana eşlik etmiş ve edecek olan dostlarım ve müziğe olan sevgimi anlattığım albümümdür" şeklinde ifade ediyor. 2008'de Los Angeles'daki efsanevi Capitol Studios'da kaydedilen bu albümde Fransız jazz'ının sevilen ismi Galliano yine ana jazz unsurlarını akordeonla birleştiriyor. Albümde kendisine eşlik eden sanatçılar şöyle: kontrbasta Charlie Haden, piyanoda Gonzala Rubalcaba,

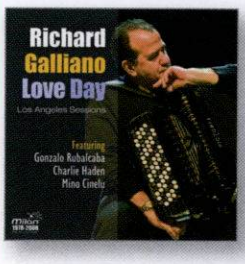

davulda Miles Davis'in de davulculuğunu yapmış olan Mino Cinelu. Albüm bir insanın güne uyanışı olarak "Bonjour" ile başlıyor ve hayatın sesleri, kuşlar, mutluluklar, kutlamalar derken günün ve hayatın sonuna kadar devam eden bir yolculuk halinde bize sunuluyor. 12 orijinal Galliano bestesinden oluşan bu albümü kaçırmayın!

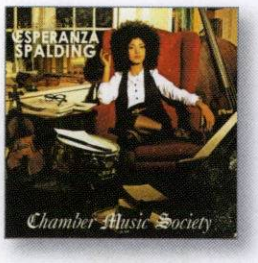

Esperanza Spalding

Chamber Music Society
HeadsUp 31810 (2010)

Müzisyenler
Esperanza Spalding (b, vo)
Terri Lynne Carrington (d)
Leo Genovese (d)
Milton Nascimento (vo)
Gretchen Parlato (vo)
Quintino Cinalli (perc)
Ricardo Vogt (g)
Entcho Todorov (vi)
Lois Martin (vio)
David Eggar (cello)
ABD Portland'lı basçı ve vokalist Esperanza Spalding'in Chamber Music Society adlı yeni albümü piyasada. Albüm sanatçının klasik kökenli jazz eğitimi sayesinde, pop ve soul eğilimler taşıyan bir takım ilginç örneklerle dolu. 11 parçanın yer aldığı albümün yapımcısı ve aranjörü de Gil Goldstein. Genç ve çok yetenekli bu sanatçının bir çok müzik öğrencisine ilham kaynağı olduğu kesin. Müzik akademisyenleri ve sevenleri içinse önümüzdeki yılları heyecanla beklemek gerekecek.

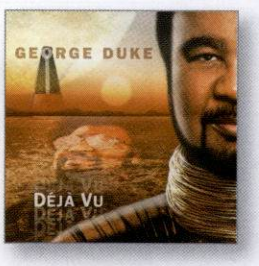

George Duke

Deja Vu
HeadUp 32031 (2010)
Piyanist, keyboardcu, yapımcı George Duke'ün Deja Vu adlı yeni albümün sanatçının geçmişte ne güzel parçalara imza attığını bize hatırlattı. Funk ve soul'un altın çağlarından en güzel anılarının karaketerize sinti sesleri olduğunu bize tekrar anımsatıyor. 10 parçanın yer aldığı albümde bazı parçalarda vokalde George Duke'ün oğlu Rashid Duke, trompette Nicholas Payton, saksofonda Bob Sheppard, flütte Hubert Laws gibi isimler de eşlik ediyor George Duke'e.

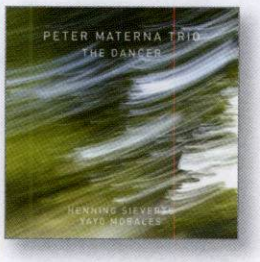

Peter Materna Trio

The Dancer
Enja 9552 (2010)

Müzisyenler
Peter Materna (ts, as, ss)
Henning Sieverts (b)
Yayo Morales (d)
1965 doğumlu Peter Materna Köln ve Essen'de klasik ve jazz saksofon okudu. İlk CD'si Jazz Contract'ı çıkardı. 1989'da kendi dörtlüsünü kurdu ve aynı zamanda BundesJazzOrchester'ın da üyesi oldu. Pekçok ülkede, konserlerde, festivallerde çaldı. 1998'de Uluslararası Beethoven Vakfı için klasikten jazz'a köprü projesi ile görevlendirildi ve kendisine "father of chamber jazz" adı verildi. Uzun yıllardır Bolivyalı davulcu Yayo Morales ve Almanya'nın önde gelen bascılarından Henning Sieverts ile çalışan ve kayıtlar yapan sanatçının yeni çalışması The Dancer'da 11 parça yer alıyor. Daha çok saksofon severlerin hoşlanacağını sandığım albümde Materna kısmen Paul Desmond'a benzetiliyor.

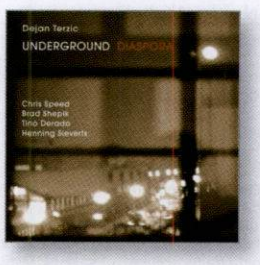

Dejan Terzic

Underground Diaspora
Enja 95512 (2010)

Müzisyenler
Dejan Terzic (d, perc)
Brad Shepik (g)
Henning Sieverts (cello)
Tino Derado (acc)
Chris Speed (clt, s)
"Cultural Prize of the City of Nuremberg", "Cultural Prize of Bavaria" gibi sayısız ödüle sahip Avrupa'nın en çok aranan davulcularından Dejan Terzic enstrümanına teknik açıdan son derece hakim bir müzisyen. Eski ustaları oldukça dinlemiş, Marvin "Smitty" Smith, Mike Clark, Bill Stewart ve Jimmy Cobb'la da çalışmıştır. Çalışı son derece dinamik, farklı dokulara sahipve yaratıcıdır. Tonu abartılı olmaktan uzak aksine temizdir. Johannes Enders, Antonio Faraò, Dusko Goykovich, Anke Helfrich, Enrico Rava ve Nils Wogram gibi müzisyenlerin tercih etiği bir davulcudur. Bunun dışında Bob Berg, Sonny Fortune, Paolo Fresu, Roy Hargrove, Bireli Lagrene, James Moody, Maria Schneider'le de çalışmış ve kayıtlar yapmıştır. Irish Times gazetesinin " Oldukça etkileyici ve müzikal" bulduğu Terzic, şu anda İsviçre'de jazz hocalığı yapmaktadır. Yeni albümü "Diaspora" için kendi bestelerini yazmaya başlamıştır. Yazarken de ülkesinden uzak olmanın verdiği göç anlayışıyla,

özümşemiş olduğu Balkan folk müziğinin kendi üzerindeki etkilerini, müziğine yansıtmayı amaçlamıştır. Muzikal diyasporasında ise bu albümde kendisine Amerika'dan Chris Speed ve Brad Shepik ile Alman Tina Derado ve Henning Sieverts eşlik etmiştir.

Terje Rypdal

Crime Scene
ECM 2041 (2010)

Müzisyenler
Terje Rypdal (g)
Palle Mikkelborg (tp)
Ståle Storløkken (Ham. B3 org)
Paolo Vinaccia (d)
Bergen Big Band directed by Olav Dale

Norveç'in elektrogitar ustası Terje Rypdal'ın alabildiğine heyecan verici yeni albümü "Crime Scene"deki ekip, Rypdal'ın keybordda Ståle Storløkken ve davulda Paolo Vinaccia'dan oluşan "Skywards Trio"sunun üzerine, trompette Palle Mikkelborg ve Olav Dale tarafından yönetilen Bergen Big Band'in eklenmesiyle oluşmuştur. Bu geniş çaplı albüm Bergen'de canlı olarak kaydedilmiştir. Rypdal'ın geniş bir repertuarı var ve daha önce de bu kadar fazla entrümanla çalıştığını biliyoruz ama jazz big bandleriyle ortak yapılmış bir çalışma çok sık görülür bir tercih değildi kendisi için. 2006'da Miles Davis'e adanmış, beğeni toplayan albümü "Vossabrygg"dan sonra bu albümde jazz tarihinin önemli isimlerinden John Coltrane'e adanmış. Her ne kadar Coltrane, çoklu enstrümanlar için yazılmış düzenlemelere ilham vermiş olsa da, albümde ortalığı kavuran, vurucu rock tınıları duymak da mümkün. "Crime Scene"in, son senelerdeki en iyi işlerinden biri olduğunu duyurmayı, Rypdal hayranlarına karşı bir görev biliriz.

Dino Saluzzi

El Encuentro
ECM 2155 (2010)

Müzisyenler
Dino Saluzzi (bandoneon)
Seija Teeuwen, Herman Van Haaren, Vera Van Der Bie, Arlia de Ruiter, Marianne Van Den Heuvel, Dennis Koenders, Sarah Koch, David Peijnenborgh, Alida Schat, Wim Kok, Marijn Rombout, Pauline Terlouw, Carel Den Hertog, Marielle Ponsen (violin); Isabella Petersen, Mieke Honingh, Norman Jansen, Iris Schut, Julia Jowett (viola); Felix Saluzzi (ts); Eric Winkelmann, Arend Liefkes (b).

Bandoneon ustası ve besteci Dino Saluzzi'nin yeni albümü, hayranlarının beklentilerini fazlasıyla karşılayacak gibi gözüküyor. Saluzzi'nin ilk canlı kayıdı olan bu albümde aynı zamanda Holland'ın Metropolitan Orkestrası'yla da ilk defa çalışılmış. Burada Metropolitan Orkestrası yaylılar önde olacak şekilde yeniden düzenlenmiş ve çok temiz bir kayıt alınmış. Saluzzi'nin kardeşi tenor saksofoncu Felix Saluzzi ve çellist Anja Lechner ile yaptığı çalışmalardan keyif alan dinleyicilerin bu duygusal ve coşkulu etkileşimden çok memnun kalacakları garanti. Ekip, Saluzzi'nin imzası haline gelmiş anlatımsal öğeleri, bireysel sesleri ve renkleriyle desteklemeyi başarmış. Albümdeki 4'ü de Saluzzi tarafından bestelenmiş parçanın her biri de son derece görkemli bir duruşa sahip. Metropolitan Orkestrası zarif farklılıklar yaratarak, bandoneonun oluşturduğu yumuşak tondaki derinliklere renk katmış. Yaklaşık 17 dakikalık "Piegeria Andina" da tenor saksofonun bandoneonla zengin birleşimine şahit oluyorken, çellonun orkestrayla acıklı kucaklaşması da parçanın görkemine zemin hazırlamış. "Vals De Los Dias" parçasında ise Saluzzi'nin üzerindeki folk ve klasik etkilerini görmek mümkün. "El Encuentro" Saluzzi'nin hikaye anlatıcı yönünün birincil örneği olurken sololara ve diyaloglara yer veren bir yapıya sahip. "Miserere" ise Saluzzi'nin virtüözlüğünü ve bakış açısını sergilediği görkemli bir kapanış parçası. Bu albümün sanatçı ve bu gurup için son buluşma olmamasını diliyoruz.

Ketil Bjornstad

Remembrance
ECM 2149 (2010)

Müzisyenler
Ketil Bjørnstad (p)
Tore Brunborg (ts)
Jon Christensen (d)

Ketil Bjørnstad ve Jon Christensen 40 yıldır müzikal bir birliktelik içerisindeler. Christensen, Bjørnstad'ın 1970'lerin başındaki ilk albümlerinden itibaren sanatçıyla birlikte çalışmaktadır. Ketil "Water Stories" albümü için 1993'te ECM'e geçtiğinde de Christensen yine orada hazır bulunmaktaydı. Zaten 90'lardan beri de piyanistin "Sea Quartet" oluşumunda birlikte çalışmaktaydılar. Bu uzun süreli birliktelik, Bjørnstad'ın bestelerinde yeniden keşfedilecek bir sürü anı sağlamıştı. Prodüktör Manfred Eicher'in bu ikiliyi bir arada çalarken duyduktan sonra, saksofoncu Tore Brunborg'u da eklemelerini önermesiyle, trio hızla Oso'da bu albümü kaydetme kararını aldı. "Dahi" olarak adlandırılan, klasik eğitimle başlayıp sonradan jazza geçmiş hem piyanist hem besteci hem yazar olan Bjørnstad'ın ECM'den çıkan bu son albümünde, Bjørnstad'ın akor örgüleri Tore ve Jon'un kendi keşiflerini başlatmalarını sağlayan zengin bir alan yaratmayı başarmıştır.

Judith Berkson

Oylam
ECM 2121 (2010)

Müzisyenler
Judith Berkson (vo, p, Wurlitzer, Rhodes, Ham.org)

Hem soprano hem piyanist hem akordeonist hem de besteci olan New York'lu Judith Berkson'ın ECM'den çıkan

ilk solo albümü "Oylam". Kariyerindeki ilk albümü "Lu-Lu"yu ise 2008'de Peacock Records'dan çıkarmıştır. 5 yaşında piyano çalmaya başlayıp daha sonra deneysel bestecilere, avant-gard müziğe ve değişik tekniklere yönelmiştir. 1990'ların sonlarından beri farklı jazz ve deneysel müzik gruplarında çalışan Berkson, 21. yüzyılda solo kariyerine odaklanmıştır. Böylece ses ve keyboard ikilisinin yapabileceklerinin sınırlarını araştıran yepyeni ve tamamen kendine özgü bir teknik ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Bu tekniğin ilgilendiği tüm müzik türlerini kapsamasını arzulamıştır.

Norma Winstone

Stories Yet To Tell
ECM 2158 (2010)

Müzisyenler
Norma Winstone (vo)
Klaus Gesing (bclt, ss)
Glauco Venier (p)

İngiliz vokalist Norma Winstone bir önceki büyülü albümü "Distances" ile Grammy"e aday olarak gösterilmişti. Ve ardından yine aynı ekiple çıkardığı "Stories Yet To Tell" etkileyici bir devam niteliğinde oldu. Daha önce yaptığı gibi Winstone bu albümde de standartların standart dışı yorumlara yer vermiş. Bunun yanında Orta Çağ müziği etkileşimleri, Ermeni ninnileri ve Maria Schneider ve Wayne Shorter coverları bulmak mümkün. Albümün açılış parçası olan Armando Manzanero'nun unutulmuş aşk balladı "Just Sometimes" gerçekten de büyülü bir parça. Hele de Glauco Venier'in akıcı piyanosunun üzerine Klaus Gesing'in bas klarnetiyle birleşince. Dori Caymmi'nin "Like A Lover'ı ulu bir yansıma gibi. "Sisyphus" ta Winstone'ın üst tonlardaki saf sesini duymak mümkün. Bir Ereni bestesi olan "Cradle's Song" da Winstone'in kendi yazdığı sözlerini duyuyoruz. Venier'nin canlı düzenlemesiyle "Lipe Rosize" ruhani havası daha cana yakın bir hale gelmiş. 13. Yüzyıl halk ozanı şarkısı olan "En Mort d'En Joan de Cucanh" ın, kilisenin uzak bir köşesinde tekin olmayan bir şeyler oluyormuş hissi veren bir havası var.

Thomas Stronen

Food
ECM 2163 (2010)

Müzisyenler
Iain Ballamy (ts, ss)
Thomas Stronen (d)
Nils Petter Molvear (tp)
Christian Fennesz (g)

İngiliz saksofoncu Iain Balamy'nin, davulcu ve elekronik aletlerle doğaçlama ustası Thomas Stonen ile "Food" grubundaki birlikteliği, 2007 yılında

tompetçi Nils Petter Molvaer ve gitarist Christian Fennesz'in de ekibe katılmasıyla taçlanmıştır. "Quiet Inlet" Food'un ECM'den çıkan ilk albümüdür. Ses, boşluk ve dokunun ana elemanlar olduğu sürekli değişen durumların yaratıldığı doğaçlama ağırlıklı bir çalışma olmuştur. Ballamy'nin soprano saksofon dalgalanmalarının üzerine Stronen'in çıngıraklı yılandan fışırtısından tutun da koşan ayakların çıkardıklarına benzeyen perküsyon çığlıkları adeta bir çığır açmıştır. Kirilgan davul dokusuyla koyu bir tenor saksofon tonunun karışımı, ve Molvaer'in gizemli sesi. Soprano saksofondaki Kelt motifleri, trompette ürkütücü bir yükseliş sağlıyor tıpkı "Sketches of Spain"deki gibi. Ama bu çağdaş müzik tamamıyla ritmik hızla ve şu anda oluşan akustik elektronik sesle meydana gelmiştir.

Marilyn Crispell & David Rothenberg

One Dark Night I Left My Silent House
ECM 2089 (2010)

Müzisyenler
Marilyn Crispell (p, vo, perc)
David Rothenberg (bclt, clt)

Maceraperest piyanist Marilyn Crispell ve ECM'deki ilk kaydını gerçekleştiren klarnetçi David Rothenberg, keşif zevkine açık doğaçlamalarla dolu bir albüm yapmışlar. Jimmy Giuffre ve Joe Maneri gibi isimlerle çalışan Rothenberg, yorumcu ve besteci kimliklerinin yanında yazarlığıyla ve doğa çalışmalarıyla da biliniyor. 'Why Birds Sing' ve 'Thousand Mile Song' gibi kitapları ve bu albümdeki 'The Hawk and the Mouse', 'Owl Moon' ve 'Still Life with Woodpeckers' gibi parçalar sanatçının doğal hayata yönelik ilgisinin önemli referansları.

Steve Tibbetts

Natural Causes
ECM 1951 (2010)

Müzisyenler
Steve Tibbetts (g, p, kalimba, buzuki)
Marc Anderson (perc, steel drum, gong)

"Natural Causes" Steve Tibbets'in, 2001'deki "Man About A Horse" adlı ilk ECM kaydından sonra uzun zamandır heyecanla beklenen albümü. Albümde zen gitaristi Minnesota'ya müzikal anlamda çok güvendiği ve yıllardır birlikte çalıştığı perküsyoncu Marc Anderson eşlik ediyor. Bu albüm için geleneksel olmayan bir akustik albüm diyebiliriz. Sertlik "daha azla daha çok söyleme" planının bir parçası da olsa Tibbets bunu ilk defa stüdyoda deneyimlemek istemişir. Albümde duyulan ana enstrüman, Steve'in de söylediği gibi olgun gövdeli bir tonu olan 12 telli gitardır. Tibetts'in Hindistan seyahatleri sırasında etkilendiği Hint müziğine ait enstrümanlar da kalimba ve buzuki sayesinde müziği zenginleştirmeyi sağlamştır.

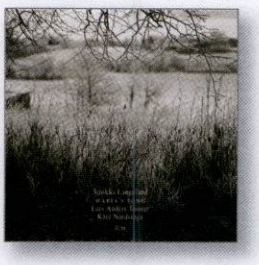

Sinikka Langeland

Maria's Song
ECM 2127 (2010)

Müzisyenler
Sinikka Langeland (vo, kantele)
Kåre Nordstoga (org)
Lars Anders Tomter (vi)

Norveçli fok müziği sanatçısı vokalist ve kantele (Fin arp) virtüözü Sinikka Langeland gelenekseli gelenekselin dışında yorumlayarak, "Folk"a yeni bir anlam kazandırmıştır. 2010 ECM çıkışlı bir albüm olan "Maria's Song" da Langeland'a orgda Kåre Nordstoga, viyolada Lars Anders Tomter eşlik ediyor. Dini metinlerin, folk melodileri ve J.S. Bach'ın zamansız müziği ile yeniden yorumlandığı bir çalışmadır. Langeland ECM çıkışlı ilk albümü "Sunflowers"da zaten bir sürü yeni müzisyenle tanışmıştı ve bundan memnuniyetini " egodan yoksun, porlanta gibi insanlarla çalıştım" diyerek belirtmişti. Ama bu yeni albüm, Irish Times Gazetesi tarafından "bu yılın veya herhangi bir yılın en iyi albümlerinden biri" olarak da değerlendirildi. Her ne kadar "Starflowers" Langeland'ı bir doğaçlama jazz ortamına sokmuş olsa da, "Maria's Song" daha çok bir folk ve klasik enerjiler birleşmesi gibidir. Biraz daha dini bir açıdan ele alırsak "tarihsel bir haksızlığa uğramışlığın doğrulanması" olarak da konumlandırabiliriz bu albümü. Dini folk şarkıları, içinde nadiren Meryem'in lafının geçtiği Norveç folk geleneğinin farklılaştırıcı bir öğesi olarak sayılabilir. Eskiden tapınılan bir unsur olan Meryem, bu albümle yeniden yapılandırılarak müziğe dönmüştür. Albüm meşhur Barok orgunun duyulduğu yer olan Trodheim'daki Nidaros Cathedrali'nde kaydedilmiştir.

Vijay Iyer

Solo
ACT 9497 (2010)

Müzisyenler
Vijay Iyer (p)

Jazz Journalists Association'ının seçimi sonucunda "2010 yılının müzisyeni" seçilen Vijay Iyer'in yeni albümü "Solo", Ağustos ayının sonunda ACT Music'ten çıktı. Albüm, müzisyenin ilk solo albümü. Geçen sene çıkardığı "Historicity" albümünün kapağı gibi, bu senekinin kapağını da Anish Kapoor'un bir heykeli süslüyor. Albümde Thelonious Monk, Duke Ellington, Steve Coleman ve

Michael Jackson gibi bestecilere ait 6 cover parça ve 5 tane de kendine ait parça var. Albüm, Iyer'in şimdiye kadar kariyerinde yaptıklarının bir özeti ve entrümanına farklı yaklaşımının bir birleşimi gibi düşünülebilir . "Solo"nun yılın albümlerinden biri olacağı kesin.

Jazz is Cool

Magic Moments 4
ACT 9550 (2010)

Jazz tutkunun ve duygunun müziğidir; insanın içinde eğlence ve neşe uyandırır; ve kesinlikle ölmedi – Jazz is cool! Bunlar ACT Music'ten çıkan, kült "Magic Moments" serisinin dördüncü sayısının ardındaki sözleridir. Markanın kurucusu Siggi Loch'un özenle seçtiği, rahatlatıcı ve keyifli ortamlar gibi 18 farklı büyülü ortam ve zamanda dinlenebilecek parçaların bulunduğu bu albümle siz de ahenkli bir işitsel dünyayı keşfe çıkabilirsiniz. Wolfgang Haffner, Josefine Cronholm, Chris Gall Trio, Nils Langren, E.S.T albümde parçaları yer alan müzisyenlerden bazıları.

Celine Bonacina Trio

Way of Life
ACT 9498 (2010)

Müzisyenler
Celine Bonacia (bs, as, ss, vo)
Nicolas Garnier (b)
Hary Ratsimbazafy (d, perc, vo)
Nguyen Le (g)

Céline Bonacina müzik eğitimine 7 yaşında başladı. 1996-1998 yılları arasında bariton saksofon üzerinde yoğunlaştı ve düzenli olarak Paris'te big bandlerde çalmaya başladı. Ardından Fransa'dan ayrılarak bir Fransız adası olan La Reunion'a yerleşti ve orada Hint Okyanusu yakınında sayısız festivale katıldı. Grubu, meşhur Fransız big bandi "Orchestre National de Jazz"ın ve Henri Taxier'nin ön grubu olarak çaldı. Ünlü piyanist Omar Sosa'yla da konserler verdi. 2005'te Paris'e dönünce ilk albümü "Vue d'en Haut"yu yayınladı. Basçı Nicolas Garnier ya da Kevin Reveyrand ve davulcu Hary Ratsimbazafy'dan oluşan triosuyla Fransa, İtalya, Almanya, Suriye ve İsviçre gibi birçok ülkede jazz festivallerine katıldı. Bonacina beraber çaldığı müzisyenlerin sağlam müzisyenler olduğunu düşünmektedir. Davulda Madagaskarlı, son derece zarif ve ve güçlü tuşeli Hary Ratsimbazafy, basta davulla rahatça uyum sağlayan ve müziğe biraz klasik rock ve füzyon etkisi veren basçı Nicolas Garnier. Bu ekiple ikinci albümünün adı "Way of Life". Albümde Bonacina'nın enstrümanının merak uyandıran tarafıyla karşılaşabiliriz. Her ne kadar çevik bir enstrümantalist olsa da, Bonacina'nın burada seslerde uyum aramak yerine, köşelerde gezindiğini söyleyebiliriz.

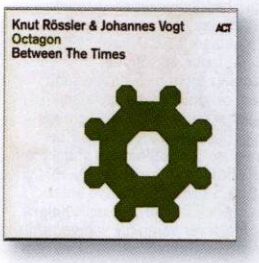

Knut Rössler & Johannes Vogt

Octagon / Between The Times
ACT 9496 (2010)

Müzisyenler
Knut Rössler (s)
Johannes Vogt (lute, synth, g)
Ute kreidler (vo)
Werner Goos (perc, syth, g)
Günter Lenz (b)

Modern jazz'ın Ortaçağ ve Arap müziğiyle tatlı bir karışımı olarak adlandırılabilir bu albüm. Soprano Knut Rössler'e lavta, synth ve gitarda Johannes Vogt, basta Günter Lenz ve davul synth ve gitarda Werner Goos ve etkileyici sesiyle Ute Kreidler eşlik ediyor. Rössler, absolüt kulak Kreidler sayesinde çok güçlü biz jazz duyarlılığı ortaya koyuyor. Rössler ve Goos'un da katkılarıyla güzelleşen Vogt'ün düzenlemeleriyle müziğin düşünceli karakterini oluşturuyorlar. Bu akıldan çıkmayan albümün en vurucu parçaları, bir İspanyol dini eseri olan "Santa Maria", halk ozanlarının söylediği bir aşk şarkısı olan "A Vous Tristan" ve "Ce Fut En Mai", "Safi-al-Din" ve "Misura"dır.

Chris Gall Trio

feat. Enik Hello Stranger
ACT 9667 (2010)

Müzisyenler
Chris Gall (p)
Enik (vo)
Axel Kühn (b)
Peter Gall (d)

"Hello Stranger" Radiohead, The Beatles, The Bad Plus ve e.s.t gibi grupların müziğinden etkilenmiş, rock krallığında gezinen bir albüm. Alman jazz'ının bu tuhaf ikilisi, piyanist Chris Gall ve vokalist Enik, birbirlerinden tamamen farklı iki karakter olduklarını söylemektedirler. Chris Gall ve triosu jazz kökenli, Enik ise daha indie ve pop taraflarında dolanıyor. Bu dik kafalı ikili ilk albümleri "Climbing Up"ı 2008'in başında çıkarıyorlar. İçinde pop tınıları da bulunan bir albümdü bu albüm. Chris Gall Trio ve Enik, bütün melodilerin daha çekici ve akılda kalıcı olmasını sağlamak için, müziklerini biraz daha basitleştirip, temel unsurlara indirgeyerek devam ettiler. Ve temel öğe modern jazz olmak kaydıyla, ticari kaygısı olmayan, ilham verecek her türlü etkileşime açık bir albüm yarattılar.

Vladyslav Sendecki

At Schloss Elmau
ACT 9485 (2010)

Müzisyenler
Vladyslav Sendecki (p)

"New York's Village Voice" tarafından dünyanın en iyi 5 piyanistinden biri olarak adlandırılan Sendecki klasik eğitimini, ülkesi olan Polonya'da almıştır. Ardından 1981'de İsviçre'ye göç etmiş ve uluslararası kariyerine başlamıştır. Klaus Doldinger'in grubu "Passport", Billy Cobham, Michael ve Randy Brecker, Jaco Pastorius, Joe Henderson, Lenny White ve Charlie Mariano ile çalışmıştır. Uzun vadede değeri çok da anlaşılamamıştır. Hatta Hamburg'a 1996 yılında taşınana kadar, 4 sene boyunca zar zor mesleğine devam etmiştir. Hamburg'a taşındıktan sonra da NDR Big Band'inin piyanisti olmuştur. O günden beri kendini yeniden tanımlamıştır diyebiliriz. 2008'de çıkan solo albümü "Piano", Sendecki'nin klasik ve jazz arasındaki engelleri kaldırarak aslında ne kadar özgür düşünebilen bir müzisyen olduğunu bize göstermiştir.

David Russell

Guitar Music of Latin America
Telarc 31979 (2010)

Müzisyenler
Ravid Russell (g)

İspanyol müziğinin ruhu olan gitar, 16 yy.da İspanyol sümürgeciler tarafından Yenidünya'ya getirildi ve Latin Amerika'da yaşamın ayrılmaz bir parçası haline geldi. Gitarist David Russell 4 Latin Amerikan ustanın eserlerini bu çalışmasında sunuyor. Augustín Barrios Mangoré, Manuel María Ponce, Jorge Morel ve Héctor Ayala.

Turtle Island Quartet

Have You Ever Been?
Telarc 32094 (2010)

Müzisyenler
David Balakrishnan (vi)
Mads Tolling (vi)
Jeremy Kittel (vi)
Mark Summer (cello)
Stefon Harris (vib)
Mike Marshall (mandocello)

Turtle Island Quartet yeni çalışmasıyla rock gitarın ilahı Jimi Hendrix'in mirasını kutluyor. 1960'ların sonundan başlayıp günümüze kadar Jimi Hendrix görülmemiş bir teknik beceri üstünlüğü ve kompozisyon anlayışıyla tüm rock ve müzik jenerasyonu etkilemeye devam ediyor.

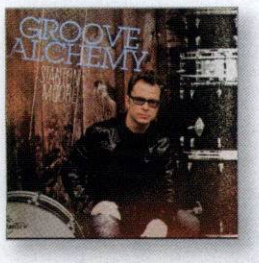

Stanton Moore

Groove Alchemy
Telarc 31890 (2010)

Müzisyenler
Robert Walter (Ham.B3 org)
Will Bernard (g)
Stanton Moore (d)
Amerikalı Davulcu Stanton Moore'un son çalışması Groove Alchemy funk groove üzerine kurulu. 3 saatlik bir de DVD olarak da basılan çalışma özellikle davulcular için bir ders niteliğinde. 12 parçanın yer aldığı albümde bir başka ilginç özellik daha var; Denizciler grubunun lideri Somer Soyata adıyla tanınan Erkan Gürsal da bir parçasıyla yer alıyor.

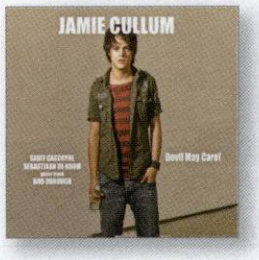

Jamie Cullum & Friends

Devil May Care
Candid 79351 (2010)

Müzisyenler
Jamie Cullum (p, vo)
Geoff Gascoyne (b)
Sebastian De Krom (d)
Bob Dorough (p, vo)
Amerikan Candid firması 1960 yılında kurulmuş. Jazz başlığı adıyla piyasaya sürdüğü albümlerle pekçok ödül sahibi olmuş. 300'den fazla sanatçı için pekçok albüm kelksiyonu yapan firma özellikle Charles Mingus, Max Roach, Abbey Lincoln, Eric Dolphy gibi isimlere yaptığı albümlerle tarihte kendine yer edinmiş. Firma kuruluşunun 50. yılı nedeniyle hem eski hem de yeni sanatçılarına özel seri albümler piyasaya sürüyor. Vignette adını verdiği bu seriden arşiviniz için mutlaka kendinize uygun bir sanatçı bulacağınız kesin. Biz listemize Jamie Cullum ile başladık.

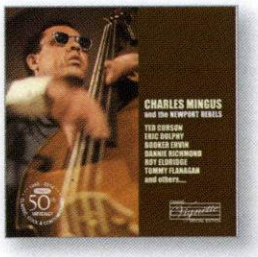

Charles Mingus

Newport Rebels
Candid 79353 (2010)

Müzisyenler
Charles Mingus (b)
Ted Curson (tp)
Eric Dolphy (as, bclt)
Booker Ervin (ts)
Paul Bley (p)
Dannie Richmond (d)
Roy Eldridge (tp)
Jimmy Knepper (tb)
Tommy Flanagan (p)
Candid 50. yıl özel Vignette serisinden bu kez jazz tarihinin önemli figürlerinden Charles Mingus'un 1960 yıllarında yapmış olduğu kayıtlarını toplayarak yeniden basımını piyasaya sürmüş. 6 parça ve pekçok sanatçı daha yer alıyor.

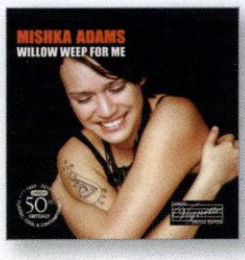

Mishka Adams

Willow Weep For Me
Candid 79352 (2010)

Müzisyenler
Mishka Adams (vo)
Mike Guevarra (s)
Edgar Avenir (g)
Ria Villena Osorio (p, keyb)
Koko Bermejo (d)
John Hoare (cornet)
Phil Peskett (p)
Candid 50. yıl özel Vignette serisinden Filipinli-İngiliz şarkı sözü yazarı Mishka Adams'ın jazz tadındaki yorumlarını toplamış. Body and Soul, The Peacocks gibi parçalara yer vermiş. Albümde Toplam 10 parça yer alıyor.

Sarah Mitchell

You Give Me Something
Candid 79857 (2009)

Müzisyenler
Sarah Mitchell (vo)
Jason Scott (p, keyb)
Adrian Knowles (b)
Tim Brickel (d)
Jamie Taylor (g)
Simon Bedo (tp)
Simon Kaylor (ts)
Yorkshireli genç şarkıcı Sarah Mitchell jazz standartlarını söylemiş. İngiliz jazz çevrelerinin sevdiği sanatçı Liverpool ve Leeds'de okumuş. 12 parçanın yer aldığı kaydı vokal severlerin beğeneceğini sanıyoruz.

Kyle Eastwood

Metropolitain
Candid 79856 (2009)

Müzisyenler
Camille (vo)
Till Brönner (tp)
Eric Legnini (p)
Kyle Eastwood (b)
Manu Katché (d)
Film yıldızı ve yapımcı jazz sever Clint Eastwood'un bascı oğlu Kyle Eastwood'un dördüncü albümü Metropolitain. Paris'te yaşayan sanatçı her zaman aklında bir senaryo için müzik yazmak olduğunu belirtiyor. Avrupa'nın en seçkin müzisyenleri ile yapılmış bu kaydı severek dinleyeceksiniz. Bu arada vokalist Camille'yi geçtiğimiz günlerde tesadüfen canlı olarak Yahya Dai ile birlikte bir jam'de Nardis'te dinleme imkanı bulduk.

Maynard Ferguson

Conquistador
Sony 94542 (2010)

Müzisyenler
Maynard ferguson (tp)
Mike Migliore (as, ss)
Mark Colby (st, ss)
Peter Erskine (d)
Gordon Johnson (b)
2006'da 78 yaşında iken kaybettiğimiz Kanadalı dinamik jazz trompetçisi Maynard Ferguson'un 1997 kaydının yeniden basımı piyasada.

Miles Davis

Live – Evil
Sony 94552 (2010)
Miles Davis (tp)
Gary Bartz (ss, as)
John McLaughlin (g)
Keith Jarrett (p)
Michael Henderson (b)
Jack DeJohnette (d)
Airto Moreira (perc)
Miles Davis'in Cellar Door'da 19 Aralık 1970 tarihindeki canlı kaydının yeniden basımı piyasada. Bir kısmı da stüdyoda

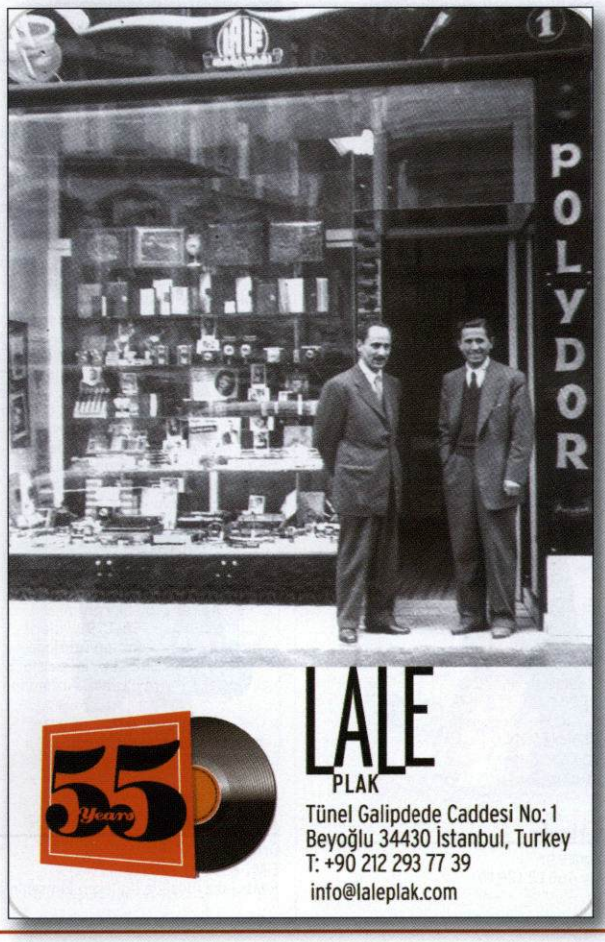

kaydedilen çalışma 2 CD halinde çıkarılmış. Bu tarihi kaydı arşivinde bulundurmak isteyenlere büyük fırsat.

Miles Davis

Someday My Prince Will Come
Sony 94572 (2010)

Müzisyenler
Miles david (tp)
John Coltrane (ts)
Hank Mobley (ts)
Wynton Kelly (p)
Paul Chambers (b)
Jimmy Cobb (b)
Philly Joe Jones (d)
Miles Davis'in 1971'de New York'taki stüdyo kaydı My Prince Will Come, sanatçıya zamanında çalışındaki geniş ve hassas lirizmi ile övgü dolu önemli eleştiriler getirdi. Sextet olarak yazılan kapak notlarına rağmen kayıtlarda saksofoncu Hank Mobley'in de yer alması albümün ilginç yanlarındandır.

Buika

Nina De Fuego
Atlantic 954773 (2008)
Sanatçı ve çalışmalarıyla ilgili geniş röportaj dergimizin bu sayısının sayfaları arasında.

Ive Mendes

Magnetism
Sony 46012 (2010)

Ünlü Brezilyalı müzisyen Sérgio Mendes'in kızı olan Ive Mendes; Brezilya'nın İspanya, Fransa ve Portekiz'den izler taşıyan Ceres kentinde dünyaya geldi. Sanatçının içinde yaşadığı şehrin atmosferi, şüphesiz sanatçının müzikal tarzını da etkiledi.
Ive Mendes'in inanılmaz yeteneği gözden kaçmadı ve kariyeri yükselmeye devam etti. 1999 yılında Londra'ya taşınmasından sonra şehrin kosmopolit yapısı onu mutlu ettiği gibi aynı zamanda kendisine ilham kaynağı da oldu. Burada aynı zamanda Sade'nin de yapımcısı olan Robin Millar ile tanıştı. Yapımcı, Mendes'in telesekreterine bıraktığı bir mesajda söylediği şarkıyı dinlediği anda sanatçının inanılmaz sesinden büyülendi. Millar'ın yardımıyla çıkardığı kendi adını taşıyan ilk albümü ile inanılmaz bir başarı kazandı ve dünya çapında tanınan bir yıldıza dönüştü. Chicago klasiği olan If You Leave Me Now dışındaki her şarkısını İngilizce ve Portekizce olarak kendisi besteledi.
Mendes, yeni albümü Magnetism için hem yeni şarkılar besteledi hem de daha önce yazmış olduğu şarkılar arasından seçim yapmaya başladı. Magnetism albümünün yapımcılığını Ive Mendes'le birlikte Robin Millar ve Mark Smith üstlendi.
Birbirinden önemli müzisyenlerle birlikte İngiltere'de kaydedilen Magnetism albümünde yer alan ve bir Coldplay bestesi olan Yellow şarkısının Mendes yorumu da oldukça beğenildi.

Nina Simone

A Single Woman
Warner 99990 (1993)
Nina Simone tüm yaşamı boyunca kategorize edilemeyen sesi ile dinleyicisini büyülemiştir. Popüler her şeyden uzak, sadece canının istediklerini yapan bu eşsiz kadının 1993 yılındaki toplamalarının derlendiği kayıt arşivlerinde eksik olanlar için çok iyi. Albümde yer alan sanatçılar; Nina Simone (vo, p), Jack Sheldon (tp); Jeffrey De Rosa, Richard Todd (French horn); Frank Marocco (acc), Earle Dumler, Gary Foster, Valerie King (reeds); Israel Baker, Gina Kronstadt, Joel Derouin (keman), Marilyn Baker, Evan Wilson, Herschel Wise (viola); Fred Seykora, Suzie Katayama (cello); Carol Robbins, Ann Stockton (harp); Michael Melvoin (p); John Chiodini, Al Shackman (g); John Clayton, Jim Hughart, John Pena, Margot MacLaine (b); Jeffrey Hamilton, Paul Robinson (d); Larry Bunker, Darryl Jackson, William Summers (perc).

110 Jazz Hits

Originals
EMI 633727 (2010)
EMI, jazz müzikle ilgilenen kimsenin asla kaçırmak istemeyeceği, tüm zamanların en iyi jazz hit'lerinden oluşan 6 CD'lik bir set piyasaya sürdü..
John Coltrane'den 'Blue Train', Miles Davis'den 'How Deep Is The Ocean', Chick Corea'dan 'My One And Only Love', Chet Baker'dan 'Time After Time', George Shearing'den 'Midnight In The Air', bu değerli setin 110 eserinden sadece birkaçı. Wes Montgomery, Mel Torme, Coleman Hawkins, Dinah Shore with Andre Previn, Syd Lawrence & His Orchestra ve daha nice sanatçıyla da bu albüm sayesinde buluşmuş olacaksınız. Jazz denilince akla gelen en önemli isimler tarafından seslendirilen, zamana yenik düşmeyecek derecede kaliteli ve eşsiz jazz eserlerini dinleme fırsatını sunan bu set için arşivinizde mutlaka yer açın!

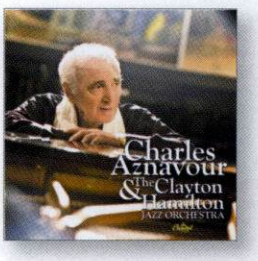

Charles Aznavour

& The Clayton Hamilton Orchestra
EMI 565923 (2009)
Albümleri dünya çapında 100 milyondan fazla satmış olan Fransız şarkıcı /söz yazarı/ aktör Charles Aznavour, 50 yıl öncesinde Frank Sinatra'nın yaptığı gibi, Hollywood—Capitol Tower Studios'da tarihi bir müzik projesinde yer aldı. Charles Aznavour'un 12 klasikleşmiş eseri ve iki tamamiyle yeni parça, sanatçının kendi sesi ve dünyanın en ünlü jazz orkestrası olarak bilinen Clayton-Hamilton Jazz Orchestra'nın müziği ile tekrar hayat buluyor.
Ayrıca bu proje, Rachelle Ferrell ve Dianne Reeves gibi prestijli iki sanatçının iki düetini ve piyano kısımlarında Jacky Terrasson'ı da içeriyor. Mayıs 2009'da kaydı tamamlanan albüm, 3'ü İngilizce 14 parçadan oluşuyor.
Onlarca greatest hit sahibi, 1936 senesinden günümüze elde ettiği çok yüksek satış rakamlarıyla en çok satanlar listesinde adı geçen usta sanatçı Charles Aznavour ve Diana Krall, Rosemary Clooney, John Pizzarelli gibi dünyaca ünlü sanatçılarla sahne alan Clayton-Hamilton Jazz Orchestra'nın bu özel ortaklığı pek çok müzikseverin ilgisini çekecektir.

Jesse Cook

The Rumba Foundation
EMI 455728 (2009)
Moden flamenko akımının bugün en önemli temsilcilerinden biri olarak değelendirilen Jesse Cook pek çok önemli isimle çalıştı, sahne aldı. Prestiji Juna Ödülünün de sahibi olan sanatçı geçtiğimiz yıl İş Sanat'de The Rumba Foundation albümünün ilk turnesi kapsamında unutulmaz konserlerinden birini de İstanbullulara vermişti. Konseri kaçıranlara...

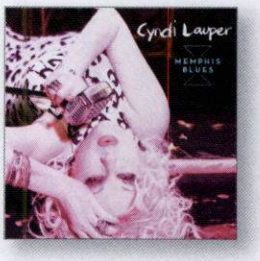

Cyndi Lauper

Memphis Blues
Naivere 220711 (2010)
80'lerin pop ikonlarından biri olan Cyndi Lauper, 57. yaşını 'Memphis Blues' albümüyle kutluyor. 'She Bop', 'Girls Just Want to Have Fun' ve 'Time After Time' gibi kendi klasiklerini yaratan şarkıcı, bu kez blues şarkıları yorumluyor. 'Memphis Blues', adına yakışır şekilde Memphis'de kaydedilmiş. Allen Toussaint, B.B. King, Jonny Lang ve Charlie Musselwhite gibi usta isimlerin yer almış. Albümde 12 şarkı yer alıyor. Tarzından hoşlananlara!

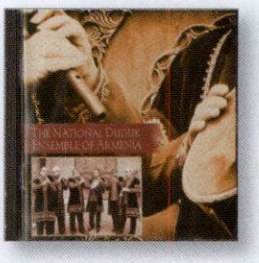

The National Duduk

Ensemble of Armenia
Traditional Crossroads4341 (2010)
Genellikle solo enstrüman olarak performans sergileyen duduk bu albümde oldukça değişik bir konsept çalınmış. Türünden hoşlananlara...

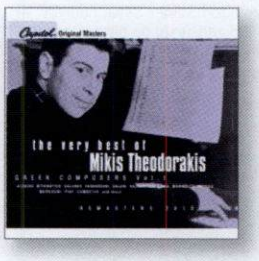

Mikis Theodorakis

The Very Best Of
EMI, Yunan Bestecileri serisi kapsamında, dünyanın en popüler Yunan şarkı yazarı/bestecisi Mikis Theodorakis'in en çok beğenilen eserlerinin bir arada olduğu eşsiz bir toplama albüm piyasaya sürdü. "Zorba" filmi için hazırladığı müziklerle tüm dünya çapında oldukça yoğun beğeni toplayan ve her ülkeden geniş bir hayran kitlesi edinen Mikis Theodorakis, birçok müzik eleştirmenini şaşırtacak denli çok yönlü bir müzik yeteneğine sahip. "Zorba" filminin yanı sıra Al Pacino'nun başrolünde oynadığı "Serpico" filmi için hazırladığı müziklerle de dikkatleri üzerine çeken Mikis Theodorakis'in 1000'den fazla eser ortaya koyduğu biliniyor.. Yunan müziğinin dünyaya en büyük armağanı olan Mikis Theodorakis'in eserlerindeki güzelliği tüm benliğinizle farketmenizi sağlayacak.

Dino Saluzzi
El Encuentro
ECM Records

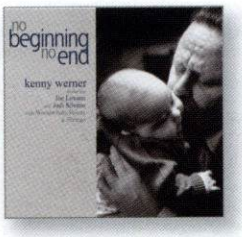

Kenny Werner
No Beginning No End
Half Note Records

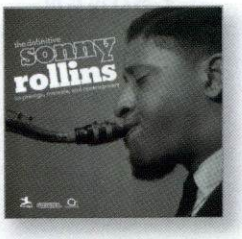

Sonny Rollins
The Definitive Sonny Rollins on Prestige, Riverside, and Contemporary
Fantasy

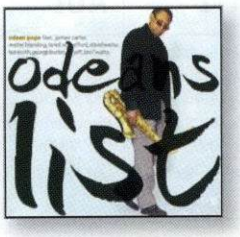

Odean Pope
Odean's List
In+Out

Five on One (Dave Liebman, John Abercrombie, Marc Copland, Drew Gress, Billy Hart)
Contact
Pirouet

John Coltrane
The Definitive John Coltrane on Prestige and Riverside
Fantasy

John Zorn
Filmworks, Vol. 24: The Nobel Prize Winner
Tzadik Records

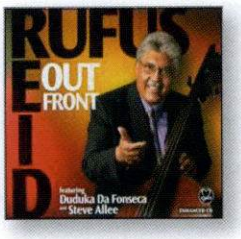

Rufus Reid
Out Front
Motema

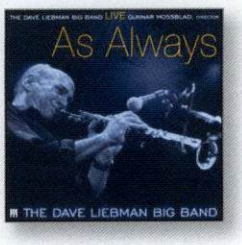

The Dave Liebman Big Band
Live: As Always
Mama

Dave Douglas / Keystone
Spark of Being: Expand
Greenleaf Music

Bill Frisell
Beautiful Dreamers
Savoy Jazz

Marian Petrescu Quartet
Thrivin': Live at the Jazz Standard
Resonance

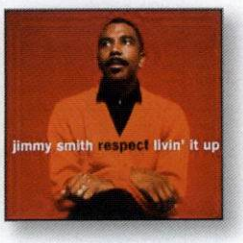

Jimmy Smith
Respect/Livin' It Up!
Hip-O Select

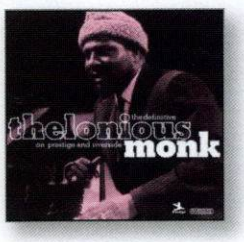

Thelonious Monk
The Definitive Thelonious Monk on Prestige and Riverside
Fantasy

Chucho Valdés & The Afro-Cuban Messengers
Chucho's Steps
Four Quarters Entertainment

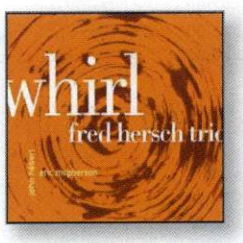

Fred Hersch Trio
Whirl
Palmetto

Esperanza Spalding
Chamber Music Society
Telarc Jazz

Marsalis Family
Music Redeems
Marsalis Music

Danilo Perez
Providencia
MACD

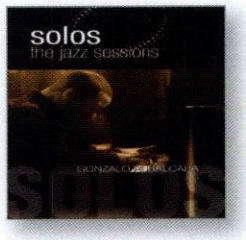

Gonzalo Rubalcaba (DVD)
Solos: The Jazz Sessions
MVD

Filiz Küçük / filizkucuk@yahoo.com

RADYOLAR

	PROGRAM SAATİ	PROGRAMIN ADI	HAZIRLAYAN SUNAN	RADYO ADI
PAZARTESİ	03:00-04:00	Dünyanın Cazı (Tekrar)	Faruk Eczacıbaşı, Levent Öget, Berna Kaytaz, Korhan Ogan, Harun İzer ve Jak Kohen	Açık Radyo
	04:10-06:30	Caz Müzik		NTV Radyo
	12:00-14:00	Caz Müziği		İTÜ Radyosu
	17:05-18:00	Dünyanın Cazı	Faruk Eczacıbaşı, Levent Öget, Berna Kaytaz, Korhan Ogan, Harun İzer ve Jak Kohen	Açık Radyo
	23:00-00:00	Caz Vitrini	Zuhal Focan	TRT Radyo-3
	00:00-01:00	Caz Durağı	Hülya Ünsal, Hülya Ayaz İşbilir	TRT Radyo-3
SALI	03:00-04:00	Dünyanın Cazı (Tekrar)	Faruk Eczacıbaşı, Levent Öget, Berna Kaytaz, Korhan Ogan, Harun İzer ve Jak Kohen	Açık Radyo
	04:10-06:30	Caz Müzik		NTV Radyo
	12:00-13:00	Şehrin Ritmi	Berna Kaytaz	Açık Radyo
	12:00-14:00	Caz Müziği		İTÜ Radyosu
	17:05-18:00	Dünyanın Cazı	Faruk Eczacıbaşı, Levent Öget, Berna Kaytaz, Korhan Ogan, Harun İzer ve Jak Kohen	Açık Radyo
	19:10-20:00	Caz Panoraması	Ahmet Berker	TRT Radyo-3
	22:00-23:00	Esintiler	Seda Binbaşıgil	Açık Radyo
	22:10-23:00	Blues'un Tonları	Eyüp İblağ	TRT Radyo-3
	23:00-00:00	Fora	Levent Öget	Açık Radyo
	23:00-00:00	Cazda Modern Kavramlar	Murat Beşer	TRT Radyo-3
	00:00-01:00	Cazın Usta Sesleri	Aslı Avkıran	TRT Radyo-3
ÇARŞAMBA	03:00-04:00	Dünyanın Cazı (Tekrar)	Faruk Eczacıbaşı, Levent Öget, Berna Kaytaz, Korhan Ogan, Harun İzer ve Jak Kohen	Açık Radyo
	04:10-06:30	Caz Müzik		NTV Radyo
	12:00-14:00	Caz Müziği		İTÜ Radyosu
	17:05-18:00	Dünyanın Cazı	Faruk Eczacıbaşı, Levent Öget, Berna Kaytaz, Korhan Ogan, Harun İzer ve Jak Kohen	Açık Radyo
	19:10-20:00	Caz Panoraması	Ahmet Berker	TRT Radyo-3
	21:30-22:00	TRT İstanbul Hafif Müzik Ve Caz Orkestrası		Caner Beklim-Atakan
	Ünüvar	TRT Radyo-3		
	22:00-23:00	Ayın Karanlık Yüzü	Yosi Falay	Açık Radyo
	23:00-00:00	Caz Fotoğrafları	Levent Öge	TRT Radyo-3
	23:00-00:00	Caz Portreleri	Mustafa Aykın	Açık Radyo
PERŞEMBE	03:00-04:00	Dünyanın Cazı (Tekrar)	Faruk Eczacıbaşı, Levent Öget, Berna Kaytaz, Korhan Ogan, Harun İzer ve Jak Kohen	Açık Radyo
	03:10-06:10	Caz Kuşağı		NTV Radyo
	12:00-13:00	Cazır Cazır	Deniz Koloğlu	Açık Radyo
	12:00-14:00	Caz Müziği		İTÜ Radyosu
	17:05-18:00	Dünyanın Cazı	Faruk Eczacıbaşı, Levent Öget, Berna Kaytaz, Korhan Ogan, Harun İzer ve Jak Kohen	Açık Radyo
	19:10-20:00	Caz Sokağı	Şafak Tartanoğlu	TRT Radyo-3
	20:00-21:30	Konser Salonlarından		TRT Radyo-3
	20:00-21:00	Mavi Tren	Güven İlter-Güray Oskay	Açık Radyo
	22:00-23:00	Cazkolik	Feridun Ertaşkan	Açık Radyo
	23:00-00:00	Az Biraz Caz	Tayfun Yönlü	TRT Radyo-3
CUMA	03:00-04:00	Dünyanın Cazı (Tekrar)	Faruk Eczacıbaşı, Levent Öget, Berna Kaytaz, Korhan Ogan, Harun İzer ve Jak Kohen	Açık Radyo
	12:00-13:00	Caz Türbülans	Recep Şencan	Açık Radyo
	12:00-14:00	Caz Müziği		İTÜ Radyosu
	17:05-18:00	Dünyanın Cazı	Faruk Eczacıbaşı, Levent Öget, Berna Kaytaz, Korhan Ogan, Harun İzer ve Jak Kohen	Açık Radyo
	21:00-22:00	Aşağı Mahalle	Ümit Baykara	Açık Radyo
	22:03-23:00	Latin Caz	Işık Yavuz	TRT Radyo-3
	23:00-00:00	Şu Caz Dedikleri	Ali Sönmez	TRT Radyo-3
CUMARTESİ	12:00-14:00	Caz Müziği		İTÜ Radyosu
	12:10-12:55	Caz ve Ötesi		NTV Radyo
	13:10-14:00	Cazın Büyüsü	Dr. Hakan Rauf Tüfekçi	NTV Radyo
	22:03-23:00	Caz Saati	Ozan Musluoğlu	TRT Radyo-3
	23:00-00:00	Günümüzde Caz	Hülya Tunçağ	TRT Radyo-3
PAZAR	14:00-16:00	Caz Müziği		İTÜ Radyosu
	15:10-15:55	Caz ve Ötesi		NTV Radyo
	16:10-17:00	Cazın Büyüsü	Dr. Hakan Rauf Tüfekçi	NTV Radyo
	17.00 – 18.00	Caz Bistro	Banu Şahin	Radyo ODTÜ
	17:00-18:00	Öteki Caz	Şevket Akıncı - Volkan Terzioğlu - Korhan Erel - Robert Reigle	Açık Radyo
	18:00-20:00	Beyond Jazz Radio Show	Lennart Schoors & Jurriaan Persyn	Dinamo 103.8
	23:00-00:00	Mavi Nota	Cengiz Işılay	TRT Radyo-3

Türkiye'nin Tek JAZZ Dergisi

JAZZ, BLUES, EMPROVİZE MÜZİK DERGİSİ

Jazz müziği, diğer müzik türlerinden farklı olarak kalıplara ve sınırlamalara kendini hapsetmemiş, özgürlükçü bir müziktir... Dinleyicisinin yaşı yoktur...

Jazz müziği ile ilgili Türkiye'de kaynak, bilgi ve belge kolay kolay, hatta hiç bulunamadığı için, bu alandaki boşluğu yine jazz müziğini ve dinleyicisini destekleyen kuruluşlarla birlikte **Jazz** dergisi kapatıyor...

ABONE FORMU

Yılda dört sayı yayınlanan **Jazz** dergisine abone olmak istiyorum.

ADI SOYADI

ADRESİ

POSTA KODU

ŞEHİR TEL FAKS

KREDİ KARTI İLE

Kredi kartı hesabıma 24 TL'yi borç kaydediniz

❑ VISA ❑ MASTERCARD ❑ EUROCARD ❑ DINERS CLUB

Kredi Kartı No: |_|_|_|_| |_|_|_|_| |_|_|_|_| |_|_|_|_|

Adı Soyadı: |_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|

Geçerlilik Tarihi: |_|_| |_|_| IMZA:

Şirket ise vergi dairesi ve no.su:.....

HAVALE İLE

Abone bedeli olan 24 TL'yi Boyut Yayıncılık A.Ş.'nin

❑ İŞ BANKASI HARBİYE ŞB. 396883 no.lu hesabına yatırdım; fotokopisi ektedir.

❑ YAPI KREDİ MASSİT ŞB. 1001177 no.lu hesabına yatırdım; fotokopisi ektedir.

❑ GARANTİ BANKASI YENİBOSNA ŞB. 6298375 no.lu hesabına yatırdım; fotokopisi ektedir.

■ Bu formu doldurduktan sonra 212.413 33 34 no'lu fax'a ya da Boyut Yayın Grubu Matbaacılar Sitesi, 1. Cad. No: 115 (Milliyet Gazetesi arkası) 34204 Bağcılar-İstanbul adresine gönderiniz. Tel.0212.413 33 33

SUBSCRIBE TO JAZZ

❑ Yes, I want to subscribe to the JAZZ

❑ One year (4 issues) 24.00 $

❑ Check enclosed

❑ Charge my ❑ VISA ❑ MASTERCARD ❑ EUROCARD ❑ DINERS CLUB

Account number: |_|_|_|_| |_|_|_|_|

Expiration Date: |_|_| |_|_|

Signature:.....

PLEASE PRINT

NAME

STREET

CITY, STATE, PROVINCE

COUNTRY, ZIP/ POSTAL CODE

■ After filling completely, please send this form to the fax number or to the address mentioned below:
Adress: Boyut Yayın Grubu Matbaacılar Sitesi, 1. Cad. No: 115 (Milliyet Gazetesi arkası) 34560 Bağcılar-İstanbul
Phone: +90.212.413 33 33 - Fax: +90.212.413 33 34

Ülkem Özsezen
piyanist / prodüktör

AYŞE TÜTÜNCÜ

Senenin son Körlemesini piyanist, besteci Ayşe Tütüncü ile gerçekleştirdik. Ayşe Tütüncü, kendi müziğinde yeni arayışlara girmekten çekinmeyen, eski ile yeniyi, klasik ile günceli özgün orkestrasyonlar ile harmanlayan bir tarza sahip. Müzisyen ile söyleşimizi küçük bir kafede kulaklıklar kullanarak gerçekleştirdik.

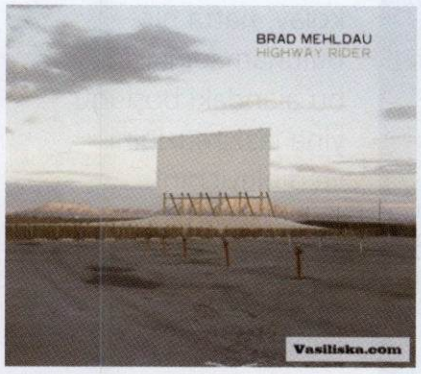

Brad Mehldau

Highway Rider / The Falcon will fly again - Mehldau

Nonesuch / 2010

Brad Mehldau – p, arrang, comp., orch. bells, oan, quotation author
Larry Grenadier- b
Jeff Ballard – perc. , d
Matt Chamberlain – perc , d
Jashua Redman – ss

Bir kaç şey geldi aklıma. Chick Corea'dan bir hava var. Daha yakın olarak Gonzalo Rubalcaba'dan da bazı hisler var burada. Fakat efsanevi grup Oregon'un bir parçası da olabilir bu. Hani şu Ralph Towner, Paul McCandless'li grup. Chick Corea değil bu kesinlikle. Tuşesi daha yuvarlak. Chick'in daha net ve köşeli bir tuşesi var. Ama eski bir şey değil bu. Çağdaş bir müzik. 20 yıldan eski olamaz bu. Kompozisyon olarak aynı chorus dönüyor hep. Onun üstüne ritmik yapı biniyor ve onun üstünde de sololar var. Akor dizilerinin mantığı ve eserin çalınış şekli Oregon'a benziyor gerçekten de. Ama Oregon deyince perküsyoncudan düşünmek lazım. Ya ilk zamanlardaki Colin Walcott ya da sonradan Trilok Gurtu. Ama Trilok Gurtu değil gibi bu. Aynı yapıda ilgili tonuna girdi şimdi parça. Şu anda giren vokaller çok Latin havalı. Acaba Airito Moreira veya Dino Saluzzi mi var işin içinde. Egberto Gismonti olabilir mi? İşin içinde bir zenci var ama!

Parçanın sonunda "All Right! " dedi birisi çünkü!

Brad Mehldau.

Çok tipik bir Brad Mehldau değil bu! Ters köşe soru biraz.

5 sene evvel kaydedilmiş fakat yeni piyasaya çıkan bir albüm. Orkestrasyon ve perküsyonlar var işin içinde.

Brad Mehldau deyince şu konsept oturdu ama şimdi. Başta çaldığı bir ritmik figürün üzerine geliştirerek devam etmesi... Solo konserine gitmiştim orada da aynı tarzı kullanıyordu.

Gonzalo Rubalcaba

Antiguo / Circuito III - Rubalcaba

Blue Note / 1998

Gonzalo Rubalcaba - sytn, p, keyb, prog, prod, eng, sequen., edit., mix
Julio Barreto – d
Felipe Cabrera – b
Maridalia Hernandez – vo
Giovanni Hidalgo – perc.
Reynaldo Melian – tp
Dagoberto Gonzalez - vi

Aklıma Aydın Esen geliyor. Hem cümleleri açısından hem de müziğin içine bütün bu öğeleri koyabilecek birisi. Mesela Synth sesler ve piyanonun birlikte kullanımı. Bir de çapraşık sürpriz akorlar ve vur- kaç ataklar ona benziyor. Synth tonu da öyle. Mesela eskilerden biri olamaz bu. Bu müzikte ve armonide bir tuhaflık öğesi var. Monk'dan beklenebilir bunlar ama onun için fazla çağdaş bir kayıt bu ve fazla büyük bir orkestrasyon. Zaten Monk söz konusu bile olamaz çünkü synth var sonuçta kayıtta. Jazz ve başka şeyleri füzyon olarak bir araya getiren yeni isimler var. Mesela Esjbörn Swensson. Ama onun işi değil bu. O da müzikte değişik öğeleri bir araya getirir ama o daha lirik çalar. Tuşe olarak Chick Corea'nın çalabileceği bir şey bu. Japon bir piyanist de olabilir bu aslında. Onlarda ki çalışkanlık ve kesinliği çağrıştırdı bana bu eser. Enerji düzeyi olarak Hiromi'ye yakın duruyor. Çok olgun şeyler ile yeni bir şeyleri bir araya getirebiliyor o bazen.

Aynı çalışkanlıkta ve bu kesinlikte çalan piyanist yetiştiren bir ülke daha var!

(Küba'yı kasdediyorum).

Gonzalo mu yoksa! (Gülüşmeler)

Çok doğru aslında. Onun böyle bir damarı da var. İçinde bir sürü birbirini kovalayan parçalar olan bir albümü var onda ki parçaları andırdı. Circuito isimli bir parça var hatta orada. (Körleme sorusu olan parçanın ismini söylüyor) Kapak da çok hoşmuş bu arada...

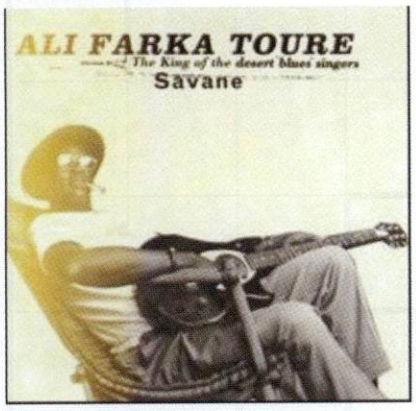

Ali Farka Toure

The King of the Desert Blues Singers, Savane / Erdi

Nonesuch / World Circuit / 2006

Ali Farka Toure – g, perc, arr, bongos, comp, d (b), vo, Foot Percussion, Photo Courtesy, Song Notes
Afel Bocoum -vo (bckgr), Song Notes
Ramata Diakité - vo (bckgr)
Ramata Diakité - vo (bckgr)
Fain S. Duenas - perc
Mamadou Kelli -vo
Bassekou Kouyate - lute
Ali Magassa - g, vo (bckgr)
Etienne Mbappé - b
Dassy Sarré - Ngoni
Mama Sissoko - Ngoni
Marna Sissoko - Lute
Brehima Toure – vo (bckgr)
Little George Sueref & the Blue Stars - harmonica
Oumar Toure Conga - vo (bckgr)
Yves Wernert – b, eng.
Moumouni Yacouba - flt

Bunda bir Afrikalı'lık var tabii ki. Afrikalı'lık olduğu ritmin dönüş şeklinden ve bu rahvanlık ve tam sayılamazlıkdan belli. Afrikalı bir Müslüman bu belli ki. Giriş yerinde Rabbil Alemin diyor! Ayrıca mızıka duymakdayım. Aletler de mibira ve ya perküsyonla mandolin arası olan Afrika çalgılarını ve el arplerini anımsatıyor. Bu dinlediğim müzikte onların elektronik olarak yaratılmışları da var gibi. Ethiopics isimli bir albüm geldi aklıma. Sanıyorum grubun adı da Ethiopics'di. Gerçi onlar daha muzur bir müzik yapıyor. Bu daha geleneksel bir Afrika gidişinin, daha çağdaş enstrümanlarla çalınması gibi. Bir yanda da mızıka eklemiş mesela. Aslında iyi bir buluş olmuş. Çünkü o Afrikalı gidişin üzerine ağız mızıkası çok iyi oturmuş. Onun getirdiği blues havası çok güzel gitmiş. Bu bir Wim Wenders (Buena Vista Social Club, The Soul Of A Man ve The Blues filmlerinin Alman yönetmeni. Bu tespit kesinlikle çok doğru çünkü Wim Wenders ve Martin Scorsese'nin beraber çektikleri "The Blues" adlı belgesel filmde Ali Farka Toure de yer alıyordu) filminin müziği de olabilir gibi. Sanki biz bu müziği onun filmlerinden birinde duyuyoruz. Bu bir gitarist albümü. O kadar çok telli enstrüman var ki. Slide ve steel gitar tarzı sesler. Banjo tarzı sesler...

Ali Farka Toure.

Evet. Ali Farka'nın birlikte çaldığı bir "steel" gitarcı var. İkisinin birlikte bir projeleri vardı. Alman radyosundan bir prodüktör bana yollamıştı bu projeyi. Oradan tanıyorum ben Ali Farka'yı. İşin içinde bir Batılı eli var ama kullanılan ritim loopları vs. Afrikalı. Ry Cooder'ın yapabileceği türden birşey Paris Texas isimli filmde olduğu gibi (yine Wim Wenders'ın çektiği Paris Texas adlı filmin müziklerini Ry Cooder yapmıştı. Film, hafızasını yitirdikten sonra çöllerde benliğini arayan bir adamın hikayesini anlatıyordu. Nirvana solisti Kurt Cobain bu filmin şu ana kadar ki en favori filmi olduğunu söylemişti). Desert Blues isimli 2 CD'lik bir completion vardı! Sanıyorum orada da yer alıyordu Ali Farka. Hatta kapağında da deve resimleri vardı.

Randy Weston

Marakesh, In the Cool Of the Evening – A Portrait of Dizzy - Fuller, Walter Gilbert/Dizzy Gillespie/Gonzales, Luciano "Chano" Pozo/Frank Paparelli

Polygram / 1992

Randy Weston – p

Çok güzel çalıyor. Çok enteresan. Hem eski hem de yeni bir şey bir arada gidiyor gibi. Mesela Duke Ellington. Hiç bu kadar enerjik ve hızlı bir şey olduğu için değil ama onun Solitude veya African Flower yorumlarına benziyor. Cümleleri kuruş ve havada aynı koyuluk var. Daha az yerlerde doğulu gamları kullanmak... İkili artmış aralıklara yer vermek gibi. Pervasızca bir çalış tarzı var. Bir yandan da çok enerjik ve piyanoya dalan bir tarz bu. Rubalcaba falan olmak lazım piyanoya böyle dalmak için veya müzik benzediği için değil ama sırf "piyanoya dalma" tabirini kullandığım için Bojan Z derim mesela. Gonzalo'nun First Song'u yorumlayışı var. 8-10 chorus çaldıktan sonra tamam yapacağını yaptı artık dediğiniz anda 11'inci chorus'a geçiyor. Onun gibi pervasızca bir çalış. Hem geleneksele çok bağlı kalıyor ama gene de uçuk kaçık akorlar ve ritim ile oynamalar var. Ama piyano kaydına bakılırsa çok çok yeni değil bu. Yeni bile olsa eskiyi hatırlatmak için yapılmış olabilir. Çünkü koyu ve kapalı sesli bir piyano tarzı bu. Aklıma hep Hank Jones gibi isimler geliyor. Bu çok yüksek bir konsol piyano bile olabilir. Arada akortsuz bazı notaları bile var bu piyanonun. Bir ara Herbie Hancock olabilir dedim ama o kadar da modern çalmıyor. Aklıma Kübalı piyanist Chucho Valdez geliyor. Bazı Latin

esintileri de var bu piyanistin Bir ara Abdullah İbrahim geldi ama o çok huzur dolu. Bu kişi o olamaz! Amerikalı'lık ve Latin'lik var bu parçada. Sonuna doğru stili de eskidi parçanın. Müzikhollerde çalınan bir stile döndü. Monk hissi de var. Bu Lennie Tristano'nun piyano sound'una da benziyor. Deliberation parçasının olduğu albümdeki piyano sound'u var. Lennie Tristano'ya uyuyor bu tanımlar. Kıvrak gamlar arasında geçişler...

Randy Weston . Tespitleriniz doğruydu aslında. Eski ile yeniyi birleştirebilen bir albüm.

Çok güzel sorulardı. Çok teşekkürler.

Ben de çok teşekkür ederim.

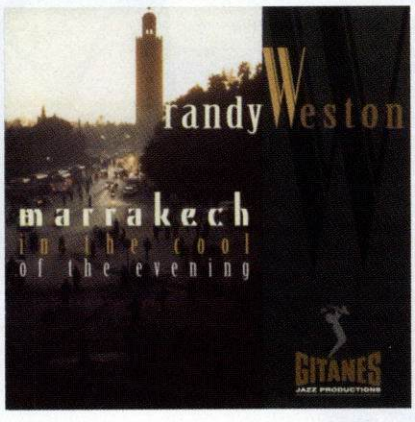

Serdar Karabatı
skarabati@bilgi.edu.tr

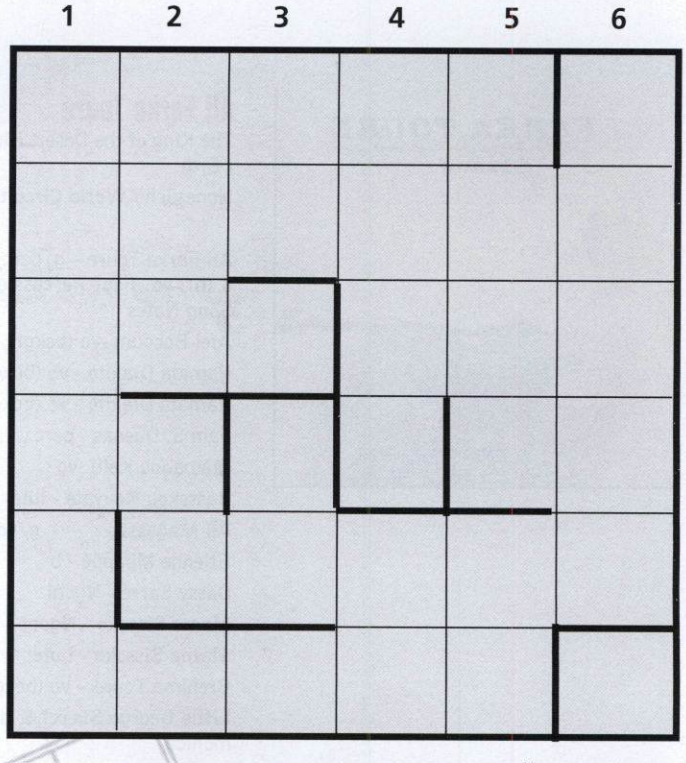

Soldan sağa:

1-Akbank Caz Festivali'nde sahne alacak ünlü orkestraya ismini veren, efsanevi cazcının adı/Si notasının harf karşılığı.

2-Carlo Actis Dato'nun bir albümünde bu şehrin adı geçer.

3-Caz tarihinin önemli piyanistlerinden: _____ Garland (1923-1984)/Don Grolnick bestesidir: _____ Majesty the Baby.

4-Bir Weather Report albümü: _____ Gone/La notasının harf karşılığı/Zildjian'ın tanınan bir zil serisi/Steve Coleman, Steve Lehman, Vijay Iyer, Rudresh Mahanthappa, Henry Threadgill kayıtları gerçekleştiren müzik firması.

5-Mi notasının harf karşılığı/Geçen yıl orkestrasıyla yaptığı ilk albümle olumlu eleştiriler alan Kanadalı bestecinin soyadı.

6-Birinci soruda bahsi geçen orkestranın nüvesini oluşturmuş grubun kurucusu, Kansas City'li piyanistin soyadı (tersi)/_____ Love Supreme (John Coltrane).

Yukarıdan aşağıya:

1-Soldan sağa birinci sorudaki orkestranın vokalistinin adı.

2-John McLaughlin'in yeni kaydı: To The _____/Akbank Caz Festivali'nde sahne alacak avantgarde orkestraya ismini veren piyanist: Sun _____ (1914-1993)/Bir Either/Orchestra kaydı: Dial _____.

3-İkinci sorudaki gitaristin doğduğu ülke bu kısaltmayla bilinir/Re notasının harf karşılığı/Caz tarihinin önemli trompetçilerindendir: _____ Farmer (1928-1999).

4-Sayısız stüdyo kaydına katkıda bulunmuş bir gitarist: Steve _____ (tersi)/Bir Dexter Gordon albümü.

5-Pat Metheny ve John Abercrombie'nin birer albümünde bu kelime geçer/Bir Charles Mingus şaheseri: Mingus Ah _____.

6-Soldan sağa birinci sorudaki müzisyenin soyadı/Duke Ellington orkestrasıyla özdeşleşmiş beste: Take the _____ Train (1941 / Billy Strayhorn).

GEÇEN SAYININ DOĞRU CEVABI

	1	2	3	4	5	6
1	C	U	L	L	U	M
2	A	L	C	E	M	U
3	T	E	R	G	E	R
4	A	N	A	A	R	P
5	I	I	F	T	U	H
6	P	C	T	O	N	Y

Bulmacamızı doğru olarak cevaplayan aşağıda isimleri olan okurlarımız bizden Akbank 20.yıl kitabı kazanmışlardır.

Batu Akyol - Feneryolu/İstanbul
Figen Demirci - Samsun
Özlem Dinç - Caddebostan/İstanbul
Ayşegül Yılmaz - Bostancı/İstanbul
Sema Tütüncüoğlu - Bodrum

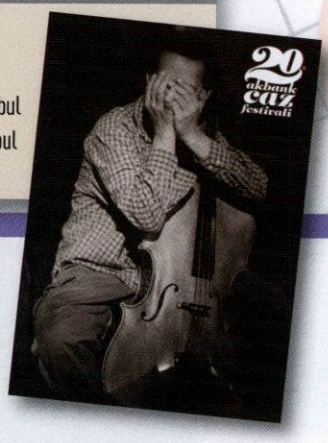

Bu sayıdaki bulmacayı doğru olarak yanıtlayanlar CD kazanıyor!

İsim, adres ve telefonlarınızı yazmayı e-mail'lerinizi u n u t m a y ı n !

Jazz/Bulmaca
Kuledibi Sk. No:8
Kuledibi-
Galata/İstanbul

CAZGIR

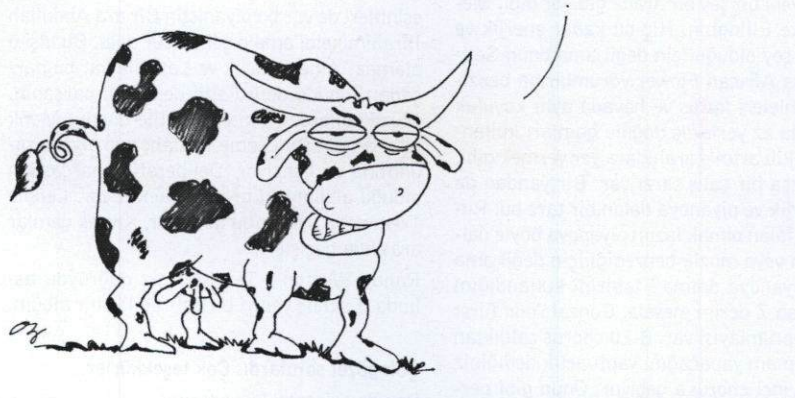

Özgen Özman

Boyut Çocuk Kulübü

Herşey Çocuklar İçin

Çocukların farklı yaş gereksinimlerine uygun, güncel ve kaliteli yayınlar...

BOYUT

Online talep
www.boyutstore.com

Kültür Ürünleri Danışma Hattı
0212 444 53 53

Çekim Gücüne Kapılacaksınız

PALLADIUM

ALIŞVERİŞ MERKEZİ

www.palladium.com.tr

Barbaros Mah. Halk Cad. No: 8-B Ataşehir - İstanbul Tel: +90 216 663 15 00 (pbx) Fax: +90 216 663 15 08